

בית הדין הצבאי המחוזי

מחוז שיפוט דרום

בפני השופטים : סא"ל מאיה גולדשמידט - אב"ד
 סרן דוד חיימוב - שופט
 סרן הילה סיון - שופטת

בעניין : התובע הצבאי (ע"י ב"כ, סרן לימור ברמלי)

נגד

הנאשם : נ/XXX רס"ל א' י' (ע"י ב"כ, עו"ד תומר אורינב; עו"ד אורי דייגי)

הכרעת - דיןI. מבוא - כתב האישום וגדר הכפירה

1. ביום 28/4/2014 הוגש כנגד הנאשם, רס"ל א' י', כתב אישום ובו 23 פרטי אישום שונים. לנאשם מיוחסות במסגרתו עבירות של הוצאת נשק מרשות הצבא, לפי סעיף 78 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 (להלן: "החש"צ") ועבירות בנשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), בחלקן בצירוף סעיף 29(ב) לחוק העונשין. עוד מיוחסות לנאשם עבירות של התפרצות לבנין או מבנין שאינו מקום מגורים או תפילה, לפי סעיף 405+407 לחוק העונשין + סעיף 29(ב) לחוק העונשין, הוצאת רכוש לפי סעיף 77(א)(1) לחש"צ, שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין, והתנהגות שאינה הולמת לפי סעיף 130 לחש"צ; וזאת בגין מעשיו ב-22 מפרטי האישום, שנעשו בעת שנשא דרגת רס"ל.

2. כתב האישום עוסק בעיקרו באירועים בהם, לפי הנטען, הוציא הנאשם, אשר שירת כנגד תחמושת בגדוד הסיור של חטיבת גבעתי, פרטי אמל"ח

שונים מרשות הצבא ומכר אותם לאזרחים מאור מלכה וליאור כץ (להלן, בהתאמה: "מאור" ו"ליאור"). בחלק מהאירועים היה מעורב לפי הנטען, גם נגד נוסף, רס"ל מאיר חבר (להלן: "מאיר"). מהעדויות שהובאו בפנינו עלה, כי הנאשם הודה באמרותיו במצ"ח ברוב האירועים המיוחסים לו בכתב האישום, וכן הופלל ביחס לחלקם על ידי מאיר וליאור.

3. בתשובתו הכתובה המפורטת לכתב האישום, כפר הנאשם באמצעות באי כוחו בכלל ההאשמות נגדו, וכן טען טענות כנגד קבילות הודאותיו ומשקלן (אם כי ההגנה ביקשה לנהל את המשפט כמקשה אחת ולא לערוך משפט זוטא נפרד). במסגרת עדותו בפנינו הודה לבסוף במעורבותו בפרשה אחת, שעניינה הוצאת x טילי לאו מבונקר בבסיס X, ביחד עם מאיר, טילים אותם התכוון למכור למאור.

4. בפנינו נפרשה יריעה ראייתית רחבה ומורכבת, שתפורט להלן, תוך חלוקה בין תיאור האירועים נשוא כתב האישום, לבין תיאור אופן התפתחות החקירה ודיון בטענות שהובאו בפנינו בעניין זה.

II. תשתית עובדתית – באשר לאירועים נשוא כתב האישום

א. מעצרו של הנאשם והבאתו לחקירה.

5. מהראיות שהובאו בפנינו (שככלל אינן שנויות במחלוקת) עולה, כי עובר ליום 5/4/2014 התגבש במשטרת ישראל חשד לפיו הנאשם ומאור מתכננים עסקה של מכירת פרטי אמל"ח. זאת בהסתמך על האזנות סתר שנערכו למאור מלכה, והובילו לקיומן של האזנות נוספות למספרי הטלפון של הנאשם ושל מאיר (הפירוט בעניין זה יובא בהמשך). משהתגבשה ההבנה כי ביום 5/4/2014 עתידה העסקה לצאת לפועל, התקיימו גם מעקבים אחר צעדיו של הנאשם בימים שקדמו לכך.

6. ביום 5/4/2014, מוצאי שבת, נערך לבלשי ימ"ר נגב תדריך ובו נמסר להם כי צפויה להתקיים עסקת נשק במהלך הערב, בין הנאשם, שהוא איש קבע, לבין מאור מלכה, והם נערכו למעצרים טרם ביצוע העסקה. חוליית הבלשים תוגברה על ידי שוטרי יחידת מגן. הבלשים רס"ב ציון רזפוקר (להלן: "ציון"), פקד דורון לוי ורס"ל משה אוקנין התמקמו ברכב בכיכר הרצל בר לב/מרחבים בעיר דימונה. בשעה 20:30 לערך נמסרה להם הודעה, כי הנאשם נצפה כשהוא יוצא מביתו, מניח שני תיקי "צימידן" כבדים בתא

המטען של רכבו, מסוג שברולט אופטרה, ומתחיל בנסיעה. בעקבות זאת ניתנה להם ההוראה לעצור את הנאשם. הם נסעו אחרי הנאשם וכשהגיעו לרח' הרצל, שהוא רחוב ראשי, פנו לבלשים שישבו ברכב נוסף במקום - מפקחת לי קוגן, רס"ר אורן יזרעאל ורס"ר ברוך פסחה, וביקשו מהם לעצור את הנאשם. שני הרכבים המשטרתיים נצמדו לרכבו של הנאשם וכשהוא עצר בפקק תנועה, יצאו השוטרים לעבר רכבו.

7. רס"ר ברוך פסחה היה הראשון שהגיע אל הנאשם והזדהה כשוטר. לאחר שהבחין כי יש חשד להימצאות אמל"ח בתא המטען, עצר את הנאשם. כתגובה מיידית מסר הנאשם כי: "אני הולך להביא לחבר תיק שאצלי באוטו" (ר' ת/14). ציון הבחין אף הוא בפרטי האמל"ח בתא המטען, ושאל את הנאשם במה מדובר ולמי זה שייך. הנאשם השיב כי אינו יודע. משם הוסע הנאשם לתחנת דימונה על ידי רס"ר פסחה. רכבו של הנאשם הורחק מהעיר על ידי ציון, ונבדק על ידי חבלן משטרה. (ר' עוד לעניין המעקב אחר הנאשם ומעצרו – ת/6, ת/7, ת/8, ת/11, ת/12, ת/13, ת/15 ועדויותיהם של השוטרים המעורבים).

8. במקביל למעצרו של הנאשם יצא צוות נוסף לעצור את מאור, בראשותה של מפקחת לי קוגן. הצוות ערך מרדף אחרי רכבו של מאור בדימונה, ולבסוף הצליח לעצרו (ר' ת/7, ת/8, ת/9, וכן עדותם של רס"ר אורן יזרעאל ומפקחת לי קוגן).

9. לאחר הגעת הנאשם לתחנת משטרת דימונה, הוא נלקח לביתו בדימונה, לשם עריכת חיפוש. בחוליית החיפוש נכחו ציון, פקד דורון לוי, רס"ל משה אוקנין וכן בלש נוסף בשם רס"ר פאנטה מרשה. החיפוש נערך הן במחסן ביתו של הנאשם והן בדירתו, ולא נמצאו בו ממצאים רלוונטיים לחקירה (ר' ת/4).

10. במזכר שכתב ציון, ס/1, מיום 6/4/2014, הוא תיאר, כי במהלך החיפוש פנה אליו הנאשם וביקש ממנו לסייע לו, תוך שציין כי יגיד לו את שמות המעורבים, רק שיעזור לו "לצאת מזה". הוא הבהיר לנאשם כי כל שיאמר יכול לשמש נגדו, ואינו חייב לומר דבר; אך הנאשם התעקש, תוך שטען כי הוא מכיר מעורבים נוספים באשקלון ובתל אביב. ציון אמר לנאשם כי עליו לומר את כל האמת בחקירה, והנאשם שב וביקש ממנו לעזור לו. יצויין, כי גרסתו של הנאשם ביחס לשיחה זו שונה, כפי שיפורט בהמשך.

11. לאחר סיום החיפוש הובא הנאשם לתחנת ימ"ר נגב לחקירתו. לתחנה הובאו חוקרים תורנים, וכן הגיעו למקום מספר חוקרי מצ"ח. באותו הלילה, נגבתה מהנאשם אמרתו הראשונה (ת/1) שגבייתה החלה בשעה 23:42 והסתיימה בשעה 4:00 לפנות בוקר. חקירה זו, בדומה לשאר חקירותיו של הנאשם הוקלטה ותומללה. התמליל (מס' 513/14) הוגש לעיונו (ביחד עם תמלילים נוספים שסומנו כמכלול ת/59). עוד הובאו בפנינו כלל התקליטורים המתעדים את הקלטות החקירות שנערכו לנאשם וגם למעורבים נוספים (ת/60). להשלמת התמונה נציין, כי באותו הלילה נעצרו גם המעורבים הנוספים, רס"ל מאיר חבר, רס"ר חנן ביטון והאזרח ליאור כץ.

ב. התשתית העובדתית בנוגע לאירועים הנטענים בכתב האישום.

12. בפרק זה נבחן את הראיות המרכזיות שהובאו בפנינו ביחס לכלל האירועים המיוחסים לנאשם בכתב האישום, בחלוקה לפי פרשיות מרכזיות, וככל הניתן לפי הסדר הכרונולוגי של האירועים הנטענים; אולם בראשית הדברים, על מנת שיובהר היחס בין המעורבים השונים, יובא להלן פירוט קצר ביחס אליהם.

הנאשם – רס"ל א' י', תושב דימונה, בן 33, נשוי ואב לשלושה. בתו השלישית נולדה ימים ספורים לפני מעצרו. אביו, רנ"ג (מיל.) אליק יהודה, אשר נחקר אף הוא במסגרת פרשה זו, והעיד בפנינו כעד הגנה, שירת שנים רבות בצה"ל, בתחום הלוגיסטיקה, ופרש בדרגת רנ"ג. הנאשם שירת כלוחם בשירותו הסדיר, בהמשך עבד גם בשב"ס ובמקומות נוספים, ולפני מספר שנים חזר לשירות קבע, בתחילה כנגד אפסנאות ולאחר מכן כנגד תחמושת. טרם מעצרו שירת כנגד התחמושת של גדוד הסיור בחטיבת גבעתי, בבסיס משמר הנגב. במהלך שירותו הצבאי הכיר את מאיר, אשר הפך לחברו הטוב. הוא הציע לו לעבור לגור בדימונה ואף סייע לו בעניינים שונים. הנאשם הכחיש בעדותו בפנינו את כלל המיוחס לו בכתב האישום, למעט מעורבותו בפרשת טילי הלאו.

רס"ל מאיר חבר (להלן: "מאיר") - נשוי ואב לילד. עבר להתגורר מפתח תקווה לדימונה, בהמלצת הנאשם, מספר חודשים לפני מעצרו. את הנאשם הכיר בשירותו הסדיר, ובהמשך שירת בשירות קבע בתחומי הלוגיסטיקה. במשך תקופה מסוימת שירת ביחד עם הנאשם בבסיס משמר הנגב, אך

בתקופה שקדמה למעצרו עבר לשרת בבסיס X. ביום 6/4/2014 נעצר בגין מעורבותו בפרשה זו. בעדותו בפנינו אישר את האמור באמרתיו במצ"ח, בנוגע למעורבותו שלו ושל הנאשם באירועים נשוא כתב האישום. עדותו ניתנה לאחר שהורשע ונדון במסגרת הסדר טיעון לעונש של תשע שנות מאסר, בתיק דר/137/44, וזאת כמסייע לנאשם שבפנינו להתפרצות ולגניבת רימונים מבונקר X וכמסייע להתפרצות לבונקר X וגניבת טילי לאו. עוד הורשע כשותף לנאשם בפרשת שעניינה מכירת כדורי האקדח לליאור כץ (ר' ת/44).

ליאור כץ (להלן: "ליאור") – אזרח, המתגורר בחולון. שירת בשירותו הסדיר בתחום הלוגיסטיקה בבסיס משמר הנגב ומכאן היכרותו עם הנאשם ועם מאיר (שהפך לחברו הטוב). שמו עלה לראשונה באמרתו הראשונה של הנאשם, ת/1 ועל כן נעצר ביום 6/4/2014 לפנות בוקר. עדותו בפנינו ניתנה לאחר שהורשע בתיק פלילי 14-04-36830 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, במסגרת הסדר טיעון, בגין רכישת X רימוני רסס ו-X כדורי אקדח מן הנאשם (ר' ת/41), ונדון לעונש של 40 חודשי מאסר. במסגרת עדותו סירב בתחילה להשיב על שאלות התביעה והוכרז כעד עוין. במהלך חקירתו הנגדית, ניאות להשיב ולו באופן חלקי לשאלות ההגנה, ועלה מדבריו כי ככלל אינו חוזר בו מההפללות כנגד הנאשם.

בוריס כץ - אביו של ליאור. מתגורר בחולון ועובד בחברת קידוחים באזור באר טוביה. העיד בפנינו לאחר שהורשע בכתב אישום משותף עם בנו, בגין מעורבותו בפרשיות רימוני הרסס וכדורי האקדח; ונדון במסגרת הסדר טיעון לעונש של מאסר בדרך של עבודות שירות. במהלך עדותו בפנינו הוכרז כעד עוין.

רס"ר חנן ביטון (להלן: "חנן") - נגד תחמושת בבסיס מל"י (להלן: "צאליס"). היכרותו עם הנאשם החלה כבר בבית הספר היסודי, ובשנה שקדמה למעצרו של הנאשם התחדש ביניהם הקשר. בתחילה נעצר, בחשד לכך שהעביר לנאשם לבנות חבלה ללא רישום מתאים, אשר נמכרו בהמשך למאור מלכה. בהמשך הובהר, כי לא היה מודע לכך שלבנות החבלה מיועדות למכירה לגורמים עברייניים, והוא שוחרר ממעצרו. עדותו בפנינו ניתנה לאחר שעמד לדין במסגרת תיק ז"י/363/14 בגין עבירה של התרשלות, שעניינה בכך שהעביר לנאשם כ-30 ברוסים (דהיינו ארגזים ממתכת – ביה"ד) של כדורים מסוגים שונים ו-X לבנות חבלה מסוגים שונים בצירוף

נפצים מתאימים, ללא רישום מתאים – אך תוך שהתקבלה כאמור גרסתו לפיה לא ידע ולא חשד כי המטרה היא להעברת פריטים אלה לגורמים עברייניים. במשפטו נדון, במסגרת הסדר טיעון חלקי, לעונשי מאסר בדרך של עבודה צבאית ומאסר מותנה (ר' ת/31-ת/33). כמו כן התנדבותו לשירות קבע לא הוארכה והוא השתחרר מצה"ל.

מאור מלכה (להלן: "מאור") – נשוי ואב לילד, המתגורר בדימונה. בעל עסק משפחתי למצבות שבו מעורב גם אביו, מישל. מעדות הנאשם כמו גם עדותו של מאור, עולה כי הנאשם והוא מכירים זה את זה שנים רבות. הנאשם פנה אליו לצורך ייצור מצבות לבני משפחתו, ומאור גם תרם כסף לקבוצת כדורסל בה שיחק הנאשם. עדותו של מאור בפנינו ניתנה בשלב בו טרם הסתיים משפטו (המתנהל בבית המשפט המחוזי בבאר שבע), ובמהלך עדותו הוכרז כעד עוין.

13. מכאן נפנה לבחינת האירועים השונים המיוחסים לנאשם בכתב האישום.

אספקת נעלי "אסולו" לליאור לצורך מכירתם בשוק הפרטי

14. בפרט האישום הראשון, המייחס לנאשם הוצאת רכוש מרשות הצבא, נטען כי במשך תקופה שאינה בידיעת התביעה, בשלהי שנת 2012, בבסיס "משמר הנגב", חבר הנאשם לליאור אשר באותה תקופה שירת עימו בבסיס, ומסר לו 10 זוגות נעליים צבאיות, לצורך מכירתם. ליאור מכר את הנעליים לגורמים אזרחיים, תמורת 600 ₪ לזוג, והם התחלקו ברווחים.

15. הנאשם כפר בנטען בפרט אישום זה, ואישר רק כי בתקופה הרלוונטית הוא שירת בבסיס משמר הנגב, וכך גם ליאור, אשר היה באותה תקופה עובד רס"ר ובעל נגישות למחסן הנעליים של הבסיס.

16. הראיה המרכזית לעניין זה מצויה באמרתו של **ליאור** במצ"ח מיום 6/4/2014, ת/36, שם סיפר, כי בזמן שירותו הסדיר, לפני למעלה משנה, קיבל מהנאשם כ-10 זוגות נעליים מסוג "אסולו" הניתנים ברגיל לחיילים קרביים המסיימים מסלול. הוא עסק במכירת הנעליים האמורות בשוק הפרטי בסכום של כ-600 ₪ לזוג, באמצעות אתר "יד 2", והתחלק עם הנאשם ברווחים. מתמליל חקירתו האמורה (מס' 519/14) עולה, כי דבריו נאמרו מיד לאחר שנעצר (ביום 6/4/2014 בשעות הלילה) ונחקר כחשוד בסחר באמל"ח, עוד לפני שכלל הוזכר שמו של הנאשם. בתגובה להאשמות שעניין סחר

באמל"ח, טען, כי הדבר היחיד בו היה מעורב בשירות עניינו בעסקי הנעליים עם הנאשם, תוך שהזכיר מיוזמתו את שמו של הנאשם.

17. בעדותו בפנינו טען **ליאור**, כי לא זכר שסיפר באמרתו על עסקי הנעליים שלו עם הנאשם, אולם משראה אותו בבית הדין נועל נעליים מסוג זה, נזכר בכך. כן ציין, כי לדעתו מכר כל זוג בכ-300 ₪. מדובר בנעליים שנגד המשמעת ביחידה מחלק לחיילים המסיימים מסלול קרבי, והמפתחות למחסנים בהם הוחזקו הנעליים נשמרו על ידי רס"ר היחידה, כך שלא היתה לו גישה אליהם, על אף ששירת כעובד רס"ר. כן טען, בתגובה לשאלות ההגנה, כי לא זכורה לו מעורבות של מאיר במכירת נעליים.

18. בחקירתו הנגדית של **מאיר** הוצג לו על ידי ההגנה תדפיס מחשבון הפייסבוק של אשתו (ס/8), ממנו עולה כי אשתו מציעה מגוון של נעליים למכירה. במהלך עדותו התחמק ממתן תשובות בנושא זה, וטען כי הנעליים שהוצעו למכירה על ידי אשתו הן נעליים אזרחיות, אם כי סירב לומר היכן קנה אותן. כן הכחיש את הטענה כי מכר נעליים לליאור.

19. יצויין, כי נושא "עסקי הנעליים" בין הנאשם לבין ליאור, כמעט ולא עלה בחקירות הנאשם בימ"ר, בודאי שלא באופן פוזיטיבי תוך אזהרת הנאשם. עם זאת עלה מאמרתו הראשונה של הנאשם עם מעצרו (ת/1) כי תמורת לבנות חבלה שנטל מחנן ביטון נתן לו מדים ונעליים (לא פורט מאיזה סוג); וכן בתמליל החקירה מיום 8/4/2014 (מס' 537/14), עמ' 24-25, הזכיר החוקר איל זיטון את נושא הנעליים, תוך שציין כי "זה סתם שטויות... זה באמת לא מעניין אותי". הנאשם בתגובה טען כי קנה מליאור נעליים.

20. בעדותו בבית הדין עמד **הנאשם** על כך שלא מכר לליאור נעליים והקשר שלו עימו התמצה בכך שקנה ממנו פעם אחת זוג נעליים. לדבריו, אין לו גישה לנעליים מסוג זה.

הוצאת X רימוני רסס ומכירתם לליאור כץ עבור אביו – נובמבר 2012

21. בפרטי האישום השני והשלישי, המייחסים לנאשם עבירות של הוצאת נשק ועבירות בנשק, בהתאמה, נטען, כי במהלך חודש דצמבר 2012, לאחר סיום מבצע "עמוד ענן" הוציא הנאשם מרשות הצבא X רימוני רסס צה"ליים מבונקר היחידה. הנאשם פנה לליאור, וסיפר לו כי ברצונו למכור את X הרימונים האמורים וכן תחמושת נוספת, לרבות לבנות חבלה ותחמושת

קליעית. ליאור פנה לאביו, בוריס כץ, סיפר לו על הצעת הנאשם וביקש כי יבדוק האם יש קונים פוטנציאליים המעוניינים לרכוש את הרימונים. לאחר בירור אישר אביו, כי יש רוכשים המעוניינים לשלם 300 ₪ תמורת כל רימון. ליאור עדכן את הנאשם בדברים, תוך שציין כי הרוכשים הם "ערבים מטירה" או מילים בעלות משמעות דומה, והנאשם הסכים לכך.

לאחר מספר ימים הגיע ליאור, לבקשת הנאשם, אל משרדו של האחרון, ונטל ממנו תיק ובו הרימונים, אותו הניח בחדרו בבסיס. בהמשך הגיע בוריס אל ש.ג. הבסיס, וליאור שביצע תורנות שמירה באותה עת, ביקש מהנאשם לסייע לו בהעברת התיק עם הרימונים לאביו. הנאשם פנה אל רס"ל מאיר חבר, ששימש באותה עת כנגד תחמושת בגדס"ר XXX וביקשו להעביר את התיק עם הרימונים לידיו של בוריס. האחרון הגיע לש.ג., ועשה כן. כשבוע לאחר מכן שילם ליאור לנאשם 2,700 ₪.

22. הנאשם כפר באירוע זה בתשובתו לכתב האישום, וטען כי ככל שהועברו רימונים לידיו של ליאור כץ, הדבר נעשה על ידי מאיר, וללא ידיעתו.

הראיות שנגבו בחקירה

23. העדות המרכזית בפרשה זו, היא של **ליאור**. לאחר שבאמרתו הראשונה, ת/36, טען כי דחה בקשות של הנאשם לעסוק בסחר של פריטי אמל"ח שונים, למעט כדורי אקדח (ועל כך עוד בהמשך – ביה"ד), הרי שבאמרתו, ת/37, מיום 8/4/2014 (ר' תמליל 538/14), מסר, כי לאחר היוועצות בעורך דינו, ואחרי שחשב על כך בעת ששהה במעצר, נזכר כי לפני כשנה וחצי, כששירת כחייל במשמר הנגב, ניסה הנאשם מספר פעמים לשכנע אותו כי הוא יכול לספק רימונים, כדורים ולבנות חבלה, והוא סירב בכל פעם; אך לבסוף שכנע אותו הנאשם שהתמורה נאה, ועל כן החליט לשתף עימו פעולה באופן חד פעמי. הוא קיבל מהנאשם X רימונים, ושילם לו בתמורה 300 ₪ עבור כל רימון. הרימונים לא היו מיועדים עבורו, אלא לאדם שאותו לא הסכים לחשוף, על מנת שלא לפגוע במשפחתו, ולטענתו שמו אינו ידוע גם לנאשם. הוא לא קיבל תמורה כספית, אך ניתן לו יחס טוב יותר מחיילים אחרים.

24. **הנאשם** הכחיש בתחילה את דבריו של ליאור. עם זאת, ביום 11/4/2014 חל מפנה בגרסתו לעניין זה (יצויין כבר עתה, כי יום ה-11/4/2014 היווה מפנה באשר לגרסתו של הנאשם ביחס למספר אירועים מרכזיים נשוא כתב

האישום, ועניין זה עוד יפורט בהמשך – ביה"ד). באמרתו ת/26, מיום 11/4/2014, הודה הנאשם, כי כשנה וחצי עובר לחקירתו העביר לליאור X רימוני רסס, אשר נותרו כעודפים ממבצע "עמוד ענן", במכולה שתחת אחריותו, וזאת לטענתו, לאור בקשתו של ליאור ממנו. עוד ציין, כי אביו של ליאור נפגש עימו בצומת קסטינה ולקח ממנו את הרימונים.

25. בעקבות זאת, נגבתה ביום 13/4/2014 **מליאור** אמרה נוספת, ת/38, בה נשאל באופן מפורש בדבר מעורבות אביו בנושא הרימונים. במהלך חקירתו סיפר כיצד הנאשם ניסה להציע לו מספר פעמים "לעשות עסקים", ובהמשך לכך דיבר גם על מכירת אמל"ח. הוא חשב שהנאשם מתבדח, אך כעבור זמן מה הנאשם הציג לו כי בתיק שמונת במשרדו באפסנאות בבסיס משמר הנגב מונחים X רימונים. הוא פנה לאביו, וסיפר לו על כך. אביו סיפר לו בתגובה כי בעיר טירה יש מלחמות בין משפחות, בהן מעורבים גם פועלים בני מיעוטים שעובדים איתו, והוא יכול לבדוק האם הם מעוניינים באמל"ח. לאחר בדיקה נתן לו אביו תשובה חיובית, והוא מסר לנאשם כי הוא מוכן לשלם 300 ₪ עבור כל רימון, וכן סיפר לו לאן מיועדים הרימונים.

בהמשך לכך, קרא לו הנאשם למשרדו ואמר לו לקחת את הרימונים ולעטוף אותם על מנת שלא יתפוצצו בשגגה. ליאור הניח את התיק עם הרימונים בחדרו. בהמשך לכך, בעת שביצע תורנות שמירה, התקשר אליו אביו, ובהמשך לכך התקשר ליאור אל הנאשם ואמר לו שאביו מחוץ לבסיס והוא מבקש כי הנאשם ימסור לו את הרימונים. הנאשם אמר בתגובה כי הוא עסוק וכי בכוונתו לבקש ממאיר לעשות כן. בעקבות זאת נטל מאיר מחדרו של ליאור את התיק עם הרימונים, יצא מהש.ג. ומסר את התיק לאביו של ליאור. לטענת ליאור, מאיר ידע כי התיק מכיל רימונים. בהמשך הדברים לאחר שיצא לביתו וקיבל מאביו כסף, העביר לנאשם סכום של 2,700 ₪ שהתקבל מאביו.

26. באותו היום נגבתה גם אמרה מאביו של הנאשם, **בוריס כץ** (ת/42, תמליל 567/14), בה הכחיש את המיוחס לו. האב ציין, כי הוא עובד באזור התעשייה באר טוביה, וזכור לו שנפגש עם מישהו בצומת קסטינה כדי לקבל קרטון נעליים, אך לא זכורה לו זהותו. באשר לנאשם ציין, כי לדעתו ראה אותו רק בדיון הארכת המעצר של בנו.

27. באמרה נוספת של **הנאשם** מיום 16/4/2014 (ת/3), טען כי אחרי חג הפסח, "עשה לעצמו רענון זכרון" כהגדרתו. באמרתו שב וטען כי היוזמה לקניית X

רימוני הרסס היא של ליאור. הוא העביר לליאור את הרימונים, ובהמשך ביקש ממנו לפגוש את אביו בצומת קסטינה כדי לקבל ממנו כסף. הוא קיבל מהאב באותו מפגש 2,700 ₪ ושבוע לאחר מכן נתן לליאור מיוזמתו סכום של 500 ₪. כשנשאל על מעורבות אפשרית של מאיר באירוע, ציין, כי אינו יודע, ויתכן שליאור התקשר למאיר שנתן לו את הרימונים.

28. **מבוריס** נגבתה ביום 17/4/2014 אמרה נוספת, בה טען בתחילה כי אין לו קשר לרימונים ומיד אחר כך אמר כי בא כוחו הנחה אותו שלא לדבר. כשעומת עם טענת הנאשם בדבר הפגישה עימו בצומת קסטינה וקבלת תשלום תמורת הרימונים אמר בתחילה שאין לו מה להגיד, ואחר כך טען כי מדובר בשקר.

בשלב זה בחרו גורמי החקירה להכניס את ליאור לחדר החקירות, והאחרון סיפר לאביו כי כבר סיפר את האמת בנוגע לאירוע. לאחר שליאור יצא מהחדר, פנה בוריס לחוקר ושאל אותו "אתה יכול לעזור? שלפחות אחד מאיתנו יצא מפה". לאחר מכן כשנשאל אם ליאור שיקר, ואם מכר את הרימונים (וגם כדורי אקדח שלפי הנטען נמכרו על ידי הנאשם לליאור – ועל כך בהמשך) לגורמים בטירה, שתק ואחז בראשו בין שתי ידיו. בהמשך כשנשאל היכן הרימונים, טען כי הם לא בטירה, אלא הוא השליך אותם, ואינו מעוניין לדבר מעבר לכך. כן טען, כי ליאור "חצי שיקר" אך הוא לא אמר לו זאת, כי "לא היה לו נעים".

29. באמרתו של **מאיר**, מיום 20/4/2014, ת/14 עת עומת עם גרסת ליאור, הכחיש כל מעורבות בעניין זה. בעימות שנערך באותו היום בינו לבין ליאור (ת/39, ת/50) טען כי על אף שזכור לו כי היה אירוע בו מסר לאביו של ליאור תיק, הוא לא ידע מה היה הכיל התיק. בתגובה ציין ליאור, כי התיק היה סגור, ויתכן שמאיר אכן לא ידע מה תוכנו. עם זאת, ממזכר שנערך על ידי החוקר איל סבן (ת/40) מיום 20/4/2014, עולה כי כאשר ליאור נותר לבד לאחר העימות, הוא החל לבכות ולומר שמאיר ידע בודאות מה יש בתיק, וכי הוא לא היה מסכן אותו ומבקש ממנו להעביר תיק עם רימונים מבלי ליידע אותו מה תוכנו. לטענתו, לא אמר זאת בעימות כי חס על מאיר. בעקבות זאת הוחזר מאיר לחדר החקירות, וליאור אמר לו דברים אלה בפניו.

30. לבסוף יצויין, כי ביום 20/5/2014, דהיינו לאחר הגשת כתב האישום, נגבתה **מהנאשם** על ידי חוקרי מצ"ח אמרה נוספת (אשר עסקה בחשדות נוספים, בגינם לא הוגש לבסוף כתב אישום). אמרה זו הוגשה בהסכמה, ת/58,

ובמסגרתה גם חזר בו הנאשם מהודאותיו בחקירות הימ"ר. באמרה זו מסר הנאשם, כי לאחר מבצע "עמוד ענן" נמצא כי ברשותו עודף של X רימוני רסס – וכי הוא דיווח על כך לרס"ר שמעון אלול, ע. ארגון של החטיבה ופעל להעביר את הרימונים ליחידות אחרות בחטיבה, בהן התגלו חוסרים.

ראיות שנמסרו בפני בית הדין

31. בעדותו בבית הדין הוכרז כאמור, **ליאור**, כעד עוין וסירב להשיב לכל שאלה עליה נשאל. בחקירתו הנגדית, רק לאחר שהובהר לו כי סירובו להשיב לשאלות עשוי לגרור סנקציות פליליות (מכוח סעיף 514(4) לחש"צ), החל להשיב לשאלות, אם כי באופן מתחמק למדי. ליאור אישר כי הוא ומאיר היו חברים טובים בעבר, ואילו בינו לבין הנאשם לא שררו יחסי חברות. עם זאת דחה את טענת ההגנה לפיה ניסה להגן בעיקר על מאיר במהלך עדותו בחקירה. בין השאר התחמק גם מלאשר באופן מפורש כי החתימה בדו"ח העימות, ת/39 היא חתימתו (על אף שהחקירה הוקלטה וחתימתו תועדה – ביה"ד). בהמשך השיב גם תשובות מתחמקות לגבי השאלה האם בסופם של דברים היה מאיר מודע לקיומם של רימונים בתיק, אם לא, ובעיקר טען כי אינו זוכר. בהמשך טען, כי לא הזכיר בחקירתו את מודעותו של מאיר לתוכן התיק, בשל העובדה שלא איפשרו לו לשוחח עם עו"ד; וזאת על אף שמהקלטת החקירה עולה, כי נפגש עם בא כוחו.

32. עוד טען ליאור בתשובה לשאלות ההגנה, כי באמרתו הראשונה לא סיפר על עסקת הרימונים, בשל הטראומה בה היה נתון עקב מעצרו וחקירתו. לדבריו, גם הודאתו בכתב האישום היא פרי הסדר טיעון ומקורה ברצונו לסייע גם לאביו בהליך המשפטי. בהמשך לכך, התחמק מלהשיב לשאלות הנוגעות למעורבותו של אביו, וטען כי אינו זוכר מה שאמר ביחס לאביו, והאם הדברים נכונים או לא.

33. בין השאר העלה ליאור טענות שונות לגבי אופן חקירתו, וטען כי ההקלטות אינן משקפות הכל, שכן הוא נלקח לחדר נפרד, שם זכה לצעקות ואיומים מצד החוקרים. עם זאת, לא ידע לנקוב בשמותיהם של החוקרים שעשו זאת, וגם טען כי לא זכור לו אם הלחץ שבו היה נתון במהלך החקירות גרם לו לומר דברים שאינם נכונים. לטענתו, כשפגש את אביו במהלך החקירה וסיפר לו שכבר הודה, עשה זאת כי הובטח לו שאם יודה הדבר ייטיב עם אביו.

לבסוף טען כי כבר אינו זוכר מה האמת, והותיר את הכל מאחוריו, עם סיום משפטו.

34. אביו של הנאשם, **בוריס כץ**, הוכרז כאמור אף הוא כעד עוין. מיד בראשית עדותו טען כי אינו זוכר דבר וכי אינו שולט היטב בעברית, ועל כן גם תורגמה לו החקירה בחלקה לשפה הרוסית, על ידי בא כוחו של הנאשם.

35. ככלל טען בוריס, כי אינו זוכר על מה נחקר ומה אמר בבית המשפט. לטענתו, לא שירת בצבא, ואין לו כל ידע כיצד להשתמש ברימונים. עם זאת ציין, כי אינו חולק על מה שנכתב בכתב האישום שהוגש נגדו ונגד בנו. עוד אישר בוריס כי עובדים עימו פועלים ממקומות שונים, לרבות טירה.

36. במהלך עדותו בפנינו ביקש בוריס לדבר עם עורך דינו, ואף ניתנה לו הפסקה על מנת שיוכל לעשות כן. לאחר השיחה, ואחרי שהוסבר לו בשנית כי דבריו לא ישמשו נגדו, אישר כי ידע שליאור קיבל מהנאשם רימונים (וגם כדורי אקדח) וכי הוא העביר לו כסף תמורתם. עם זאת, לא זכר האם פגש את הנאשם בצומת קסטינה והעביר לו כסף. בחקירתו הנגדית טען, כי אינו מכיר כלל את הנאשם ומעולם לא קיבל ממנו דבר. היו פעמים רבות בהן הגיע לבסיס בו שירת ליאור וגם הסיע חברים שלו. יצוין, כי גם בשלב זה השיב תשובות מתחמקות בנוגע להעברת כספים. כן הכחיש, כי העביר פרטי אמל"ח לבני מיעוטים בטירה. עם זאת, אישר לבסוף כי נתן לליאור כסף, וכשנשאל לאיזו מטרה השיב: "אמרתי שיהיה שקט שהוא לא הולך לאיזה מקום, שמעתי שרימונים וזה אמרתי קח את הכסף רק שיהיה שקט שלא ילך לשום מקום" (עמ' 84, פרוטוקול מיום 1/3/2015).

37. בעדותו בבית הדין התייחס גם **מאיר** לסוגיית מודעותו להימצאות הרימונים בתיק שהעביר לבוריס. זאת לאחר שבכתב האישום בו הודה והורשע, נמחק סעיף האישום המייחס לו מעורבות בפרשה זו של הוצאת הרימונים, במסגרת הסדר הטיעון.

38. בעדותו טען מאיר, כי אמנם היה מקרה בו ביקש ממנו ליאור להעביר לאביו תיק, אך רק בחקירה כשדיברו איתו על כך גילה שבתיק היו רימונים. כיוון שהוא וליאור היו חברים טובים, לא חשד בו. הוא סבר כי בתיק היו מנעולי הגה, שכן תחת מיטתו של ליאור (אשר עסק בתחום של רכיבה על אופנועים) בבסיס היו מנעולים כאלה. לטענתו, דבריו של ליאור בעימות, כשניסה לשכנע אותו שידע מה מכיל התיק, נבעו מרצון לנסות להגן על אביו. עוד אישר מאיר, כי לאחר מבצע "עמוד ענן" נותרו עודפים רבים של רימונים

ללא רישום, אולם הכחיש את טענות ההגנה לפיהן העביר רימונים אלה לליאור ללא ידיעת הנאשם.

39. בעדותו בבית הדין הכחיש **הנאשם** את ההאשמות כלפיו. לדבריו, לאחר מבצע "עמוד ענן" נותר עודף של רימונים והדבר היה ידוע בחטיבה. כן טען, כי ליאור ומאיר תיאמו את עדויותיהם במצ"ח, שכן הם חברים טובים. הודאתו בהוצאת הרימונים היא פרי אמצעים פסולים שהופעלו עליו לאורך כל חקירתו, ששיאם ביום 11/4/2014 (עניין התפתחות החקירה ביחס לטענות הנאשם יפורט בפרק הבא). גם הפרטים לגבי האירוע נודעו לו מדברי החוקרים.

40. נעיר עוד, כי דבריו של הנאשם בדבר עודף של רימונים שנוצר ברשותו לאחר מבצע "עמוד ענן" נתמך באמרתו, ת/23, של רס"ר שמעון אלול, ע. ארגון בחטיבת גבעתי, ובעדותו בבית הדין. לדברי רס"ר אלול, באופן טבעי נותרת אנדרלמוסיה לאחר מבצעים צבאיים באשר לשימוש באמל"ח. במסגרת תפקידו הוא האחראי מטעם החטיבה לאזן בין כל הגדודים בנוגע לפריטי האמל"ח, והוא נתן לכל נגדי התחמושת רשימה של תחמושת על מנת לקבל מידע בדבר עודפים. באחד מסירוי בבונקר שקד, נמסר לו על ידי הנגד שם כי קיבל תחמושת מהגדס"ר, שם שירת הנאשם. כמו כן הוצג לו ביוזמת הנאשם עודף של X רימונים ביחידתו של הנאשם, הגדס"ר, שהעד טיפל בהעברתם לגדודים אחרים.

הוצאת לבנות חבלה מרשות צבא ומכירתן למאור מלכה

41. כתב האישום מפרט (בפרטי אישום 4,5,6,7,13,14,15,16,18) את התפתחות הקשר בין הנאשם לבין מאור, בכל הנוגע למכירת לבנות החבלה, והוא מפרט חמישה אירועים מרכזיים בעניין זה בתקופות שבין נובמבר 2013 עד לאפריל 2014, כדלקמן:

א. נטען, כי במהלך חודש נובמבר 2013 נפגש הנאשם עם מאור, על מנת להזמין מצבה. מאור שאל אותו אם יש ביכולתו להשיג עבורו נרתיק לאקדח וערכה לניקוי אקדח, מתוקף תפקידו הצבאי, והנאשם נעתר לבקשה והעביר אליו נרתיק וערכה ללא תמורה. לאחר מספר שבועות פנה מאור אל הנאשם וביקשו להשיג עבורו לבנת חבלה. בהמשך לכך פנה הנאשם לרס"ל חנן ביטון, ששימש באותה כעת כנגד לוגיסטיקה בצאלים, וביקש ממנו להעביר לידיו

לבנת חבלה, בתואנה כי הוא זקוק לה לצרכי אימון. חנן מסר לנאשם לבנת חבלה צה"לית מס' X עם נפץ מתאים. הנאשם העביר את לבנת החבלה והנפץ לבסיסו, ולאחר מכן לביתו. בהמשך פגש את מאור והעביר לידיה את לבנת החבלה והנפץ.

הנאשם הכחיש את האמור, וטען כי אמנם פגש במאור, שהוא בעל עסק לייצור מצבות, על מנת להזמין מצבה לקרוב משפחה שנפטר, ולאחר שמאור ביקש ממנו נרתיק לאקדח וערכה לניקוי אקדח, מסר לו את הפריטים האמורים, אותם קנה בחנות "ריקושט". כן ציין, כי אמנם פנה לחנן במועדים שאינם זכורים לו, בבקשה להעביר לידיה לבנות חבלה שאינן שלמות, לצרכי אימון של הגדוד או להשלמת חוסרים בבונקרים של החטיבה או הגדודים. במספר הזדמנויות העביר לידיה חנן לבנות חבלה חתוכות או פסולות מסוג X או X, שהנאשם העבירן לגורמים צה"ליים מוסמכים ולמטרות כשרות.

ב. נטען, כי בהמשך לאירוע הראשון וזמן קצר לאחריו, פנה מאור אל הנאשם, הביע את שביעות רצונו מעוצמתה של לבנת החבלה שמכר לו, וסיכם עם הנאשם כי הוא ימכור לו לבנות חבלה נוספות, בתמורה ל-100 ₪ עבור כל לבנה. לפיכך, פנה הנאשם לחנן, לברר אם יש ברשותו לבנות חבלה נוספות, וציין, כי הן דרושות לו לצרכי אימון ביחידתו. חנן השיב בחיוב, והנאשם נסע לבסיס צאלים, שם קיבל מידיה של חנן תחמושת לצרכי אימון בבסיסו, וכן X לבנות חבלה צה"ליות מס' X עם נפצים מתאימים. הנאשם העבירן לבסיסו, ולאחר מכן מכר את X לבנות החבלה האמורות למאור, תמורת 3,400 ₪.

הנאשם כפר גם בכך, וציין, כי היה מקרה בו קיבל מחנן לבנות חבלה חתוכות מסוג X, בבסיס צאלים, כשלידו היה נוכח גם מפקדו, רוברט צ'שקה, ולבנות חבלה אלה הועברו לגורמים צה"ליים מוסמכים למטרות כשרות. כן טען כי קיבל 2,500 ₪ מאביו של מאור מלכה, לצורך רכישת חליפות אימון לקבוצת הכדורסל בה משחק הנאשם, והוא רכש חליפות אלה בחנות "אלוף ספורט" בבאר שבע.

ג. נטען, כי במהלך ינואר – פברואר 2014, פנה מאור לנאשם וביקש לרכוש ממנו לבנות חבלה נוספות בתמורה לתשלום כספי. הנאשם הסכים, ופנה לפיכך אל חנן, בבקשה כי יעביר לו לבנות חבלה נוספות. האחרון הסכים,

והנאשם נסע לבסיס צאלים, שם קיבל מחנן X לבנות חבלה צה"ליות מס' X, יחד עם נפצים מתאימים. הנאשם העביר את הלבנות ואת הנפצים, לבסיסו, שם הכניסם לתיק שקיבל ממאור מבעוד מועד, נסע לביתו בעיר דימונה, ושם מסר למאור את התיק, על תוכנו, בתמורה ל-2,000 ₪.

הנאשם כפר באירוע זה, וטען שוב, כי קיבל לבנות חבלה חתוכות מחנן, אותן העביר לגורמים צה"ליים מוסמכים, ולמטרות כשרות.

ד. נטען, כי במהלך חודש ינואר 2014, העביר חנן אל הנאשם X לבנות חבלה, שנשמרו על ידו במכולה בבסיסו, והנאשם מסר אותן למאור. הנאשם נעצר, בטרם קיבל ממאור את התשלום הכספי תמורתן. הנאשם כפר גם באירוע זה, וחזר על אותן טענות שפורטו גם בתשובתו לאירוע השלישי.

ה. נטען, כי עובר למעצרו (ביום 5/4/2014), בבסיסו, נטל הנאשם X לבנות חבלה צה"ליות מס' X, שנותרו כעודפים בספירות שערך במסגרת תפקידו, והחביאן בספסל של משאית פורד, השייכת לבסיס.

הנאשם כפר בכך, וטען כי ערך ספירה בבונקר שבבסיס X, לאחר ששרשרת דלת הכניסה לבונקר נפרצה, וזאת ביחד עם מפקדו רוברט, והנגדים יבגני ונעמאן. בספירה נמצאו X לבנות חבלה עודפות, אותן העמיסו על משאית והובילו לבסיס משמר הנגב, שם עברה האחראיות על הלבנות לנעמאן. עם הגיעם לבסיס, בשל הצורך לטפל במטלות אחרות, שכחו את הלבנות בבסיס.

ראיות שנגבו ביחס לאירועים אלה במסגרת החקירה

גרסת הנאשם

42. מהעדויות שהובאו בפנינו עלה, כי בידי גורמי החקירה לא היה מידע מוקדם ביחס לנושא לבנות החבלה. הראיה המרכזית לעניין זה מקורה באמרתו הראשונה, ת/1 מיום 6/4/2014 (תמליל מס' 513/14). מטבע הדברים, בראשית החקירה, התבקש הנאשם להתייחס לטיילי הלאו שנמצאו ברכבו בעת מעצרו, וטען כי התבקש על ידי חבר להעבירם למאור, מבלי שידע מה תוכנם. לאחר שהובהר לו על ידי החוקרים כי הם אינם מקבלים את גרסתו, הוא נשאל על מקרים קודמים. בשלב זה החל לספר כי מאיר ומאור ביקשו ממנו פרטי תחמושת שונים, לבנות חבלה ונפצים. בתחילה פירט על מכירת כדורי אקדח למאור (ועל כך בהמשך), ובהמשך כשנשאל האם היו מקרים

נוספים של מכירת לבנות חבלה, החל לפרט בנושא זה. בסופם של דברים, פירט באמרתו את הדרך בה הכיר את מאור וכיצד השתלשלו הדברים עד לכך שהעביר לרשותו עשרות לבנות חבלה.

43. מדברי הנאשם בת/1 עלה, כי הכיר את מאור כחצי שנה לפני החקירה, כשהזמין מצבה. מאור ואביו הם בעלי העסק. כשנפגש עם מאור הוא לבש מדים, ומאור שאל אותו מה הוא עושה בצה"ל. הוא סיפר שהוא אחראי נשקיה בגדס"ר גבעתי. מאור ביקש ממנו ערכת ניקוי, נרתיק ופלנלית לניקוי אקדח עבור דוד שמשרת ביס"מ. הוא הסכים לכך ונוצר קשר חברי. אחרי מספר שבועות, שאל אותו מאור אם יש לו בבסיס לבנות חבלה. בתחילה אמר לו שהוא לא יכול להביא לו דבר, אך מאור לחץ עליו שיתן לו רק אחת, ודיבר בטון גבוה תוך שהבהיר כי זה יהיה "לטובתו". הוא נלחץ מדבריו של מאור, שכן הוא מכיר את משפחתו. לכן מסר לו לבנת חבלה מס' X ביחד עם נפץ. את הלבנה קיבל מחנן, שנתן לו אותה ללא חתימה – אפשרות שמקיימת במקרה בו נוצרים עודפים. בתמורה הבטיח לחנן ציוד צבאי כגון מדים ונעליים. הוא נסע לבסיסו במשמר הנגב, וכשיצא התקשר למאור ואמר שהוא יוצא ל"אפטר" ושיקח ממנו את הלבנה. מאור אמר לו לא לדבר על כך בטלפון. אחר כך הגיע לביתו ולקח את הלבנה. הוא לא קיבל על כך תשלום.

44. אחרי כמה ימים סיפר מאור לו מאור שהצליח לפוצץ עץ עם הלבנה, והיא חזקה. על כן ביקש ממנו לבנות נוספות. הוא השיב בשלילה, ובתגובה שינה מאור את גישתו, ואמר לו בטונים גבוהים שכדאי לו להביא תחמושת. הוא התנגד והסביר שזה יכול "לדפוק" לו את העבודה, כלשונו, אך מאור הבהיר לו כי זה זה "לטובתו האישית". לבסוף הסכים, התקשר לחנן וביקש לבנות חנן הסכים לכך והוא נסע אליו עם מאיר ולקח מחנן X לבנות חבלה מספר X עם נפצים ללא חתימה וגם תחמושת נוספת לאימונים של הגדוד. מאיר ידע למה מיועדות הלבנות, ולטענתו כשסיפר לו שהוא עתיד לקבל תשלום עבור הלבנות, ביקש מאיר להשתתף עימו ב"עסק הזה" כהגדרתו. הוא קיבל 3,400 ₪ תמורת הלבנות במזומן, ונתן למאיר 1,600 ש"ח. כן סיפר, כי לא ידוע לו מה קורה עם לבנות החבלה והנפצים שמכר למאור.

45. כחודש וחצי לפני מעצרו, ביקש ממנו מאור לבנות נוספות. הוא שוב ביקש מחנן, נסע אליו עם מאיר, ולקח ממנו X לבנות חבלה מס' X ונפצים. עם שובו לבסיס הכניס את הלבנות בתוך תיקי בית ספר שמאור נתן לו, הניחן ברכבו ונסע לביתו. מאור הגיע אליו כשהיה עם מאיר, קיבל ממנו את

הלבנות ושילם לו עבורן 2,000 ₪, והוא העביר מחצית מהסכום למאיר. במסגרת התמליל 513/14 גם סיפר כי מאיר היה עד להעברת לבנות וכסף תמורתן.

46. ביום 8/4/2014, נערכה לנאשם חקירה נוספת שהתמקדה בסוגיות אחרות (ר' תמליל 537/14), אולם במהלכה כשנשאל על לבנות החבלה, טען כי הוציא רק X לבנות חבלה, ואף זאת בשל איומים משמעותיים. מדובר בחצאי לבנות חבלה, אותן לקח מחנן והעביר לגד' אחר שמספרו XXX בסך הכל העביר לגד' XXX X לבנות חבלה, חלקן חתוכות, כמו גם כדורי מאג, אותם קיבל מחנן באופן חתום ומסודר. כן טען, כי נתן לחנן נעליים תמורת נעליים ומדים תמורת מדים שהחזיר לו.

47. ביום 10/4/2014 נערכה לנאשם פעולת דיבוב בתא המעצר. בתא נכחו מלבדו שני מדובבים המכונים "דקל אוחיון" ו"חזי בן שטרית". דוחות הפעולה שלהם הוגשו לעיונו והמדובבים אף העידו (בדלתיים סגורות). תמליל הדיבוב (559/14) מלמד כי המכונה "דקל" הציג עצמו בפני הנאשם כאדם מוכר בעולם הפשע, ומקורב לגורמים "בכירים" בעולם התחתון, בעוד שהמכונה "חזי" הציג את עצמו כמי שנעצר בגין עבירות אלמ"ב. במהלך הלילה בו שהו ביחד במעצר, התפתחה ביניהם שיחה שעסקה בין השאר בנושא העבירות בהן חשוד הנאשם. בנוגע ללבנות החבלה, סיפר הנאשם למדובבים כי יש בחוץ עשרות לבנות חבלה שקבורות הן בבית העלמין בדימונה והן במקום בשם "המזבלה". כמו כן סיפר כי הוא נוהג למכור פרטי אמל"ח למאור. בין השאר הציע הנאשם לדקל כי יפנה אותו אל מישל, אביו של מאור, על מנת לקנות ממנו לבנות חבלה; ואף ציין, כי על אף שידוע לו שקבורות לבנות בבית העלמין, הוא אינו יודע בדיוק היכן, אלא רק את האזור הכללי. בהמשך ציין, כי זה יהיה מסוכן לקחת את הלבנות מבית העלמין, שכן מישל, אביו של מאור, מתגורר ממש ממול בית העלמין.

48. עוד הציע הנאשם למדובבים כי ילבשו מדי צבא ויכנסו לבסיס, משמר הנגב, שם מחוץ לבונקר מוחבאות X לבנות חבלה ארוכות ונפצים. גם במכולה שברשותו יש X נפצים שאינם רשומים – ולשם כך הציע לפנות לחייל שלו, בן מסורי.

49. באמרתו, ת/26 מיום 11/4/2014 הכחיש הנאשם כי יש ברשותו לבנות חבלה מוסתרות מחוץ לבסיסי צה"ל. לטענתו, מאור אמר לו שאת לבנות החבלה

והרימונים שנתן לו הוא קבר מחוץ לעיר, אך הוא אינו יודע היכן. לדבריו, בבונקר שבאחריותו בשדה תימן יש כמה מאות לבנות, אך במשמר הנגב נותרה רק לבנה אחת מפוררת בשקית ושתי אצבעות של ערכת סילוק נפלים פסולה. כמו כן ישנן X לבנות חבלה מס' X על ספסל במשאית פורד של האפסנאות בבסיס משמר הנגב.

50. עוד מסר הנאשם באמרה זו, כי הניח לבנות חבלה במכולה הימנית בבונקר שיש בה גם אביזרי נשקיה. לפני שלושה חודשים קיבל מחנן X לבנות חבלה, והניחן במכולה זו. כשיצא לביתו מסר אותם למאור, אולם טרם קיבל עבורן תמורה כספית.

51. באמרת הנאשם, ת/3 מיום 16/4/2014 טען כי בן, החייל שתחת פיקודו, אינו יודע דבר בנוגע למעשיו. הנאשם אישר כי במכולה החזיק עודפי נפצים שקיבל מחנן ביטון, אך אלה נועדו להעברה ליחידות אחרות. הנאשם הכחיש שוב כי הוא מחזיק בלבנות חבלה מחוץ לבסיס. כשעומת עם דבריו למדובבים, טען כי אמר דברים שחלקם שקריים על מנת ש"דקל" יעזוב אותו. הנאשם הכחיש מעורבות של מישל, אביו של מאור, בעסקאות הלבנות, אם כי ציין, שמישל אמר לו באחת הפעמים בה פגש אותו, כי סיפק מספיק לבנות חבלה למאור, ואין צורך בלבנות נוספות. לאור האמור, נערך גם עימות בינו לבין מישל באותו היום (ת/34) בו הכחיש מישל את דבריו של הנאשם, אך האחרון לא שינה את גרסתו.

52. באמרתו האחרונה של הנאשם מיום 20/5/2014, בה כאמור חזר בו מהודאותיו הקודמות, טען כי נהג לסייע באמצעות התחמושת שנטל מבסיס צאלים ליחידות אחרות – כך למשל העביר לרס"ר אורן חיטיאשבילי ממפקדת החטיבה לבנות חבלה ולבנות נוספות מסוג "X", וכן סייע ליחידות נוספות. לא בוצעו חתימות בהעברות אלה, שכן דובר בתחמושת עודפת. הוא פעל לפי בקשת רס"ר שמעון אלול, שהעביר לו רשימות חוסרים, וגם מפקדו רוברט ידע על כך.

מאור מלכה

53. מאור הכחיש בכלל אמרותיו (ת/53 מיום 6/4/014, תמליל 516/14 ; ת/54 מיום 7/4/2014, תמליל 522/14 ; ת/55 מיום 10/4/2014 ; ת/56 מיום 20/4/2014) כל קשר פלילי עם הנאשם. באמרותיו אישר, כי הכיר את הנאשם זמן רב, והם נהגו לשחק ביחד כדורסל. הוא אף תרם סכום של 2,500 ש"ח

לקבוצת הכדורסל של הנאשם, תמורת פרסום לעסק המצבות שלו – ובעבר גם הכין מצבה עבור סבתו של הנאשם שנפטרה. מעבר לכך ביקש ממנו הנאשם הלוואה, והדבר לא יצא לפועל.

54. עם זאת, ביום 7/4/2014, כעולה באופן חלקי מתמליל 28/14 מאותו היום, וכן ממזכר שנערך על ידי החוקרים איל סבן וחנן אזולאי (ת/57), החל מאור לבחון אפשרות של סגירת עסקה עם החוקרים באם יסגיר לידיהם פרטי אמל"ח, וביניהם לבנות חבלה שנמצאות ברשותו. ראוי לציין, כי שמו של הנאשם לא הוזכר בשיחה זו. עם זאת עולה מהתמליל, כי רפ"ק מזל איסטרון, ראשת מחלק תשאול, דחקה במאור להסגיר לידי החוקרים את מיקומן של לבנות החבלה, על מנת שלא ייפגע עובר אורח תמים שייתקל בהן. מאור התעקש כי הוא מעוניין לשוחח עם בא כוחו לפני שידבר על כך עם החוקרים. בין השאר אמר משפטים כגון: "אם אני תאורטיות יודע ואני יגיד זה יעזור לי בבית משפט, כן אבל עדיין..". (עמ' 8 לתמליל); וכשנשאל אם אפשר היום להשיב חלק מהדברים, ענה: "בעזרת השם... לא חלק, הכל" ובהמשך: "מה שהוא נתן – הכל" (עמ' 11 לתמליל).

55. מהמזכר, ת/57, עלה כי מאור אישר גם ש"מה שהעד אמר לנו זה נכון, לגבי הכמויות", וסיפר כי הלבנות מוסתרות בבית מגורים, מבלי להבהיר היכן; תוך שהציב כתנאי להסגרת הלבנות את הפגישה עם בא כוחו. בהמשך היום הגיע למשרדי הימ"ר בא כוחו של מאור דאז, עו"ד נעם אליגון. לאחר שיחה עם מאור, פנה לחוקרים ומסר כי מאור מבקש לשוחח עם אביו, מישל, שכן הוא עומד לבצע פעולה בניגוד לעקרונותיו ולהסגיר מידע למשטרה, ומבקש את ברכת אביו. עם זאת, בהמשך מסר להם עורך הדין, כי לא די באישור האב, וכי מאור מבקש גם שהחוקרים ימסרו לו התחייבות מראש בנוגע למשך המאסר, לפני הסגרת הלבנות. לאחר התייעצות של רפ"ק איסטרון עם פרקליטות המדינה, ניתנה תשובה שלילית של גורמי החקירה לבקשתו, ובכך הסתיים העניין. החוקרים ציינו במזכרם, כי היוזמה למהלך היא של מאור, שביקש לשוחח עימם מחוץ לחדר החקירות, וכי לא הובטח לו דבר מצידם.

חנן ביטון

56. במהלך חקירתו של חנן נגבו ממנו שלוש אמרות - ת/28 מיום 6/4/2014, ת/29 מיום 8/4/2014 ות/30 מיום 23/4/2014. באמרותיו מסר חנן, כי הוא

מכיר את הנאשם כבר מימי בית הספר בדימונה, והקשר ביניהם התחדש לאחרונה. בתפקידו הוא משרת כאחראי בונקר, בעל אחריות על שבעה מחסנים, ומנפק תחמושת ליחידות מילואים שמגיעות להתאמן בבסיס מל"י.

57. בראשית חקירתו הראשונה (ת/28) הכחיש חנן כל קשר לכך שמסר לנאשם פריטי תחמושת. לאחר שעומת עם האמור בת/1, טען כי לכל היותר נתן לו תחמושת קליעית, באופן מסודר תוך רישום, וכי לא מסר לו לבנות חבלה. עם זאת, בהמשך החקירה, משהובהר לו כי החוקרים יודעים על קיומן של לבנות חבלה, סיפר כי העביר לנאשם, בפעם הראשונה, כ-5-6 ברוסים (דהיינו ארגזי מתכת) של תחמושת קליעית, כחצי שנה עובר לחקירה. בפעם השניה העביר לו כ-X לבנות חבלה עודפות, ובפעם השלישית כ-8-9 ברוסים של תחמושת קליעית. כשנטען כלפיו כי הוא משקר, טען כי זה מה שהוא זוכר ויתכן שהיו עוד פעם או פעמיים. בהמשך סיפר על X לבנות חבלה מס' X שנתן לנאשם. כן ציין כי לפי מה שידע היו לבנות החבלה מיועדות ליחידות של הנאשם.

58. עת עומת עם גרסת הנאשם בת/1, בדבר עשרות לבנות חבלה שאותן קיבל ממנו, טען, כי אינו זוכר בכמה מדובר. להערכתו היו כשלוש פעמים בהם ניפק לנאשם לבנות חבלה ונפצים ופעם או פעמיים נוספות בהן העביר לו תחמושת קליעית. על העברת לבנות החבלה לא נערך רישום, על אף שהדבר מנוגד לפקודות, שכן מדובר בלבנות חבלה עודפות שהיו מסווגות כתחמושת פסולה. חלק מהדברים העביר לו במערכת ה"X" (המתעדת את נושא ניהול המלאי ביחידה – ביה"ד) ומה שהיה לו במלאי, העביר ללא רישום. מדובר באמצעי לחימה עודפים, שנותרו לאחר סיום אימון, למשל כאשר יחידה מתאמנת פתחה ברוס שהכיל שהכיל לבנות, אך לא השתמשה בכל תכולתו. במקרה כזה הניח את העודפים בבונקר, וטרם הספיק להתחייב ולדווח עליהם, לפני שהנאשם ביקש לקבלם לרשותו. הנאשם ביקש את הלבנות בתואנה שיש לו אימון והוא נדרש לעזרה. הוא לא קיבל ממנו כל תמורה, למעט החלפת נעלי חי"ר.

59. באמרתו, ת/29, הוסיף חנן, כי בתחילת הקשר עם הנאשם, כשמונה חודשים לפני החקירה, הוא ביקש ממנו כדורי נשק לצורך אימון, וחנן נתן לו מספר ברוסים שהכילו להערכתו כ-X כדורי נשק. חצי שנה לפני החקירה לערך, ביקש ממנו לקבל גם לבנות חבלה לצרכי אימון. בתחילה סירב, אך הנאשם שב ופנה אליו ולבסוף הסכים לתת לו לבנות פסולות. ההעברה לנאשם לא

יצרה אצלו חוסרים, משום שפרטי אמל"ח שחזרו אליו אחרי אימון נרשמו במערכת ככאלה שנצרכו, כך שנוצר עודף.

60. להערכתו, הגיע הנאשם אליו לצורך איסוף תחמושת כחמש פעמים, כשהוא נוהג ברכב צבאי, מתוכן פעמיים או שלוש לצורך איסוף לבנות חבלה. זכור לו כי פעמיים הגיע כשהוא מלווה בנגד בשם רוברט, והיו גם מקרים בהם הגיע אליו לבד. באחת הפעמים בהם הגיע עם רוברט נתן לו חץ X לבנות חתוכות פסולות מס' X, ביחד עם נפץ ופתיל, ללא החתמה. בפעם השניה שהגיע היה זה כשלושה חודשים לפני החקירה, והוא נתן לו ברוס של X לבנות מס' X ואולי גם עוד X לבנות מס' X, ללא החתמה. לא זכור לו אם היו גם נפצים ופתילים. כמו כן היו לבנות שהעביר לו במערכת במערכת הממוחשבת "מדרג"ה", גם אם לא החתים אותו. להערכתו, הנאשם לקח ממנו כ-X לבנות חבלה בסך הכל. בתמורה עזר לו בנעליים קלות.

61. חץ הכחיש את דברי הנאשם בת/1 לפיהם נטל ממנו X לבנות חבלה, וטען כי הנאשם משקר. עם זאת אישר, כי יתכנו מקרים נוספים בהם הנאשם לקח ממנו לבנות פסולות (עם נפץ ופתיל) והוא אינו זוכר זאת. כיוון שהלבנות הפסולות אינן נספרות, יתכן כי הוא טועה בכמויות. לדבריו, אמנם חשש מכך, אך הנאשם נטל את האחריות על עצמו. כשהוצגה לו תמונתו של מאיר, ציין כי לא זכור לו שהוא הגיע עם הנאשם לקחת לבנות.

מאיר חבר

62. באמרותיו הכחיש מאיר, כי היה שותף להוצאת לבנות החבלה על ידי הנאשם ומכירתן למאור. עם זאת סיפר, כבר החל מאמרתו הראשונה, מיום 6/4/2014, כי שמע מהנאשם שהוא נוהג לבנות מטעני חבלה מעודפים שיש לו ולהרוויח כסף עבור מכירתם. לדבריו, היו מקרים בהם הצטרף כ"טרמפיסט" לרכבו של הנאשם כשנסעו מהבסיס לדימונה, והוא שמע את הנאשם משוחח בטלפון עם אדם אחר, ששמו "מלכה" וקובע עימו להיפגש. כמו כן היה עד לכך שהתרחש מפגש בין הנאשם לבין אחר, שבו הנאשם ניגש לתא המטען, נתן דבר מה לאותו אדם, והם המשיכו בנסיעה. כיוון שנותר ברכב, לא ראה בדיוק מה העביר הנאשם לאותו אדם. עוד מסר, כי הנאשם הראה לו פעם שטרות של כסף מזומן שקיבל וסיפר לו כי הוא משלם את הוצאותיו מכספים אלה, ואינו נדרש להשתמש בכרטיס אשראי. כארבעה

חודשים לפני מעצרו החל הנאשם לנסות ולשכנע אותו שכדאי למצוא אנשים שרוצים לקנות לבנות חבלה, ומדובר בעניין משתלם כלכלית. הנאשם סיפר לו גם שהוא מקבל עודפים של תחמושת מבחור בשם חנן, אך לטענתו מעולם לא נסע עם הנאשם לפגוש את חנן.

63. בתחילה כשהוצגה למאיר תמונתו של מאור מלכה (ר' ס'10א', תמליל החקירה מיום 6/4/2014) טען כי אינו מזהה אותו כלל. עם זאת, בהמשך, כשסיפר על המפגשים של הנאשם עם מאור, אישר כי הוא מזהה את התמונה כאדם שעומו נפגש הנאשם. לדבריו, היו כארבעה או חמישה מפגשים כאלה, אך הוא מעולם לא ראה את לבנות החבלה עצמן מועברות. עוד טען, כי הנאשם נהג להתקשר למאור מהטלפון שלו. בנוסף לכך סיפר כי הנאשם נהג לאגור את לבנות החבלה בנשקיה, במכולת חירום שהוא אחראי עליה ורק לו יש את המפתח שלה. מאיר היה שם להערכתו בפעם האחרונה כחצי שנה לפני החקירה.

64. באמרתו מיום 8/4/2014, ס'11, הוסיף מאיר, כי שמע מהנאשם שהוא מוכר את לבנות החבלה לחבר שלמד איתו בבית הספר, לבקשתו של האחרון. כמו כן, כשהיו בדרכם לחדר האוכל פתח הנאשם את ארנקו והראה לו חבילת שטרות של 200 ש"ח. מאיר שב וטען, כי לא ראה את לבנות החבלה מועברות, אך לדבריו כשישב ברכבו של הנאשם, הבחין במאור דרך החלון מאחור מעביר לנאשם כסף תמורת שקיות שנתן לו הנאשם. באמרה זו גם ציין, כי הנאשם סיפר לו על מעורבותו במעשי רצח ו"חיסול" עבור העולם התחתון.

65. באמרתו, ס'13, מיום 9/4/2014 (ר' תמליל ס'13א') שרטט מאיר את המקום, בו לטענתו, החביא הנאשם לבנות חבלה ונפצים במכולת חירום נשקים במשמר הנגב (ת/45). עם זאת ציין, כי לא היה במקום כבר שלושה חודשים, וכי המכולה שופצה, כך שאינו יודע האם הנאשם אכן השאיר שם את הלבנות; ואכן במסגרת פעולת שחזור והולכה שבה הוביל מאיר את החוקרים לאותה מכולה ביום 9/4/2014 (ר' ת/46, ת/47), לא נמצאו בה לבנות חבלה.

עדויות נוספות

66. כחלק ממסמכים רבים שהוגשו בהסכמה, במסגרת ת/58 הובאו בפנינו גם שתי עדויות שנגבו מרס"ב רוברט צ'סקה, מפקדו של הנאשם במשמר הנגב.
67. בעדותו מיום 10/4/2014 מסר רוברט, כי הנאשם אחראי על ניהול הרישומים של כל התחמושת שעוברת דרך הבונקר של גדס"ר גבעתי. רוברט אינו עורך את הבדיקות בעצמו, אלא מסתמך על דיווחיו של הנאשם. כן מסר, כי כאשר נמצא שיש יתרת זכות בפרטי תחמושת, העודף מועבר ליחידה אחרת, בתוך החטיבה, שבה נמצא חוסר; וכשיש חוסר הוא נעזר ביחידות אחרות בתוך החטיבה.
68. רוברט אישר, כי התלווה אל הנאשם פעמיים או שלוש בנסיעה לבסיס צאלים, שם משכו הוא והנאשם מחנך תחושת קליעית וגם "משהו של חבלה" כהגדרתו. לטענתו, נערך להם ניפוק מסודר עם שובר צריכה, ואף הם, עם הגעתם לבסיס ניפקו את התחמושת לפלחה"ן באופן מסודר באמצעות שובר צריכה. כשהוצג לרוברט במסגרת החקירה כי אין בנמצא שוברי העברה המעידים על כך, מסר כי אין לו תגובה, וכי לא ראה את הטופס בעצמו.
69. בעדותו מיום 11/4/2014 מסר רוברט, כי ב-6/4/2014 כי במשאלית הפורד של האפסנאות נמצאו שש לבנות חבלה שהיו מיועדות לזיכוי לפי מיטב ידיעתו (לטענתו נאמר לו על ידי בוחן התחמושת, ששמו מוכלס, כי הוא פסל אותן). לדבריו של רוברט, אפשרי שיוותרו לבנות חבלה במשאלית באופן לגיטימי, מכיוון שהיא משמשת להעברת תחמושת. הוא העריך כי הנאשם הניח את הלבנות במשאלית, מפני שהוא עוסק בהובלות התחמושת במשאלית, ובהחזרת תחמושת פסולה ממוצבים לבונקר.
70. מעדותו מיום 23/4/2014 של סמ"ר נעמאן גדבאן, נגד לוגיסטיקה בגדס"ר, עולה כי כשבועיים או שלושה קודם לכן מצא ברוסים עם לבנות חבלה, שמספרן אינו ידוע לו, במשאלית.
71. עוד הובאה בפנינו עדות כתובה של רס"ן יניב כהן, רמ"ד ניהול מלאי במקל"ר מיום 23/4/2014, בה פירט את אופן השמירה על תחמושת 'חמידה'. בין השאר ציין, כי מקום בו קיים עודף אצל יחידה מסוימת בשל טעויות רישום ודיווח לא נכון על צריכה, יש חובת דיווח מיידית על כך. כן צוין, כי כאשר יחידה נדרשת להעביר תחמושת ליחידה אחרת, יש למלא שובר צריכה באישור מפקד היחידה וכן החתמה על טופס 1008.
72. מעדותו הכתובה של רס"ן שגיא רוקח, ע' קצין אג"ס פיקוד דרום, מיום 9/4/2014 עלה, כי לבנת חבלה מס' X שוקלת 250 גרם ומכילה מטען ומעורר.

לבנת חבלה מס' X בנויה כמו "פלסטלינה" – דהיינו, ניתן לחלק אותה ולהשתמש בחלקים ממנה כלבנה, אלא שהדבר יקטין את עוצמת הפיצוץ. משקלה הכולל 560 גרם. ניתן לערוך בה שימוש על ידי הפעלת נפץ בלבד, כך שאסור להחזיק נפץ עם לבנת החבלה, והכנת המטען פשוטה מאוד. במידה ולבנה חולקה, לא ניתן לספק אותה לאימון נוסף, אלא יש לזכות אותה, ויתכן שיחידות משתמשות לעיתים בחלקים מלבנות ומשאירות אותן בשטח מבלי להזדכות עליהן.

עדויות המעורבים בבית הדין

73. בעדותו בפנינו חזר מאיר על הדברים אותם מסר באמרותיו. יצוין, כי בתחילה סירב להעיד באופן גלוי על הדברים ששמע מהנאשם בנוגע למעורבות ברצח ו"חיסול", אך כשנשאל על כך שאלות מטעם בית הדין, אישר כי אכן הנאשם סיפר לו על כך שהיה מעורב באירועים כאלה. כשנשאל על סתירות באמרותיו לגבי המקום בו, לפי הטענה, הראה לו הנאשם שטרות כסף (ברכב לאחר ביצוע עסקה או בדרך לחדר אוכל), טען כי אמר כבר בחקירותיו שהנאשם הראה לו סכומי כסף יותר מפעם אחת.

74. באשר למיקום לבנות החבלה בבונקר (בהמשך לשרטוט שערך – ת/45) ציין מאיר, כי באחד הימים הכניס אותו הנאשם למכולה והראה לו כשניים או שלושה ברוסים מלאים בלבנות חבלה, שחורות עם כיתוב צהוב. לאחר שנערך לו רענון זכרון, ציין, כי הפעם האחרונה בה ראה את הלבנות היתה כשלושה חודשים לפני החקירה. לדבריו, הנאשם החביא את הלבנות בתוך הברוסים, בצד, במקום בו היו אמורים להיות נשקים; ויתכן כי אנשים אחרים הוציאו את הלבנות מהמקום עד לעריכת השחזור (בו לא נמצאו כזכור לבנות במקום). יתכן שגם הנאשם הוציא אותן משם.

75. עוד העיד מאיר, לאחר רענון זכרון, כי ידוע לו שחנן מסר לנאשם לבנות חבלה ללא רישום, תוך שהבהיר כי הדבר אינו ידוע לו מידיעה אישית, אלא מסיפורי הנאשם ומדברים ששמע ביחידה, על כך שהנאשם יכול לספק תחמושת לאימונים שמקורה בחנן, ואף התבקש לעשות כן. הוא הצטרף פעם אחת לנסיעה עם הנאשם ורוברט לצאלים, אך לא נכנס לשם בעצמו. הנאשם סיפר לו, כי קיבל מחנן לבנות חבלה ותחמושת לצורך אימונים ותרגילים,

שאת חלקה העביר לגדודים אחרים, וחלקה (מבלי לפרט את הכמויות) מכר למאור. הנאשם גם סיפר לו כי הוא מכין מטעני חבלה בעצמו, ופעם כשישבו בנשיקה הדגים לו כיצד הוא עושה זאת. ידוע לו שגם היו העברות לא רשומות בין גדודים, אף שהיה על היחידות להעביר פרטי אמל"ח עם שובר מתאים.

76. **חנן**, אישר בעדותו בפנינו את האמור באמרותיו, על כך שהנאשם נטל ממנו כ-X לבנות חבלה בסך הכל. עם זאת ציין, כי בכל שבוע סיפק תחמושת לכשישה או שבעה גדודים, כך שאינו יכול לזכור את כל פרטי ההעברות. במהלך עדותו תיאר בהרחבה את מצבו הנפשי הקשה בחקירה, אשר גם הוביל לנסיון אובדני בעת שהותו במעצר. לדבריו, נוכח הפחד וההלם בו היה שרוי, כמו גם עייפות רבה (שכן נעצר באמצע הלילה והובא לחקירה) לא היה מרוכז, והחקירה היתה דורסנית. גם בעת גביית אמרתו השניה היה לטענתו "בהלם" ו"לא מפוקס". בחקירותיו ענה על מה שזכר, אם כי אישר שאז זכר טוב יותר את הפרטים מאשר בעת מתן עדותו.

77. במהלך חקירתו הנגדית הסכים חנן, כי אינו יודע מה מקור המספר X לבנות, בו הודה בכתב האישום, ואינו זוכר אם מדובר במספר המבוסס על דבריו בחקירה. לטענתו, הודה בכתב האישום מבלי לייחס חשיבות לכמויות; וזאת על אף שאישר כי היה מיוצג, ופרטי ההרשעה הוסברו לו.

78. חנן שב והסביר, כי מקום בו יחידה מתאמנת ואינה משתמשת בכל התחמושת שאותה "משכה" לאימון הרי שיעילותה של התחמושת מוטלת בספק, והיא נחשבת לפסולה. על כן היא נחשבת תחמושת עודפת, ובוחן תחמושת נדרש להחליט אם היא כשירה לשימוש אם לאו. לפי הזכור לו הגיע הנאשם פעמיים ביחד עם רוברט לצורך משיכת לבנות חבלה ותחמושת, ונטל אותה מתוך התחמושת העודפת או הפסולה.

79. **מאור**, אשר כפי שפורט לעיל, העיד בפנינו עוד טרם הסתיים משפטו, הוכרז כעד עוין. לטענתו, אינו יכול להשיב על שאלות רבות שנשאל, על אף שיש לו תשובות לכולן; וזאת משום שההליכים נגדו עודם מתנהלים, והוא מבקש שלא לפגוע בקו ההגנה שלו. במהלך עדותו, עמד על כך, על אף שהוסבר לו כי דברים שיאמר בעדותו לא ישמשו כנגדו במהלך משפטו. לטענתו, גם במשפטו טרם הועברו לו כל חומרי החקירה, לרבות הקלטות ותמלילים, והוא אינו יכול להשיב לפני שיועברו לו כל החומרים האמורים.

80. לטענת העד, השיחה המתוארת בת/57 התנהלה בפועל על ידי השוטרים ששאלו את התשובות והשיבו לעצמם. אחר כך הוציאו אותו מהחדר לשיחה שלטענתם לא היתה מוקלטת, על אף שהוא ידע כי הדבר אינו נכון. שיחתו עם רפ"ק איסטרן נותרה במישור התיאורטי בלבד, וכל מטרתה, מבחינתו, היתה רק לאפשר לו לפגוש את עורך דינו. לדבריו, החוקרים הציעו לו במהלך השיחה לפגוש את עורך דינו, ואמרו לו שהנאשם סיפר להם שלבנות החבלה מצויות בתוך בנין, והוא הכחיש זאת. כשיצאו מחוץ לחדר החקירות אמר להם - באופן מניפולטיבי לטענתו - כי אם יגיע למקום עורך דינו הם יוכלו לדבר על כך, אך הדגיש כל העת כי השיחה היא במישור התיאורטי בלבד, וכאמור, מבחינתו נבעה רק מרצונו לפגוש את עורך דינו.

81. העד הכחיש קיומם של מפגשים עם הנאשם, במהלכם העביר לו שקיות עם ציוד. לדבריו, גם מעולם לא פגש את מאיר חבר, והוא סבור שעדותו של מאיר על מפגשים להם היה עד בינו לבין הנאשם, נובעת מלחצים שהופעלו נגדו בחקירות, ומאיומים על כך שאשתו תעצר. לטענתו, כך אמר מאיר כשהעיד במשפטו שלו (של מאור). עוד טען, כי כשהעיד מאיר במשפטו, הוא סיפר שכשישב עם הנאשם ברכב ושמע את הנאשם אומר מלכה, הוא לא שמע שם פרטי, והסכים כי מדובר במאור מלכה, רק מפני שהשוטרים אמרו לו את השם המלא. מאיר גם לא זיהה את תמונתו במסדר תמונות. רק כשחוקרי המשטרה הלחיצו אותו, הסכים מאיר לומר להם את שרצו לשמוע.

82. באשר לקשר שלו עם הנאשם, טען כי הוא מתמצה בכך שתרגם לנאשם כסף עבור קבוצת הכדורסל שלו כפרסומת לעסק המצבות שהוא מנהל, והוא לא ידע דבר על תפקידו של הנאשם בצה"ל. גם בקשתו של הנאשם, כי ילווה לו כסף, לא יצאה אל הפועל בסופו של דבר. הוא גם לא קיבל ממנו פלגלית או ערכה לניקוי נשק. עוד טען מאור, כי נערך חיפוש של חוקרי המשטרה בבית העלמין, ולא נמצא בו דבר.

83. באשר לנאשם, הוא הכחיש במשפטו מכל וכל כי מכר לבנות חבלה למאור. הנאשם סיפר, כי למד במהלך שירותו הצבאי שעל מנת להתקדם הוא נדרש ל"קומבינות"; ונוכח הוותק שלו והיכרותו עם אנשים רבים, סייע לגורמים שונים בחטיבה לקבל תחמושת נוספת, כיוון שהתחמושת שקיבלו באופן קבוע לאימונים לא הספיקה. לכן גם פנה לחנן בבקשה לסיוע. כשעשה כן פעל לבקשת גורמים בחטיבה, כגון רס"ר שמעון אלול, ע" ארגון שנתן לו רשימות של חוסרים לגדודים אחרים, וקצין הלוגיסטיקה החטיבתי ששלח לו טפסי

- חוסרים לדואר האלקטרוני. הוא סייע להם, וכך יצא לו שם של "קומבינטור", אשר באורח קבע, מסייע להשלמת חוסרים ברמת החטיבה.
84. לפיכך טען הנאשם, כי לבנות החבלה שנטל מחנן, נועדו רק על מנת "לארגן" תחמושת לגדוד, לאימונים ולבסיס האימונים החטיבתי. להערכתו הגיע אל חנן מספר פעמים, אך בסך הכל נטל ממנו כ-X לבנות חבלה, אותן העביר לרס"ר אורן חיטיבאשווילי, נגד האפסנאות של החטיבה, אשר נתקל בחוסרים של לבנות חבלה ו"X". מפקדו הישיר, רוברט, הגיע ביחד עימו באופן קבוע למשך תחמושת. כשנטל לבנות חבלה וכדורים מחנן לא סיפר לו מה יעודם. הכדורים שנטל הועברו לאימונים של הגדוד, ללא רישום, וזאת בידעתו של רוברט וגם בידעת גורמים אחרים בחטיבה. הלבנות שניתנו לו נחשבו כתחמושת פסולה, לפני מיון, בין אם היו שלמות או חתוכות.
85. עת הופנה הנאשם לתמליל חקירתו מ-8/4/2014, עמ' 31, שם נקב במספר X לבנות, טען, כי העביר לגד' X (ולא לרס"ר חיטיבאשווילי) לבנות, עם שוברים מתאימים ובאופן חוקי. הוא העביר להם לבנות שלמות, ואילו את החתוכות והפסולות העביר לרס"ר חיטיבאשווילי. הסיבה שלא פירט זאת בחקירתו נובעת מהלחץ והבלבול שחוזה בחקירותיו, בין השאר לאור מעצרו של אביו.
86. הנאשם טען כי את הפלגלית וערכה לניקוי אקדח שהוזכרו באמרתו ת/1, לא הוציא מרשות צה"ל, אלא רכש בחנות "ריקושט" שבה ניתנה לו הנחה באמצעות חבר שעובד שם. כיוון שאין בגדוד שלו אקדחים, גם אין בנמצא נרתיקים שיכול היה להוציא. לדבריו, מאור ביקש ממנו את הפריטים האלה כ"טובה", ואף שילם לו את תמורתם.
87. באשר ללבנות החבלה שנמצאות במשאית, טען הנאשם כי ערך ביחד עם רוברט ונעמן ספירה בבונקר כדי לבצע החלפת בעלי תפקידים, כשהבונקר עבר לאחריותו של נעמן. בספירה נמצא עודף של לבנות חבלה, והן הונחו במשאית לצורך העברתם למחסן אחר ונשכחו שם. כשעומת עם גרסתו של רוברט בחקירה, לפיה לא ידע שהיו לבנות חבלה במשאית, טען כי אינו יודע מדוע רוברט אומר את הדברים.
88. הנאשם טען, כי שיקר הן באמרתיו והן בדבריו למדובבים (ועל כך יפורט בהמשך בפרק העוסק בבחינת טענות הזוטא של הנאשם). בקצרה יצויין, כי לטענת הנאשם מקור הודאתו בכך שהבין רצונם של החוקרים הוא לקבל מידע מפליל על מאור מלכה. בפני המדובבים התרברב, לאחר שהם נתנו לו

את הרושם, כי אחד מהם הוא עברייני "כבד", כך כלשונו של הנאשם, ורצה להראות להם ש"הוא לא פראייר ויכול להשתלב איתם".

89. מטעם ההגנה נשמעה עדותו של **רס"ר אורן חיטיבאשווילי**, אשר שירת בתקופה הרלוונטית כמנהל מחלקת הלוגיסטיקה של מפקדת חטיבת גבעתי. מעדותו עלה, כי נגבתה ממנו עדות במהלך החקירה (בשנת 2014) ובפברואר 2015 מסר תצהיר נוסף לבאי כוח הנאשם.

90. העד סיפר, כי במסגרת תפקידו היה אחראי על ויסותי ציוד ותחמושת, בין השאר במקרי אובדנים, ושמר על קשרים מקצועיים טובים עם הנאשם משנת 2010 ועד למעצרו. כשנתקל בחוסר באחד הגדודים, בין השאר בתחום של לבנות חבלה, נעזר בנאשם לשם השלמתו. במסגרת התצהיר שערך הצהיר כי הנאשם העביר לו X לבנות חבלה מסוג X , ו- X לבנות חבלה מסוגים שונים שאינם זכורים לו. הנאשם העביר לו את הלבנות כדי ליצור איזון, זאת כחודשיים או שלושה לפני מעצרו. לעניין זה הסביר, כי במקרה של חוסר ניתן לקבל פרטי תחמושת מיחידה אחרת באותה חטיבה שבה יש עודפים. העודפים והחוסרים נוצרים מטעויות שנעשות בספירות ובדיווחים. ההעברות נעשו בידיעתו של ע' ארגון של החטיבה, רס"ר שמעון אלול, וכן בידיעת קצין הלוגיסטיקה החטיבתי.

91. בחקירתו הנגדית אישר העד, כי לבנות מס' X שקיבל מהנאשם היו באריזה סגורה. הלבנות הנוספות לא היו חדשות, אלא במצב חדש. המשמעות היא שלא מדובר בלבנות שהגיעו ישירות מהמפעל, כשהן סגורות ב"פלומבה" (דהיינו חוט ברזל שסוגר ארגזי תחמושת שהגיעו מהמפעל וטרם נפתחו), אך הן היו במצב חדש, ואינן נחשבות לתחמושת פסולה. לדבריו, אינו יכול לשלול את האפשרות שקיבל מהנאשם גם לבנות שאינן שלמות, אם כי להערכתו, היה מציין זאת בחקירתו, אם היה מקבל מהנאשם לבנות חבלה חתוכות. הוא לא ידע מה מקורה של התחמושת שאותה קיבל מהנאשם, והניח כי היא תוצר של ספירות ביחידת הנאשם, בהן התגלו עודפים. בחלק מהמקרים בהן קיבל מהנאשם לבנות חבלה ערך על כך רישום, ובחלק לא. הנאשם ביקש שלא לחייב אותו ברישומת הממחושבת, ולהשערת העד יתכן שהיה זה מפני שלא רצה שיידעו שיש לו עודפים.

92. עת נטען כלפי העד, כי הנאשם נטל מחנן לבנות חבלה, על אף שחנן אינו שייך לחטיבת גבעתי, ציין כי "בעיקרון זה לא עובד ככה", כך כלשונו, אך יתכן שגם לחנן היו עודפים והם "סגרו" ביניהם את הנושא. עם זאת הוא לא

ידע שהנאשם קיבל תחמושת קליעית ולבנות חבלה מצאלים. לא זכור לו אם קיבל מהנאשם גם לבנות חבלה פסולות.

93. ראוי עוד לציין, כי באמרתו במצ"ח, של רס"ר אלול, ע. ארגון של החטיבה (ס/2) עלה, כי התחמושת מחולקת לחירום ולסדיר. לא אמור להיווצר עודף של תחמושת לצרכי חירום, אלא לאחר מבצעים צבאיים. בתחמושת לשימוש סדיר יתכן שימצאו עודפים, בשל מציאת תחמושת בפלוגות המתאמנות. במקרה של עודף נדרש נגד התחמושת לבצע הליך של "חיוב עצמי" ואסור להכניס תחמושת עודפת לתוך הבונקר ללא רישום. כשיש תחמושת פסולה, נדרש להחזירה למרת"ח. ליחידות אסור להעביר תחמושת עודפת ליחידה אחרת, אבל בגדודים בין היחידות זה אפשרי בתנאי שתהיה העברה רישומית. ה"X" היא מערכת ניהול מלאי, אליה מזינים את כלל הפרטים. כל נגד לוגיסטיקה וחייל שהוא מש"ק ניהול מלאי, רשאים לעבוד על מערכת X.

מכירת כדורי אקדח למאור מלכה ולליאור כץ

94. בפרטי האישום 11 ו-12 נטען, כי במהלך חודש נובמבר 2013 פנה מאור לנאשם, וביקש לרכוש ממנו כדורי אקדח מסוג 9 מ"מ. הנאשם הסכים, ובעקבות זאת פנה לרס"ל שמעון מירון, נגד לוגיסטיקה בבסיס לוט"ר אילת, וביקש ממנו את הכדורים האמורים, מבלי לפרט לשם מה הוא זקוק להם. רס"ל מירון העביר לידי הנאשם X כדורי אקדח צה"ליים מסוג 9 מ"מ, אותם העביר הנאשם לבסיסו. מתוכם לקח עימו לביתו X כדורים, ואותם מכר למאור, תמורת סכום של 1,800 ₪.

בפרט אישום 17 נטען, כי במרץ 2014, פנה הנאשם לליאור כץ, וביקש ממנו שיפנה לאביו, בוריס כץ, ויציע לו לרכוש X כדורי אקדח 9 מ"מ אותם קיבל מרס"ל מירון. ליאור פנה לאביו, סיפר אודות הצעת הנאשם וכן ביקש שיבדוק אל מול קונים פוטנציאליים האם הם מעוניינים לרכוש את הכדורים. בעקבות פניה זו, הסכימו אותם קונים לרכוש את הכדורים, תמורת שקל לכדור. ליאור הודיע על כך למאיר, שעדכן את הנאשם. בתיאום עם הנאשם הגיע מאיר לביתו של ליאור כץ, כשברשותו הכדורים בתוך תיק, ומסרו לליאור, בתמורה ל-3,650 ₪, סכום הנאשם ומאיר חלקו ביניהם.

הנאשם כפר בכל הנטען ביחס למכירת כדורי האקדח למאור מלכה. בתשובתו הכתובה אישר, כי פנה לרס"ל מירון וביקש ממנו כדורי אקדח 9 מ"מ, תוך שאמר לו מפורשות, כי הכדורים מיועדים להשלמת חסרים. רס"ל מירון העביר לידיו באמצעות חייל בשם דוד וקנין X כדורים. בהמשך העביר הנאשם מאיר כמות כדורים שאינה זכורה לו, וזאת לבקשתו של מאיר, ולשם השלמת חוסרים בבונקר גדוד "שקד".

95. על אף שכתב האישום אינו קושר בין קבלת הכדורים מרס"ל מירון לבין מכירתם לליאור כץ, אלא דווקא בין קבלת הכדורים למכירתם למאור מלכה, מצאנו לאחד את הפירוט ביחס לתשתית העובדתית בנוגע לשלושת פרטי אישום אלה; וזאת לאור טענות שהעלתה ההגנה לפיהן שני סעיפי האישום האמורים אינם יכולים לדור בכפיפה אחת, שכן לאור כמות הכדורים שהועברו לליאור כץ, לא ניתן היה להשתמש באותו מקור של כדורים על מנת לספק X מהם למאור מלכה - ולא הוכח מהיכן היתה לנאשם גישה לאותם כדורים שנמכרו על פי הנטען למאור מלכה. טענה הגנה נוספת נוגעת כאמור, לטענת הנאשם לפיה סבר כי הכדורים שהעביר למאיר נועדו לצורך לגיטימי שעניינו השלמת חוסרים.

הנאשם כפר בכל הנטען ביחס למכירת כדורי האקדח למאור מלכה. בתשובתו הכתובה אישר, כי פנה לרס"ל מירון וביקש ממנו כדורי אקדח 9 מ"מ, תוך שאמר לו מפורשות, כי הכדורים מיועדים להשלמת חסרים. רס"ל מירון העביר לידיו באמצעות חייל בשם דוד וקנין X כדורים. בהמשך העביר הנאשם מאיר כמות כדורים שאינה זכורה לו, וזאת לבקשתו של מאיר, ולשם השלמת חוסרים בבונקר גדוד "שקד".

96. על אף שכתב האישום אינו קושר בין קבלת הכדורים מרס"ל מירון לבין מכירתם לליאור כץ, אלא דווקא בין קבלת הכדורים למכירתם למאור מלכה, מצאנו לאחד את הפירוט ביחס לתשתית העובדתית בנוגע לשלושת פרטי אישום אלה; וזאת לאור טענות שהעלתה ההגנה לפיהן שני סעיפי האישום האמורים אינם יכולים לדור בכפיפה אחת, שכן לאור כמות הכדורים שהועברו לליאור כץ, לא ניתן היה להשתמש באותו מקור של כדורים על מנת לספק X מהם למאור מלכה – ולא הוכח מהיכן היתה לנאשם גישה לאותם כדורים שנמכרו על פי הנטען למאור מלכה. טענה הגנה נוספת נוגעת כאמור, לטענת הנאשם לפיה סבר כי הכדורים שהעביר למאיר נועדו לצורך לגיטימי שעניינו השלמת חוסרים.

ראיות שנגבו במהלך החקירה.

97. העדות היחידה העוסקת במכירת כדורי האקדח למאור מלכה, היא במסגרת אמרתו הראשונה של הנאשם, ת/1. לאחר שסיפר על הקשר שנוצר בינו לבין מאור, ועל פניותיו של מאור אליו בבקשות להשגת אמל"ח, מסר כי מאור פנה אליו (מבלי לנקוב במועד הפניה) וביקש ממנו כדורי אקדח 9 מ"מ. הוא השיג כדורי אקדח מרס"ל מרון, אשר שלח לו את הכדורים עם גודוד רימון, מבלי להחתים אותו ומבלי שידע מה מטרתם. הוא נתן למאור X כדורים וקיבל 1,800 ש"ח במזומן, מתוכם נתן 900 ש"ח למאיר. במסגרת תמליל העדות, 513/14, הרחיב הנאשם וטען כי בשבוע שלפני חקירתו, לקח ממנו מאיר X כדורי אקדח, שהעביר לו דודו לוי מרס"ל מרון, ללא שובר צריכה. סך הכל קיבל ממנו X כדורים בשני ברוסים. מאיר ולקח ממנו את הכדורים, ונתן לו 800 ש"ח.

98. מאמרתו של רס"ל מרון מיום 7/4/2014 שהוגשה בהסכמה (כחלק מת/58) ומתמליל האמרה, מס' 527/14, עולה שהוא משרת כנגד בלוט"ר. בראשית חקירתו הכחיש כי העביר דבר מה לנאשם, וטען כי העביר כדורים לנגד של יחידת רימון, עקב בקשתו של האחרון. לאחר שהחוקרות התקשרו לנגד של יחידת רימון, אשר לא אישר את הדברים, מסר לראשונה רס"ל מרון, כי הנאשם התקשר אליו בשלהי חודש מרץ 2014, וביקש ממנו כמות של כדורי 9 מ"מ לאקדח, שילקחו ממנו על ידי נגד הלוגיסטיקה ביחידת רימון, דודו. הנאשם ביקש כי ההעברה לא תתועד בדואר האלקטרוני, ולא אמר לו מה מטרת הכדורים. בתמורה לא הבטיח לו דבר. זו היתה הפעם הראשונה והיחידה שבה פנה אליו הנאשם בבקשה כזו. הוסבר, כי לעיתים קרובות נוצרים עודפים של אלפי כדורים, אשר נרשמו ככאלה שנצרכו לאימוני היחידה, אך בפועל לא נעשה בהם שימוש במסגרת האימון ועל כן נשמרו על ידו "בצד" לצרכי האימונים הבאים. בפועל כל מה שנרשם כנצרך נמצא במקום נפרד ונשמר במחסן, מבלי שניתן להשיבו למלאי הרשום. לדברי רס"ל מרון הסכים לבקשת הנאשם "מתמימות". בעקבות שיחתו עם הנאשם, הגיע אליו אכן דודו, נגד הלוגיסטיקה של יחידת רימון, ולקח ממנו כמות של X כדורים.

99. באשר למאור - כפי שפורט לעיל, הוא הכחיש באמרותיו כל קשר פלילי עם הנאשם, לרבות רכישת כדורי אקדח מהנאשם.

100. באמרתו הראשונה של **מאיר** מיום 6/4/2014, ס' 10, שבה הרחיב בסוגיות אחרות, סיפר בין השאר כי הנאשם מוכר למאור לבנות חבלה (כפי שכבר פורט לעיל) וכדורי אקדח. מעבר לכך לא פירט בסוגיה זו בחקירותיו. בעדותו בבית הדין סיפר (לאחר רענון זכרון) כי הנאשם סיפר לו שמכר לאותו גורם גם את לבנות החבלה וגם כדורי אקדח. באותה אמרה לא עלה נושא מכירת הכדורים לליאור כץ.

101. באמרתו של **ליאור** כץ מיום 6/4/2014, ת' 36, הוא מסר כזכור כי הנאשם ניסה לשכנע אותו לשתף פעולה במכירת סוגי אמל"ח שונים והוא דחה את ההצעות. עם זאת נעתר להצעה למכירת כדורי אקדח. בהמשך לכך, כשבועיים לפני מעצרו, העביר לו מאיר לביתו, בקיטבג צבאי, כמות של למעלה מ-X כדורי אקדח מטעמו של הנאשם, והוא שילם למאיר סכום של 3,000 ש"ח לכל כדור, אם כי לא הרוויח בעצמו מהעסקה.

באמרתו ת' 37 מיום 8/4/2014 חידד ליאור, כי על אף ששילם למאיר עבור הכדורים, היה הכסף מיועד לנאשם. לדבריו, הנאשם הוא זה שמסר לו כי בכוונתו להעביר לו דבר מה, ואז התקשר אליו מאיר ואמר לו שהוא מעביר את המשלוח של הנאשם. עוד ציין, כי הכדורים מיועדים למי שקיבל גם את הרימונים (כזכור בשלב זה ביקש עדיין שלא להפליל את אביו – ביה"ד).

במסגרת ת' 38 מיום 13/4/2014 מסר ליאור כי בקיטבג שקיבל ממאיר היו X כדורים, וכי אביו העביר לו סכום של 3,650 ש"ח אותם העביר למאיר עבור הנאשם. כן ציין, כי לאחר פניית הנאשם, בדק עם אביו האם הוא מעוניין בכדורים, ונענה בחיוב.

102. באמרתו מיום 8/4/2014, ס' 11, אישר **מאיר**, כי הנאשם ביקש ממנו כשבועיים לפני החקירה להעביר עבורו קיטבג לביתו של ליאור כץ בחולון, והוא עשה כן. לטענתו לא ידוע לו מה הכיל הקיטבג, אשר היה נעול; וכשנאמר לו על ידי החוקרים כי הכיל תחמושת, השיב כי הדבר יתכן, שכן הקיטבג היה כבד. בהמשך סיפר כי הנאשם נתן לו סכום של 2,500 ש"ח לערך והוא העבירו לנאשם. עוד סיפר מאיר באמרה זו, כי היו מספר פעמים בהם הגיע לבסיס משמר הנגב שוטר ברכב "סוואנה" והעביר לנאשם כדורי אקדח, ובתמורה העביר לו הנאשם ציוד משרדי, ציוד לניקוי ועוד. הוא סבור כי מדובר בעובד של שירות בתי הסוהר, כי על הרכב היה סימול של שב"ס.

103. **הנאשם** באמרותיו הראשונות הכחיש מעורבות במכירת אמל"ח לליאור כץ. נושא מכירת הכדורים לליאור עלה ראשונה בחקירתו מ-8/4/2014

(תמליל 537/14), לקראת סוף החקירה. כשנטען על ידי החוקר כי גם ליאור וגם מאיר מפלילים אותו ביוזמה למכירת הכדורים, הכחיש זאת, וטען, כי מאיר מכר לליאור כדורים ורימונים.

104. בשיחתו עם המדובבים (תמליל 559/14 בעמ' 42), בתגובה לשאלת "המכונה דקל" מי עוד עצור בפרשה זו מלבדו ומלבד מאיר, סיפר הנאשם כי יש מישהו מתל אביב שהוא מכר לו כדורי אקדח ורימוני רסס.

105. התפנית בגרסת הנאשם, חלה ביום 11/4/2014 (כפי שכבר פורט לעיל) במסגרת האמרה השניה שנגבתה ממנו באותו היום, ת/26, בה הודה ששיקר לגבי הכדורים. לטענתו, ליאור ביקש כדורים ממאיר, שפנה אליו. הוא נתן כדורים למאיר והאחרון העבירם לליאור. מדובר ב-X אותם קיבל מחברו מלוט"ר אילת. הוא ומאיר קיבלו כל אחד בתמורה סכום של 1,800 ₪. לטענתו, ליאור גם ביקש תחמושת קלאצ' אבל לא היתה לו. על דברים דומים חזר בת/3, תוך שהבהיר כי לא היה כל קשר ישיר בינו לבין ליאור והכל נעשה דרך מאיר.

106. כן הוצגו בפנינו אמרותיו של בוריס כץ, כפי שכבר פורטו לעיל (שעסקו הן במכירת הרימונים והן במכירת הכדורים).

עדויות המעורבים בבית הדין

107. ביחס לעדותו של ליאור בבית הדין (כעד עוין, כזכור) נפנה לאמור בתיאור עדותו בנוגע לעסקת הרימונים. באשר לעניין הכדורים, ציין, כי אינו זוכר דבר – מי יזם את העסקה, מי הביא לו תיק וכו' – וכל רצונו הוא רק להותיר פרשה זו מאחוריו. כשנטען על ידי ההגנה כלפיו, כי המעורבות היחידה בנוגע למכירת הכדורים היא של מאיר, ולא של הנאשם, טען כי הוא מתקשה להאמין לכך.

108. בנוגע לעדותו של בוריס בבית הדין, נזכיר שוב כי אף הוא הוכרז כעד עוין, אשר לבסוף אישר כי הדברים שנאמרו בכתב האישום נכונים (כתב האישום עסק הן ברימוני הרסס והן בכדורים).

109. מאור כזכור, הוכרז אף הוא כעד עוין, והכחיש כל קשר לקניית כדורים מהנאשם.

110. מאיר העיד בבית הדין בדבר אירוע מכירת הכדורים לליאור כץ, שאירע כשבועיים עד חודש לפני פתיחת החקירה, והרחיב אף מעבר לאמור באמרתו. לטענתו, היוזמה לכך הגיעה מהנאשם, אשר ידע כי הוא עומד לצאת לבית

הוריו (בפתח תקווה) ביום חמישי. הנאשם ביקש ממנו לבוא לבסיס משמר הנגב, נתן לו קיטבג שהיה כבד באופן חריג וביקש ממנו להעבירו לחולון אל ליאור. לטענתו, הבין רק בדיעבד כי בקיטבג היו כדורי אקדח, והוא נענה לבקשת הנאשם מכיוון שלא היתה לו ברירה, הוא עשה כל מה שהנאשם ביקש ממנו ולא היתה לו דרך מילוט. עם זאת אישר כי כבר בעת העברת הקיטבג הבין כי מדובר בעניין אסור, על אף שלא התבונן בתוכו. ביום חמישי העביר את הקיטבג לליאור ובמוצאי שבת קיבל ממנו תשלום. הסכום המדויק לא זכור לו, אך מדובר בסכום של למעלה מ-2,000 ש"ח. ביום ראשון שלאחר מכן הגיע הנאשם לבסיסו של מאיר, X, ביחד עם נגד בשם יבגני, ומאיר נתן לו את כל הכסף. ממה שידוע לו הנאשם השיג את כדורי האקדח מחבר שלו ששירת ביחידת לוט"ר בדרום.

111. בחקירתו הנגדית הוסיף מאיר כי נסע לחולון ביחד עם אשתו, ברכבה, ועם איש מילואים בשם מנשה שנסע איתם כטרמפיסט לביתו בחולון. הם "הקפיצו" את איש המילואים לביתו, וזו גם הסיבה לכך שנעתר לבקשת הנאשם לעבור בחולון בדרך לביתו בפתח תקווה. עוד הכחיש את טענת ההגנה, לפיה היה היוזם לעסקת הכדורים. לטענתו, כשהודה במשפטו שקיבל 3,650 ש"ח עבור העסקה, היה זה מפני שהבין מהחקירות בדיוק בכמה כדורים וכמה כסף מדובר, על אף שבפועל לא ידע כמה כסף הועבר ולא קיבל דבר תמורת המכירה. לטענתו, חלק נכבד מהודאותיו מקורו מדברים שלמד בחקירות ולא היה מודע להם אישית. הודאתו בבית הדין נבעה מההבנה שגישתו כלפי העברת התיק היא למעשה עצימת עיניים, בשל החשד שקינן בו. עם זאת טען, כי עד לאירוע זה לא ידע שיש קשרים פליליים בין הנאשם לבין ליאור; ואם היה יודע בוודאות על קיומם של כדורים בתיק, היה מודה בכך באופן מלא, כפי שהודה בחקירתו באירועים אחרים בהם נחשד.

112. כן אישר מאיר את האמור באמרתו, בנוגע לכך שהנאשם קיבל מאדם שהגיע לבסיס משמר הנגב ברכב של שב"ס כדורים למכירה, תמורת ציוד שהנאשם העביר לו. לדבריו, הנאשם אמר לו שהוא מוכר את הכדורים למאור מלכה. ידוע לו שהכדורים שקיבל הנאשם לא נועדו לשימוש שוטף של היחידה, שכן בגדס"ר לא היה צורך בכדורי אקדח. בחקירתו הנגדית ציין כי לא זכור לו מתי זה היה. כן טען, כי נגדים נוספים – רוברט, זאהר ויבגני, ידעו על כך.

113. הנאשם בעדותו בבית הדין הכחיש מכירת כדורי אקדח הן למאור מלכה והן לליאור כץ. לטענתו, פנה לרס"ל מרון וקיבל ממנו X כדורי אקדח, ללא רישום, בשל חוסר שנוצר בגדוד שקד של חטיבת גבעתי, ובעקבות בקשתו של רס"ר אלול לסייע לו להשלמת חוסרים, כפי שעשה גם במקרים אחרים. לאחר קבלת הכדורים, שהועברו אליו על ידי דודו לוי, הנגד של יחידת רימון, הוא עדכן את רס"ר אלול, כי השיג את התחמושת שביקש, וניתן לעדכן בהתאמה את מרשימת החוסרים.

114. לטענת הנאשם, ביום בו קיבל את הכדורים מדודו לוי, שהיה אכן יום חמישי בשבוע, הגיע מאיר למשמר הנגב, והוא ביקש ממנו להעביר את הכדורים לרס"ר אלול, אשר ישב בבסיסו של מאיר, שדה תימן. מאיר טען שאשתו בחוץ ואין לו דרך לאסוף את הכדורים. על כן, לקח הנאשם מהאפסנאות קיטבג ונתן אותו למאיר. באותו היום דיווח לרס"ר אלול כי נתן כדורי אקדח למאיר, ורס"ר אלול עדכן זאת במערכת. עם זאת, לא בדק עימו לאחר מכן האם הכדורים אכן הגיעו לייעודם, ורס"ר אלול לא אמר לו דבר על כך. ביום ראשון שלאחר מכן כשנסע לשדה תימן ביחד עם יבגני טוקר, פגש במאיר, שסיפר לו כי מכר את הכדורים לליאור כץ. הוא לא דיווח על כך, מפני שמאיר הוא חבר שלו. בדיעבד הוא מבין כי פעל באופן שאינו נכון. לאחר הכוונה שקיבל הנאשם מסניגורו, הוסיף וסיפר כי לא דיווח על נושא הכדורים, גם מפני שחשש שליאור מצוי בקשר גורמים עברייניים והוא נדרש לשמור על שלום משפחתו.

115. בחקירתו הנגדית עמד הנאשם על כך שגדוד שקד נדרש לכדורי אקדח, למרות שהם אינם משתמשים באקדחים. לטענתו, לעיתים יש פריטים שניתן להיות מחויב להם מעל התקן, וכך קרה גם בגדוד שקד. הנאשם גם הכחיש כי הכיר אדם מהשב"ס שנתן לו כדורי 9 מ"מ, על אף שאישר כי בעבר עבד בשב"ס.

116. בהתייחסו להודאתו במכירת X כדורי אקדח למאור במסגרת ת/1, טען הנאשם כי היה ב"בלק אאוט" כלשונו, ומבולבל ולכן "אמר שטויות". כשנשאל מדוע לא ניצל את חקירתו ביום 8/4/2014 על מנת לספר זאת, טען כי שיקר בכל חקירותיו בשל החשש ממעצר בני משפחתו (על כך בהרחבה בהמשך). ב-11/4/2014 כשסיפר שהוא שלח את הכדורים לליאור דרך מאיר, היה זה שקר.

117. יצוין, כי **רס"ר חיטיאשבילי**, עד ההגנה של הנאשם, נשאל על סוגיית העברת הכדורים לגדוד שקד, וציין, כי להבנתו, אין זה הגיוני שרס"ר אלול יבקש מהנאשם להעביר לו כדורי 9 מ"מ עבור גדוד שקד, שכן הם לא משתמשים בהם וגדוד שקד גם לא היה מחוייב בהם במסגרת התקינה.

118. אף **מרס"ר שמעון אלול** נגבו מספר עדויות במסגרת החקירה, זאת בעיקר לאור ביקורת שערך בגדוד רימון טרם נגנבו משם רימונים (ועל כך בהמשך). בת/23, אמרה שמסר ביום 18/6/2014, מסר רס"ר אלול, כי זכור לו שבעבר היתה פניה אליו מגדוד שקד בשל פערים בצידוד וחוסר בתחמושת, והוא ביקש לווסת את התחמושת שקיימת בגדודים. הנאשם מסר לו כי יש לו עודפים ויוכל לסייע, ועל כן הפנה אליו את הגדוד שיצור עימו קשר. הוא אינו יודע מה הועבר לבסוף לגדוד. לדבריו, גרסתו של הנאשם על כך שעדכן את סגירת החוסר אינה נכונה, מפני שאין לעד סמכות להזין חוסרים והשלמות, אלא רק לצפות בהם במחשב. הוא לא הגורם שמבצע את ההעברות במערכת הממוחשבת. יצוין עוד, כי טופס החוסר של גדוד שקד מ-31/12/2013 צורף לת/23 ולא מופיע בו חוסר של כדורי אקדח.

119. בעדותו של רס"ר אלול בבית הדין, מסר כי בתוך החטיבה, רשאי קצין הלוגיסטיקה החטיבתי לווסת עודפים וחוסרים בין גדודים ויחידות שונות, בהתאם לנהלי הצבא, והוא עושה זאת בהתאם להמלצת העד, אשר מציג לו את הנתונים. כאשר נגדים מחליטים להעביר אחד לשני פריטים מבלי שהדבר מגיע לרמת החטיבה אין לו דרך לדעת על כך. זכור לו שפנה לנאשם פעם אחת בנוגע לחוסר בגדוד שקד (אם כי לא הוברר בעדותו, האם התבקש להעביר להם כדורי אקדח, והאם זה נדרש עבורם – ביה"ד). לא זכור לו האם הנאשם הודיע לו כחודש לפני מעצרו שמסר למאיר X כדורים עבורו.

הוצאת 34 רימוני רסס מבונקר רימון ומכירתם למאור מלכה – נובמבר 2013

120. בפרטי האישום 8, 9 ו-10 נטען, כי במהלך נובמבר 2013 ביקש מאור מהנאשם למכור לו רימוני רסס צה"ליים. כשבוע לפני ה-17/11/2013, בשעות הלילה, נסע הנאשם ביחד עם מאיר לבונקר החירום של גדוד "רימון" בבסיס שדה תימן, הם פרצו את מנעול הבונקר שהיה נעול ושברו אותו, ונכנסו לבונקר. שם נטלו מתוכם רימונים מ-2 ארגזים סגורים שכל אחד מהם הכיל X רימוני רסס צה"ליים ו-X רימוני רסס צה"ליים שהיו בתוך ברוס פתוח. בסך הכל נטלו X רימונים, אותם העמיסו לתוך ארגז עץ שהוכנס לתוך

הרכב עימו הגיעו. כן החליפו את מנעול הבונקר במנעול חדש, אותו הביאו עימם מבעוד מועד. הם נסעו לבסיסם במשמר הנגב, והחביאו את הרימונים בגג מחסן האפסנאות. כמה ימים לאחר מכן נטל הנאשם את הרימונים, נפגש עם מאור ברח' היורה X בדימונה ומסר לידיה את הרימונים בתמורה ל- 6,800 ₪, סכום שאותו חלק עם מאיר. הנאשם כפר בכל הנטען ביחס לאירוע זה, לרבות נוכחותו במקום בו בוצעה הפריצה.

121. ייאמר כבר עתה, כי מדובר באחת הפרשות המרכזיות שנדונו הן בחקירתו של הנאשם והן במהלך המשפט. זאת הן ביחס לכפירתו של הנאשם במעורבותו באירוע זה, והן לאור טענת ההגנה לפיה לא הוכחה כמות הרימונים שנגנבה בפועל. תחילה נפרט את הראיות שהובאו בפנינו בנוגע לאירוע עצמו, ולאחר מכן יפורטו הראיות בנוגע לכמות הרימונים שנגנבה.

ראיות שנגבו במהלך החקירה

122. פרשת גניבת הרימונים החלה להיחקר על ידי ימ"ר דרום במצ"ח, כבר ביום 17/1/2013, מיד לאחר שהתקבל דיווח מהיחידה על גילוי הגניבה (ר' ת/51, דו"ח ביקור במקום).

123. לעניין אופן גילוי הגניבה נמסרה ביום 17/11/2013 אמרתו של רס"ל אביב וקנין, ס/4, נגד לוגיסטיקה ביחידת רימון, ממנה עלה כי נכנס לבונקר באותו היום, באופן רגיל, מהדלת הראשית, בשעה 11:00 למטרות עבודה, על מנת לערוך טבלה מרכזת לתחמושת. כשהגיע אל רימוני הרסס גילה כי הברוסים בהם הם נמצאים קלים מדי. לאחר שהחל לפתוח את הארגזים וגילה כי הם ריקים, פנה לרס"ב דודו לוי, שדיווח על כך למצ"ח. לדבריו, המפתח לדלת הראשית היה אצלו באופן קבוע מאז כניסתו לתפקיד – שבועיים קודם לכן. לבונקר יש דלתות אחרות שנעולות במנעול, ולא ידוע לו למי יש מפתחות אליהן. הוא הבחין רק באותו בוקר, בכך שאחת הדלתות נעולה רק מלמטה ויש לה ציר שבור, ולכן משיכתה יכולה ליצור רווח המאפשר חדירה לבונקר. בבונקר לא היו סימני פריצה, וגם הברוסים שהכילו את הרימונים נותרו במקומם הרגיל. הן באמרה זו, והן באמרות נוספות, כמו גם בעדותו בבית הדין פירט בדבר הספירות שנערכו בבונקר, שהובילו אותו למסקנה כי נגנבה כמות של X רימוני רסס, ועל כך עוד בהמשך.

124. בת/51, דו"ח הביקור במקום, פירט צוות החוקרים, כי בבונקר ארבע דלתות נעולות, ששלוש מהן ללא שימוש. רס"ל אביב וקנין מחזיק במפתח

של הדלת השניה מימין, שהיא דלת הכניסה לבונקר. בבונקר לא נמצאו סימני פריצה, וההתרשמות היא כי הבונקר לא נפרץ, אלא נראה כי הגנבים נכנסו דרך דלת הכניסה. בתוך הבונקר נמצאו ארגזי הפעולה של הרימונים פתוחים, כשהפלומבות פתוחות והברוסים בתוכם פתוחים, ללא הרימונים בתוכם. במקום צולמו תמונות (אשר הוגשו במסגרת ס/16). כן הוחרם מרס"ל וקנין צילום של מחברת המתעדת את הספירות של רימוני הרס – ת/52 (בנוגע לקבילותו של מסמך זה התגלע ויכוח עז בין הצדדים. בהחלטה מיום 27/4/2015 החלטנו לקבל את המסמך ולפרט את טעמינו במסגרת הכרעת הדין. עניין זה יפורט בהמשך).

125. מהראיות שהובאו בפנינו עלה, כי הן הנאשם והן מאיר נחקרו במצ"ח במהלך נובמבר 2013, ונגבתה מהם אמרה באזהרה, לאחר גילוי גניבת הרימונים; וזאת משהוברר כי נכחו במקום כשבועיים קודם לכן במהלך ביקור של נגדי תחמושת שנערך בבונקר (ביקור שאף תואר באמרתו של הנאשם, ת/1). השניים הכחישו כל מעורבות בגניבה בחקירתם. באמרתו מ-20/11/2013 (ס/9) אישר מאיר, כי נכח עם הנאשם בבונקר של יחידת רימון ביום הגעתם של אנשי מרת"ח למקום, אך לטענתו לא ידע שיש שם רימוני רסס ולא נגע בהם. עוד ציין, כי למיטב זכרונו מנעול הבונקר היה בצבע שחור, ותלוי על הדלת.

126. בדו"ח ביקור נוסף של מצ"ח במקום מ-20/11/2013 (הוגש במסגרת מסמכי ת/58) צוין, כי בעוד שהיחידה משתמשת בדלת השניה מימין במבנה, הרי שלדלתות הנוספות אין מפתח למנעול. וגם לדלת בה משתמשים יש רק מפתח אחד. שלוש הדלתות הנוספות נראות כמי שלא נפתחו זה זמן מה ויש עליהן קורי עכביש. כמו כן אין סימני פריצה.

127. במסגרת חקירת מצ"ח לא אותרו מבצעי העבירה; אך במסגרת חקירתו של הנאשם ביום 6/4/2014 (ת/1), בה נכח כזכור גם חוקר מצ"ח, הוא נשאל גם מה ידוע לו בנוגע לאירוע גניבת הרימונים בבונקר רימון. בתשובה מסר, כי ידוע לו שכשלושה חודשים לפני החקירה נגנבו כ-X רימונים מגדוד רימון, תוך שציין כי הוא יודע את מספרם, מפני שכל החטיבה דיברה על כך. לדבריו, יומיים לפני שנפתחה החקירה הגיע לבונקר של יחידת רימון ביחד עם מאיר, נגד בשם אשר פרץ ונגדת תקציבים בשם ליהיא, והם שהו במקום ביחד עם חוליה של מרת"ח. הם נסעו לשם במשאית של האפסנאות, ובדרכם חזור, ראה את מאיר עולה למשאית עם תיק. יומיים לאחר מכן ראה את

התיק כשהוא מכיל רימונים עטופים באיזולירבנד במשרדו של מאיר; והאחרון סיפר לו כי הכין את הרימונים בתיק יום קודם להגעתם לבונקר, ובזמן שהיו שם לקח את התיק מהבונקר. עוד סיפר לו מאיר, כי בכוונתו למכור את הרימונים לליאור כץ, בתמורה ל-350 ש"ח עבור כל רימון.

128. מהתמליל, 513/14, עולה כאמור כי הנאשם החל לספר על גניבת רימוני היד, בעקבות שאלה מפורשת של החוקרים בנושא ידיעותיו בדבר רימונים שנגנבו. בתגובה שאל אותם אם הם מתכוונים למה שנגב בגדוד רימון, שכן "כל החטיבה מכירה את הסיפור הזה". הנאשם עמד על כך שלא היה לו חלק בגניבת הרימונים, וכן ציין כי הוא יודע מהחטיבה שנגנבו X או X רימונים. הנאשם התייחס גם לאפשרות של החלפת המנעולים בבונקר על ידי מאיר, וציין כי יש מנעולים זולים וקטנים שאפשר לשבור ולקחת, ולהחליף במנעול אחר, וכי יש כמה דלתות בכניסה לבונקר. רק באחת מהדלתות יש מנעול נשקיה שקשה לפרוץ, וכל השאר הם מנעולים פשוטים. על כן מאיר שבר את אחד המנעולים והחליפו במנעול פשוט. באשר אליו, הוא היה בבונקר פעם אחת בלבד, כדי לאסוף משם אנשים. לטענתו, חשש לדווח על גניבת הרימוני הרסס ולכן נמנע מלעשות זאת. עוד סיפר, כי כשראה את הרימונים אצל מאיר, אמר לו שזה יתגלה ויצור "בלגן" בחטיבה. בחקירת מצ"ח, כשנקרא למתן עדות, שיקר כדי להגן על מאיר.

129. מאיר הודה כבר באמרתו הראשונה, ס/10 מיום 6/4/2014, כי נסע עם הנאשם במשאית פורד צבאית לבונקר בשעות הלילה. לדבריו, הנאשם פרץ את המנעול וביקש ממנו לעמוד בחוץ ולשמור שאף אחד לא מגיע, ונכנס לבונקר. בשלב כלשהו הגיע למקום חייל והוא הסיט אותו מהמקום. כשחזר לבונקר הבחין בנאשם מוציא רימוני רסס מארגזי פעולה בבונקר, ומכניס אותם לברוס. הוא לא ידע בדיוק בכמה רימונים מדובר. כשסיים, נעל הנאשם את הבונקר עם מנעול משלו והם נסעו לבסיס משמר הנגב, שם הכניס הנאשם את הארגז עם הרימונים לתוך מחסן, וכשנסע הביתה לקח אותם איתו. אחרי כחודש שילם לו כ-1,000 ש"ח בגין חלקו. הנאשם סיפר לו כי מכר את הרימונים מבלי לפרט למי ובאיזו עלות.

130. מתמליל של אותה חקירה, ס/10 א', עולה כי בראשית חקירתו של מאיר הוא ניסה להכחיש האשמות שהופנו כלפיו בדבר סחר באמל"ח, וכי הזכיר מיוזמתו את שמו של הנאשם כדמות היחידה שהוא מכיר בדימונה, שם עבר להתגורר חודשים ספורים לפני החקירה. בהמשך החל לספר על מעורבות

הנאשם במכירת לבנות חבלה ועל הוצאת טילי לאו. בשלב מתקדם יותר סיפר מאיר על עזרה רבה שניתנה לו על ידי הנאשם; וכשנשאל האם נתן לו הנאשם אי פעם כסף מזומן, מסר לראשונה – לאחר שבתחילה ניסה שלא להשיב לשאלות החוקרים – כי קיבל כסף מהנאשם עבור מעורבותו בגניבת הרימונים (ר' עמ' 30 לס' 10א').

131. עוד פירט מאיר, במסגרת ס' 10א' כי הנאשם הוציא את הרימונים מארגזים מעץ, ולא לקח את הארגזים עצמם (עמ' 33). בהמשך, בעמ' 36, ציין, כי הנאשם הכניס את הרימונים לברוס רגיל ולקח הכל (מאופן מסירת דבריו ניכר כי הוא אינו זוכר היטב את הפרטים בנוגע לאופן בו ניטלו הרימונים). בעמ' 39 ציין, כי הנאשם פתח ארגז מעץ, שבתוכו אם הוא זוכר נכון היו שני ברוסים, והוציא את הרימונים בתוך ברוס או חשופים. הוא הניח את הרימונים בברוס אחר, והחזיר את הברוס ממנו לקח את הרימונים כשהוא סגור. לפי מה שזכור לו, הנאשם החליף את המנעולים ונעל את הבונקר עם המנעול שלו.

132. בעדותו מיום 8/4/2014 (ס' 11) טען **מאיר**, כי הוא לא גנב את הרימונים אלא "שמר בלי רצון" כך כלשונו. לטענתו, הנאשם אמר לו לפני שנסעו לבונקר, כי הוא זקוק לסיועו; והוא הופתע לראות את הנאשם נוטל לום, וניגש לבונקר, בעוד הוא מבקש ממנו להישאר בחוץ ולהסתכל. כשראה את הנאשם שובר את המנעול הבין שזה לא מחסן שלו, ושאל אותו מה הוא עושה. הנאשם אמר לו בכעס לעמוד שם ולהסתכל. כן ציין, כי הסתכל גם מה יש בברוסים שהוציא הנאשם שכן הארגז היה פתוח; וכששאל אותו למי שייכים הרימונים, נזף בו הנאשם שהוא שואל שאלות רבות מדי, ואמר כי נדרש להעביר אותם למקום אחר. הנאשם התרה בו שלא לספר על כך דבר, שכן הוא עלול להסתבך לא רק עם המשטרה אלא גם עם גורמים אחרים. את טענת הנאשם לפיה רק הוא (מאיר) היה מעורב בגניבת הרימונים דחה כשקריית. כן טען, כי הנאשם סיפר לו מספר ימים לפני אירוע הגניבה, שהתבקש להעביר X טילי לאו, לגורמים ש"צריכים לרדת למחתרת" כך כלשונו.

133. באמרתו ס' 12 שנגבתה אף היא ביום 8/4/2014, חזר **מאיר** וטען, כי לא ידע בתחילה לאיזו מטרה מיועדת נסיעתם לבונקר X. כן ציין, כי בשעה שעמד מחוץ לבונקר ראה את הנאשם מוציא מהבונקר את הרימונים בארגז מעץ, אשר יכול להכיל למעלה מ-X רימונים ומכניס את הארגז למשאית הפורד

בה הגיעו. עוד עמד על כך שהנאשם פרץ את המנעול והחליפו באחר. לטענתו, נכנס לבונקר וניסה לשכנע את הנאשם לחדול ממעשיו, אך הנאשם אמר לו לחזור ולשמור בחוץ, וכך עשה. עם זאת, לא ידוע לו כמה רימונים נגנבו בפועל, שכן לא ראה כמה ארגזים נפתחו על ידי הנאשם בתוך הבונקר. עוד סיפר מאיר, כי נסע ביחד עם הנאשם לבסיס משמר הנגב, לאחר שיצאו מבונקר רימון, ושמע את הנאשם משוחח בטלפון עם אדם אחר, ואומר את השם "מלכה". הנאשם התקשר לאותו מלכה וביקש ממנו לחזור אליו. אחרי מספר דקות כשהתקשר אליו מלכה, אמר לו הנאשם שהוא יוצא אליו עכשיו עם הציוד. הוא ראה אחר כך שהנאשם הניח את הארגז ברכבו הפרטי ויוצא מהבסיס, אך לא נסע עימו ולא יודע לאן הועברו הרימונים. הנאשם לא הבטיח לו מראש דבר, ורק אחרי כחודשיים או שלושה נתן לו סכום של 1,000 ש"ח, למרות שלטענתו אמר לו שאין צורך בכך.

134. לטענת מאיר, הוא רצה לדווח על גניבת הרימונים, ודיבר על כך עם הנאשם, שהתרה בו כי יסתבך עם גורמים נוספים, מעבר למשטרה. לכן לא עשה דבר וחיכה שהכל יתגלה. כשנחקרו שניהם במצ"ח, נכנס הנאשם לפניו לחקירה, וסיפר לו מה נשאל. כן הציע לו כי יספק לו ריטלין על מנת שלא יילחץ בחקירה ולא יאמר דבר שעלול לפגוע בו. לבסוף לא נזקק לריטלין, ובפועל לא אמר דבר בחקירה, שכן פחד לעשות כן.

135. בהמשך טען מאיר, כי הנאשם התקשר למאור מספר ימים אחרי אירוע הגניבה, ממספר הטלפון שלו (של מאיר) בטענה, כי נגמרה לו סוללת הטלפון. הוא הבין כי הרימונים מיועדים למאור, בשלב בו העמיס אותם הנאשם לרכבו הפרטי.

136. במסגרת תמליל אמרה זו (ס/12א') טען תחילה מאיר כי אינו יודע לומר בוודאות שהארגז שלקח הנאשם היה מלא ברימונים דווקא. עם זאת, בהמשך כשהקשו עליו החוקרים בסוגיה זו, שתק בתחילה ואז סיפר כי הקופסה היתה פתוחה באופן שאינו ניתן לסגירה, כך שיכול היה לראות שיש בתוכה רימונים. עוד עלה מהתמליל ביתר בירור, כי צוין על ידי מאיר שהשיחה בין הנאשם לבין "מלכה" לא היתה מיד לאחר הגניבה, אלא מספר ימים לאחר מכן, בשלב בו ביקש הנאשם ממאיר את מכשיר הטלפון שלו (לטענתו של האחרון).

137. באמרה שנגבתה מרס"ל אביב וקנין, הנגד האחראי על בונקר X, ביום 10/4/2014, ס/6, הוא סיפר כי נכנס לתפקיד כנגד כשבועיים קודם לכן ולא

הבין דבר בנושא תחמושת. לדבריו, כשגילה את הגניבה היה משוכנע שהיא בוצעה על ידי גורם מהבסיס, משום שאף דלת לא נפרצה. עוד טען, כי לא התפלא ממעצרו של הנאשם, שכן הוא כמעט משוכנע שכבר במצ"ח סיפר שהנאשם שהה בבונקר שלו ימים ספורים קודם לכן והסתכל במתרחש. לטענתו, היתה לו תחושה שהנאשם מעורב, אך לא היתה לו שום הוכחה לכך. עוד סיפר, כי הנאשם פנה אליו לשאול אותו אם יש לו עודפים של רימוני מטול ורימוני עשן, והוא השיב בשלילה.

138. חקירותיו של הנאשם, מיום 8/4/2014 ו-10/4/2014 לא התמקדו בסוגיית הרימונים. ביום 8/4/2014 הוקדשה החקירה בעיקר לבדיקת החשדות לפיהן היה מעורב באירועי רצח עבור העולם התחתון (נוכח דברים שמסר מאיר בסוגיה זו, כמפורט לעיל). עם זאת, כשנשאל על רימונים שהועברו לליאור, הכחיש זאת הנאשם, וטען שוב כי מאיר הוציא רימונים מהבונקר, והוא מניח שמאיר מאשים אותו בכך, אך זה לא נכון (עמ' 27 לתמליל 537/14). ביום 10/4/2014 (תמליל 562/14) הכחיש הנאשם מעורבות באירועים נוספים של גניבת אמל"ח, גם כשהחוקר הטיח בו כי הוא משקר לגבי מטרת הכניסה לבונקר רימון.

139. גם ביחס לאירוע זה, חלה התפנית בגרסת הנאשם ביום 11/4/2014, במסגרת גביית אמרתו השניה (ת/26); וזאת לאחר ששעות ספורות קודם לכן, בעת גביית אמרתו ת/25, הכחיש נטילת כל חלק באירוע זה.

140. במסגרת ת/26 אישר הנאשם לראשונה, כי הוא ומאיר הוציאו יחדיו את הרימונים, אשר הועברו על ידו למאור מלכה. לדבריו, הוא משוכנע שהוציא X רימונים, שכן הם הוצאו בשני ארגזי עץ, שכל אחד מהם הכיל שני ברוסים. בכל ארגז היו X רימונים, וכן ארגז נוסף הכיל שני רימונים. הגניבה התרחשה כשבוע לפני שהתגלה החוסר ברימונים ונפתחה החקירה. מאור שילם לו ולמאיר, 100 ש"ח לכל אחד, עבור כל רימון. הנאשם טען, כי מאיר הוא זה שהחזיק במפתחות של הבונקר והחליף את המנעולים. לדבריו, כשסיפר עד עכשיו שהרימונים היו מיועדים לליאור כץ, טעה ושיקר, מסיבה שאינה יודע להסבירה.

141. באמרתו מיום 16/4/2014, ת/3, פירט הנאשם כי הגיע ביחד עם מאיר לבונקר של רימון עם המשאית השייכת לאפסנאות. מאיר הוא זה שפרץ את המנעול ושבר אותו, ולאחר מכן נכנס עם פנס והנאשם הצטרף אליו (את גרסתו של מאיר על כך ששמר בחוץ, דחה כגרסה שקרית). כמו כן מאיר הוא

זה שהעמיס את הרימונים בתיק שהנאשם הביא, סגר את הארגזים בסיוע הנאשם והחליף את המנעול בדלת. מאיר הוא גם זה שהניח איזולירבנד חבלה על כל רימון והחביא את הרימונים בגג האפסנאות. הנאשם הוא זה שהוביל את הרימונים למאור ברכבו, וקיבל ממנו סכום של 6,800 ש"ח, שאותו חלק עם מאיר. לטענתו, שיקר בחקירותיו הראשונות בסוגיה זו, בשל הלחץ שהיה נתון בו.

142. כזכור, ביום 16/4/2014 התקיים גם עימות בין הנאשם לבין מישל מלכה (ת/34), במסגרתו בין השאר סיפר הנאשם כי מישל שאל אותו אחרי גניבת הרימונים מהבונקר, איך זה יכול להיות שלא נשאל על כך ולא נעשה נגדו דבר בגין גניבת הרימונים. מכאן הוא מסיק, כי מישל ידע על העברת הרימונים לבנו. מישל הכחיש את הדברים.

143. באמרה נוספת שנגבתה **ממאיר** ביום 20/4/2014 (ס/14), הוא הכחיש את טענת הנאשם בנוגע ליוזמה המשותפת לפריצה. כן ציין, כי הרימונים הונחו בארגז ולא בתיק. עם זאת אישר, כי נסעו ביחד עם הבסיס כשהרימונים ברכב.

144. באמרה שנגבתה **ממאיר** ביום 20/5/2014 (ס/15) ונועדה לבדוק חשד נוסף (שלא הבשיל לכדי אישום נוסף) על כך שהוא והנאשם היו מעורבים בגניבת רימונים מגדוד שקד, חזר מאיר לספר גם על אירוע גניבת הרימונים מגדוד רימון, וציין כי הבחין שהכמות היתה גדולה והארגז לא נסגר. מאיר טען, כי גם כשראה את הנאשם שובר את המנעול עם מוט ברזל, עדיין לא הבין את מטרת הגעתם לשם, שכן כבר אירעו מקרים של פריצת מנעול, בהעדר מפתח מתאים. הנאשם לא אמר לו למה מיועדים הרימונים והרגיע אותו שהכל בסדר. מעבר לכך לא היו אירועי גניבת רימונים נוספים, והוא גם החל להתרחק מהנאשם בעקבות אירוע זה.

145. בעדות מאוחרת שנגבתה מהנאשם ביחס לחשד הגניבה מבונקר שקד, ביום 20/5/2014 (הוגשה במסגרת ת/58) הכחיש את הוצאת הרימונים, כמו גם עבירות אחרות בהן הודה קודם לכן, וטען כי שיקר בחקירותיו, אך אינו יכול לפרט על כך נוכח הוראת באי כוחו, שלא לדבר בחקירה על חקירות קודמות.

146. כן יצוין, כי מפלט שיחות והודעות טקסט על שמו של מאיר חבר, אשר הוגש לעיונו, במסגרת ת/58, עולה כי ביום 3/11/13 שעה 2:12, נרשמה שיחה למאור מלכה שאורכה 11 שניות, ובשעה 3.08 באותו היום, נרשמה שיחה נוספת למאור מלכה, שאורכה 6 שניות. ב-4/11/2013 שעה 10:20

נרשמה שיחה של 0 שניות למאור. בנובמבר 2013 ובפברואר 2014 נרשמו עוד מספר שיחות קצרות בין מאיר למאור.

147. אשר למאור, הרי שהוא הכחיש בכל שלבי החקירה, כמו גם בעדותו בבית הדין, כל מעורבות ברכישת רימונים מהנאשם.

עדויות המעורבים בבית הדין

148. בעדותו בבית הדין חזר מאיר ככלל על האמור באמרותיו בנוגע לאירוע הגניבה מבונקר רימון. בחקירתו הנגדית מסר כי לא זכור לו מאיזה מכשיר טלפון התקשר הנאשם למאור אחרי גניבת הרימונים, אם כי הוא משוכנע שהיה זה טלפון נייד ולא קווי; וכי אין לו הסבר לכך שהן בפלט השיחות שלו והן של הנאשם אין שיחות למאור במועדים שבין 4/11 – 17/11. עם זאת עמד על כך ששיחה כזו התקיימה. לא זכור לו שהבחין בנאשם שולח הודעת טקסט למאור, ואם היה מבחין בכך היה מספר על כך בחקירה. בתקופת גניבת הרימונים הוא עוד שירת בבסיס משמר הנגב (בעוד שבראשית שנת 2014 עבר לשרת בבסיס X). במשמר הנגב חלק חדר עם נגדים אחרים, ביניהם הנאשם. על כן תלה את העובדה שממכשיר הטלפון שלו נשלחו הודעות אל מאור ביום 4/11/2013 וביום 5/11/2013 בשעת חצות, בכך שהנאשם הוא זה ששלח את ההודעות. הנאשם השתמש מספר פעמים במכשיר הטלפון שלו גם כדי לשלוח הודעות טקסט וגם לשיחות, ולא זכור לו מדוע לא סיפר על כך בחקירתו במשטרה. לדבריו, הנאשם השתמש גם במכשירי טלפון של חיילים אחרים כדי לשוחח עם מאור. כך או כך, עמד על כך שלא שוחח בעצמו עם מאור.

149. כשנשאל על גרסאות שונות שמסר בחקירותיו, באשר לאופן בו הוציא הנאשם את הרימונים מהבונקר, טען מאיר כי בחקירה הראשונה שלו היה בהלם וגם אחר כך היה בלחץ. לדבריו, כנראה שהחוקר היה צריך "לחלוב אותו" כך כלשונו, כדי להוציא ממנו את המידע הזה. גם בשאלות נוספות שנשאל בהמשך, באשר לפרטים שלא נמסרו באמרתו הראשונה או נמסרו באופן מוטעה (כגון באיזה ארגז הוצאו הרימונים), עמד על כך שהחקירה הראשונה אינה רלוונטית מבחינתו נוכח מצבו דאז. בגלל ההלם החסיר בה פרטים רבים, שלאחר מכן השלים.

150. כן דחה מאיר את טענת ההגנה לפיה שינה גרסאות לפי מה שנשאל (כך למשל, כשנאמר לו שיש מצלמות בבונקר והוא סיפר לראשונה כי גם נכנס

פנימה ולא רק עמד בחוץ). לטענתו, דווקא אם היה עקבי הוא היה "חושב על סיפור כלשהו ונדבק אליו", כך כלשונו, אך בפועל, יש בגרסאותיו שינויים, שכן נזכר בפרטים שונים במהלך חקירותיו. עוד עמד על כך שראה את הנאשם פורץ את הבונקר עם לוס; ואם סיפר זאת רק לאחר שלוש פעמים בהן נשאל על כך על ידי החוקרים היה זה בשל ההלם הראשוני בו היה נתון. בנוסף לכך עמד על טענתו לפיה הנאשם החליף את המנעול, על אף האמור בדו"ח הביקור במקום של מצ"ח, ולמרות שבתמליל 518/14, עמ' 53, שורה 14, אמר שאינו יודע ולא נראה לו שהנאשם החליף את המנעול.

151. מאיר דחה את התזה של ההגנה לפיה הוציא את הרימונים לבדו, באירוע בו שהה בבונקר רימון עם הנאשם ועם נגדת התקציבים ליהי. לטענתו, בזמן הקצר בו היה שם, ולאור נוכחות אנשים רבים בבונקר, לא יכול היה לפתוח את הברוסים ולהניח את הרימונים בתיק. הוא גם לא יכול היה להגיע לשם לפני כן כדי להוציא את הרימונים, שכן אין לו רכב ואין לו רישיון נהיגה, והוא אף לא ידע איך להגיע לשם.

152. לטענת מאיר, שיקר בחקירתו הראשונה במצ"ח (9/ס) בשל פנייתו של הנאשם אליו. הנאשם, שהובא לחקירה לפניו, סיפר לו מה ישאל בחקירה. כך למשל, אמר לו שבחדר החקירות מצוי המנעול שהם הניחו בבונקר, ושכדאי שלא יביט בו במהלך החקירה. כמו כן אמר לו שהחקירה מצולמת. בפועל כשנכנס לחקירה לא היה שם מנעול. עוד טען, כי הנאשם לא דיבר על מנעול שחור (שאותו הזכיר בחקירה), אלא על המנעול המוזהב שהחליף בפועל. כשנשאל על ידי ההגנה כיצד עולים דבריו בקנה אחד עם כך שבבונקר נמצא מנעול שחור, טען מאיר כי היו עוד שלושה מנעולים אחרים על הדלתות האחרות וכך יכלו לפתוח אותן. בתחילה גם כשהוצג לו שרטוט המקום טען כי אינו זוכר באיזה מהדלתות החליף הנאשם את המנעול, אם כי הוא סבור שמדובר בדלת האמצעית. בהמשך לאחר שהוצגה לו תמונה צבעונית וברורה של הדלתות, חתם ליד הדלת הרלוונטית שנפרצה לטענתו (ר' 16/ס) וטען כי התמהמה בזיהוי הדלת, שכן הוא עמד ליד הנאשם ולא פרץ בעצמו.

153. עוד טען מאיר, כי בחקירתו במשטרת ישראל, לא מסר שהרימונים נמכרו למאור מלכה, בשל פחדו מהאחרון. לטענתו, גם לא הזכיר את שמו של מאור מלכה בחקירתו הראשונה בשל הפחד, עד שהחוקרים הרגיעו אותו ואמרו לו שאין סיבה לפחד. כמו כן הכחיש כי הוא עצמו מכר את הרימונים למאור או לליאור.

154. הנאשם בעדותו הכחיש כל קשר לאירוע גניבת הרימונים, וטען כי כל הפרטים שידועים לו על כך הם מדבריו של מאיר ומנתונים ששמע בחטיבה בעקבות ה"בלגן"

שנגרם מהאירוע. בעדותו בפנינו, חזר למעשה הנאשם לגרסה שאותה סיפר בחקירתו הראשונה, ת/1, בנוגע לאופן בו גנב מאיר את הרימונים. לדבריו, באותה תקופה הוטל על מאיר להחליף אותו (את הנאשם) בבונקר (ויובהר כי מדובר בבונקר נפרד מזה של יחידת רימון שבו בוצעה הפריצה – ביה"ד), שכן הנאשם היה אחראי גם על הבונקר וגם על הנשקיה, ולא ניתן לטפל בשניהם. על כן החלו השניים לבצע חפיפה ביניהם.

155. הנאשם טען, כי במהלך נסיעתו המשותפת לבונקר רימון ביחד עם מאיר וליהיא (אותה נסיעה שהוזכרה כאמור בת/1) כלל לא ידע איך מגיעים לבונקר, שבו לא היה מעולם, ואף התקשר בדרך לנגד אשר פרץ שעבד שם, בבקשה לקבל ממנו הכוונה למקום. במהלך השהות בבונקר לא ראה מה מעשיו של מאיר במקום, שכן פגש נגדים, חברים שלו, במקום ודיבר איתם. לדבריו, בשלב מסוים החזיר את ליהיא למשרדה ואחר כך שבו הוא ואשר לבונקר - ואז עלה מאיר למשאית עם תיק שחור. רק כשהגיעו לבסיס משמר הגב והוא עזר למאיר לפרוק את התיק, התפלא מכובדו, ואז אמר לו מאיר שהתיק מכיל רימוני רסס שנלקחו מגדוד רימון. בתגובה אמר למאיר ש"כל החטיבה תהיה על הרגליים" ושיהיו הרבה בעיות כי מדובר ברימוני רסס. אחר כך חזר לנשקיה שלו.

156. עוד סיפר הנאשם, כי בשעות הערב, לאחר שסגר את הנשקיה, שאל את מאיר מהיכן הרימונים, ומאיר סיפר לו כי יום קודם להגעתם לבונקר הוא נטל את הרימונים והחביא אותם בשיחים שמסביב לבונקר. מאיר לא פירט כיצד נכנס לבונקר וכמה רימונים נטל. עם זאת סיפר לו, כי הוא מוכר את הרימונים לליאור כץ תמורת 350 ₪ לכל רימון. לדברי הנאשם, הוא מבין כעת כי עשה טעות בכך שלא דיווח על האירוע, ולא סיפר אמת גם בחקירתו במצ"ח, אך הוא ומאיר היו חברים טובים. עם זאת, הנאשם אישר, כי למאיר לא היתה דרך לדעת שיום אחרי הוצאת הרימונים מהבונקר תהיה לו הזדמנות נוספת להגיע למקום, שכן בהיותם גדוד לוחם, אין להם סדר יום קבוע ולא ניתן היה לדעת שיחזרו לשם. הנאשם לא ידע להסביר, מדוע בחקירתו במשטרה לא סיפר שמאיר החביא את הרימונים בשיחים, ולטענתו על אף שדבריו בחקירה אינם זכורים לו, כעת הוא מספר את האמת.

157. הנאשם העיד עוד כי ידיעתו בדבר **כמות** הרימונים שנגנבה נובעת משיחות רבות שהתנהלו בחטיבה אחרי האירוע. בין השאר נערך תחקיר, כל הנגדים העוסקים בתחמושת וקציני הלוגיסטיקה הגדודיים נקראו לשיחה עם קצין הלוגיסטיקה החטיבתי בפקוד, ועם רס"ר אלול, וכן נעשו ביקורות בכל הבונקרים על פי רשימות של כמויות. עוד ידע לספר בחקירה איך היו מסודרים הרימונים בבונקרים לפי מה שהנגדים של יחידת רימון אמרו בתחקיר, על כך שנגנבו להם X רימונים שהונחו בצד הבונקר. כשהופנה לתמליל 564/14 מיום 11/4/2014, עמ' 3, שורה 20, ולפירוט שמסר שם בדבר הארגזים בהם הונחו הרימונים, טען כי במצב רגיל מכיל כל ארגז שני ברוסים ו-X רימונים, ולכן ידע לומר זאת.

עדויות שהובאו בפנינו בנוגע לכמות הרימונים שנגנבו בפועל ואופן ניהול הבונקר

158. כאמור, בצד כפירתו של הנאשם בעצם הוצאת הרימונים מהבונקר, הוקדש חלק נכבד מקו ההגנה גם לערעור הטענה לפיה נגנבו בפועל X רימונים. לטענת ההגנה, כשלים בניהול הבונקר ואופן ביצוע הספירות מוליכים לכך שלא ניתן לדעת בודאות כמה רימונים היו בבונקר טרם גניבתם.

159. בסוגיה זו הובאו בפנינו בעיקר עדויותיהם של רס"ר שמעון אלול, ע. ארגון חטיבת גבעתי ורס"ל אביב וקנין, אשר שימש כנגד לוגיסטיקה, ובמסגרת זאת כאחראי התחמושת בבונקר של יחידת רימון. בנוסף לעדויותיהם בבית הדין הוגשו לנו אמרותיו של רס"ר אלול במצ"ח ובמשטרה: ת/20, מיום 18/11/2013; ס/2 מיום 7/5/2014; ת/23 מיום 18/6/2014. כן הוגשו אמרותיו של רס"ל וקנין במצ"ח ובמשטרה: ס/4 מיום 17/11/2013; ס/5 מיום 18/11/2013; ס/6 מיום 10/4/2014. עוד נשמעה עדותו של סמ"ר (מיל.) לירן כץ, חוקר מצ"ח שהשתתף בביקור במקום לאחר גילוי הפריצה והחרים מרס"ל וקנין את ת/52 (המסמך שההגנה טענה בנוגע לקבילותו).

160. ממכלול הראיות שהובאו בפנינו עולה כדלקמן: רס"ל אביב וקנין נכנס לתפקיד כאחראי תחמושת (ובין השאר כאחראי גם על הבונקר של יחידת רימון) כשבועיים לפני שהתגלתה גניבת הרימונים. קודם לכן שירת כחייל קרבי, והוצע לו להמשיך בשירות קבע כנגד. מכאן שידעויותו בתחום אופן אפסנת התחמושת לא היו רבות. מדובר בתפקיד שלא אויש קודם לכן;

האחריות לפני כניסתו של רס"ל וקנין לתפקיד הוטלה מפקד פלוגת המפקדה, אבי ברששת, ונוכח העומס הרב הכרוך בתפקידו, הוחלט לאייש תפקיד של נגד תחמושת במשרה מלאה. לדבריו של רס"ל וקנין, עם כניסתו לתפקיד, גילה כי הבונקר מלוכלך ולא מסודר, וכי לא נוהלו קלסרי מעקב כנדרש. לטענתו, כמעט ולא הספיק לעבור שום חפיפה, והחל ללמוד את נושא אחסנת התחמושת בהדרכתם של רס"ר אלול ובוחן התחמושת מוכלס.

161. באשר לרס"ר אלול, הרי שבמסגרת תפקידו הוטלה עליו האחריות לתווד בין החטיבה לפיקוד ולזרוע, בנושאים של מלאי, רכבים, תחמושת וצל"ם. מתוקף תפקידו ערך ביקורות בנושא וגם טיפל בנושא הבינוי. הוא אינו מטפל באופן אישי בסוגיית האחסנה.

162. הרימונים שנמצאו בבונקר, הוכנסו לשם אחרי מבצע "עמוד ענן". ככלל מחייבות הפקודות כי קצין סופר, שניתן לו מינוי מתאים ממפקד היחידה, יספור את הרימונים אחת לחודש. יש לתעד את הספירה בטופס מתאים, ולהחתים את מפקד היחידה. את הטופס הרלוונטי יש לתיק בתיק ספירות. נושא הספירה נבדק בביקורות שעורך רס"ר אלול ביחידות. התחמושת בבונקר רימון היא תחמושת חירום, ולפיכך המורשים לכניסה הם רס"ל וקנין; מוכלס שהוא בוחן תחמושת וחייל בשם אביאור - וזאת בנוסף למי שניתן לו כתב מינוי לספירת רימונים.

163. לבונקר כאמור היו ארבע דלתות. לשלוש מהן מנעולים ישנים ואיש לא נכנס דרכן. הדלתות עצמן היו ישנות ומלאות אבק, ובאחת מהן ציר הדלת היה שבור. הדלת הראשית שרק בה נעשה שימוש ננעלה באמצעות מנעול נשקיה, אשר לא נפרץ. המפתח היחיד שהיה ביחידה לדלת זו נמצא בחזקתו של רס"ל וקנין. הוא קיבל את המפתח שבועיים לפני גילוי הפריצה, בעת כניסתו לתפקיד. ככלל הוחזקו אצלו כל העת, למעט יומיים בהם מסר אותם למפקד פלוגת המפקדה שנדרש להם לצורך משיכת תחמושת. בשעות הלילה כשהלך לישון הניח אותם בארונות בחדרו, שאינה נעולה, ולעיתים כשיצא לאכול נתן באופן זמני את המפתח לאחד מהחיילים שתחת פיקודו.

164. ביום 11/11/2013 ערך רס"ר אלול ביקורת ביחידת רימון שממצאיה סוכמו בדו"ח מיום 21/11/2013. מדו"ח הביקורת (ת/21) עלה, כי בתחום התחמושת נמצאו ליקויים רבים, וביניהם – העדרו של תיק ספירות מסודר לרימוני הרסס, לרבות כתבי מינוי ותיעוד ביצוע ספירות שבועיות וחודשיות; ניהול טבלאות שליטה, העדרם של תיקי ניהול מלאי ואיסור שימוש וכן תיק

צריכות; העדר החתמה במערכת של כלל התחמושת המנופקת לחיילים וניהול תיק השאלות. הביקורת נפסלה, ואף צוין על ידי רס"ר אלול בעדותו, כי מבחינתו בשל אופן ניהול המלאי לא ניתן היה לדעת בודאות כמה רימונים הוחזקו בבונקר.

165. מעדותו של רס"ר אלול, עלה כי קודם לכן ערך ביקורת ביחידת רימון כחצי שנה לפני כן. במהלך הביקורת בנובמבר 2013 הוא לא בדק את הבונקר עצמו ולא ערך ספירות, שכן מטרת הביקורת היא לבחון את אופן ניהול התחמושת בבונקר. במהלך ביצוע הביקורת נתן לו רס"ל וקנין דף מחברת המצביע על ספירת הרימונים ושאר התחמושת בבונקר, והוא פסל זאת שכן נדרש להציג טופס ספירות מתאים בחתימת מפקד היחידה. כשהוצג לו במהלך עדותו ת/52 (דף המחברת שנוהל על ידי רס"ל וקנין) ציין, כי במהלך הביקורת זכור לו שהוגש לו משהו דומה, אך לא זכורים לו התוכן והכמויות במסמך.

166. מאמרותיו ועדותו של רס"ל וקנין עלה, כי לאחר כניסתו לתפקיד, נוכח אי הסדר והבלגן בו נתקל, החל לערוך בבונקר סדרים וספירות. בשלב זה עדיין לא הכיר היטב את הפקודות בנוגע לאחסנת תחמושת וספירה ולא ידע שהספירות צריכות להיות מתועדות בטופס מתאים. בבונקר לא היו רשימות מלאי מעודכנות וגם לא קלסרי מעקב של תחמושת. בפועל כשהועברה אליו האחריות על הבונקר, הוא גם לא חתם על הציווד המצוי בו, שכן מספירות שנערכו התברר כי היו חוסרים ביחס למערכת המדרגה, והוא חיכה שהחטיבה תערוך את הוויסותים הנדרשים, טרם החלפת החתימות.

167. מהתיאור שמסר רס"ל וקנין עולה, כי הבונקר חולק לשני חלקים – סדיר וחירום. הארגז והברוסים ובהם הרימונים שנגנבו הוחזקו באזור החירום. כבר בספירה הראשונה שערך נמצא כי בבונקר X רימונים שאוחסנו באופן הבא: שלושה ברוסים עם רימונים הונחו אחד ליד השני ומאחוריהם ארגז פעולה מעץ. בשני ברוסים היו רימונים ובשלישי שניים. בארגז היו שני ברוסים שהכילו X רימונים כל אחד. דהיינו X רימונים הוחזקו בתוך הארגז X מחוצה לו. הן ארגז הפעולה שהכיל X רימונים והן שני הברוסים שהכילו X רימונים כל אחד היו סגורים בפלומבה. הברוס הנוסף שהכיל X רימונים היה פתוח.

168. לדברי רס"ל וקנין, ביום גילוי הגניבה, הוא הבחין בכך שהארגזים שהכילו את הרימונים נמצאו במקומם הרגיל ואף היו סגורים כרגיל, אך קלים

במשקלם; והפלומבה לא היתה על הארגז, בניגוד למה שהיה בספירה קודם לכן. הדבר עורר בו את חשדו, הוא פתח את הארגזים וגילה את הגניבה. לעניין זה הבהיר, כי ארגזים שסגורים בפלומבה אינם נפתחים לצורך ביצוע ספירות. ההנחה היא כי ניתן לסמוך על דיווחי היצרן באשר למספר הרימונים שהם מכילים. ככלל יש אמנם גם דרכים לפתוח פלומבה ולסגור אותה שוב, אך מי שמכיר את הנושא יודע לזהות זאת. המשמעות היא כי בכלל הספירות שבוצעו לא נספרו הרימונים עצמם, למעט שני הרימונים שהיו בברוס הפתוח.

169. בבונקר נערכו, לטענת רס"ל וקנין, שלוש ספירות מרגע כניסתו לתפקיד ועד לפני גילוי הגניבה ביום 17/11/2013. הן באמרותיו והן בעדותו בבית הדין פירט בהרחבה את אופן ביצוע הספירות ומי נכח בכל ספירה. כן ציין, כי בעוד שבספירה הראשונה הוא תיעד נתוני ספירה שבוצעה על ידי חייל אחר, הרי שבשתי הספירות הנוספות ראה באופן אישי כי הפלומבות מונחות על הארגזים. בכל אחת מהספירות נמצאו X רימונים. כן נטען, כי לנושא הרימונים ניתן דגש מיוחד בכל אחת מהספירות שנערכו בבונקר.

170. לדברי רס"ל וקנין הוא ניהל מחברת מעקב משלו, לצורך ניהול המלאי בבונקר, כי המערכת הממוחשבת (המדרגה) לא היתה מאוזנת. כיוון שהיחידה נדדה מאז למקומות נוספים, וגם הוא עזב את התפקיד, לא ידוע לו היכן המחברת המקורית שניהל. עם זאת אישר, כי ת/52 (צילום דף מחברת בו נרשמו תוצאות הספירות, וביניהם X רימונים) הוא אכן הצילום של העמוד הנכון במחברת, המתעד את הספירה שלו, ומופיעים שם כתב היד שלו וחתימתו לחוקר. השורה שבה נכתב X רימונים הודגשה על ידי החוקר, מפני שהיא היתה כתובה במקור בעיפרון, ובעת שצולמה לא ניתן היה להבחין היטב בכמויות. החוקר ערך את ההדגשה לנגד עיניו לפני שחתם על כך. כך או כך, כלל הרישום במחברת האמורה נערך על ידו, בכתב ידו, והוא גם כתב את המספר X.

171. עוד סיפר רס"ל וקנין, על האירוע בו הגיעו כל נגדי התחמושת של החטיבה ביחס איתם לבונקר, כשבוע לאחר שהחל את תפקידו, ואף נתנו לו עצות לגבי סידור הבונקר בצורה טובה יותר. גם הנאשם ומאיר היו שם, והסתובבו כמו כולם בבונקר.

172. סמ"ר (מיל.) לירן כץ, שמילא תפקיד של חוקר בימ"ר מצ"ח דרום בעת שירותו הסדיר, העיד כי במסגרת תפקידו גם החרים את דף המחברת של

רס"ל וקנין. נוכח חלוף הזמן הרב מאז האירוע ועד למתן עדותו, העד לא זכר מדוע החרים את הצילום ולא את המקור, וציין כי ככל הנראה זו הוראה שניתנה ממפקדו. עם זאת טען, כי קיבל את הדף מרס"ל וקנין והוא מזהה את כתב ידו כמי שחתם על המסמך. העד גם לא זכר אם הוא זה שהדגיש את השורה ובה מספר רימוני הרסס, אם כי ציין שאין זה הגיוני שירשום בכתב ידו דברים על מסמך שהחרים.

גניבת עשרה טילי לאו בכוונה למכרם למאור מלכה – אפריל 2014

173. במסגרת פרטי האישום 19, 20 ו-21 נטען, כי מספר ימים לפני ה-5/4/2014 פנה מאור מלכה אל הנאשם, וביקש ממנו כי ישיג עבורו טילי לאו, תמורתם ישלם לו סכום של 18,000 ₪. הנאשם הסכים, וסיכם עם מאיר כי יחלוק עימו את התמורה בעד ביצוע העסקה. בתאריך 3/4/2014 נסעו הנאשם ומאיר לבונקר של גדוד "שקד" בבסיס X, פתחו את מנעול הבונקר בעזרת מפתח הבונקר שהיה ברשותם במסגרת תפקידם, ונכנסו לבונקר, שם נטלו X טילי לאו ("פצצות מטול מתכלה 66 מ"מ נפיץ/ נגד מבנים 9A"). את הטיילים הוציאו מתוך הזבילים ואת הבונקר נעלו. כל אחד מהם נטל X טילים, ובסופו של דבר יצאו מהבסיס כשבתא המטען של רכב הנאשם מונחים X טילי לאו, בתוך תיק שהובא מבעוד מועד. הנאשם נטל X טילים, הכניסם לתיק שהביא עימו מבעוד מועד והעבירם לתא המטען של רכבו. לאחר מכן נסע לביתו ואחסן את הטיילים במחסן ביתו.

ביום 5/4/2014 יצא הנאשם מביתו כשהוא נושא עימו את הטיילים האמורים, אותם הכניס לתא המטען של רכבו, והחל בנסיעה לעבר נקודת המפגש עם מאור, שסוכמה מבעוד מועד, כדי למכור לו את הטיילים. הנאשם נעצר על ידי שוטרי ימ"ר נגב בכיכר הרחובות בר לב והרצל בדימונה, כשברכבו נתפסו X טילי הלאו.

הנאשם כפר באמור בתשובתו בכתב, תוך שטען, כי ככל שהיתה פריצה, היא בוצעה על ידי מאיר, שהחזיק במפתחות לבונקר של גדוד שקד והיה אחראי עליו. כן טען, כי קיבל מידיו של מאיר שני תיקים סגורים, שלא ידע על תכולתם עד סמוך לפני מעצרו, ואותם הצטווה להעביר לידי מאור, לאחר שהוא ובני משפחתו אוימו לעשות כן על ידי מאור, והוא אף הותקף על ידי

אנשיו. לפיכך טען, כי גם כשיצא לפגישה עם מאור ביום 5/4/2014, היה זאת תחת איומים ותקיפה.

174. כפי שצוין לעיל, הרי שבניגוד לתשובתו לכתב האישום, במהלך עדותו הודה בפועל הנאשם בפרטי האישום העוסקים בגניבת טילי הלאו מתוך כוונה למכרם. עם זאת, טענה ההגנה כי יש מקום לקבוע שהנאשם ומאיר ביצעו בצוותא את העבירה, וזאת על אף שמאיר הורשע בכתב האישום המתוקן בעניינו כמסייע בלבד, בהתאם לסעיף 31 לחוק העונשין. לאור האמור לעיל, נסקור גם את התשתית העובדתית שהונחה לפנינו לעניין זה. נעיר, כי לסקירה זו יש גם חשיבות לצורך הערכת מהימנותם של מאיר והנאשם, לאור העובדה שחלק נכבד הן מאמרותיהם במשטרת ישראל והן מעדויותיהם בבית הדין הוקדש לסוגיה זו.

ממצאים ועדויות שנגבו במהלך החקירה.

תוצרי פעולות חקירה שונות

175. כפי שכבר פורט לעיל, החשד בדבר כוונה לקיומה של עסקת מכירת אמל"ח התגבש במשטרת ישראל, לאחר קבלת תוצרי האזנות סתר שמטרתן הראשונית כוונה כלפי קו הטלפון של מאור מלכה. השיחות הרלוונטיות הוצגו בפנינו במסגרת ת/58. עלה מהן, כי ביום 3/4/2014 התקיימו בין מאור לנאשם מספר שיחות. באחת מהן אמר מאור לנאשם שטיפול בכל וקנה שני תיקים חדשים; בשיחה נוספת הזמין הנאשם את מאור לבוא אליו באותו היום, ומאור שאל אותו – "זה כן או לא, שאני אדע מה להגיד לחבר" ובתגובה ענה לו הנאשם: "אין בעיה, תבוא". ביום 5/4/2014, בשעה 20:30, ממש לפני צאתו של הנאשם לדרך עם הטילים, אמר לו מאור בשיחת טלפון: "אחי צא תבוא אלי ל... לכיוון איפה שכל הזמן היינו נפגשים, אני פה מחכה לך זריז". בתשובה אמר לו הנאשם כי הוא רק "שם תדברים באוטו", כך כלשונו, ומאור שב וזירז אותו באמרו שהוא כבר "פה".

176. בעקבות חשדות אלה נערכו גם האזנות סתר למספרי הטלפון של מאיר והנאשם. בשיחה מיום 2/4/2014 בשעות הערב, אמר הנאשם למאיר שיש לו שפכטל ו"קודם כל בוא נוציא את זה ונסדר אצלי ת'בית". מאיר מסר כי ישיג עבורו מקדחה, והנאשם אמר לו שיביא מברגה. בשיחה נוספת מיום 3/4/2014 סיפר הנאשם למאיר שחבר שלו הגיע אליו והכל "נסגר", הוא אף הראה לו את הכסף, ואמר לו רק להיפגש עימו. מאיר הציע כי חלף הפגישה

- יתן לחבר את מפתחות המחסן שלו והנאשם השיב לו כי אין צורך בכך וכי הדברים נסגרו. גם ב-5/4/2014 בשעות הערב, טרם צאתו של הנאשם למפגש עם מאור, הוא אמר למאיר בשיחת טלפון, כי הוא מחכה שיתקשרו אליו.
177. במעקבים שנערכו אחר הנאשם ומאיר עלה, כי בנסיעה שנערכה ב-2/4/2014 על ידי הנאשם עם ילדיו, מדימונה לבית החולים סורוקה, הוא אסף אדם בלתי מזוהה עם תיק גדול. בשעות הערב נצפה מאיר כשבידו תיק מקדחה בצבע כחול, בחניית הבית של הנאשם.
178. בדו"ח פעולה שערך רס"ב משה לוי-שמפיון מימ"ר נגב ביום 5/4/2014, 21:31 (הוגש כחלק ממסמכי ת/58) עלה, כי הוא נקרא לבדוק את הרכב שנתפס בחניית השוק בדימונה, מסוג שברולט בצבע כסוף. בחיפוש בתא המטען נמצאו שני תיקי בד בצבע ירוק זית שבכל אחד מהם פצצת מטול מתכלה 66 נפיץ/נגב. 10 פריטים סך הכל. מתחת למושב הקדמי הימני נמצא גגיון ובמקום נוסף נמצאו שני כרטיסי סים. מספרי הסדרה נמחקו/גורדו מכל הפריטים הנפוצים. עוד צורפו תמונות.
179. בבדיקת טביעות אצבע נמצאה התאמה בין טביעות האצבע של מאיר לאחד מהמטולים – והוגדר כי הוא חבק בידי את המטול על מנת להרימו.
180. ממסמך של מ"מ ר' מעבדת חבלה דרום, פקד ניל ברמן, עלה שהתיקים בהם היו מונחים הטילים הם תיקים צבאיים עם מק"ט צבאי ולא כאלה שנקנו בחנות אזרחית. כן עלה מחוות דעתו מיום 18/8/2014 כי הטילים תקינים, ונועדו לפגיעה במטרות בתוך מבנים. בתוך הטילים מטול ובו רקטה המשוגרת בעת ירי, ומכילה 630 גרם חומר נפץ מרסק.

גרסאות העדים בחקירתם

181. כתגובה ראשונית למעצרו, וגם בראשית חקירתו, טען **הנאשם**, כזכור, כי מאיר ביקש ממנו להעביר תיקים לחבר; תוך שפירט בראשית חקירתו כי ניסה להניא את מאיר מכך, אך לבסוף נעתר לבקשתו. בהמשך גם ציין כי מדובר במאור. עם זאת, משעמדו החוקרים כי אינם מאמינים לגרסתו, החל לראשונה לספר כיצד נוצר הקשר העברייני בינו לבין מאור.
182. בסופם של דברים פירט הנאשם באמרתו, ת/1, כי מאור פנה לאחרונה למאיר וביקש ממנו טילי לאו. הוא התרה במאיר שלא לעשות כן, אך מאיר התקשר אליו בשלב מסוים ואמר לו שהוא "ארגן" מה שצריך. ביום 3/4/2014 (יום חמישי שלפני מעצרו) נסע לבסיסו של מאיר, X, והסיע אותו

לבונקר של גדוד שקד. למאיר היה מפתח לבונקר, הוא נכנס אליו, הוציא תיקים ובהם הטילים, בעוד הנאשם ממתין בחוץ, הניחם ברכבו של הנאשם ואמר לו להעבירם למאור. הם יצאו מהבסיס עם רכבו כשהטילים בתא המטען. לטענתו, חשש יותר לגורל משפחתו אם לא ישתף פעולה עם מאור, מאשר שיתפס בש.ג. . במוצ"ש אכן היה בדרכו לפגישה עם מאור, לאור הנחייתו של האחרון, ותוך שמאיר גם התקשר אליו במוצ"ש האם כבר מסר למאור את התיקים. הוא ומאיר, היו אמורים לקבל סכום של 9,000 ₪ לכל אחד מהם, עבור הטילים. עוד מסר כי הוא מפחד מאוד ממאור מלכה ומשפחתו.

183. חקירותיו של הנאשם ביום 8/4/2014 ו-10/4/2014 התמקדו בנושאים אחרים, אולם מתמליל 537/14 המתעד את החקירה מיום 8/4/2014 עולה שהנאשם טען שהכריחו אותו לבצע את מה שעשה טרם מעצרו, וכי לא ידע שמדובר בטיילי לאו עד שלא אמרו לו זאת, שכן לא פתח את כל התיק על מנת להבחין מה יש שם. בתגובה התרה בו החוקר אייל זיטון כי לא ניתן להשיב את הגלגל לאחור: "העורך דין שלך בחוץ, אתה עם אזיקים, תחשוב קדימה. מה שנאמר כבר..." (עמ' 10, שורה 36). בהמשך החקירה אישר הנאשם כי ידע במה מדובר; אך טען כי פעולתו נבעה מכך שאוים על ידי מאור, אשר הגיע לביתו ביום שישי שקדם למעצרו. לדבריו, אמר למאור באותה עת כי הוא שוקל להשיב את הטילים לבסיס, ובתגובה התריע מאור בפניו כי הוא כבר "סגר את העסקה" ואיים עליו. הנאשם הוסיף בחקירתו, כי אכן שקל להשיב את הטילים לבסיס, וכשיצא מביתו הבחין כי הוא נתון במעקב.

184. במסגרת שיחתו של הנאשם עם המדובבים (תמליל 559/14) הוא תיאר את אופן מעצרו כשטיילי הלאו ברכבו, וזכה להבעת זלזול מצד "דקל", שתהה לפשר חוסר המקצועיות שלו כשהניח טילים ברכבו האישי. כשסיפר הנאשם למדובבים על אופן הוצאת טיילי הלאו הטיל את האחריות לכך על מאיר. בהמשך, בעמ' 42, ציין בפני המדובבים כי הוזמנו "עשר", וכנראה המזמין היה מי שבסוף הביא לתפיסתו, שכן הימ"ר עשה לו "כיפה אדומה", כך כלשונו. לדבריו, הכוונה היתה שמאור יקח את רכבו עם הטילים ויחזור.

185. מתמליל 561/14 (המתעד את גביית אמרתו הראשונה ביום 11/4/2014, ת/25) עלה, כי החוקרים הטיחו בנאשם שמאור מכחיש איומים כלפיו. בתגובה טען כי מאור משקר. כשנאמר לו שעל פי עדות אשתו בדבר מעשיו ביום שישי, לא יתכן שנפגש עם מאור באותו היום, נזכר הנאשם כי יתכן

שאשתו צודקת והפגישה עם מאור היתה כבר ביום חמישי. כן חזר על גרסתו לפיה מאיר יזם את הוצאת הטילים ואת העיתוי להוצאתם, וזאת לאחר שהנאשם סיפר לו כי מאור מאיים עליו. גם ביחס לגרסת מאיר, לפיה מעולם לא שמע מהנאשם כי הוא חש מאוים ממאור, טען כי מאיר משקר. לדבריו, לא פנה לסיוע משטירתי, בשל חששו מהמשפחה של מאור.

186. באמרתו השניה של הנאשם מיום 11/4/2014, ת/26, בה כזכור, שינה טעמו ביחס למספר אירועים המפורטים בכתב האישום, לא נדון כלל נושא טילי הלאו, ועולה מהתמליל כי לקראת סיום העדות כשנשאל על ידי החוקר האם יש משהו שלא סיפר עד כה, הזכיר ביוזמתו כי לא נשאל על הטילים. אז נשאל היכן נגע בטיילים, והנאשם מסר כי נגע במכסי הארגז, ובטיילים כשנפלו מהתיק, שכן הוא נקרע. עוד סיפר כי למאיר יש מפתחות לבונקר של גדוד שקד.

187. בהמשך, באמרתו ת/3, מיום 16/4/2014 מסר הנאשם כי נכנס עם מאיר לבונקר לאחר שמאיר פתח אותו באמצעות מפתח שהיה ברשותו. מאיר פתח את הזבילים והניח את הטילים בתיק והנאשם סגר את המכסים. מאיר לא שמר בחוץ.

188. לבסוף יצויין, כי באמרתו מיום 20/5/2014, בה חזר כזכור הנאשם מאמרותיו בנוגע לכלל פרטי האישום, חזר בו גם מההודאה בנוגע למעורבותו בהוצאת טילי הלאו. לטענתו, ביום בו נגנבו הטילים, הוא היה בחופש לאחר שאשתו ילדה.

189. באמרותיו, ס/6 מיום 6/4/2014 וס/13 מיום 9/4/2014, טען **מאיר**, כי הנאשם ביקש ממנו ביום הגניבה להצטרף אליו ולסייע לו בביצוע ספירות בבונקר שקד לפני יציאתו לחופשת לידה (שכן אשתו של הנאשם ילדה את ביתם ביום 1/4/2014 ואילו הגניבה אירעה ביום 2/4/2014 – ביה"ד). הנאשם פתח את דלת הבונקר באמצעות מפתח שהיה ברשותו, שכן מנעול הבונקר היה שייך לגדס"ר. עם כניסתו לבונקר החל הנאשם להוציא את טילי הלאו מצינורות האחסנה. רק בשלב זה הבין במה מדובר. הנאשם ביקש ממנו לעמוד בחוץ ולפקוח עין על המתרחש. הוא עלה על גבעה סמוכה, ולטענתו רצה שמישהו יעבור כך שיוכל להתריע על המתרחש שם, אך איש לא הגיע. באמרתו הראשונה ציין מאיר כי הנאשם הכניס את הטילים לתיק ציימידן והעביר אותם פעמיים לרכבו, חמישה טילים בכל פעם. באמרתו השניה טען כי הנאשם ביקש את סיועו בהוצאת הטילים החוצה לרכבו, שכן לא הצליח

להכניס את כולם לתיק. בתחילה נעתר, אך בהמשך השליך את הטילים מידיו ליד המחסן שכן לא רצה להמשיך בכך. בתגובה הבהיר לו הנאשם כי "אין דרך חזרה" והורה לו להביא את הטילים שהושלכו ולהיכנס לרכב. ניסיונותיו לשכנע את הנאשם לוותר על כל העניין לא צלחו, והנאשם התעקש כי אם לא יעמדו במילתו ולא יספק את הטילים כפי שהתחייב, מדובר בסיכון לשניהם. על כן הניח את הטילים בתיק, ואת התיק הכניס לרכבו של הנאשם. בהמשך הסיעו הנאשם לצד הכביש והוריד אותו שם. הנאשם סיפר לו שהוא נוסע לבית החולים לאשתו, וכי אחר כך יחביא את הטילים וידבר עם חברו (לפי מה שידוע לו מדובר במאור מלכה, על אף ששמו לא הוזכר במפורש) כדי "לסגור" את מועד ההעברה.

לדברי מאיר, כיוון שידע שהטילים מיועדים למאור, הוא לא דיווח על כך לאיש נוכח פחדו ממאור. כן ציין, כי הנאשם הבטיח לו תמורה כספית, אך לא נקב בסכום שישולם לו. עוד טען כי אמר לנאשם שברצונו "לצאת מזה".

190. עוד הוגשו דוחו"ת שחזור ופעולה (ת/48 ות/49) המתעדים שחזור שערך מאיר, בסמוך לבונקר, לרבות טיפוס על תל העפר ובו עמד כדי להשגיח בעת גניבת הטילים.

191. באשר למאור, הרי שכפי שתואר לעיל, הוא הכחיש באמרותיו כל קשר פלילי עם הנאשם, לרבות בנוגע לקניית טילי הלאו, ומטבע הדברים גם הכחיש כי איים עליו. כשהושמעו לו האזנות הסתר ובהן השיחות עם הנאשם, טען, כי כאשר מדובר בשיחות שאינן ממכשיר הטלפון ה"רשמי" שלו, ומשהוא אינו מזהה את קולו, אינו יכול להתייחס לכך. בעדותו בבית הדין הוסיף וטען כי יש לו טענות משפטיות נגד האזנות הסתר, שמונעות ממנו להתייחס אליהן. לטענת מאור, ככל שהיו לו שיחות עם הנאשם בימים שקדמו למעצרו, היה זה לאור בקשות של הנאשם ממנו להלוואה. ביום בו נעצר לא יצא על מנת לפגוש את הנאשם.

עדויות המעורבים בבית הדין

192. בעדותו של מאיר בפנינו, חזר בעיקר כפי שסופרה באמרתו ס/13. לטענתו, על אף שהנאשם לבש בגדים אזרחיים כשהגיע לאסוף אותו, סבר כי יתכן שהוא נדרש לבצע ספירות שבועיות, לפני צאתו לחופשה. כן טען, כי הנאשם הוציא חמישה טילים שהונחו בקיטבג, וחמישה טילים נוספים העביר לו דרך הגבעה עליה עמד. כיוון שהשליך את הטילים שקיבל מהנאשם, אסף אותם

האחרון ברכבו. בחקירתו הנגדית דחה טענות של ההגנה לפיהן היוזמה להוצאת הטילים היתה שלו. כן עמד על הטענה לפיה עמד על גבעת חול לצד הבונקר, וקיבל מהנאשם כל טיל בנפרד, על אף שאינה עולה בקנה אחד עם אמרתו, לפיה הוציא חמישה טילים לפי בקשת הנאשם והשליך אותם מעבר למחסן. לטענתו, רצה שמישהו יראה אותם ויעצור את התהליך, שכן הוא עצמו לא יכול היה לעשות כן, בשל הפחד בו היה נתון מהנאשם וסיפוריו על חבריו העבריינים.

193. עוד הכחיש מאיר את הטענה שהנאשם היה זקוק לו מפני שהוא החזיק במפתח לבונקר, וטען כי הנאשם נדרש לו כשומר. הוא אמנם מחזיק במפתחות למחסני חירום בשדה תימן, אך אינו מכיר את הבונקר ממנו נגנבו הטילים, שכן הוא עובד עם בונקרים אחרים בהם מרוכזים נגמ"שים ו"אכזריות". בפועל, למרות שביצע חפיפה לתפקיד נגד תחמושת, שימש לפני מעצרו כפרויקטור בשדה תימן, לצורך עזרה בהכנות לקראת ביקורת.

194. יצוין, כי בחקירתו הנגדית השיב מאיר תשובות מתחמקות למדי לשאלות ההגנה. כך למשל, טען כי השיחות הטלפוניות שכי נקלטו בהאזנות הסתר נובעות רק מכך שהם עבדו ביחד והוא חזר אל הנאשם לאחר שהלה התקשר אליו (טענה עליה עמד, גם כשהוצג לו כי בפלט השיחות של הנאשם אין כל שיחה יוצאת אליו, אשר יכולה להצדיק לפי גרסתו, שיחה טלפונית נגדית ממנו אל הנאשם). עוד טען מאיר טענות להעדר זיכרון (למשל לגבי השאלה מתי אמר לנאשם שאינו רוצה כסף עבור הטילים אלא רק "לצאת מכל העניין". כך גם כשנשאל מי אותו אדם שהנאשם אמר בשיחה שהוא מחכה שיתקשר אליו, ומדוע אמר לנאשם בשיחה שהוא יכול להשתמש בו כ"תירוץ" כדי לעזוב את ביתו. עוד טען, כי פחד מהנאשם ושלל את הטענה לפיה אופי השיחות ביניהם (שכללו גם ביטויי צחוק) אינו מתיישב עם אותו פחד.

195. עוד דחה מאיר את הטענה לפיה בשיחתו עם הנאשם הציע "הצעת ייעול" לפיה יתן את מפתחות המחסן לרוכש הטילים, וניסה לטעון כי יתכן שהשיחה התייחסה לצורך להעביר את מפתחות המחסנים בבסיס לגורם אחר, בשל צאתו של הנאשם לחופשה. רק לאחר ששעומת עם מסמך הפרטים הנוספים בעניינו, ממנו עולה כי השיחה התייחסה לטילים, אישר כי אכן זו היתה הכוונה, וטען כי שיער דברים שונים בתשובותיו, מחמת חוסר זיכרון.

196. לטענת מאיר, כשאמר לנאשם בשיחה "מצוין" בתגובה להזכרת הנושא הכספי, היה זה משום שלא רצה להרחיב מעבר לכך, שכן שהה לצד משפחתו ולא רצה לערב אותם. עם זאת, עמד על טענתו לפיה לא היתה לו ציפיה לקבלת תשלום עבור חלקו בגניבת הטיילים. ככלל דחה במהלך חקירתו את הטענה לפיה ידע שהוא עומד לקבל תשלום עבור הטיילים, וגם דחה טענות של ההגנה לפיהן מצבו הכלכלי היה בכי רע.

197. באופן כללי אישר מאיר, כי יתכן שהיו "פה ושם", כך כלשונו, עניינים בהם שיקר בחקירתו; אך הסיפור הבסיסי אותו סיפר הוא נכון. לטענתו, היה בלחץ בשעה שנחקר, שכן אשתו היתה בהריון והוא לא ידע מה עומד לקרות איתו. במרבית המקרים ענה על פי זכרונו, והיו גם נקודות בהן שיקר. הוא אינו זוכר מדוע, שכן הוא מבקש להדחיק את מה שהיה בחקירותיו ולא לזכור מה שאינו חייב.

198. בהמשך חקירתו, דחה מאיר טענה של ההגנה (אשר עלה מעדותו של הנאשם כי נזנחה בהמשך) לפיה יצא מהבסיס בתחבורה ציבורית עם תיק גדול שבו החזיק חלק מהטיילים.

199. מאיר אישר כי לאחר גניבת הטיילים, בשיחה טלפונית עם הנאשם, ביקש ממנו האחרון שיביא לו מקדחה, והוא השיב כי אין מקדחה ברשותו. לטענתו, הגיע לבסוף לביתו של הנאשם בשעה מאוחרת באותו ערב, עם מקדחה וללא מקדח. ככל הנראה נדרש הנאשם למקדחה בשל רצונו לתקן דברים בביתו. הוא שהה בביתו של הנאשם וגם נכנס איתו למחסן, לבקשתו של הנאשם לזמן קצר, אך אינו זוכר מה עשו שם כיוון שהיה חשוך. עוד הכחיש נמרצות את הטענה לפיה שימשה המקדחה שהביא עימו למחיקת המספר הסיפורי מהטיילים. לטענתו, אין הגיון בטענה לפיה הוא והנאשם הפעילו מקדחה על טילים חיים.

200. עדותו של הנאשם בפנינו, נפתחה בהתנצלות על מעורבותו בגניבת טילי הלאו, תוך שציין כי הוא מבין שעליו לשלם על כך את המחיר. הנאשם סיפר כי הוא מכיר את מאור מזה שנים רבות ואף את אביו, מישל, שעזר לו בעניינים אישיים שונים. הוא היה בקשר עם מאור בנוגע להכנת מצבות לבני משפחתו, וכן קיבל ממנו תרומה לקבוצת הכדורסל שהוא משחק בו, תמורת פרסום לעסק שלו.

201. לגרסת הנאשם, כחודש וחצי לפני מעצרו פגש את מאור במרכז העיר דימונה, כשהיה מלווה במאיר ושניהם לבושים במדי ב'. מאור שאל אותו

לתפקידו הצבאי, וכשסיפר לו הנאשם כי הוא אחראי נשקיה, הציע לו מאור "אם בא לו לעשות כסף" כלשונו. הוא הופתע, והבהיר כי כל מה שמצוי בנשקיה חתום. בתגובה לשאלה של מאור, אם יש דבר מה שאינו חתום, השיב בשלילה. לטענתו, זו הפעם הראשונה בה ניהל עם מאור שיחה בנושא אמל"ח. תוך כדי השיחה גם הכיר למאור את מאיר, אשר סיפר כי הוא מחזיק במפתחות לבונקר שקד, ואף פירט לבקשת מאור, כי במקום מוחזקים כדורי רובה, מאג, נגב, טילי לאו ומטולים. מאיר הציע "בוא נעשה כסף", ומאור אמר לו כי אם הוא מעוניין במשהו, שיבוא אליו בערב והם ידברו על כך.

202. באותו ערב, שוחח על כך עם מאיר, ששכנע אותו כי הם יכולים להרוויח כסף, ולא לחיות יותר "מהיד לפה". לבסוף השתכנע, והזמין את מאור לחניית ביתו. באותו מפגש אמר לו מאור שטילי לאו מעניינים אותו וניתן להפיק מהם רווח. בפגישה נוספת שלהם כמה ימים אחר כך אמר לו מאור שיוכל לשלם לו 1,000 ש"ח עבור כל טיל שימסור לרשותו. הוא מסר את הפרטים למאיר, שהסכים לכך. בהמשך נתן למאיר צ'ימידן ירוק, ומאיר הביא אף הוא לבסיס תיק שיתאים בבוא העת, בתזמון המתאים, לנטילת הטילים מהבסיס.

203. ביום 1/4/2014 ילדה אשתו של הנאשם את בתם, והוא יצא לחופשה. ביום 2/4/2014, בעת שביקר את אשתו, התקשר אליו מאיר, ושאל אותו מתי הוא מגיע לעשות ספירות בבונקר. לדברי הנאשם, זה היה הקוד שקבעו ביניהם לצורך גניבת הטילים. בעקבות זאת נסע לשדה תימן, התקשר למאיר כשהיה בש.ג. והמתין לו. כשמאיר הגיע, הוא הכניס אותו לבסיס. מאיר הביא עימו את התיקים וגם "קאטר". הם עצרו במרחק גדול מהבונקר, והלכו ברגל עד הבונקר כשהם נושאים את התיקים. מאיר הוא זה שפתח את הדלת באמצעות מפתח פלדלת בצבע לבן והם נכנסו למקום. מאיר חתך עם ה"קאטר" את הפלומבות לטילים והוציא אותם, ולאחר מכן הכניס חמישה טילים לכל תיק. אחר כך סגר את המכסים, והחזיר את הפלומבות על מנת שהחיתוך לא ייראה. כל אחד מהם הרים את אחד התיקים, מאיר נעל את הבונקר עם המפתח והם הניחו את התיקים בתא המטען של רכבו. בהמשך הדגיש עוד הנאשם כי מאיר לא היה שומר, אלא נטל חלק ביחד עימו בנטילת הטילים. בש.ג. הבסיס ירד מאיר מהרכב, ואילו הנאשם נסע לביתו בדימונה, והניח את התיקים עם הטילים במחסן הדירה שלו.

204. בהמשך היום נסע הנאשם לבקר את אשתו בבית החולים עם ילדיהם הגדולים, ובהמשך גם הגיע מאור לבקר את אשתו. הוא ביקש ממאיר להתקשר אליו כשיגיע לדימונה ולהביא מברגה, אשר נדרשה להם לצורך גירוד המספרים הסידוריים מהטילים. בהמשך הערב, גיסו שמר על ילדיו, ומאיר הגיע אליו עם מקדחה. הם נכנסו למחסן, שייפו עם מברגה את המספר הסידורי ובאמצעות שפכטל הורידו גם מדבקה המצויה על הטיל. אחר כך החזירו את הטילים לתיקים.

205. למחרת (3/4/2014, יום ה') השתחררה אשתו מבית החולים. מאור התקשר אליו באותו היום, וכשהגיע הביתה המתין לו בחניה שלו. לטענת הנאשם, בשלב זה חש ברע בשל מעורבותו בהוצאת הטילים, וזאת לאחר שהביט בבתו התינוקת. הוא נכנס עם מאור לרכבו, ואמר לו שיש לו עשרה טילים, אך הוא שוקל להשיב אותם, בשל תחושותיו הרעות. מאור הבהיר לו בתגובה כי לא יוכל לעשות זאת, שכן הוא כבר קבע עם אנשים לבצע עסקה במוצאי שבת, ואף הציג בפניו את סכום הכסף המיועד לעסקה. לטענתו, זו היתה הפעם הראשונה בה שמע שהעסקה מתוכננת למוצ"ש. הוא הציע למאור, שאם כך יקח את הטילים ויתן לו כסף, אך מאור אמר שאין לו מקום שבו יוכל לאחסן את הטילים, ושעליו להמתין עד מוצאי שבת. בשלב זה הבין כי לא נותר דבר שיוכל לעשות עוד, והוא הותיר את הטילים במחסן שלו.

206. ביום שלאחר מכן, יום שישי הלך כהרגלו להתאמן במשחק כדורסל בשעות 14:00 – 17:00. כשסיים להתאמן וחזר לביתו, פגש בארבעה אנשים שחיכו לו ושאלו אותו מה עם הטילים. כשניסה להתחמק, אמר לו אחד מהם: "אנחנו צריכים את הטילים בלי פלטות למוצאי שבת" וגם היכה אותו בראשו. הוא הבין שאלה עבריינים, ואין לו דרך נסיגה, וכי גם השבת הטילים לבסיס עלולה להזיק למשפחתו. הוא סבר כי מדובר באנשים שנשלחו על ידי מאור, גם בשל שיחתם יום קודם לכן, וגם מפני שהבחין בסמיכות לביתו ברכב דומה לזה שבו נהג מאור (אם כי לא ראה שם את מאור עצמו). עוד ציין, כי המכה שקיבל גרמה לנפיחות בראשו והוא סיפר לאשתו שקיבל מכה במשחק הכדורסל.

207. במוצ"ש הנחה אותו מאור להגיע למקום הקבוע ליד ביתו. מדובר במקום שבו נפגשו בעבר, גם לצורך העברת תשלום על מצבות שמאיר הכין, כשהעסק היה סגור, וגם לצורך קבלת תרומה לקבוצת הכדורסל שלו. גם מאור וגם מאיר התקשרו אליו בטרם יצא. מאיר שאל אותו מה קורה עם הכסף בגין

העסקה, וסוכם כי יבוא אליו ביום ראשון. לאחר שהניח את התיקים בתא המטען של הרכב, הבחין כי יש שם רכב אחר. הוא החל בנסיעה, וכעבור זמן מה נעצר.

208. לטענת הנאשם, התפתה לעסקת הטיילים בשל המניע הכלכלי, ולפי מה שידוע לו גם מצבו הכלכלי של מאיר לא היה טוב, והוא היה נתון בחובות עקב הלוואות שנתן לבני משפחתו.

209. בחקירתו הנגדית, אישר הנאשם כי ידע שמאור מגיע ממשפחה המוכרת כ"עבריינית" ומוכר בעצמו כעברין – אך הוא לא חשב על כך כשסיפר לו על תפקידו הצבאי. הוא גם לא ידע להסביר איך החל מאור לדבר איתו באופן גלוי על אפשרות לעסקת אמל"ח כשניצב שם נגד נוסף שלא הכיר עד אז (מאיר). לטענתו, היה מופתע מההצעה, ובשלב זה עדיין לא חשש ממאור. הוא לא תיאר את הדברים כך בחקירתו, מפני ש"לא היה מפקס" בחקירה. בתחילה טען כי אינו זוכר דברים שאמר בחקירו, ולאחר שהוצגו לו הקלטות מחקירותיו, טען כי שיקר בחקירותיו בשל הלחץ בו היה נתון, אך כעת הוא מספר את האמת. כך שיקר למשל, בנוגע לסיבת הפציעה בראשו. הוא גם היה מוטרד מאוד, קיווה להצליח לצאת בשלום מהתיק, והמציא דברים כי הובטח לו שאם יפליל את מאור הוא ישתחרר. עם זאת לא ידע להסביר מדוע לא סיפר בחקירה שמאור שלח אנשים לאיים עליו ביום שקדם לעסקה המתוכננת.

210. עוד ציין הנאשם, כי הטיילים לא היו טעונים והם אף נצורים. על כן הם אינם יכולים להתפוצץ בזמן שהם מצויים במחסן שלו, או בעת ביצוע השיוף של המספר הסידורי.

211. בהתייחסו לשיחות שלו עם מאור שנקלטו בהאזנות סתר, ציין כי השיחה בנוגע לתיקים עסקה בצימידנים של צה"ל וכי הוא ביקש ממאור תיקים, כי התיקים הרגילים שברשותו לא יכלו להכיל את הטיילים.

212. עוד ציין, כי לא ידוע לו למה נסע מאור ברכבו כדי לפגוש אותו, שכן הם תכננו להיפגש בסמוך לביתו של מאור, שם יקח מאור את רכבו, בעוד שהוא ימתין לו כדי לקבל את הכסף. כשנטען נגדו שמשמעות הדברים היא שסמך על מאור, ציין כי מאור אמר לו שכל העניין ימשך רק כמה דקות, וכי הם חברים ומכירים מזה זמן.

213. עוד ציין הנאשם, כי בזמן הגניבה לא נגע בדבר. כשבחקירה סיפר שנגע במכסים (לאחר שהוצג לו כי יש תוצאות של טביעות אצבעות) שיקר, ואינו

יודע להסביר מדוע. מאיר הוא שהוציא את הזבילים מהקופסאות, והנאשם, לטענתו, לא נגע לא בזבילים ולא בקופסאות ולא במכסים. הוא גם שיקר בחקירה כשאמר שיש לו אישור כניסה עם הרכב לשדה תימן – מאיר הוא זה שהכניס אותו לבסיס.

214. הנאשם עמד על כך שהסתנוור בשל הפיתוי הכלכלי, וטען כי מדובר בהתנהלות שאינה מאפיינת אותו - גם בעצם גניבת הטילים, וגם בכך שלא דיווח על עסקאות בהן היה מאיר מעורב. עוד טען, כי לא היה מודע למחירים של פרטי אמל"ח, ולא חשב לבדוק מה הערך של טילי הלאו.

שיבוש הליכי משפט

215. בפרט אישום 22 נטען, כי ביום 9/4/2014, שעה שהמתינו הנאשם ומאיר לפעולת חקירה, אמר הנאשם למאיר להכחיש הכל כי "הם לא יודעים כלום" וכן הציע לו "להפיל הכל על מאור כי הוא מבוקש במשטרה... אמרתי להם שאת כדורי האקדח הבאתי למאור. אז אם הם שואלים אותך למה עשית את הדברים האלה תגיד להם שמאור איים עליך וסחט אותך". הנאשם כפר באישום זה, למעט העובדה שהוא ומאיר המתינו ביחד לביצוע פעולת חקירה, בנוכחות שוטר.

216. הראיה העיקרית שהוצגה בפנינו עניינה עדותו של מאיר. כבר בעדות שנגבתה ממנו באותו היום בו אירע השיבוש הנטען (ס/13) סיפר, כי שעה שהשוטר שליווה אותו היה עסוק בשיחת טלפון, החל הנאשם "לזרוק לו כמה מילים" בנוגע לחקירה ואמר לו להכחיש הכל. הנאשם אמר לו כי החוקרים אינם יודעים דבר, והמליץ לו "להפיל" הכל על מאור, ולספר כי מאור איים עליו וסחט אותו, מפני שהוא מבוקש במשטרה. לדברי הנאשם הוא סיפר בחקירה על מכירת לבנות חבלה נוכח איומיו של מאור, ואף סיפר על מכירת כדורי אקדח למאור. כמו כן סיפר לו הנאשם שהוא חשוד ברצח, ושהחוקרים לא יודעים דבר על הרימונים. הנאשם גם סיפר לו שעצרו את אבא שלו והוא ראה אותו באזיקים, מבלי להסביר מדוע אביו נעצר.

217. בעדותו בבית הדין אישר מאיר את הדברים האמורים בחקירתו, וזאת לאחר שנערך לו מספר פעמים רענון זיכרון בנושא. בחקירה הנגדית טען, כי אינו זוכר את השיחה באופן מדויק ולא זכור לו מה השיב לנאשם בעקבות פנייתו.

218. הנאשם לא נחקר בנוגע לנושא זה באמרותיו. בעדותו בפנינו טען, כי רק סיפר למאיר על כך שעצרו את אביו, ושהוא חשוד ברצח. כמו כן שאל אותו היכן הוא מוחזק במעצר. בחקירתו הנגדית הושמעה לנאשם הקלטה של השיחה (שגם הוגשה לנו, במסגרת כלל התקליטורים המתעדים את החקירה – ת/60), אולם יש לציין, כי איכות ההקלטה ירודה באופן המקשה לשמוע את הדברים הנאמרים בה. הנאשם הכחיש את הדברים שנטען כלפיו כי אמר למאיר, וגם הכחיש שאמר למאיר שעשו לו "כיפה אדומה" (ביטוי שכן נשמע היטב בהקלטה). לטענתו אינו יודע מה משמעות המושג האמור. לאחר שנשמעו המילים "כיפה אדומה" בהקלטה שהושמעה לנאשם, טען כי אינו זוכר מי מהם אמר את המונח הזה. עוד הכחיש את הטענה לפיה אמר למאיר "להפיל" הכל על מאור.

ג. הערכת מהימנות העדים המרכזיים

219. הערכת מהימנות העדים הינה פרי של בחינת מכלול העדויות והראיות שהתקבלו במהלך ניהול המשפט, הן לאור ההתרשמות הישירה מאופן עדותם של העדים במשפט, והן לאור בחינת השתלבות העדויות והראיות זו בזו והשוואתן. לעניין זה מורה סעיף 53 לפקודת הראיות, תשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות") כי: "ערכה של עדות שבעל פה ומהימנותם של עדים הם עניין שעל בית המשפט להחליט בו על פי התנהגותם של העדים, נסיבות העניין ואותות האמת המתגלים במהלך המשפט".

220. הפסיקה פירשה את הביטוי 'אותות האמת שנתגלו במשפט ככזה ש"אינו מתייחס דווקא לסימנים העולים ופניו ומתנועותיו של העד בזמן מתן העדות, אלא הוא מתייחס לתהליך ההשוואה של הדברים שהושמעו על ידי העד, עם ראיות אחרות או בחינתן על פי ההיגיון ונסיון החיים העומד לבית המשפט לעזר, בעת שהוא מתמודד עם הראיות, המחייבות סינון והמסייעות להכרעה בין הגרסאות" (ע"פ 994/80 שוהמי נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(4), 62, 70-71).

221. בעת בחינת הראיות נדרש הרכב בית הדין להתרשמותו הישירה והבלתי אמצעית מאופן מסירת העדות על ידי העדים שבפניו, התנהגותם ותגובותיהם, אך בד בבד עליו ליתן דעתו "למסקנות אותן ניתן להסיק ממכלול הנתונים העובדתיים ומן ההסברים לסוגיהם, הנפרשים לפני בית המשפט ומאמתים או סותרים גרסאותיו של העד..." (ע"פ 406/78 בשירי נ' ...

מדינת ישראל, פ"ד לד(3) 393, 436). בעניין **בשירי**, אף צויין, כי על בית המשפט להשהות את הכרעתו בענייני מהימנות לאחר שמיעת כל העדים, שכן לעדויות עדים שונים עשויה להיות השלכה ביחס למהימנותם של עדים אחרים.

222. בפרק זה נדון בהערכת המהימנות של העדים המרכזיים שעל עדותם הושתת כתב האישום (למעט עדויות חוקרי הימ"ר, עניין שידון בפרק הבא שיוקדש לדיון בטענות הזוטא של הנאשם). נעיר כי הופיעו בפנינו גם עדים שביחס למהימנותם לא היתה מחלוקת ממשית, כגון כאלה שמסרו מידע בנושאים צבאיים (רס"ר אלול ורס"ב חיטיאשבילי). יוצאת מן הכלל לעניין זה היא עדותו של רס"ל אביב וקנין, שלגביה כן התעוררו מחלוקות, אולם עניין זה יבחן בהמשך בפרק המסקנות, בו נעסוק בין השאר בטענות ההגנה בדבר כמות הרימונים שנגנבה בפועל מבונקר רימון.

223. נקדים ונאמר כבר עתה, כי עת בחנו את עדויותיהם של המעורבים המרכזיים - מאיר, מאור, ליאור ואף חנן ובוריס - נתנו דעתנו לכך שלכולם אינטרס ברור לצמצם את חלקם בפרשה זו ככל הניתן, אף אם יש בכך כדי להשחיר את פני הנאשם (ובעיקר אמורים הדברים, כמובן, ביחס לעדותם של מאיר וליאור). כמו כן כפי שניתן היה להתרשם במסגרת פירוט התשתית העובדתית, מדובר בעדים שמסרו גרסאות מתפתחות ומשתנות בבמהלך החקירה, ולהתרשמותנו, אף במהלך עדותם בבית הדין נשמעו לא פעם דברי שקר ולכל הפחות - "עיוולי פינות" כאלה ואחרים. לא למותר לציין, כי שלושה מתוכם - מאור, ליאור ובוריס - גם הוכרזו כעדים עוינים. מכאן שמצאנו כי יש לבחון את עדותם בזהירות רבה, על מנת לבור את דברי האמת מתוך שלל הגרסאות העובדתיות שהונחו בפנינו.

224. עם זאת, ובכך נקדים מעט את המאוחר, כל דברינו ביחס לעדים נכונים - ואף ביתר שאת - בנוגע לעדותו של הנאשם בפנינו. להתרשמותנו, בחלקים גדולים מעדותו בפנינו לא היסס הנאשם לומר דברי שקר, הן ביחס למעורבותו באירועים הנטענים בכתב האישום והן ביחס להלך רוחו בחקירות שנערכו לו. מטעם זה, כמו גם לאור התרשמותנו מעדויות החוקרים (עניין שאף הוא יפורט בהמשך), נציין כבר בשלב זה, כי מצאנו לדחות את טענות ההגנה בנוגע לקבילות אמרתיו של הנאשם, ולקבל את אמרתיו (בהסתייגויות מסוימות - כפי שיפורט בהמשך). כעת נפנה לפרט

ביתר הרחבה את אופן התרשמותנו מעדי התביעה המרכזיים, כמו גם מעדות הנאשם.

עדותו של מאיר

225. כפי שפורט לעיל, מאיר העיד בבית הדין באופן עקבי בהתבסס על אמרותיו. עם זאת, גם ביחס לאמרותיו ועדותו בפנינו ניתן להבחין כי מדובר בגרסאות מתפתחות: מיד לאחר מעצרו ובראשית חקירתו ניסה להכחיש כי הוא קשור לפרשיות הוצאת האמל"ח, עניין שהוא אמנם טבעי למדי ונפוץ בחקירות מעין אלה. אך גם לאחר שסיפר את חלקו בנוגע לגניבת הרימונים מבונקר X והוצאת טילי הלאו, הקפיד כל העת להציג את עצמו כ"שומר מבחוץ" שנגרר בחוסר רצון אחר הנאשם. כמו כן ניסה להצניע ולהבליע את מודעותו לאירועים נוספים בהם היה מעורב - העברת כדורי אקדח לביתו של ליאור והעברת התיק שהכיל רימוני רסס לאביו של ליאור (עניין שבו אף לא הורשע לבסוף). נזכיר לעניין זה, כי מאיר הורשע במשפטו (שהסתיים עוד טרם מתן עדותו) כמסייע לנאשם ולא כמבצע עיקרי, בשניים מתוך שלושת האירועים בהם היה מעורב; וניכר היה כי הוא מבקש לנסות ולשמר גם בעדותו את הרושם המתאים בנוגע לכך.

226. עם זאת, לא כך התרשמנו אנו מעדותו של מאיר. אמנם אנו סבורים שהנאשם היה הגורם המרכזי והרוח החיה בפרשה זו והוא בעל היוזמה העבריינית הראשונית (ולראיה הנאשם עסק גם בפעילות עבריינית שלא כללה את מאיר, ועוד לפני כניסתו של מאיר לתמונה באופן פעיל. כך למשל בנושא לבנות החבלה). המסד הראייתי שהונח בפנינו, מצביע גם על כך שהנאשם, ולא מאיר, הוא בעל הקשר והגישה למאור (ועל כך עוד בהמשך). עם זאת, לצד האמור, איננו מקבלים את טענתו של מאיר בדבר חלקו השולי בפרשות בהן הורשע (המשמעות המשפטית בנוגע להגדרת תפקידו, כמסייע או מבצע בצוותא תידון בפרק נפרד בהמשך).

227. עדותו של מאיר התאפיינה בנסיונות להתחמק ממתן תשובות בנושאים שאינם נוחים לו, לעיתים בתואנות מביכות ממש (כך למשל הסביר את חוסר הזיכרון שלו בסוגיה מרכזית שעניינה קבלת תשלום עבור מכירת טילי הלאו, בכך שקיבל מכה בראשו מהמיטה בכלא). עוד הפגין מאיר נטיה "לשכוח" דברים במהלך עדותו. לעניין זה נעיר, כי כבר במהלך חקירתו הראשית, ניכר היה כי הוא אינו מעוניין להעיד. עדותו בנויה מאוסף של תשובות קצרות

לשאלות רבות שנשאלו על ידי התובעת, ופעמים רבות גם נדרש לרענן זיכרון.

228. מלבד נושא אחד שבו ניתן היה להבין מדוע מאיר אינו מעוניין להרחיב (ועניינו חשש להזכיר את מעורבותו של מאור, אשר נתפס בעיניו כעברייני אשר עלול להזיק לו בשל עדותו), הרי שלפחות בחלק מהפעמים האחרות בהן נהג כך, נראה כי הדבר נובע מניסיון מחושב שלו למעט בדברים עד כמה שאפשר, בשל החשש להיתפס כבעל חלק נכבד יותר באירועים, מזה שבו הורשע זמן קצר קודם למסירת עדותו. טענתו על כך שהוא מנסה לשכוח ולהדחיק את הדברים בהם הורשע ולהותיר תקופה זו מאחוריו, ומכאן העדר הזיכרון, לא עוררה אמון רב.

229. מצאנו אמנם להניח לטובתו של מאיר, כי העיד בדבר אירועים נושנים באופן יחסי, וכי עבר תקופה של טלטלה לא פשוטה, עקב מעצרו ומשפטו; על כן לא ניתן לזקוף לחובתו שכחה של פרטים קטנים (כגון כלי הקיבול בו הוצאו הרימונים מבונקר X). עם זאת הוא היה מעורב בשלושה אירועים עברייניים עיקריים, חריגים מאוד לשגרת יומו הרגילה, ויקשה להאמין כי הדחיק מזכרונם פרטים מרכזיים בנוגע להתרחשות אותם אירועים. כמו כן נקל היה לראות את הפער שבין ההיסוס והזיכרון הסלקטיבי בכל הנוגע לאירועים מסוימים, לבין השינוי שחל לפתע בגרסתו כאשר ההגנה הטיחה בפניו, כחלק מהנסיון לציירו כמעורב המרכזי בנושא גניבת טילי הלאו, כי הוציא את הטיילים בתיק גב שנשא עליו ואיתו יצא מהבסיס (טענה שההגנה זנחה בהמשך). בעת שהכחיש זאת דיבר לפתע בשטף ובביטחון שלא איפיינו כלל את עדותו עד אז.

230. אנו סבורים, כי המסד הראייתי שהוצג בפנינו, מצביע על כך, שמעת שהוצע למאיר על ידי הנאשם לחבור אליו, הוא ראה בכך הזדמנות לשיפור מצבו הכלכלי; ולפיכך לא היסס לחבור לנאשם לצורך השגת רווח כספי - וזאת תוך מעילה מוחלטת בכלל הערכים והנורמות המחייבים אותו כנגד ואיש קבע בצה"ל.

231. מעבר להתרשמותנו הכללית מעדותו של מאיר, אנו מבססים התרשמות זו על ראיות אובייקטיביות שהוצגו בפנינו בדבר התנהלותו, ובעיקר בכל הנוגע לעסקה המתוכננת למכירת טילי הלאו. בשיחת הטלפון שלו עם הנאשם, מס' 76 מיום 3/4/2014, בתשובה לכך שהנאשם מספר כי כל הכסף כבר אצל הקונה, הוא משיב לו: "מצוין"; הוא מציע לנאשם הצעה לייעל את אופן

ההעברה, כך שהקונה יגיע למחסן ויקח משם את הטילים; וכן מציין כי יגיע אל הנאשם ביום ראשון (לאחר העסקה המתוכננת במוצ"ש), תוך שהוא מציין כי הנאשם "מבין" למה הוא מגיע. ביום 5/4/2014 בשיחת טלפון 111, מציע מאיר לנאשם שהוא יתקשר אליו ויתן לו תירוץ לעזוב את ביתו. בחקירתו הנגדית השיב מאיר תשובות מתחמקות ומתפתלות בנוגע לפרשנות השיחות האמורות; ורק שהוצג בפניו מסמך "הפרטים הנוספים" שהוגש במשפטו ובו הודה, המתייחס גם לתוכן השיחות בינו לבין הנאשם, אישר כי השיחות נגעו לעסקת הטילים המתוכננת.

232. גם גרסת מאיר בנוגע לנסיבות הגעתו לבית הנאשם עם מקדחה לא זכתה לאמוננו. כזכור מאיר הגיע לביתו של הנאשם בשעת לילה מאוחרת. הנאשם מתגורר בבית משותף ובדירתו נכחו באותה עת שני ילדיו הצעירים. יקשה להעלות על הדעת כי אכן הנאשם עסק בשיפוץ ביתו ובהפעלת מקדחה בשעות אלה. מאיר אף אישר כי בפועל ביקר גם במחסן, לבקשת הנאשם. הוצג בפניו כי המספרים הסידוריים על הטילים אכן גורדו או שויפו; ובשיחה מס' 13 בין הנאשם למאיר, מיום 2/4/2014, שעה 22:30, מבקש מאיר מהנאשם כי: "רק תשיג לי ת'מקדח" וזאת בתגובה לדברי הנאשם לפיהם יש לו שפכטל ו"קודם כל בוא נוציא ת'זה". אף אם נוכחותו של מאיר במקום היתה קצרה (כך לפי דוחות המעקב), הרי שלכל הפחות סייע לנאשם באספקת הכלי ששימש להסתרת הנתונים המזהים, וידע היטב מדוע נדרשת כניסתו למחסן - גם התנהלות זו אינה מתיישבת עם רצון "לצאת מזה" כפי שטען לכל אורך עדותו.

233. נזכיר עוד, כי גם באמרותיו של הנאשם (אותן ככלל כאמור, מצאנו לקבל), הוא סיפר כי בכל האירועים העברייניים בהם שיתף את מאיר הוא שילם לו תמורת חלקו, וזאת בניגוד לטענת מאיר לפיה לא קיבל מהנאשם כל תמורה, למעט סכום של 1,000 ש"ח בגין מכירת הרימונים שנגנבו מבונקר X.

234. גם ביחס לפרשיית מכירת כדורי האקדח, סברנו כי מאיר לא סיפר את כל האמת. אמנם יש טעם מסוים בטענתו, לפיה במקומות בהם היתה לו מודעות מלאה להתרחשות העבריינית (בפרשת טילי הלאו וגניבת הרימונים מבונקר רימון) הוא לא הסתיר זאת בחקירותיו; ונכון הדבר כי עד לאירוע זה היה ידוע לו כי עיקר הקשר העברייני של הנאשם הוא מול מאור (לטעמנו, הראיות בסוגיית מודעותו להעברת רימוני הרסס לליאור, שנה ומחצה קודם

לכן, אינן חד משמעיות ומספקות להרשעה – בשים לב לכך שאין חיזוק חיצוני לעדות ליאור בנושא).

235. על אף האמור, טענותיו של מאיר על חוסר מודעות לתוכן התיק שהעביר מנאשם לליאור (בפרשת מכירת כדורי האקדח) והכחשתו בדבר קבלת תשלום, לא זכו לאמוננו. אירוע זה התרחש כשבועיים לפני מעצרו של המעורבים. בשלב זה כבר ידע מאיר היטב, גם לפי עדותו שלו, שהנאשם עוסק באופן תדיר במכירת פרטי אמל"ח לגורמים עברייניים, וכבר חבר אליו להוצאת הרימונים מבונקר X (סביר להניח כי בשלב זה גם כבר החלו השניים להיערך להוצאת טילי הלאו מרשות צה"ל). הנאשם קרא לו אליו וביקש ממנו להעביר תיק באופן מיוחד לליאור – ולנסוע לשם כך מבסיסם בדרום הארץ עד לחולון. גם אם הנסיעה נעשתה בדרכו של מאיר למשפחתו המתגוררת בפתח תקווה, הרי שנסיעה לחולון בודאי אינה יכולה להחשב כ"עצירה על הדרך"; וטענתו על כך שנדרש לעבור בעיר חולון, בכל מקרה, כדי להסיע איש מילואים שהצטרף לנסיעה, היא בגדר גרסה כבושה, שלא ניתן כל הסבר לכבישתה. לכך יש להוסיף גם כי יקשה להאמין שליאור ומאיר שהיו חברים טובים, לא דיברו כלל על הרקע לפגישתם. לכל אלה יש להוסיף את העובדה שמאיר אישר כי קיבל מליאור תשלום עבור אותו תיק שהעביר לו, ומכאן – לאור מודעותו לעסקיו העברייניים של הנאשם קודם לכן, התקשינו לקבל את הטענה לפיה לא היה מודע למתרחש ואף לא קיבל כל תשלום בתמורה.

236. לא מן הנמנע, כי כאשר טען מאיר שלא היה מודע באופן ממשי לאופי השליחות שביצע, אלא רק חשד בכך, נאמרו הדברים כחלק מהתנדמית שביקש ליצור במהלך כל עדותו, כמפורט לעיל, כדי שנקלע לאירוע העברייני בעל כורחו. גם כאן, ניסה להציג את עצמו כשליח; אך תוך שהודה למעשה, כי לכל הפחות לוו מעשיו בחשד כבד בדבר אופיים העברייני, באופן שיש בו "עצימת עיניים", השקולה לידיעה ממש.

237. מעבר לאמור, התרשמנו כי מאיר גם ניסה להתחמק מתשובות בסוגיות אחרות כגון מעורבותו ומעורבות אשתו במכירת נעלי "אסולו", אשר יוחסה לנאשם (עניין שעלה באופן ברור מס' 8, דף הפייסבוק שהוגש לעיוננו, שמאיר אישר כי אכן נלקח מחשבון הפייסבוק של אשתו).

238. עם זאת, ועל אף התרשמותנו השלילית מניסיונותיו של מאיר להציג את עצמו כבעל אחריות שולית וקרוב של הנאשם, איננו סבורים כי שיקר בבסיס

עדותו **ביחס לעצם התרחשות האירועים** בהם היה מעורב; לטעמנו ניתן לקבוע שבחלקים רבים מעדותו מסר בפנינו את האמת, ולנקוט בעניינו את הכלל בדבר "פלגין דיבורא", תוך בחינת עדותו בחשדנות ובזהירות. לעניין זה נזכיר, כי הפסיקה הכירה בכך שניתן לפלג עדותו של עד, לרבות כאשר מדובר באמרת חוץ שלו, לאמץ רק את חלקיה המהימנים של אותה עדות ולדחות את יתרתן – אך זאת לא באופן שרירותי, אלא נדרש יסוד סביר לאבחנה בין חלקי העדות, תוך שחובתו של בית המשפט לברור את הבר מהתבן ולחלץ מבין השיטין את האמת שבדברים (ר' ע"פ 900/11 **עטאללה נ' מדינת ישראל**, תק-על 2011(4) 3215; ע"פ 5875/93 **עביט נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(5) 801).

239. לעניין זה בחנו את אופן התפתחות חקירתו של מאיר (נוכח הצגת ההקלטות והתמלילים לעיונו). ניתן להתרשם, כי מאיר עבר מהכחשה מוחלטת (עניין טבעי וצפוי) להודאה באשמה בשני האירועים המרכזיים והחמורים בהם הפליל לא רק את הנאשם אלא גם את עצמו - גניבת הרימונים מבונקר רימון וגניבת טילי הלאו. עדותו ביחס לעצם התרחשות האירועים נותרה עקבית, גם במהלך חקירותיו וגם לכל אורך עדותו בפנינו. עד כמה שניסה למזער את חלקו ביחס לנאשם, הרי שבסופם של דברים, מסר עדות עקבית וברורה הן ביחס להתרחשות האירועים והן בנוגע למעורבות הנאשם.

240. כמו כן, לעיקרי עדותו של מאיר הוצגו לא מעט חיזוקים חיצוניים: הן בחלקים מאמרותיו של הנאשם עצמו; בעדותו של חנן על כך שמאיר לא הצטרף ולא היה מעורב בנושא לבנות החבלה; ובעדותו של ליאור לגבי מעורבות הנאשם בפעילות העבריינית מולו. לכך נוסיף כי גרסת הנאשם באשר להוצאת הרימונים מבונקר רימון על ידי מאיר לבדו, נדחתה על ידינו כבלתי אמינה לחלוטין, וגם עדותו בפנינו בנוגע להשתלשלות העניינים שקדמה לגניבת טילי הלאו לא זכתה לאמונו - והכל כפי שיפורט בהמשך.

241. מכאן שמצאנו לנקוט בזהירות יתרה ולפלג את עדותו של מאיר, באופן בו תתקבל עדותו בנוגע לעצם התרחשות האירועים הנטענים בכתב האישום ומעורבות הנאשם בהם, ומנגד תידחה טענתו על כך ש"נגרר" בעקבות הנאשם לביצוע עבירות אלה בחוסר רצון. בנוסף לכך, לאור הוראת סעיף 54א(א) לפקודת הראיות בנוגע לעדות שותף, ובשים לב לזהירות המתחייבת לאור התרשמותנו הבלתי אמצעית מעדותו, כפי שפורטה לעיל, ברי כי לא

ניתן לסמוך על עדותו כראיה יחידה לשם הרשעה. עם זאת, אין מניעה לסמוך על דבריו ככל שיש בהם כדי לחזק ראיות אחרות שמצאנו לקבל (כגון אמרות הנאשם).

עדותו של מאור

242. ככלל גרסתו של מאור היתה עקבית הן בחקירותיו והן בעדותו בפנינו, ובבסיסה - הכחשה מוחלטת של כל קשר עברייני עם הנאשם. עם זאת, הובא בפנינו כאמור, כי למחרת מעצרו, עשה מאור ניסיון (באופן שלדעת התביעה מהווה "ראשית הודיה") להגיע לעסקה עם החוקרים, במסגרתה יסגיר את לבנות החבלה ויקבל הבטחה בנוגע למשך המאסר הוא צפוי. בשל חזרתו בו מהדברים האמורים, הוכרז בבית הדין כעד עוין.

243. ייאמר מיד, כי לאחר בחינת אמרותיו של מאור ועדותו בפנינו, ובודאי במבחן השוואתה אל מול ראיות חיצוניות, לא מצאנו לתת אמון בגרסת ההכחשה המוחלטת שלו – ואף מצאנו להעדיף את דבריו, כפי שתועדו הן בתמליל מס' 28/14 וכפי שמצאו לידי ביטוי במזכר ת/57, על פני עדותו בבית הדין. אמנם לא התעלמנו מכך שמאור העיד בפנינו בטרם הסתיים משפטו, במסגרתו כפר בהאשמות נגדו, באופן שהגביל כך לטענתו, את יכולתו להשיב לשאלות שנשאל; אך נציין כי במהלך עדותו נמסר לו כי דבריו לא ישמשו כנגדו במשפטו.

244. כידוע, בהתאם לסעיף 10א' לפקודת הראיות תהא אמרתו של עד שניתנה מחוץ לכתלי בית המשפט קבילה כראיה, מקום בו מתן האמרה הוכח במשפט; נותן האמרה הוא עד במשפט, וניתנה לצדדים אפשרות לחקרו; ולבסוף מקום בו העדות במשפט שונה בפרט מהותי מהנאמר באמרתו במשטרה או שהעד מכחיש את תוכן אמרתו, או טוען כי אינו זוכר את תוכנה; במקרה זה ניתן להעדיף את תוכן עדותו של העד מחוץ לכתלי בית המשפט ואף לסמוך עליה ממצאים (סעיף 10א(ג) לפקודת הראיות) ובלבד שיהיה בחומר הראיות דבר לחיזוקה (סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות).

245. מאור טען, כזכור, כי השוטרים הם אלה ששאלו את השאלות והשיבו לעצמם - אך טענה זו אינה עולה בקנה אחד עם המתואר בתמליל ומההאזנה להקלטה עצמה – המעידה כי קולו של מאור נשמע בה, כשהוא מנהל שיחה עם החוקרים בנוגע לאפשרויות העומדות בפניו (ולמעשה גם ההגנה לא חלקה על כך שמאור אמר את הדברים בחקירתו). לכך יש להוסיף את

ממצאי האמון שמצאנו לקבוע ביחס לעדויות חוקרי הימ"ר (עניין שעוד יפורט בהמשך).

246. לכך מצטרפת התרשמותנו הכללית, כאמור, מעדותו של מאור, נוכח השוואתה אל מול ראיות חיצוניות - שכן מעבר לעדותם של הנאשם ושל מאיר ביחס למאור, קיימות גם ראיות אובייקטיביות שעניינן תוכן השיחות המפלילות שנקלטו בין מאור לבין הנאשם בהאזנות הסתר (שיחות שהנאשם אישר כי מתייחסות לעסקת מכירת הטילים); ובמזכרים שערכו בלשי הימ"ר שעקבו אחרי מכוניתו של מאור במוצ"ש, 5/4/2014, מצטיירת התנהגות מפלילה של מאור, אשר ניסה להתחמק מהשוטרים, כך שהם נאלצו לנהל אחריו מרדף.

247. כמו כן לא מצאנו לתת אמון בטענתו של מאור לפיה כל דבריו לחוקרי הימ"ר נעשו במטרה אחת ויחידה והיא לפגוש את עורך דינו. השיחה עם החוקרים התנהלה ביום 7/4/2014, לאחר שמאור כבר פגש בעורך דינו וגם ניתנה לו האפשרות לשיחה טלפונית. גם השתלשלות העניינים המתוארת בת/57 אינה מתיישבת עם פעולה מניפולטיבית שכל מטרתה לפגוש את עורך הדין - שכן עולה מהמזכר, כי לאחר שיחה ראשונית עם בא כוחו לא חזר בו מאור מדבריו, ואף ביקש לשוחח עם אביו כדי להתייעץ איתו בנושא. העסקה בינו לבין החוקרים לא הבשילה לבסוף, רק בשל העמדת התנאי מצד מאור לקבלת הבטחה בנוגע לעונש שיוטל עליו, תנאי שלא התקבל על ידי רשויות החקירה.

248. לאור האמור מצאנו להעדיף את הדברים שאמר מאור באותו חלק מחקירתו שתועד בת/57, על פני עדותו בפנינו. באשר למשמעות ראייה זו בהשתלבותה במארג הראיות הכולל נדון בהמשך.

עדויות של חנן

249. נקודת המחלוקת העיקרית בנוגע לעדותו של חנן עניינה בכך שבמשפטו הודה בהעברת X לבנות חבלה לנאשם - באופן שנטען על ידי ההגנה, כי אינו עולה בקנה אחד עם אמרותיו בחקירה (ונועיר לעניין זה, כי ההגנה אמנם חולקת על עצם מעורבותו של הנאשם בנטילת לבנות חבלה למטרות שאינן לגיטימיות, אך לחילופין ביקשה כי נקבע שלא מדובר בכמות שיוחסה לו בכתב האישום).

250. כזכור, באמרותיו טען חנן, כי העביר לנאשם כ-X לבנות חבלה. לטענתו, הודה במשפטו במיוחס לו מבלי שהתעניין בכמויות הנקובות בכתב האישום – וזאת על אף שאישר כי היה מיוצג וכתב האישום הוסבר לו על ידי באת כוחו.

251. התרשמותנו הבלתי אמצעית מעדותו של חנן, היא כי הוא ניסה לצמצם במידת האפשר את מעורבותו בפרשה זו, אשר מבחינתו טלטלה את חייו וגרמה לו לנזקים כבדים. אמנם גרסתו על כך שלא היה מודע למטרותיו הפליליות של הנאשם התקבלה בסופם של דברים והוא הורשע בעבירת רשלנות בלבד; אך עד שהדברים נבדקו במהלך החקירה, עבר התנסויות קשות, חקירות ארוכות וימי מעצר, והדבר השפיע על מצבו הנפשי עד כדי ניסיון אובדני במהלך שהותו במעצר. פגיעה קשה נוספת נגרמה לו בשל פיטוריו מהשירות הצבאי; ואף בעצם הגשת כתב האישום, אף כאשר מדובר בעבירה פחותה בחומרתה, יש משום פגיעה שאינה מבוטלת. בנסיבות אלה, אין תמה כי ניסה להציג תמונה מצומצמת ככל הניתן ביחס למעורבותו, למן ראשית חקירתו ועד לשלב עדותו בבית הדין.

252. נכון הדבר כי גם במהלך חקירתו לא אישר חנן כי העביר לנאשם כמות של X לבנות חבלה. עם זאת, הוא אישר למעלה מפעם אחת, כי מדובר בתחמושת פסולה שאינה נספרת, וכי לא היתה לו שליטה אמיתית על הכמויות שנלקחו על ידי הנאשם. מעבר לכך, אישר כי גם אינו יכול לזכור בדיוק מה נתן לנאשם, בהינתן העובדה שכל שבוע סיפק תחמושת לכמות משמעותית של גדודים מתאמנים. לכך יש להוסיף כי למקרא אמרותיו במשטרה עולה, שגרסתו בעניין הקשר עם הנאשם היתה זהירה ומתפתחת, תוך שגם במהלכה ניסה לצמצם ככל האפשר את מעורבותו וידיעותיו.

253. מנגד, לא מן הנמנע כי גם הודאתו בהעברת X לבנות חבלה לנאשם, אין מקורה דווקא בכך שזכרנו לעניין זה שב אליו במפתיע, אלא דווקא בהחלטה מחושבת לפיה העיקר מבחינתו נעוץ בכך שיואשם בעבירת רשלנות בלבד, ויצמצם את נזקיו במהלך משפטו; וכי מספר הלבנות בהן הודה לא עמד בראש מעייניו.

254. המסקנה לטעמנו, היא כי יש לבחון את עדותו של חנן בזהירות, בכל הנוגע לכמות הלבנות שהועברו - ויקשה לסמוך עליו לצורך קביעת ממצאים בסוגיה זו. זאת במובחן מהסתמכות על עדותו לצורך קביעה כי אכן העביר לנאשם לבנות חבלה - עניין שאף ההגנה אינה חולקת עליו.

עדותו של ליאור

255. כזכור, אף ליאור הוכרז כעד עוין; אמנם מחקירתו הנגדית עלה, כי למעשה אינו חוזר בו מהפללתו את הנאשם, אך עדותו כולה התאפיינה במתן תשובות מתחמקות, מתחכמות ומתפתלות. מיד בראשית עדותו, כשנשאל על ידי התביעה אם סיפר במשטרה אמת או שקר, השיב: "יכול להיות שכן, יכול להיות שלא, מה שבטוח אולי" (עמ' 42 לפרוטוקול מיום 1/3/2015). כפי שכבר פורט לעיל, רק לאחר שהוסברו לו השלכות התנהגותו כעד והסנקציות אותן ניתן לנקוט נגדו, ואחרי ששוחח עם בא כוחו, החל להשיב לשאלות שנשאל - וגם אז ניכר מעדותו כי הוא מנסה להלך בין הטיפות, להאחז בטענות בדבר חוסר זיכרון, ולהתחמק גם במקום בו יש בדבריו כדי לסתור ראיות שתועדו באופן ברור. כך למשל, כאשר הוקרן לו קטע מצולם מהעימות בינו לבין מאיר, טען כי זה אמנם אדם הדומה לו, אך הוא אינו משוכנע לחלוטין כי מדובר בו; הכחיש חתימה על דו"ח העימות, ועוד. עם זאת גם חקירותיו הוקלטו ותועדו, והדברים אינם עולים בקנה אחד עם תוכן עדותו.

256. בהתאם לכללים שנקבעו בסעיף 10א' לפקודת הראיות, כמפורט לעיל, מצאנו גם בעניינו של ליאור לקבל את אמרותיו במשטרה. אף במקרה זה ויתרה ההגנה על עדות החוקרים לצורך הוכחת מתן האמרות - ואכן הדבר לא נדרש, משליאור לא כפר באמירת הדברים וכן לאור הגשת התיעוד המצולם והמתומלל של חקירותיו. נציין, כי אמנם ליאור העלה טענות על "איומים וצעקות" מצד החוקרים, באופן שלא תועד, אך הדברים נאמרו באופן כללי מאוד וללא פירוט; ויתר על כן ליאור לא טען כי היה בכך כדי לגרום לו להודות הודאת שווא.

257. כפי שכבר פורט לעיל, אף ליאור, בדומה לעדים אחרים, מסר גרסאות מתפתחות בחקירה. בתחילה ניסה לטעון כי קשריו עם הנאשם התמצו בעסקי הנעליים, בהמשך הודה ברכישת הכדורים ורק באמרה השניה שנגבתה ממנו הודה במעורבותו ברכישת רימוני הרס. רק באמרתו השלישית, ולאחר ששמו של אביו כבר הוזכר על ידי הנאשם, חשף לראשונה כי הוא היה המתווך בעסקאות אלה בין הנאשם לבין אביו.

258. עם זאת בניגוד לטענות שהעלתה ההגנה בסיכומיה, איננו סבורים כי ליאור שיקר בנוגע למעורבות הנאשם, במטרה להסתיר את מעורבותו של

מאיר, חברו הטוב. אמנם הוכח כי ליאור ומאיר היו חברים טובים, ובין ליאור לנאשם, מנגד, לא שרר קשר חברי. עם זאת, כבר במהלך גביית אמרתו הראשונה של ליאור, ת/36, הוא הזכיר מיוזמתו את שמו של מאיר כמי שמסר לו את הכדורים שנשלחו מטעם הנאשם, וכמי שקיבל עבורם תשלום. גם בהמשך, אף אם ניסה לרכז את מעורבותו של מאיר (למשל בנוגע לגרסתו הראשונה ביחס למודעותו של מאיר להימצאות רימונים בתיק), הרי שבסופם של דברים לא חזר בו מכך, הן בפני החוקר איל סבן והן במהלך העימות שערך עם מאיר.

259. מעבר לכך, גם אם לא שרר בין ליאור והנאשם קשר חברי, הרי שלא הוכח קיומו של סכסוך או כל מניע אחר שיגרום לליאור להפליל את הנאשם לחינם - ויש לזכור כי בעצם הפללתו של הנאשם, תרם ליאור גם להפללתו שלו עצמו. להתרשמותנו, השיקול המרכזי שהדריך את ליאור בעת חקירתו, לא היה רצונו להפליל את הנאשם או להגן על מאיר דווקא, אלא ניסיון להגן במידת האפשר הן על עצמו והן על אביו, נוכח מודעותו לכך שככל שייסבך את עצמו, עשוי הדבר להוביל גם אל אביו (כפי שאכן קרה).

260. עוד נזכיר, כי מעבר להודאתו של ליאור בחקירות, הרי שעלה לבסוף מעדותו בפנינו, כי ככלל אינו חוזר בו מאמרותיו, באשר לעצמו או ביחס לנאשם; יתר על כן - אף במשפטו הודה בכתב האישום, המבוסס על תוכן אמרתו. ביחס לסוגיית מכירת כדורי האקדח, הרי שגם מעדויות הנאשם ומאיר ניתן ללמוד על עצם התרחשות האירוע - והמחלוקת היחידה היא בנוגע לשאלה האם היה הנאשם מעורב בו אם לאו.

261. לאור האמור לעיל, ומשדחינו את הטענה כי ליאור ביקש להפליל את הנאשם על מנת להגן על מאיר, הרי ניתן, ככלל, לקבוע כי לא שיקר ביחס למעורבות הנאשם בעבירות המיוחסות לו. עם זאת, נוכח התרשמותנו השלילית מהתנהלותו של ליאור, עת הוכיח כי אינו מהסס להעיד דברי שקר של ממש, על פי בחירתו, בעודו מעיד על דוכן העדים, מצאנו כי יש לנקוט זהירות ביחס לדבריו, ולהימנע מקביעת ממצאים בהתבסס על דבריו כעדות יחידה. כך או כך, בהתאם להוראות סעיף 10א'(ד) לפקודת הראיות, בשילוב הוראת סעיף 54א(א) לפקודת הראיות (בדבר עדות שותף) נדרש חיזוק מוגבר לעדותו של ליאור - ועל כך בהמשך, בפרק העוסק בקביעת המסקנות.

עדותו של בוריס

262. עדותו של בוריס הותירה רושם עגום. בדומה לבנו, ניסה כל העת להלך בין הטיפות במהלך עדותו, על אף שכלל אישר לבסוף את נכונות תוכנו של כתב האישום במסגרתו הורשע. נזכיר כי אף הוא הוכרז כעד עוין, שכן באמרתו הודה לבסוף, גם אם באופן מסויג מאוד, בכך שהיו בחזקתו רימונים אותם, לטענתו, השליך. בעדותו בבית הדין אף הודה - שוב באופן מסויג - כי נתן לליאור כסף תמורת רימונים.

263. במהלך עדותו של בוריס בפנינו ניתן היה להתרשם כי הוא מוסר עדות מיתממת ומתחמקת. הדבר מצא ביטוי בין השאר בטענתו לפיה אינו מבין היטב את השפה העברית ואת הדברים שנשאל - על אף שבחקירתו לא העלה כל טענה כזו, והוא נחקר והשיב לשאלות החוקרים בשפה העברית. גם במהלך עדותו ניכר היה כי דברים רבים שנאמרו בדיון הובנו על ידו, באופן שהותיר בנו את הרושם כי הטענה בנוגע לאי הבנת השפה הינה לא יותר מאשר ניסיון נוסף להתחמק ממיתן עדות.

264. מעבר לכך, הודאתו של בוריס, הן בחקירה והן בבית הדין, מסוייגת ומתחמקת ככל שתהא, משתלבת גם בעדותו של ליאור ובאמרת הנאשם.

265. לאור כל האמור לעיל, התרשמותנו הבלתי אמצעית מעדותו של בוריס, היא כי מדובר במי שמודע ומכיר היטב את ההתרחשויות הפליליות בהן היה מעורב, וכי הוא בחר הן בחקירתו והן במהלך עדותו בבית הדין לחשוף את המינימום ביחס לכך. עם זאת התרשמנו כי אותם דברים מעטים שהסכים לאשר, היו דברי אמת, בהיותם נוגדים באופן מובהק את האינטרס שלו ושל בנו, ולא ראינו סיבה שלא לסמוך על דבריו אלה.

עדות הנאשם

266. עדות הנאשם הותירה בנו רושם שלילי ביותר. אנו סבורים, כי מהרגע בו נמצאו טילי הלאו ברכבו הבין כי נקלע לצרה גדולה - ועשה כל שאפשר כדי לצמצם את הנזק מבחינתו, בהתאם להערכתו בדבר טיב הראיות המצויות בידי החוקרים. בהתאם לכך התאים את גרסתו בחקירות במשך ימי החקירות, וכך גם בחר לעשות במהלך ניהול משפטו (ונזכיר שוב, כי מלכתחילה כפר הנאשם גם בפרטי האישום העוסקים בגניבת טילי הלאו, אולם בהמשך, ככל הנראה לאור הערכה מחודשת שנערכה עם התקדמות המשפט, הודה בפנינו בעבירה זו).

267. בפרק זה נבחן את התרשמותנו מגרסת הנאשם ככל שהדבר נוגע למעורבותו עבירות המיוחסות לו. בפרק הבא תיבחן עדותו גם ביחס לטענות הנוגעות לקבילות אמרתיו. אמנם התרשמותנו מהנאשם נובעת מבחינת עדותו כמכלול; אך בחרנו לערוך חלוקה זו, על מנת לשמר את סדר הצגת הדברים בנוגע לכלל הסוגיות הנדרשות לבחינה.

268. בראשית הדברים ראוי לציין, כי גרסת הנאשם לפיה לא היה לו כל קשר עברייני עם מאור עד לאותו מפגש מקרי בו התעניין מאור לראשונה בתפקידו הצבאי, היא כמובן גרסה כבושה; ומעבר לכך היא נחזית כבלתי הגיונית על פניה. המסד הראייתי שהונח בפנינו מצביע על כך שמאור הוא בעל רקע עברייני כזה או אחר. לטענת הנאשם כאמור, לא היה ביניהם כל קשר קודם למטרות פליליות, עד לאותו מפגש בדימונה, בו נכח לצידו גם מאיר. הרעיון לפיו יפנה מאור, שהוא עבריין בעל ניסיון, לנאשם המוכר לו כאדם נורמטיבי ורגיל, ויציע לו לפתע פתאום לחבור אליו לביצוע פשע משמעותי מנוגד לשכל הישר ומשולל כל היגיון שהוא. ודאי אמורים הדברים שעה שליד הנאשם עומד נגד נוסף לבוש במדים (מאיר) אשר לפי הנטען בשלב זה אינו מוכר כלל למאור, וככל שידוע לו גם יכול היה להיות מפקדו של הנאשם או איש משטרה צבאית.

269. טענת הנאשם בדבר העדר קשרים קודמים עם מאור למטרות פליליות, גם אינה עולה בקנה אחד עם שיחתם כפי שנקלטה בהאזנות הסתר, בה קבעו להיפגש "במקום הקבוע". גרסת הנאשם לפיה מדובר במקום בו נפגשו בעבר כדי להעביר תשלום למצבות או תרומה לקבוצת הכדורסל משוללת אף היא היגיון. מדובר בפעילויות לגיטימיות שעל פני הדברים לא היתה כל סיבה לכך שיתבצעו במקום מסתור כלשהו. מעבר לכך, משמעות הדברים היא שלנאשם ולמאור היו כשני מפגשים בסך הכל קודם לכן, שהתפרשו על פני תקופה; עניין שאינו עולה בקנה אחד עם תוכן שיחתם כפי שנקלטה בשיחה 112 מיום 5/4/2014 (שם) אומר מאור לנאשם: "צא תבוא אלי ל... לכיוון **איפה שכל הזמן היינו נפגשים**" - שיחה ממנה עולה כי המפגש צפוי במקום שמוכר להם היטב ושנפגשו בו לא אחת בעבר.

270. גם פעולתו של הנאשם, אשר טרח להצטייד בשפכטל ומברגה לצורך מחיקת המספרים הסידוריים של הטיילים, אינה מתיישבת עם התנהלותו של "טירון" בתחום, שנקלע באופן מקרי לפעילות עבריינית שגם היו לו היסוסים ביחס אליה.

271. אף טענת הנאשם לפיה פעל לאור איומיו של מאור אינה אמינה: תוצרי האזנות הסתר מלמדים על שיחות באוירה טובה וחברית ביניהם. כך למשל, משיחה 60 מיום 3/4/2014 עולה, כי הנאשם הוא זה שהזמין את מאור לבוא לביתו באותו היום. יתר על כן, הנאשם לא סיפר דבר בחקירתו על מפגש עם ארבעה אנשים שלהערכתו נשלחו על ידי מאור לאיים עליו, ביום שקדם לעסקת הטילים ואף היכו אותו בראשו. ההיפך הוא הנכון - בחקירתו ציין פעמיים באופן ספונטני כי קיבל מכה במהלך משחק כדורסל, הן ביום 6/4/2014 והן ביום 8/4/2014. כאן שמדובר בעדות כבושה, שכידוע משקלה מועט אלא אם ניתן הסבר משכנע לכבישתה. לא זו בלבד שלנאשם לא היה כל הסבר כזה, אלא שמתבקש היה כי בחקירתו יספר על כך, שהרי גם במסגרת החקירה טען כי פעל תחת השפעת איומיו של מאור.

272. לכל זאת יש להוסיף את דבריו של הנאשם בפני המדובבים, שעה שחשב כי הוא מדבר עם עבריינים ולא עם אנשי חוק. לעניין זה מצאנו להניח לטובת הנאשם, כי אכן ביקש להעצים את תדמיתו כעבריין בפניהם, לאחר שאחד המדובבים הציג את עצמו כעבריין ממשפחת פשע מוכרת. על כן סברנו כי יש להתייחס בזהירות לדבריו למדובבים, ולא ניתן להשתית עליהם ממצאים, ככל שאין להם חיזוקים חיצוניים נוספים. עם זאת, גם בהינתן אותה התייחסות זהירה כאמור לדבריו, הרי שיש דמיון מפתיע בין הדברים שסיפר להם לבין אירועים המופיעים בחקירותיו (עוד קודם לפעולת הדיבוב), באופן שאינו עולה בקנה אחד עם הטענה על כך שכל דבריו הם בגדר המצאה ותו לא.

כזכור, בין השאר סיפר הנאשם למדובבים על קשריו העברייניים הענפים עם מאור, מעבר לטילי הלאו, ואף הציע להם לפנות לאביו של מאור בנוגע לרכישת לבנות חבלה. חיזוק מרכזי לאמיתות דבריו למדובבים נעוץ בכך שגם כאשר ביקש הנאשם, לכאורה, להעצים את תדמיתו כעבריין, הקפיד להכחיש את הטענות לפיהן היה מעורב בעבר ברצח - וכזכור כשנשאל במהלך עדותו מדוע עשה כן, השיב בטבעיות שזו האמת – תשובה המדברת בעד עצמה.

273. אף גרסת הנאשם ביחס לאירועים האחרים נשוא כתב האישום, לא עוררו את אמונו. כך למשל בנוגע למכירת כדורי האקדח לליאור: כזכור, לטענת הנאשם נתן למאיר כדורים שהובטחו לרס"ר אלול לצורך השלמת חסרים בגדוד שקד. לא זו אף זו, הוא עדכן את רס"ר אלול כי הכדורים ברשותו וכי

הוא מתעתד לשלוח אותם עם מאיר, ורס"ר אלול מחק את החוסרים האמורים. בפועל נודע לו כי מאיר בגד באמונו ומכר כדורים אלה לליאור - אולם רס"ר אלול לא פנה אליו בתהיה מה אירע לכדורים שלכאורה נשלחו אליו.

274. כבר על פניו סיפורו של הנאשם משולל כל היגיון פנימי. כיצד יתכן שמקום בו נשלחו כדורי אקדח למטרה לגיטימית ואף נמחק, כנטען, דיווח החוסר בגינם, לא קמה כל צעקה כאשר כמות משמעותית של כדורים לא הגיעה ליעדה? כיצד החליט הנאשם, אשר כבר היה ידוע לו (כך לפי גרסתו) כי מאיר היה מעורב בהוצאת אמל"ח (בפרשת גניבת הרימונים מבונקר רימון) לסמוך שוב על מאיר לצורך הובלת אמל"ח, שהוא עצמו היה אחראי לכך שיגיע לייעודו? מדוע ביקש מרס"ל מרון שלא לתעד את העברת הכדורים אליו מהלוט"ר? כל אלה שאלות מתבקשות שלא זכו לתשובה משכנעת בעדות הנאשם.

275. גם במבחן השוואתה לגרסאות אחרות אין לקבל את עדות הנאשם. רס"ר אלול, על אף שאישר כי פנה לנאשם לצורך השלמות חוסרים בעבר, לא זכר שפנה לנאשם לצורך השלמת כדורים לגדוד שקד; יתר על כן, עלה מעדותו כי הוא אינו הגורם שיכול למחוק במערכת את החוסרים. מעדותו של עד ההגנה, רס"ר חיטיבאשווילי, עלה כי גדוד שקד אינו מחזיק באקדחים כלל, ולא ברור כיצד דווקא בגדוד זה נוצר חוסר של כדורי אקדח. מעבר לכך סותרת עדות הנאשם את עדויותיהם של מאיר וליאור, אשר כפי שפורט לעיל, על אף כל הסייגים ביחס לעדותם עדיין מצאנו לקבוע כי אמרו אמת ביחס לעצם התרחשות האירועים העברייניים, כמו גם בנוגע לחלקו של הנאשם בהם.

276. גם גרסת הנאשם בדבר נטילת לבנות החבלה רק לצורך לגיטימי שעניינו השלמת חוסרים ביחידות אחרות (ובשלב זה לא נעסוק בשאלת כמות הלבנות - אשר תידון בפרק המסקנות) אינה עומדת במבחן ההיגיון. עדות הנאשם על מכירת לבנות חבלה למאור החלה כבר בחקירתו הראשונה, ת/1, ונמסרה ביוזמתו, מבלי שהיתה יכולת לחוקרים לדעת על כך מראש. גם בחלק מאמרותיו לאחר מכן אישר זאת (אף שינה את הכמויות בעדותו מ-8/4/2014). גם בדבריו למדובבים הרחיב מאוד בתיאור נושא לבנות החבלה, מקום קבורתן וכיו"ב.

277. מעבר לכך, עלה מכלל העדויות שהוצגו בפנינו, כי אותה "השלמת חוסרים" ללא רישום נהוגה ככל שמדובר ביחידות שונות בתוך אותה חטיבה. חנן אינו משתייך לחטיבת גבעתי (ואף לא לפיקוד דרום), ואף רס"ר חיטיאשבילי הופתע לשמוע כי יתכן שהלבנות שקיבל מהנאשם מקורן ביחידה חיצונית. עוד עלה מעדותו של רס"ר חיטיאשווילי, כי הלבנות שקיבל מהנאשם היו חדשות או במצב חדש - בעוד שמעדות חנן, כמו גם מאמרות הנאשם עולה כי הנאשם נטל מחנן לבנות חבלה פסולות ואף חתוכות.

278. לסיכום פרק זה - התרשמנו כי גרסת הנאשם למן חקירותיו ועד לעדותו בפנינו, התפתחה והשתנתה לאורך הזמן, בהתאם לנסיבות כפי שהוצגו לו הן בחקירה והן במשפט, וכי אין בה אמת.

III. טענות הזוטא של ההגנה

א. טענות ההגנה

279. ההגנה פירטה בתשובתה הכתובה לכתב האישום מספר טענות זוטא. בסיכומיה הרחיבה ביחס לחלק מהטענות, ואילו אחת הטענות נזנחה, וזאת כפי שיפורט להלן.

פגיעה בזכות ההיוועצות – נטען, כי נפגעה זכותו של הנאשם להיוועץ בעורך דין בחקירה הראשונה מיום 5/4/2014, שעה 23:42 במשרדי הימ"ר, כשלפגיעה זו השלכה על יתר האמרות שמסר הנאשם במסגרת חקירתו בימ"ר. בסיכומיה הרחיבה עוד ההגנה וטענה, כי הפגיעה בזכות ההיוועצות של הנאשם נמשכה גם בכך ששיחות טלפוניות שערך עם באי כוחו במהלך חקירותיו, נערכו כשגורמי החקירה שוהים בחדר ויכולים להאזין לשיחה.

הבטחות לנאשם על ידי ראש צוות הבילוש – נטען, כי לנאשם בוצע תשאול לא מתועד, טרם חקירתו הראשונה בימ"ר ביום 5/4/2014, על ידי ראש צוות הבילוש ציון והבלש מיכאל, שבמהלכו הבטיח ציון לנאשם הבטחות שווא, בתמורה להודאה באשמה ולהפללתו של מאור שהיה יעד של הימ"ר. נאמר לנאשם בין היתר כי עורכי דין לא יעזרו לו, וכי עדיף לו לשתף פעולה ולהפליל את מאור. כן נאמר לו על ידי ציון, כי בשל היות שניהם ממוצא הודי הוא יעזור לו ויכווין אותו על מה לספר בחקירה (במהלך המשפט התברר כי

בצוות הבילוש אין בלש בשם מיכאל, והטענות התמקדו בקשר שנוצר בין הנאשם וציון).

איומים ואלימות על ידי מפקד הימ"ר - נטען, כי הנאשם אוים על ידי מפקד הימ"ר בפגיעה פיזית בגופו באם לא יודה במיוחס לו ויפליג את מאור מלכה, ובשלב כלשהו אף הוכה על ידי מפקד הימ"ר במסדרון חדר החקירות - תקיפה שכללה סטירה ודחיפות.

מצג שווא - נטען כי צוות החקירה יצר מצג שווא כלפי הנאשם, לפיו אביו נעצר (ללא עילה מוצדקת) וייפתח לו תיק פלילי שימנע את המשך עבודתו בצה"ל, על מנת לגרום לנאשם להודות במעשים פליליים ולהפליג את מאור מלכה.

איומים ואלימות על ידי רמ"ח תשאול בימ"ר - נטען, כי רמ"ח תשאול, רפ"ק מזל איסטרסאן, וגורמים אחרים בימ"ר, איימו על הנאשם שאשתו תיעצר וילדיו יועברו לידי פקידות הסעד ויוצאו מחזקתו ומחזקת אשתו במידה ולא יודה במיוחס לו.

הבטחות לנאשם מטעם גורמי החקירה - נטען, כי החוקר אייל זיטון, שהוא בעל היכרות חברית מוקדמת עם הנאשם, הבטיח שיסייע לו בהקלה בעונש אם יודה ויפליג את מאור מלכה, תוך שניסה להרגיעו, באומרו כי הנאשם אינו קשור לפרשה, וכי הוא "קורבן מסכן".

חקירה לא מתועדת - נטען, כי חוקרים ובלשים שזהותם אינם ידועה לנאשם, הוציאו את הנאשם מתאו במעצר אופקים, שם שהה מספר ימים, תשאלו אותו, מסרו לו פרטי חקירה מוכמנים ולחצו עליו להודות ולהפליג את מאור מלכה בתמורה להקלה במצבו המשפטי ולעיתים תוך שימוש באיומים (יצוין כי טענה זו נזנחה במהלך משפטו של הנאשם).

280. כפי שעלה גם מהתיאור העובדתי עד כה, אמנם חקירותיו של הנאשם, כמו גם של מעורבים אחרים, הוקלטו ותמללו; אך חלק מטענות הנאשם הופנה כלפי אירועים שלטענתו לא תועדו. חלקים אחרים של טענותיו מתייחסים לפרשנות של פעולת החוקרים והאופן בו השפיעו פעולותיהם על בחירתו החופשית של הנאשם.

ב. התשתית העובדתית שהונחה בפנינו

281. חקירת הנאשם התנהלה רובה ככולה על ידי חוקרי ימ"ר נגב. החוקרים שהעידו בפנינו הם:

סני"צ עזרא אלישר, מפקד ימ"ר נגב.

רפ"ק מזל איסטרון ראשת מחלק תשאול בימ"ר נגב.

רס"ב חנן אזולאי, חוקר מלווה של התיק מימ"ר נגב וראש צוות החקירה.

סמ"ר אלדר הרוש, חוקר מצ"ח מימ"ר דרום שליווה את החקירה הראשונה.

רס"ר אייל זיטון, חוקר בימ"ר נגב.

רס"ר אייל סבן, חוקר בימ"ר נגב.

בנוסף לכך נכח בחלקה של החקירה הראשונה, גם ציון, אשר שירת כראש צוות בילוש בימ"ר נגב באותה עת, והיה מעורב גם בהליכי המעצר והחיפוש בבית הנאשם.

התפתחות החקירה

282. ככלל הכחישו החוקרים את טענות הנאשם, ובאשר לחלקן (כגון האופן בו ניתנה לו זכות ההיוועצות, או מעצרו של אביו) ניתנה פרשנות שונה מטעמם לאופן התרחשות הדברים. על מנת להקל על בחינת הטענות כלפי התנהלות החוקרים והתהליך כולו, נפרט כעת את אופן השתלשלות החקירה, בעיקר בימים שבין ה-5/4/2014 ועד ליום 11/4/2014 (אז כזכור חלה התפנית המשמעותית בגרסת הנאשם ביחס לחלק נכבד מהאירועים המיוחסים לו בכתב האישום).

גביית אמרתו הראשונית של הנאשם לאחר מעצרו – ת/1.

283. בחקירה זו נכחו ראש צוות החוקרים, רס"ב חנן אזולאי (להלן: "אזולאי") ורס"ר איל זיטון (להלן: "זיטון"). כן השתתף בחקירה חוקר מצ"ח, סמ"ר אלדר הרוש נוכח היותו של הנאשם איש קבע. כאמור, בחלקים מסוימים של החקירה השתתף בה גם ציון. כבר בראשית הדברים הובהר, כי לנאשם ולזיטון היכרות מוקדמת, מרקע של משחקי כדורסל משותפים לפני מספר שנים, אולם הנאשם מסר כי אינו רואה מניעה לכך שהוא יחקור אותו. יצויין, כי זיטון ציין בעדותו, שלא ידע מראש שהוא עומד להיכנס לחקירה של חשוד שיש לו עימו היכרות מוקדמת.

284. בראשית גביית אמרתו הסביר אזולאי לנאשם, כי הוא חשוד בעבירות של סחר באמל"ח ועבירות בנשק, והודיע לו על זכותו להיוועץ בעו"ד באופן הבא: "יש לך זכות להיוועץ בעו"ד. אתה רוצה כרגע לדבר עם עו"ד? אתה רוצה לדבר איתנו בהתחלה? ולראות אחר כך מה... מה מתקדם?" בתשובה ענה הנאשם: "אין לי בעיה לדבר איתכם, בכיף". לאחר מכן הסביר לו אזולאי שאינו חייב לומר דבר, וכי דבריו ירשמו. סמ"ר הרוש הוסיף והסביר לנאשם כי חובתו היא לומר את האמת, והנאשם ציין כי כך בכוונתו לעשות.

285. כזכור, במסגרת אמרה זו הודה לבסוף הנאשם כי היה מעורב בגניבת טילי הלאו וכי הובטחה לו תמורה כספית תמורתם; סיפר על התפתחות הקשר העברייני בינו לבין מאור, על הדרך בה השיג לבנות חבלה מחנן והעבירן למאור (כ-X לבנות), תוך שטען כי גם מאיר היה מעורב עימו בקבלת הלבנות מחנן, ועל מכירת X כדורי אקדח למאור. כמו כן במסגרת אמרה זו הפליל את מאיר בגניבת X רימוני רסס מבונקר רימון, ומכירתם לליאור כץ. במהלך החקירה הביע הנאשם את חששו ממשפחתו של מאור, וכן ניסה מספר פעמים להציע לחוקרים ליצור קשר עבורם עם אנשים אחרים, על מנת לסייע לעצמו, לרבות ברור בדבר האפשרות להפוך לעד מדינה. החוקרים הבהירו לו בתמורה כי אינם יכולים להבטיח לו דבר.

פרטי החקירות שנערכו בימים 5-6/4/2014

286. כאמור, ביום 5/4/2014 נעצר גם מאור. באמרתו, ת/53 שנגבתה ממנו באותו הלילה, כמו גם באמרות נוספות, הכחיש כל קשר עברייני עם הנאשם. עוד נעצרו באותו הלילה מאיר, ואף ליאור וחנן, לאחר ששם נמסר על ידי הנאשם.

287. מאיר הפליל את הנאשם כבר באמרתו הראשונה (ס/10) בגניבת הרימונים מבונקר רימונים ביחד עימו ובמכירתם למאור, וכן סיפר את הידוע לו, לטענתו, בדבר קשרים פליליים של הנאשם עם מאור, שעניינם מכירת לבנות חבלה, ללא מעורבות אישית. כן ציין, כי ליאור הוא חבר טוב שלו, וידוע לו שלליאור היה קשר עברייני עם הנאשם.

288. ליאור, באמרתו מיום 6/4/2014, ת/36, הפליל את הנאשם באספקת נעלי אסולו למכירה בשוק הפרטי, ובמכירת כ-X כדורי אקדח שהנאשם העביר לביתו באמצעות מאיר, ותמורתם שולם לו שקל לכדור. כן הכחיש קשרים

פליליים נוספים עם הנאשם, וסירב למסור למי יועדו הכדורים שרכש מהנאשם.

289. חנן בעדותו מיום 6/4/2014, ת/28, אישר כי העביר לרשות הנאשם לבנות חבלה פסולות ועודפות ללא רישום, כמו גם תחמושת קליעית, תוך שהבהיר כי סבר שהן מיועדות לאימוני היחידה. באמרתו שינה גרסאות באשר לכמויות ומספר הפעמים בהם עשה כן וציין כי הכמות המדוייקת אינה זכורה לו.

290. יצויין, כי לפי המידע שנמסר במהלך שמיעת הראיות, הרי שביום 6/4/2014 גם התקיים דיון בבית משפט השלום בהארכת מעצרו של המעורבים, לרבות הנאשם.

פרטי החקירות שנערכו ביום 7/4/2014

291. ביום 7/4/2014 נגבתה אמרתו של רס"ל שמעון מרון יחידת הלוט"ר בדבר העברת X כדורי אקדח לנאשם ללא רישום, במהלך חודש מרץ 2014. כמו כן נגבתה אמרתו של מאור, ת/54 בה חזר והכחיש קשרים פליליים עם הנאשם. עם זאת, באותו היום גם נרשם המזכר ת/57 המתעד דו שיח בין מאור לחוקרי הימ"ר באשר לאפשרות לקשירת עסקה ביניהם, במסגרתה יסגיר את לבנות החבלה לידי גורמי המשטרה - ניסיון שכשל, עקב דרישת מאור לקבלת התחייבות בדבר העונש הצפוי לו.

פרטי החקירות מיום 8/4/2014

292. ביום 8/4/2014 בשעה 11:18 נערכה חקירה נוספת של חנן (ביטון) על ידי חנן (אזולאי) (ת/29), בה ציין כי הוא מעריך שהנאשם ביקר אצלו כחמש פעמים לצורך קבלת לבנות ותחמושת, בחלק מהפעמים עם מפקדו, רוברט. להערכתו נתן לנאשם כ-X לבנות חבלה פסולות, אם כי ציין, כי יתכן שהוא גם טועה בכמויות שכן לבנות החבלה הפסולות אינן רשומות והוא לא ספר אותן. כן ציין באמרה זו אינו מזהה את מאיר כמי שהגיע אליו עם הנאשם.

293. בשעה 14:09 נערכה חקירתו של מאיר על ידי אזולאי (ס/11) והתמליל, ס/11א'. באמרה זו הרחיב בדבר המקרים בהם היה עד, לטענתו, לכך שהנאשם מכר לבנות חבלה למאור; מסר כי הנאשם סיפר לו בשנה האחרונה שהיה מעורב באירועים פליליים שעניינם הנחת מטענים ורצח בעולם התחתון, תמורת תשלום (ואף הדגים לו כיצד הוא מכין מטען חבלה); אישר

כי היה מעורב בהעברת קיטבג כבד לביתו של ליאור, לבקשת הנאשם, תוך קבלת תמורה אם כי טען שלא ידע מה הוא מכיל; שב וסיפר כי הנאשם והוא היו מעורבים בגניבת הרימונים מבונקר רימון בנובמבר 2013, אם כי הגדיר את תפקידו כ"שומר בלי רצון"; וכן סיפר כי הנאשם יזם את גניבת טילי הלאו מהיחידה.

294. בשעה 17:26 נערכה חקירתו של ליאור, על ידי אזולאי (ת/37), בה סיפר לראשונה בדבר האירוע בו מכר לו הנאשם תשעה רימוני רסס, כשנה ומחצה קודם לכן, תמורת סכום של 2,700 ש"ח. באמרה זו שב וביקש שלא לספר לאן יועדו הרימונים והכדורים שמכר לו הנאשם על מנת שלא לפגוע במשפחתו.

295. בשעה 16:07 התחדשה חקירתו של הנאשם, על ידי החוקר זיטון. לא נרשמה בסופה אמרה המתעדת את תוכן החקירה (ר' ת/24), אולם מתמליל החקירה (מס' 537/14). עולה כי החקירה (שהחלה בהיוועצות של הנאשם בבא כוחו) עסקה בעיקר בחשדות שעלו עקב עדותו של מאיר, למעורבות הנאשם ברצח והנחת מטענים. הנאשם הכחיש נמרצות את החשדות האמורים, ביקש לראות הוכחות לכך ואף פרץ בבכי. עוד טען, כי מאיר מכיר את חנן ומאור. בחלק מאוחר יותר של החקירה, הקיא וטען כי הוא מתייבש וניתנה לו האפשרות לשתות.

במהלך חקירה זו הודיע זיטון לנאשם, כי יש כוונה לעצור את אביו, בשל שיחות טלפוניות מפלילות ועל מנת לבחון את קשריו. הנאשם הגיב בגיחוך, ואמר כי אינו מאמין לו ולא יאמין גם אם יראה את אביו באזיקים. כמו כן חזר הנאשם במהלך חקירה זו על ההצעה לעבוד כסוכן סמוי ולהפליל אחרים, אך נענה באופן נחרץ בשלילה.

הנאשם הכחיש את עדותו של ליאור על כך שהעביר לו רימונים וכדורי אקדח, וחזר על הגרסה לפיה מאיר גנב לבדו את רימוני הרסס מבונקר X. כן צמצם את הודאתו בנוגע ללבנות החבלה, וטען כי נטל רק X חצאי לבנות, ואף זאת בשל איומים משמעותיים שחווה. מעבר לכך העביר לגד' XX כמות של X לבנות חבלה באופן חתום ומסודר. בנוגע לטילי הלאו טען, כי פעל עקב איומיו של מאור וכנגד רצונו.

במהלך החקירה גם אפשר החוקר זיטון לנאשם לשוחח עם אשתו, לאחר שהנאשם ציין בפניו כי זהו יום הולדתו של בנו, והוא ניהל איתה שיחה טלפונית.

במהלך החקירה התחלפו החוקרים – אזולאי נכנס לחדר החקירות, ובהמשך הצטרף אליו גם אדם נוסף שהתברר בהמשך כי הוא מפקד הימ"ר, סנ"צ עזרא אלישר. אזולאי התרה בנאשם, כי הוא "מקלקל את מעמדו בפני בית המשפט" אחרי שכבר החל לשפר את מצבו בחקירתו הקודמת: "אתה לא יודע כמה יש לך עוד להפסיד. שאנחנו יכולים או... להמשיך איתך עד הסוף. רק לגמרי לא רק אותך. גם את המשפחה אם צריך... או לבוא ולהגיד – שמע בן אדם מספר את האמת, בוא נעצור באיזשהי נקודה – מה שנקרא, לא נהיה רעים עד הסוף" (עמ' 53 לתמליל, שורות 25-21). עם זאת הנאשם המשיך לעמוד על הכחשתו בכלל ההאשמות, לרבות מכירת כדורי אקדח ורימוני רסס לליאור, וטען כי כבר "ניקה שולחן". עוד עמד על כך שמאור ומאיר מכירים ושוחחו זה עם זה. לקראת סוף החקירה התרה סנ"צ אלישר בנאשם בקול גוער, ש"יקח את הידיים שלו אחורה ולא ישים על השולחן" וכן אמר לנאשם כי אינו פוחד ממנו – ולאחר מכן קם והלך. באותו היום גם התרחש מפגש נוסף של הנאשם עם סנ"צ אלישר, במהלכו אמר לו כי הוא התנהלותו דומה לזו של רוצח וכן כינה אותו בכינוי "בן זונה".

296. לבסוף יצויין, כי ביום 8/4/2014 הובא אביו של הנאשם, רנ"ג (מיל.) אליק יהודה לחקירה במשרדי הימ"ר ונגבתה ממנו עדות (ס/17, תמליל ס/17א') האב הובא לחקירה מביתו על ידי בלשי הימ"ר, ובשעה 18:13 עם הגעתו למשרדי הימ"ר הוא נעצר (ר' ת/5) בשל חשד לקשירת קשר לפשע. מרבית החקירה התמקדה בקשר שלו עם מאיר, לאור בקשת האחרון כי יסייע לו להשתלב בתפקיד ביחידה אחרת. לאחר גביית אמרתו שוחרר להגיע לביתו באופן עצמאי. הנאשם הבחין באביו כשהוא עובר אזור במסדרון הימ"ר בדרכו לחקירה.

297. בשעה 19:06 נגבתה אמרה נוספת ממאיר (ס/12, התמליל סומן כ-ס/12א'), בה פירט עוד את אירוע גניבת הרימונים המשותפת לו ולנאשם מבונקר רימון.

298. לבסוף יצויין, כי ממוזכר שנכתב על ידי החוקר זיטון ביום 9/4/2014, עלה כי ביום 8/4/2014 (בשעה שלא צוינה) הוא התקשר לאשתו של הנאשם, חני יהודה וזימן אותה לחקירה. היא אמרה שתגיע, אך בפועל לא הגיעה לחקירה. בשיחה שנערכה עימה ביום 9/4/2014 טענה כי לא ידעה לאן להגיע, ועל כן זומנה שוב לחקירה.

פעולות חקירה ביום 9/4/2014

299. במועד זה נלקחו הן הנאשם והן מאיר לפעולות חקירה, ובמסגרת זו נערך ביניהם מפגש כשהשוטרים ששמרו עליהם התרחקו מהמקום. אז לפי הנטען, ניסה הנאשם לשבש את הליכי החקירה בדברים שאמר למאיר. כמו כן באמרתו, ס/13 (תמליל ס/13א') שנגבתה באותו היום פירט מאיר את אופן גניבת טילי הלאו, תוך שהציג את הנאשם כרוח החיה בפרשה ואת עצמו כשומר שהצטרף בחוסר רצון; עמד על גרסתו לפיה הנאשם סיפר לו על הכנת מטענים יותר מפעם אחת; ואף סיפר כי ידוע לו שלנאשם נותרו רימונים מיותרים אחרי מבצע "עמוד ענן", אותם היה אמור להחזיר. בעקבות דבריו על כך שהנאשם החביא לבנות חבלה ונפצים במכולת חירום נשקים במשמר הנגב, נערכה לו הובלה למקום, בה לא נמצא דבר.

התפתחות החקירה ביום 10/4/2014

300. ביום 10/4/2014 נחקר מאור פעם נוספת ועמד על הכחשתו בנוגע לחשדות נגדו. כן סיפר כי תרם לנאשם 2,500 ₪ עבור נבחרת הכדורסל בה שיחק.
301. מהנאשם נגבתה בשעות הצהריים אמרה על ידי החוקר, רס"ל אייל סבן (להלן: "סבן") (ת/35, תמליל 562/14), ובטרם גבייתה נפגש עם בא כוחו. בחקירתו עמד על הכחשתו באשר למעורבות ברצח והנחת מטענים.
302. באותו לילה, הובא הנאשם לתא מעצר באזור השרון, שם פגש בשני מדובבים של משטרת ישראל, המכונים דקל אוחיון וחזי בן שטרית. תמליל הדיבוב (559/14) הוגש לנו, והמדובבים אף העידו בפנינו (בדלתיים סגורות). מהתמליל עולה, כי המכונה דקל הציג את עצמו בפני הנאשם כעברייך מנתניה, המקושר למשפחות פשע, כגון "שירזי" ואילו המכונה חזי מסר, כי הוא עצור בשל אירוע אלמ"ב.
303. הנאשם ניהל עם המדובבים שיחה ארוכה, בה סיפר כי ההאשמות כלפיו בביצוע רציחות אינן נכונות. עוד סיפר על קשריו עם מאור, אותו הכיר כבר כשעבד בשב"ס (לפני חזרתו לשירות קבע) תוך שציין, כי כבר "הסתבך" בגללו בעבר. כן ומסר כי הוא עובד רק מולו ואינו סומך על אחרים. הנאשם סיפר על מעורבותו בגניבת טילי הלאו, וכן סיפר על עשרות לבנות חבלה שקבורות בבית העלמין בדימונה ובמקום נוסף בשם "המזבלה", לרבות הכוונת המדובבים למקום, באופן כללי, והפנייתם למישל מלכה, אביו של מאור, לשם סיוע. כן ציין, כי להערכתו קבורים שם גם רימוני רסס.

304. עוד סיפר הנאשם למדובבים כי אביו נעצר, על מנת לנסות ו"לשבור" אותו, אולם הוא שוחרר. כן ציין, כי ביקשו גם מאשתו להגיע לחקירה אולם הוא אמר לה שלא לבוא. הנאשם גם סיפר כי בכה בפני החוקר, על מנת שיאפשרו לו לדבר עם אשתו, וכי אביו הביא לו פריטים שנדרשו לו לבית המעצר באופקים. בנוסף לכך סיפר, כי זו הפעם הראשונה שבה הוא במעצר, ואינו יודע "מי נגד מי", אך הוא "לוקח בעירבון מוגבל" את מה שהחוקרים אומרים לו. עוד סיפר, כי צחק על החוקרים כשניסו לאיים ולהטיל עליו אימה, לרבות מפקד הימ"ר; וציין, עם זאת, כי על אף כל ניסיונות החוקרים לא הסכים להודות במה שלא עשה.

305. הנאשם אף ציין, כי לאחר שחרורו מהמעצר ייזקק לעבודה, והציע לעבוד עבור דקל בהכנת מטענים והצמדתם לכלי רכב, תוך שפירט בדבר ניסיונו בתחום, מתקופת שירותו הסדיר כלוחם. בנוסף לכך הציע לדקל וחזי סיוע בכניסה לבסיסו לצורך השגת פרטי אמל"ח, תוך מתן הסברים בדבר מיקומם של הבונקרים, האפשרות להיכנס לבסיס דרך פרצה בגדר ושם של חייל שלו, אליו יוכל לפנות. בין השאר שלח אותם לחפש בזוג גרביים במגירה בביתו, מפתח לבונקר. כן ציין, כי ככל שישוחרר מהמעצר ויגיע לבסיס להזדכות על הציוד עליו הוא חתום, יוכל לנסות לסייע להם בהשגת פרטי אמל"ח. עם זאת העריך שלא ישוחרר בדיון המעצר הבא בעניינו.

306. עוד סיפר הנאשם, כי לפני כשנתיים מכר למישהו מתל אביב כ-X רימוני רסס וגם מכר לו כדורים לאקדח.

307. כשהמדובבים דיברו עימו על כלי נשק "נקיים" הציע להביא עבורם ערכות ניקוי לנשק, אולם הובהר לו כי הם מדברים על ניקיון בשפה העבריינית (דהיינו נשקים שאינם רשומים ככאלה שהיו מעורבים בביצוע עבירות – ביה"ד).

יום החקירות המרכזי – 11/4/2014

308. כפי שצוין לעיל, באמרה (השניה מתוך שתיים) שנגבתה מהנאשם באותו היום, חלה תפנית מרכזית בגרסתו; רבות מטענותיו כלפי קבילות אמרותיו ומשקלן מכוונות כלפי אירועי יום זה, בנוסף לטענות בנוגע למה שאירע לפני כן והוביל אותו, לפי הטענה, להודאת שווא.

309. באמרתו הראשונה ביום 11/4/2014, ת/25, שגבייתה החלה בשעה 14:37, שב וטען הנאשם כי מאור איים עליו להוציא עבורו את טילי הלאו מרשות

הצבא, וכי מאיר הוא זה שיזם את המועד לגניבה וסיפק את המפתח לבונקר שקד, וזאת לאחר שסיפר לו כי הוא נתון לאיומים. כן טען כי מאור איים עליו, גם בנוגע להוצאת ומכירת לבנות החבלה. עוד חזר על הטענה לפיה הוא הכיר בין מאיר למאור. הנאשם ציין, כי לא פנה להתלונן כנגד מאור, בגין איומיו, נוכח חששו ממשפחתו של מאור, הידועה כמשפחה עבריינית. כמו כן שב והכחיש את מעורבותו בהוצאת הרימונים מבונקר X. עוד הכחיש את הטענה לפיה הוא היה ה"מנהל" של כל הפרשה.

310. אמרה זו נגבתה לאחר שהנאשם שוחח עם בא כוחו, ונכחו בה החוקרים זיטון וסבן (ר' תמליל החקירה, 561/14). מהתמליל עלה כי החוקרים סיפרו באותה עת לנאשם שאשתו כבר נחקרה, וכי גרסאות שמסר אינן עומדות במבחן האמת לאור חקירתם של מעורבים נוספים, אך הנאשם עמד על גרסתו, כפי שנכתבה באמרה כמפורט לעיל. בסוף החקירה אמרו החוקרים לאחד השוטרים במקום, שעזרא (דהיינו סני"צ אלישר, מפקד הימ"ר) מבקש שהנאשם ילקח לחדר אחר. הנאשם יצא מהמקום. אחרי כרבע שעה ביקש הנאשם לדבר עם אשתו. זיטון, אשר ציין, כי הוא יוצא לדיון בבית המשפט, אמר שהוא יבדוק אם הדבר אפשרי, ושהוא עדיין לא סיים את ענייניו היום.

311. המשך תיעוד החקירות אותו יום מופיע בתמליל 563/14, ובו שיחה שנערכה בין הנאשם לבין החוקר איל סבן. בראשיתה התריע סבן בפני הנאשם כי הוא "נשאר המטומטם האחרון שלא דיבר" וכי המעורבים האחרים, כבר "הגיעו לקו הסיום", וביניהם מאור. הנאשם התעניין האם מאור "נתן והחזיר הכל", ונענה כי מאור נתן מה שהיה לו, תוך שהחוקר התעקש כי גם הנאשם מחזיק באמצעי לחימה נוספים. הנאשם סיפר, כי מאור אמר לו שהוא נוהג לקבור את אמצעי הלחימה שברשותו, והוא אינו יודע היכן, והציע לסבן לבוא לבונקר שלו ולראות שאין לו דבר שם. סבן התריע בפני הנאשם כי הוא צפוי ל-7-8 שנות מאסר, ולאחר מכן יצא ביחד הנאשם מחדר החקירות למספר דקות.

312. לאחר שובם של סבן והנאשם לחדר החקירות, סיפר הנאשם כי מאור מחזיק ב-X לבנות לפחות. הוא אינו יודע היכן, למעט העובדה שהוא קובר אותן. סבן מסר לנאשם, כי מאור נתן "את כל מה שיש לו", והנאשם הציע כי יערך חיפוש אצל אביו של מאור בבית הכנסת. הנאשם גם הכחיש חשד שעלה ביחס לגניבת טיל לאו נוסף. עוד הכחיש שיש לו מפתח לבונקר של

יחידת רימון או שהוא מחזיק בלבנות חבלה מוחבאות, ואף פרץ בבכי בשלב מסוים. הנאשם ביקש לראות את ילדיו, וסבן אמר לו כי לאור גישתו, לא יוכל לפגוש בילדיו, וכי החוקרים אינם מאמינים לו שהוא אינו מחזיק בלבנות חבלה נוספות. הנאשם בכה שוב, וטען כי אינו יודע, כי כולם משקרים לו, והוא בוכה בשל הקושי נוכח הניתוק ממשפחתו, והעובדה שהוא אפילו אינו יודע מה שמה של בתו שנולדה לפני שבוע.

313. כעבור הפסקה נוספת התחדשה החקירה, ומהנאשם נגבתה אמרה נוספת, ת/26, שראשיתה בשעה 17:30 (תמליל 564/14), ובה חל המפנה בגרסתו. בראשית הדברים, אישר הנאשם לשאלתו של זיטון, כי לפני מספר דקות אמר לו שגנב רימונים והעבירם למאור. הנאשם הודה לראשונה, כי בגניבת הרימונים מבונקר רימון היו מעורבים גם הוא וגם מאיר, ואף ציין, כי העבירם למאור מלכה, וכי הוא ומאיר קיבלו 100 ₪ כל אחד עבור כל רימון. עוד הודה הנאשם כי העביר לליאור X כדורי אקדח, אותם קיבל מחברו בלוט"ר אילת, באמצעות מאיר, וכי כל אחד מהם קיבל 1,800 ₪.

314. מהתמליל עולה, כי בתחילה עמד הנאשם על הכחשתו בדבר מכירת X רימוני רסס לליאור כץ, אך לאחר זמן מה, ומשהחוקרים התריעו בפניו כי הם יודעים הכל, הודה בכך, תוך שציין כי פגש את אביו של ליאור בצומת קסטינה והעביר לו שם את הרימונים.

315. עוד מסר הנאשם, כי אין לו לבנות חבלה שמוחבאות בחוץ; ובאשר לאלה שנמסרו למאור, אמר לו האחרון כי קבר אותם מחוץ לעיר, אך הוא אינו יודע היכן. כן התייחס לסוגיית לבנות החבלה שנותרו במשאית וללבנות חבלה שהעביר למאור וטרם קיבל עבורן תשלום.

316. במהלך החקירה שאל הנאשם את החוקר זיטון אם הוא נדרש לכך שאשתו תמסור עדות, וציין, כי הובאה לחינם לחקירה. בתגובה אמר לו זיטון כי אשתו קשורה למה שהוא מחביא בחוץ, והבטיח לו כי בשבוע הבא ישב עימו והם "יסגרו הכל". הנאשם ביקש עוד כי כ"עזרה לחבר" יסייע לו זיטון לפגוש את ילדיו, והנ"ל השיב, כי אינו יכול להבטיח דבר, ההחלטה אינה שלו והסיכויים לכך קלושים.

317. עוד יצוין, כי בין השעות 15:18-17:30 הגיעו בלשי ימ"ר נגב לצורך עריכת חיפוש נוסף, בביתו של הנאשם. במסגרת החיפוש נתפסו מספר מפתחות (ת/10, ת/17). בשעה 18:00 עוכבה אשתו של הנאשם, לחקירה (ת/16), על פי הוראתה של מפקחת לי קוגן, והבלשים יצאו מהבית לכיוון משרדי הימ"ר

ביחד עימה. עם זאת, בדרכם לימ"ר התקשרה אליהם לי קוגן ואמרה להם להשיב את אשתו של הנאשם לביתה, וכי אין צורך שתגיע לחקירה, וכך אכן נעשה (ת/18).

חקירות נוספות שנערכו לאחר מכן

318. ביום 13/4/2014 נערכו חקירות נוספות לליאור וכן לאביו, בוריס כץ, אשר הופלל כזכור על ידי הנאשם כמי שנמסרו לו תשעת רימוני הרסס מטעם הנאשם. בשלב זה הודה ליאור לראשונה במעורבות אביו בפרשה.

319. מעדותו של הנאשם עלה, כי ביום 13/4/2014 התקיים בעניינו דיון בהארכת מעצרו בבית המשפט השלום.

320. ביום 16/4/2014 נגבתה אמרתו של הנאשם, ת/3, במהלכה אישר שוב כי מכר לליאור X רימונים עבור אביו, וכן X כדורים. עוד שב ואישר כי היה מעורב ביחד עם מאיר בגניבת הרימונים מבונקר X. בנוסף לכך סיפר על שיחות שערך עם אביו של מאור מלכה, מישל - שתוכנן הוכחש על ידי מישל, במסגרת העימות ביניהם (ת/34).

321. ביום 20/4/2014 נגבו אמרות נוספות ממאיר וממאור, וכן נערך עימות בין ליאור ומאור. עם זאת, מהנאשם לא נגבו אמרות נוספות עד להגשת כתב האישום בעניינו (ביום 28/4/2014).

322. ביום 20/5/2014 נגבו מהנאשם וממאיר אמרות נוספות, על ידי חוקרי מצ"ח, בשל חשדות שונים מאלה המתוארים בכתב האישום. במהלך גביית אמרתו, ציין הנאשם כי שיקר בחקירותיו ביחס למעורבותו באירועים נשוא כתב האישום.

טענות הנאשם בעדותו ותשובת גורמי החקירה

323. חלק נכבד מעדות הנאשם בפנינו הוקדש לטענותיו בנוגע לאופן בו התנהלה חקירתו, והשפעת האמצעים הפסולים על רצונו החופשי.

324. בטרם נסקור את טענות הנאשם וההתייחסות גורמי החקירה, נעיר, כי מטבע הדברים, נשמעו עדויות החוקרים בשלב פרשת התביעה, דהיינו בטרם שמיעת עדותו המפורטת של הנאשם – ועל כן לא עומתו בחקירותיהם עם כל פרטי עדותו ביחס לאופן התנהלות החקירה. עם זאת, הם נדרשו בעדותם לטענות הזוטא הכתובות של ההגנה, כפי שפורטו לעיל.

325. עוד יצוין, בכל הנוגע לחלוקת התפקידים בין החוקרים, כי החוקר אזולאי הוא זה שהוגדר כממונה על החקירה. רפ"ק איסטרמן, כראשת המחלק, טענה כי היא מעורבת בחקירה ברמה הניהולית, במתן הנחיות כלליות ובסיוע בייעוץ לצוותי החקירה בצמתי החלטה שדורשים את טיפולה. היא אינה מכירה לרוב את כלל הפרטים ואינה קוראת את החקירות, ולרוב גם אינה פוגשת את הנחקרים באופן אישי. כיוון שחוקרי הימ"ר הם ותיקים ומנוסים, היא אינה רואה לנכון לתדרך אותם פרטנית בכל נקודה ונקודה. לטענתה, חקירתו של הנאשם לא נתפסה כאירוע מורכב באופן ייחודי, לאור העובדה שנתפס בכף כשהטילים מונחים ברכבו.

326. עוד עלה מעדותם של החוקרים, כי בטרם החלה חקירתו הראשונה של הנאשם, לא היה בידיהם מידע אודותיו, מעבר למציאת הטילים ברכבו. החקירה הראשונה נוגעת, בדרך כלל, לנושאים כלליים יותר, ורק בשלבים מאוחרים יותר כשמתקבל המידע המודיעיני (ככל שקיים) ומתחילה להתקבל תמונה משמעותית יותר של המסד הראייתי, נחקר החשוד באופן מפורט יותר ביחס לראיות שנאספו.

327. עניין נוסף שעלה בעדויות החוקרים נוגע למבנה משרדי הימ"ר – צוין, כי מדובר במסדרון קצר יחסית, המתפצל לשמונה חדרים שונים סמוכים זה לזה.

328. להלן נסקור את הטענות כסדרן.

טענות הנאשם בנוגע לאי מתן זכות ההיוועצות, הבטחות ויצירת קשר "חברי" מצד החוקרים בחקירתו הראשונה.

329. הנאשם העיד, כי במהלך מעצרו, הכיר לראשונה את ציון, וגם התלווה אליו לחיפוש בביתו. ציון נזף בו בשפה ההודית, כיצד הוא יכול לפגוע כך בעדה, תוך שציון כי: "אתה הודי משלנו". כאשר אמר לציון שאינו יודע מה לעשות, וכי הוא נתון בטרומה, הרגיע אותו ציון ואמר לו, שאחרי החיפוש יקח אותו לתחנת הימ"ר, שם ידברו איתו ו"יהיה בסדר". לטענת הנאשם, התנהלה בינו ובין ציון שיחה, כשנסעו ביחד לימ"ר, במהלכה הסביר לו ציון כי מדובר ביחידה משטרתית חזקה, וכי האדם שהיא מעוניינת בו הוא מאור ולא הנאשם. על כן מסר לו ציון, כי ככל שהוא מעוניין בעזרתו, הוא צריך "לפתוח הכל", כך כלשון הנאשם, על מאור. כשביקש מציון שיעזור לו לצאת מההעניין, אמר לו ציון שלא ישקר, וכי המשטרה עקבה אחריו ואחרי מאור;

וכי עליו לספר בחקירות על הכדורים, על הלבנות ועל טילי הלאו. אם לא יעשה כן הוא צפוי לעונש בלתי הפיך של 20 שנים בכלא. ציון גם הבטיח לו שהוא יכנס איתו לחקירה, ויעזור לו להתגבר על הלחץ.

330. בהמשך לשיחתו עם ציון, משהגיע לימ"ר, נתקל כבר במסדרון התחנה בחוקר זיטון, אותו הכיר שנים רבות ממשחקים משותפים. זיטון שאל אותו למעשיו שם, והנאשם סיפר לו שנעצר עכשיו עם טילים. בתגובה הרגיע אותו זיטון, נתן לו לשתות ואמר לו שהוא יחקור אותו והכל יהיה בסדר. כן אמר לו ש"אם תדבר על מאור תצא מזה, אין לי מה לעשות איתך פה".

331. עוד ציין הנאשם, כי משנכנס לחקירה נאמר לו על ידי ציון, כי קיים את הבטחתו והביא אותו אל הגורמים שיוכלו לעזור לו - תוך שהפנה אותו אל זיטון ואזולאי. לטענתו, חש שהוא מצוי בין חברים שמכירים אותו, והדבר עודד אותו. מעצרו קודם לכן, גרם לו להלם, אולם כעת הבין כי זיטון וציון רוצים לעזור לו לצאת מהמצב אליו נקלע. זיטון הוא זה שהוביל את החקירה ושאל אותו את כל השאלות. בעקבות זאת המציא סיפור על התחמושת שלקח מחנן, וקשר את הדברים למאור - מתוך הבנה כי החוקרים מעוניינים במאור ומתוך מחשבה, כי הפללתו של מאור תסייע לו להשתחרר. זה היה גם הלך הרוח שלו כשסיפר על מכירת כדורי אקדח למאור.

332. בנוסף לכך, החוקרים אמרו לו שאם הוא מעוניין שידבר ו"אחר כך נתקשר לעו"ד". הוא "זרם" איתם, כך כלשונו; זאת כי סבר שמדובר בדורשי טובתו, וכי הם מעוניינים לעזור לו כך שאינו נדרש לעו"ד. כמו כן החוקרים גם ציינו כי הם רואים בו קרבן, לעומת מאור.

333. בחקירתו הנגדית הנאשם ציין, כי מרבית דבריו באמרתו, ת/1, הם שקריים. החוקרים ביקשו ממנו "לנקות שולחן" ולכן סיפר גם מה שידע לגבי הביקור בגדוד רימון שלאחריו נטל מאיר את הרימונים ובנוגע לכך אמר את האמת. האירועים בהם הפליל את עצמו, פורטו בשל אותה מחשבה מוטעית לפיה אם ימסור את שמו של מאור הדבר יסייע לו, לאור הבטחתו של ציון, שאם יספר על הלבנות, הכדורים וטילי הלאו שהיו מיועדים למאור הוא ישתחרר לביתו.

334. הנאשם אישר בחקירתו הנגדית, כי אין זו הפעם הראשונה בה הוא נחקר תחת אזהרה. גם בחקירתו במצ"ח לאחר גניבת הרימונים מבונקר רימון הוא הוזהר וניתנה לו זכות ההיוועצות, שהוא בחר לוותר עליה. הוא הכיר

את זכותו להיוועץ בעו"ד. עם זאת, טען כי בפועל לא הציעו לו חוקרי הימ"ר לעשות כן, והם רצו לשוחח עימו לפני שידבר עם עו"ד. כמו כן גם לא הוצע לו סניגור צבאי. לדבריו, חש בנוח בנוכחות החוקרים, בין השאר לאור נוכחותם של ציון וזיטון בחקירה; הם אמרו לו שאם יזקק לעו"ד בהמשך יוכל לבקש, והוא "זרם" איתם, כלשונו.

335. כשהופנה הנאשם במהלך חקירתו הנגדית לכך שמהקלטת החקירה עולה בבירור, כי החוקרים מבהירים לו שאינו צפוי להשתחרר (במונה 1:05:37, 6/4/2014), עמד על טענתו, לפיה גם ציון וגם זיטון אמרו לו זאת הן בדרך לימ"ר והן במסדרון. הוא היה מבולבל ובהלם, ואינו יודע להסביר מדוע לא בירר עימם כיצד לא עמדו בהבטחתם. הוא גם אינו זוכר מדוע המשיך לדבר אחרי שזיטון אמר לו במפורש שאינו צפוי להשתחרר ושלא ניתן להבטיח לו דבר.

336. הנאשם גם הכחיש את האמור במזכרו של ציון (ולאחר מכן בעדותו) לפיו פנה אליו הנאשם במהלך החיפוש בניסיון להסגיר אחרים וכך לקבל הקלות. גם דבריו לזיטון על כך שהציע לציון למסור שמות של אחרים, היו שקריים. כן טען, כי החוקרים וציון הם אלה שהציעו לו לשמש כסוכן סמוי מטעמם, על אף שהוא עצמו עוד לא הבין בדיוק מה משמעות הדברים באותה עת.

337. כמו כן, כשנטען כלפי הנאשם כי כל מטרותיו בחקירה הראשונה היתה להקטין את חלקו בנוגע לגניבת הטיילים, בדרך של הצגת מעורבותו כ"טובה לחבר", השיב כי גם מאיר הקטין את חלקו ושיקר בבית הדין. כן טען, כי היה לחוץ בחקירה, מעולם לא הסתבך בהאשמות כאלה, וסבר כאמור לאור דבריו של ציון, כי אם יספר על מכירת לבנות חבלה וכדורים למאור ישוחרר ממעצרו. כשנשאל מדוע שיקר גם לגבי נושא הטיילים השיב: "כי זה מה שיצא לי באותו הזמן, אבל הנה פה אני אומר את האמת" (עמ' 230 לפרוטוקול מ-13/5/2015, שורה 38).

התייחסות גורמי החקירה לסוגיית נוכחותו של ציון בחקירה

338. כפי שכבר צוין, בפתח הכרעת הדין, טען ציון במסגרת מזכרו, ס'1, כי הנאשם ניגש אליו וביקש עזרה תוך שהציע להפליל אחרים, המתגוררים באשקלון ותל אביב. בעדותו חזר על הדברים, תוך שהבהיר כי נוכח דבריו של הנאשם הזהיר אותו שדבריו עשויים לשמש נגדו בבית המשפט, וכי אין לו (לציון) אפשרות לשחרר אותו. כן אמר לו כי יובא לחקירה, ועליו לומר את

האמת. כן ציין, כי הנאשם ביקש לפגוש ברכז מודיעין או גורם אחר שיכול לסייע לו, אם כי בחקירתו הנגדית מסר שאינו בטוח בכך. ציון עמד על כך שלא ערך לנאשם כל תשאול, ולא הבטיח לנאשם דבר בכל שלב של שיחתם. הוא גם לא אמר לו בשום שלב שעדיף לו לשתף פעולה ולהפיל את מאור, ולא זכור לו שהנאשם הזכיר את שמו של מאור או שמות של מעורבים אחרים, מעבר לפירוט הערים בהם התגוררו. מעבר לכך לא אמר לנאשם שעליו לספר על לבנות, כדורים ורימונים, שכן כלל לא ידע על כך.

339. עוד דחה ציון את הטענה לפיה אמר לנאשם שיסייע לו משום ששניהם ממוצא הודי. אמנם, הוא והנאשם שניהם תושבי דימונה ממוצא הודי, אך לא היתה ביניהם או בין משפחותיהם כל היכרות מוקדמת. יתכן שהנאשם פנה דווקא אליו, מפני שהבחין בכך שהוא אחראי על המתרחש במהלך החיפוש, או שחשב שאכן יוכל להסתייע בו כיוון ששניהם ממוצא הודי. כן ציין, כי למיטב זכרונו עדכן את הקצין האחראי עליו (פקד דורון לוי) בפניית הנאשם אליו, אך לא זכורה לו תגובתו. כך או כך השיחה עם הנאשם לא היתה ארוכה, והוא תיעד את מה שכן התרחש בה.

340. כשהגיעו למשרדי הימ"ר העביר את הנאשם לטיפול אנשי החקירות. הוא נכח בחלקים מהחקירה ולא בכולה, ואמר לנאשם מספר פעמים כי עליו לומר את האמת ורק החוקרים יוכלו לסייע לו. בהמשך הלילה המשיך את משימותיו ביחס לפרשה זו, ולא היה לו עוד מגע עם הנאשם. לדבריו, נכנס לחדר החקירות כי רצה לשמוע את גרסת הנאשם, וכן בשים לב לכך שטרם נרשמו דוחות המעצר, מתוך מחשבה שיוכל להאיר את עיניהם של החוקרים בנוגע להשתלשלות האירועים שקדמה לחקירה. הוא לא הונחה על ידי איש להיכנס, אלא עשה זאת מיוזמתו בשל העניין שגילה בכך. זו גם לא הפעם הראשונה בה נכנס לחקירה. מעבר לכך הוא לא השתתף בחקירה עצמה.

341. עוד הכחיש ציון שאמר לנאשם שיסייע לו, ובלשונו: "בואו נהיה ריאליים, איך יכולתי לעזור לו?". המשפט שאמר לנאשם: "הבאתי אותך אל האנשים שיכולים לעזור" אינו מעיד לטעמו על כך שהבטיח עזרה לנאשם, כי הוא לא הבטיח לו דבר, וגם החוקר אמר לנאשם במפורש שאינו יכול להבטיח לו דבר. כוונתו היתה שהוא הביא את הנאשם אל החוקרים שמטפלים בתיק ובעלי האמצעים לחקור ולהציג את הדברים אחר כך בבית המשפט. הוא גם אמר לנאשם שהדבר היחיד שיסייע לו הוא אמירת האמת לחוקרים. כן דחה את הטענה כי הוא איש אמונו של הנאשם, וטען כי תנועת הרגעה שעשה עם

ידו (המתועדת בהקלטה) נועדה ככל הנראה להפחית את הלחץ בו היה נתון הנאשם.

342. מעדויות החוקרים חברי צוות החקירה, עלה, כי לעיתים נדרשת נוכחות בלש בחקירה, מקום בו יש צורך באבטחה (למשל כשמדובר בעצור אליס). יתכנו גם מקרים בהם ראש צוות בילוש שביצע את המעצר, יבקש להיכנס לחקירה בשל סקרנות אישית, בשלב הראשוני, ואין איסור על כך - אך בדרך כלל הוא אינו ממשיך להיות מעורב בחקירה מעבר לכך. גם במקרה זה, ציון לא היה מעורב בחקירה מעבר לנוכחותו בחקירה הראשונה. כך או כך נטען על ידי החוקרים, כי כניסתו של ציון לחדר החקירות נעשתה ביוזמתו.

343. סנ"צ אלישר מסר בעדותו, כי יתכנו מקרים שבהם בלש יכנס לחדר החקירות, בשל ההבנה כי נוכחותו במקום יכולה לסייע. כך למשל, במקרה בו התפתחה שיחה בין חשוד לבלש בשלב המעצר, ומתקבל הרושם כי יש לו יכולת השפעה על החשוד. הוא אמנם אינו זוכר מדוע נכח ציון בחקירה; אך לא ניתן לשלול את האפשרות כי לאור הדיווח שמסר ציון על כך שהנאשם פנה אליו, ובהתחשב בכך שהם מגיעים מאותה עיר ומאותו מוצא, הוא נשאר כדי לקדם את ההליך החקירתי.

התייחסות גורמי החקירה לטענות בנוגע ליצירת "אווירה חברית" בחקירה הראשונה תוך הבטחה להקלה באם יפליל הנאשם את מאור מלכה

344. החוקר זיטון אישר, כי הוא אמנם הוא מכיר את הנאשם ממשחקי כדורסל משותפים בעבר, אך מעולם לא הבטיח לו דבר, ואף הבהיר לו כי אינו יכול להבטיח לו מאומה. כמו כן הוא התריע בפניו מלכתחילה כי אם החברות ביניהם מפריעה לנאשם, הוא לא יחקור אותו. בנוסף לכך, הקשר ביניהם אינו קשר חברי קרוב. הפעם האחרונה בה שיחקו באותה קבוצה היתה לפני שבע שנים, ולאחר מכן היו משחקים בהם שיחקו בקבוצות יריבות, ולא היו להם מפגשים חברתיים מעבר לכך. יתכן ששאל אותו כבר במסדרון האם יפריע לו שהוא יחקור אותו, בטרם החלה הקלטת החקירה, אך לא מדובר בשיחה שנוהלה ביניהם, אלא במשפט אחד שאמר לנאשם.

345. עוד אישר זיטון, כי אמר לנאשם שהוא נותן לו המלצה "כחבר" (תמליל 11/4/2014, עמ' 2, שורה 10) והבהיר, כי זו טקטיקת חקירה שבמהלכה הוא הופך להיות עבור חלק מהנחקרים כמעין "חבר", מציע להם שתיה "מלטף ומתחבר", כך כלשונו. עניינו של הנאשם אינו ייחודי בהיבט זה. כמו כן

הבהיר, כי בפועל אינו יכול לסייע לנאשם בכל אופן, מלבד לציין בדוחות שנכתבים על ידו כי הנחקר משתף פעולה ואומר את האמת.

346. באשר לטענה נוספת הנוגעת ליצירת "אווירה חברית" שעניינה אי רישום האמרה, צוין על ידי החוקרים זיטון ואזולאי, כי ניהול השיחה בעל פה מאפשר לחשוד להתבטא במלל חופשי, ללא עצירות תכופות, וכך ניתן לקבל את התמונה הכוללת טרם מתחיל הרישום. עם זאת, הנחת המוצא היא כי כל החקירות מוקלטות ומתומללות (כפי שגם נעשה במקרה זה), לפי דרישת החוק; ובין אם החשוד יודע על כך או לא, ידוע לו שהוא במתקן משטרתי, על כל המשתמע מכך.

347. בעדותו של אזולאי, הוא עמד על כך שלא היה כל תשאול או מהלך חקירתי שלא תועד, בוידאו או באודיו. עוד ציין, כי הנאשם סיפר מיוזמתו כבר בחקירה הראשונה, דברים שכלל לא היו ידועים לחוקרים. כמו כן, כיוון שבחקירה הראשונה לא הכיר עוד את הנאשם, והוא נתפס בעיניו כאיש קבע ואדם נורמטיבי, הוא נטה לראות בו קרבן של מאור, אשר מוכר למשטרה כגורם עברייני עוד קודם לכן - וכך גם התבטא כלפיו. רק בשלבים מאוחרים יותר של החקירה, כשהתברר יותר לעומק היקף המעורבות של הנאשם, החלו החוקרים להבין, כי הוא גורם דומיננטי הרבה יותר מכפי שחשבו מלכתחילה. לדבריו, לא הובטח דבר לנאשם, ולא ניתנה לו כל הצעה להפליג אחרים בתמורה לקבלת טובת הנאה כלשהי. החוקרים עודדו אותו לומר את האמת, אך גם הבהירו לו כי הוא צפוי לענישה, תוך ציון העובדה כי שיתוף הפעולה ואמירת אמת מהווים שיקול לטובתו במשפטו.

התייחסות גורמי החקירה לטענות בדבר פגיעה בזכות ההיוועצות של הנאשם

348. כלל חוקרי הימ"ר העידו, שלא מוכרת להם החובה שנקבעה בהוראות קמצי"ר, להודיע לנחקר על זכותו להיוועץ בסניגור **צבאי**. עם זאת בחדר החקירות בו נגבתה אמרתו הראשונה של הנאשם נכח גם נציג מצ"ח (סמ"ר אלדר הרוש), אשר ציין בעדותו, כי על אף שלהבנתו זכות ההיוועצות ניתנה לנאשם, הוא היה מציג אותה באופן אחר מכפי שנעשה על ידי חוקרי הימ"ר. עם זאת, כיוון שאזולאי הוביל את החקירה, הוא לא ראה לנכון להתערב. סמ"ר הרוש לא ידע להסביר מדוע לא העמיד את הנאשם על זכותו לסניגור **צבאי**.

349. באשר ליידוע בנוגע האפשרות להיוועצות עם סניגור **ציבורי**, ציינה רפ"ק איסטרסון כי על פי הנוהל הקיים נדרשים חוקרי הימ"ר להודיע לסנגוריה הציבורית על מעצר חשודים, וכן קיימת הנחיה לחוקרים להודיע לנחקר על כלל זכויותיו, לרבות אפשרות הפניה לסניגור ציבורי. עם זאת בעדויותיהם של אזולאי וזיטון, הם הבהירו כי מבחינת הנהלים שחייבו אותם, באפריל 2014 בעת חקירתו של הנאשם, עוד לא היתה קיימת החובה להודיע לנחקר על זכותו לפנות לסנגוריה הציבורית. בספטמבר 2014 חל מפנה לעניין זה, ואף תוקן בהתאם באופן מובנה נוסח האזהרה המופק במערכות הממוחשבות. כך או כך, החוקרים סברו כי יצאו כדי חובתם מבחינת החוק, בעצם ההודעה על מתן זכות ההיוועצות כשלעצמה.

350. בעת עדותו של זיטון בפנינו, כשנשאל כיצד ניתנת זכות ההיוועצות לחשודים, פירט את הנוסח המלא – השונה מהאופן בו נוסחה הפניה אל הנאשם, כמפורט לעיל. על אף האמור, דחה זיטון את טענת ההגנה, לפיה לא ניתנה לנאשם כלל האפשרות להגיב, בשל אופן ניסוח הפניה אליו; וטען כי אינו רואה בכך פסול, וכי הנאשם אכן הגיב בכך שאמר שהוא מעדיף לדבר עם החוקרים.

351. בעדותו של אזולאי, ציין כי העלה בפני הנאשם את האפשרות לשוחח עם החוקרים, מפני שנסינו מלמד אותו שבמקרים רבים מעוניינים החשודים להבין ראשית את החשדות ואז להיוועץ. יש גם מקרים שבהם חשודים אינם מעוניינים כלל ביעוץ - ובמקרה זה הגיב הנאשם מרצונו כי הוא מעדיף לשוחח עם החוקרים. מדובר באדם בוגר, איש קבע, שנחקר כבר גם בעבר, וקיבל החלטה מושכלת. אזולאי דחה את טענת ההגנה, לפיה הניסוח בו נקט נועד להכשיל את הנאשם ולגרום לו להבין שעדיף לו לדבר עם החוקרים לפני שיוועץ בעורך דין.

352. החוקר זיטון, התייחס גם לנוכחות החוקרים בחקירות הבאות שנערכו לנאשם, בעת ההיוועצות הטלפונית עם באי כוחו, וטען, כי מדובר בשגרת עבודה רגילה, לפיה החוקרים אינם נוהגים לצאת מהחדר במהלך שיחות טלפוניות. כך או כך, השיחה נערכה לאחר שהנאשם כבר הוזהר וידע להסביר לבא כוחו מה החשדות נגדו, וכן לאחר שכבר פגש בבא כוחו פנים אל פנים. השיחה מתנהלת כשאפרכסת הטלפון צמודה לאוזנו של הנחקר, כך שלא ניתן לשמוע מה אומר הסניגור, ויש גם מקרים שבהם הנחקרים לוחשים

במהלך השיחה. עוד טען, כי באם יש חששות להאזנה של החוקרים לשיחה, קיימת אפשרות לסניגור להגיע ולייעץ לנחקר באופן פרונטלי.

353. עוד התייחס זיטון למשפט שאמר לנאשם במהלך החקירה מיום 8/4/2014 לפיו: "אתה בפנים והסניגור שלך בחוץ..." וטען, כי בעיניו מדובר בהתבטאות לגיטימית ולא בהבעת דעה על טיב הייעוץ הסניגוריאלי.

טענות הנאשם בדבר יחס החוקרים בחקירה מיום 8/4/2014 והשפעת מעצרו של אביו.

354. לטענת הנאשם, בראשית חקירתו מיום 8/4/2014 חשב לאור ההבטחות שקיבל קודם לכן, כי אם "יתן עוד חקירה קטנה", כך כלשונו, ישוב לביתו. זאת על אף שביום 6/4/2014 הוארך מעצרו במספר ימים, והוא גם פגש עו"ד במהלך דיון המעצר. עם זאת, במהלך החקירה שהתנהלה ביום 8/4/2014 חל מפנה ביחס החוקרים כלפיו והוא החל לעבור, לטענתו, השפלות ואיומים. החוקרים האשימו אותו בביצוע מעשי רצח, וזיטון החל לדבר איתו על אביו, שמבחינתו הוא מודל חיקוי, רנ"ג ששירת כארבעים שנים בצבא. ההאשמה ברצח והאיום בנוגע למעצרו של אביו גרמו לכך שעולמו חרב עליו (כך כלשונו). בחקירה ישב גם סנ"צ אלישר, שהנאשם לא ידע באותה עת מה תפקידו. אזולאי אמר לו שאם לא יודה ברציחות יפגעו במשפחתו, נטל דף ואמר לו: "אני אמחק את המשפחה שלך". סנ"צ אלישר דיבר אליו אף הוא בטונים גבוהים, ואמר לו מילים כגון: "אל תדאג, אנחנו נתחשבן אחר כך".

355. בשלב מסוים נלקח הנאשם למשרדה של רפ"ק איסטרון, ממול לחדר החקירות, ושם היא ישבה ביחד עם סנ"צ אלישר והחוקר זיטון. סנ"צ אלישר הטיח בו: "אתה חושב שאתה גבר, הימ"ר ישבו לך על התחת", וכן אמר לו: "אני אזיין את אמא שלך". הוא היה בהלם, התבונן בזיטון ולא הבין למה מתייחסים אליו כך. סנ"צ אלישר המשיך ואמר לו: "סתום את הפה שלך", סטר לו ודחף אותו. הנאשם אמר לזיטון שהוא רוצה לשוחח עם עורך דינו על ההתנהגות כלפיו, אך סנ"צ אלישר הנחה כי לא ידבר עם איש עד שיודה ברצח. על אף כל החוויות הקשות שעבר ביום זה, לא הודה ברצח, כי לא רצח ולא פגע באיש.

356. בסופם של דברים הוא נלקח בהשגחת בלש לחדר אחר, וכשישב שם ראה את אביו עובר במסדרון כשהוא אזוק בידיו וברגליו. הוא היה בהלם, החל לבכות ושאל את הבלש למה אביו נעצר. הבלש לא ידע להשיב לו. או אז הגיע למקום זיטון ואמר לו: "אתה רואה שעצרנו את אבא שלך, אם לא תודה על

מה שעשית הנה אבא שלך ישב בכלא". הוא התעקש שאביו לא עשה דבר, וגם הוא לא עשה דבר ולא רצח איש. זיטון אמר לו שהוא עומד לחקור את אביו, ואחרי החקירה ניגש אליו שוב ואמר לו שאביו "פתח ודיבר" כך כלשוננו. בתגובה אמר לזיטון כי הוא לא מאמין, וכי החוקרים "עושים שטויות" ופוגעים באנשים הלא נכונים. השיחות האמורות התקיימו במסדרון ולא בזמן חקירה. בהמשך לכך, הוא נלקח לתא מעצר באופקים. לדבריו, היה שבור, איש לא התייחס אליו, והוא לא ידע מה קורה עם אביו.

357. בחקירתו הנגדית, לא ידע הנאשם להסביר, מדוע לא הגיש תלונה על התנהגות מפקד הימ"ר כלפיו במהלך החקירה. לטענתו ביקש לדבר על כך עם עו"ד. כן ציין, כי לא ראה צורך להתעמת עם החוקרים בנוגע להתנהגות מפקדם בחדר החקירות ולהעלות את הנושא, כי הגיב מיידית כלפי סני"צ אלישר, ואמר לו שאין לו זכות להכותו. לטענתו, גם לא ידע שיש משמעות לעריכת העימות האמור עם החוקרים בחדר החקירות המצולם, שכן לא ידע שהחקירות מצולמות. הוא לא פחד מצעקותיו של מפקד הימ"ר כלפיו בחדר החקירות, אך החל לפחד ממנו בעקבות האלימות בה נקט בחדרה של רפ"ק איסטרן.

358. הנאשם אישר, כי אמנם במהלך החקירה היו גם "קטעים של צחוק"; החוקרים נתנו לו עוגה והציעו לו לשתות, והוא קרא לזיטון "כפרה" ו"נשמה". הוא חשב שזיטון יעזור לו בגלל החברות ביניהם, וזיטון גם היה נחמד אליו לעומת החוקרים האחרים. כשעומת עם התמליל, עמ' 16, בכך שגיחך כשזיטון אמר לו שאביו יובא לחקירה, טען כי בהמשך לכך בכה.

359. הנאשם הוסיף וטען, כי בשלב זה עוד סבר שיש סיכוי שישתחרר, וישוב לעבודתו, אם יסכים לעבוד כסוכן סמוי. כן עמד על טענתו לפיה החוקרים הציעו לו זאת, וזיטון אמר לו ש"יתן לו פה ושם, ישלח אותו". על טענה זו עמד, גם כשעומת עם מקטעים בחקירה, מהם עולה כי החוקרים דוחים את הצעותיו בנושא. עוד טען, כי הוא לא ידע מה משמעות המונח "עד מדינה" - וכשהוקרן לו קטע מהחקירה בו הוא מציע להיות עד מדינה, טען כי אינו יודע "מה הלך בחקירה".

360. הנאשם אישר כי החקירה מיום 8/4/2014 התקיימה לאחר שכבר נערך לו דיון מעצר ופגש בא כוחו; אך לטענתו הדבר היחיד שעניין אותו במפגש זה היה לדעת מה קורה למשפחתו. בנוסף לכך כשנועץ בעו"ד בראשית החקירה של ה-8/4/2014 היה זה כשהחוקרים נמצאים בחדר ומאזינים לשיחה.

361. כשנשאל הנאשם, איך, על אף יחסם השלילי של החוקרים, הוא מצא לנכון דווקא בחקירה מיום 8/4/2014 לצמצם את הודאתו מהוצאת X לבנות חבלה ל-X לבנות, טען כי יש בכך כדי להוכיח ששיקר - שכן הוא אפילו לא זכר מה אמר בחקירה הקודמת ולא שלט בכמויות.

362. כן עמד הנאשם על כך שמעצרו של אביו אכן הלחיץ אותו. לטענתו, הוא לא ידע שאביו שוחרר מהמעצר, עד ליום 13/4/2014, בו התקיים דיון המעצר הבא בעניינו, ואז פגש גם את באת כוחו.

363. במסגרת פרשת ההגנה נשמעה גם עדות אביו של הנאשם, אליק יהודה, באשר לנסיבות מעצרו וחקירתו ביום 8/4/2014.

364. בעדותו סיפר האב, כי ביום 8/4/2014 הגיעו שני בלשים, שאחד מהם הוא ציון, לביתו והורו לו לבוא עימם לתחנת המשטרה לבאר שבע. כשהגיעו למקום ישב בחוץ, ואחרי חמש דקות הגיע למקום ציון כשהוא מחזיק אזיקים, ואזק אותו בידיו וברגליו. לאחר מכן הובל במסדרון שבו היו משרדים משני צידיו. בפתח אחד המשרדים הבחין בבנו יושב ובוכה - ולטענתו בדיעבד הבין כי נעצר רק על מנת שבנו ידע כי נעצר. ציון אמר לו שלא לשוחח עם הנאשם, ורק ללכת עד לסוף המסדרון. הוא הוכנס לאחד מחדרי החקירות, שם המתין לו אזולאי, שהורה לבלשים להסיר את האזיקה. כמו כן עוד לפני שהוזהר, הוא התקשר לבתו על מנת שתבוא לאסוף אותו מתחנת המשטרה. במסגרת החקירה הוזהר בחשד לקשירת קשר לפשע ושיבוש הליכי משפט, נשאל כמה שאלות (שהוגדרו על ידו בעדותו כ"טפשיות") ושוחרר כאמור לביתו. בצאתו ממשרדי הימ"ר לא ראה שוב את הנאשם.

365. מאמרת האב, ותמליל החקירה (ס/17 וס'17א' בהתאמה) עולה כי החקירה עסקה בקשריו עם מאיר, נוכח פניית האחרון בבקשה לסייע לו למצוא תפקיד חדש. במסגרת אמרתו, ציין כי בנו פנה אליו בבקשה לסייע למאיר למצוא תקן קבע מובהק (נוכח קשריו כמי ששירת בתפקידי לוגיסטיקה ופרש מצה"ל בדרגת רני"ג), אך הוא השיב לכך בשלילה. כן ציין כי לא היה לו כל קשר טלפוני עם מאיר.

366. לעניין זה מסר האב בעדותו בפנינו, כי מאיר פנה אליו כשלושה חודשים לפני מעצרו, ושוחח איתו ליד ביתו של הנאשם, על אפשרות לסייע לו למעבר ליחידה אחרת (לקראת ראיון שנערך באותה יחידה. לטענתו, לא סיפר על כך בחקירתו, כי הוא לא נשאל מפורשות על כך, אלא על קשר טלפוני עם מאיר,

בעוד שהוא מעולם לא שוחח עימו בטלפון; והוא לא ראה צורך לספר על מה שלא נשאל באופן מפורש. העד אישר, כי ניסה בחקירתו להרחיק את עצמו ממאיר, אך זאת, לטענתו, לא בשל מעצרו באותה פרשיה בה מעורב הנאשם, אלא מפני שמפקדו רוברט לא היה מעוניין בו, והוא כשל בתפקידו.

367. הפעם הבאה בה ראה את הנאשם היתה בערב שבת, כשהביא לו לבנים.

התייחסות גורמי החקירה לטענות הנאשם בנוגע להתנהלות החקירה ביום 8/4/2014.

368. מעדותו של סנ"צ אלישר עלה, כי באופן חריג התערב בחקירה, כיוון שהבין כי יש חשדות למעשי רצח, וחומרי נפץ ש"מסתובבים בחוץ" כהגדרתו ונדרש להגיע אליהם. הוא דיבר אל הנאשם בתקיפות בחדר החקירות, כיוון שחש כי הנאשם חש זחוח ונינוח והחוקר אינו קשוח דיו. על רקע זה, ועל מנת לנסות "להוציא את הנאשם מאיזון" כלשונו, החליט להעביר אותו בשלב מסוים לחדר מול חדר החקירות, הטיח בו כי הוא מתנהל כרוצח וגם השמיע בפניו את הקללה "בן זונה". בחדר לא היתה הקלטה, אך הוא תיעד זאת בזכ"ד באופן מיידי.

369. עם זאת, הכחיש סנ"צ אלישר את הטענה לפיה סטר לנאשם, תוך שהבהיר לו כי ידוע לו שאלימות היא חלק מאבות הפסול, ולטעמו היא גם אינה מסייעת להתפתחות החקירה. באופן זה הוא גם מנחה את החוקרים שתחת פיקודו. כן ציין, כי מסדרון הימ"ר הוא צר ו"כולם רואים את כולם" כהגדרתו, כך שבודאי לא יכול היה לנקוט שם באלימות מבלי שהדבר יראה. עוד דחה את הטענה, לפיה ניסה להסתיר את התנהגותו על ידי הכנסת הנאשם לחדר נטול הקלטה. לדבריו, העלאת הדברים על הכתב במזכר שערך, מוכיחה כי אינו מבקש להסתיר דבר. בין השאר טען כלפי הסניגור, כי: "נראה לך שאני במעמדי אסכן את מקצועי ואת הפרנסה שלי בשביל אחד כזה? נראה לך?" (עמ' 21 לפרוטוקול מיום 11/11/14, שורה 29).

370. חנן בעדותו, הכחיש כי איים על הנאשם. מבחינתו בדבריו בחקירה, למשל כשאמר לו: "נשברו הכלים, נגמר המשחק" (מונה 50:1, תמליל 8/4/2014) התכוון להפעיל לחץ לגיטימי בשים לב לכך שהנאשם חזר בו מגרסה שמסר. עוד ציין, כי בחקירה זו כבר השתנתה גישתם של החוקרים כלפי הנאשם, שכן הם החלו להבין שהוא המעורב המרכזי בפלילים מבין אנשי הקבע שנחקרו. עם זאת, החקירה לא נוהלה בדרך של איומים, אלא באופן בו הוטחו בפניו ראיות שנצברו, והובהר לו כי יש שוני בין הגרסאות, על מנת

לגרום לו לספר את האמת. כן ציין, כי לא היה עד לכל סיטואציה בה סטר סנ"צ אלישר לנאשם (עניין שאותו הגדיר כ"טענה הזויה").

371. זיטון בעדותו הכחיש אף הוא כי איים על הנאשם או על משפחתו. לדבריו, די בעדותו של מאיר על מה ששמע מהנאשם בנוגע למעורבות ברצח והנחת מטענים על מנת לחקור את הנושא; ולא מדובר בהפעלת לחץ שנועדה כדי לגרום לו להודות בעבירות פחותות בחומרתן שעניינן הוצאת אמל"ח מרשות צה"ל. עוד טען, כי לא היתה לו כל כוונה "לשבור" את הנאשם או לגרום לו לבכות.

התייחסות גורמי החקירה לסוגיית מעצרו של אליק יהודה

372. בעדותו של אזולאי, הוא טען כי אביו של הנאשם זומן לחקירה מספר ימים לאחר תחילתה, ולאחר שהנאשם מסר כבר יותר גרסה אחת, ונותרו רק מספר הבהרות. על כן אינו מבין כיצד השפיע מעצר האב על גרסת הנאשם. כן טען, כי מבחינתו האב לא נעצר, אלא נחקר בלבד, שכן הוא לא נשלח לתא המעצר. הוא ביקש לזמן את האב לחקירה, ולא ידע אם האב יאזק או לא. יתר על כן, כשהבחין שהאב אזוק, הורה לשחררו. האחריות לאזיקה היא של השוטרים שחשבו שהוא בסטטוס של עצור ואזקו אותו. באשר לעצם זימון האב לחקירה, ציין, כי היא נדרשה נוכח חשד שעלה בדבר מעורבות האב בקשר עם מאיר, ועל מנת לבחון האם היה מודע גם לעבירות שבוצעו. על כן דחה את טענת ההגנה לפיה כל מטרת החקירה היתה להפעיל לחץ על הנאשם.

373. כשעומת עם אמירת זיטון לנאשם, במהלך החקירה, לפיה יש כוונה לעצור את אביו, טען כי הוא לא ידע על כך. כשהוא מבקש לעצור אדם לצרכי חקירה, הוא מפנה מסמך לקצין על מנת שיחתום עליו. עם זאת, הוא גם אינו רואה פסול בכך שהנאשם ראה את אביו כשהוא אזוק.

374. רפ"ק איסטרך בעדותה, ציינה כי היא בדרך כלל מעורבת בהחלטה לעצור מעורבים, אך עניין מעצר האב לא זכור לה. עם זאת היא אינה רואה באמירתו של זיטון לנאשם, לפיה יש כוונה לעצור את אביו בגדר איום מפורש, לאור העובדה שלדברי החוקר עלה חשד נגד האב נוכח שיחות טלפון בהם היה מעורב.

375. אף סנ"צ אלישר מסר בעדותו, כי להערכתו, אם האב זומן לחקירה, הרי היה זה באישורו. עם זאת הוא אינו עוסק במתן הנחיות לאיזוק, ואינו יודע

מי נתן את ההחלטה לעצור את האב. סביר כי מדובר בהחלטה של גורמי החקירה ולא ביוזמה של גורמי הבילוש.

376. באשר לזיטון, הרי שבעדותו בחקירה הראשית, טען כי אביו של הנאשם הגיע לחקירה פעמיים, דבר שהיה ידוע לנאשם, אך לא בסטטוס של עצור. לדבריו, אם הוחלט לעצרו, כנראה שהיתה לכך סיבה. בחקירתו הנגדית ציין, כי למיטב זכרונו כן היו שני מקרים בהם האב הובא לחקירה. הוא גם אמר לנאשם שבלשים יצאו להביא את אביו לחקירה, כי זה היה נכון. בתגובה הנאשם אמר שאינו מאמין לו - אך הוא הוכיח לו שהתכוון לכך. הוא לא נתן את ההוראה לעצור את האב, גם אם סביר שידע על הכוונה לעשות כן. הנאשם לא הודה בדבר בעקבות מעצרו של האב, כך שלא ניתן לטעון כי הדבר השפיע עליו.

377. עוד העידו הבלשים פקד דורון לוי, ציון ועדן מרקו בנוגע למעצרו של האב. מעדותם עלה, כי האב הובא מביתו בסטטוס של מעוכב, ועם הגעתו למשרדי הימ"ר התקבלה הוראה לעצור אותו, ולכן הוסבר לו שהוא עצור והוא נאזק. לדברי פקד לוי, ההנחיה לעצור את האב התקבלה דרך הממונה על החקירה, אך לא זכור לו מי מהחוקרים היה זה.

התייחסות הנאשם להודאותיו בפני המדובבים בתא המעצר

378. נציין, כי אמנם לא הועלו טענות זוטא כנגד פעולת המדובבים, אך נוכח טענות הנאשם וההגנה בדבר המשקל המועט שיש לייחס לשיחתו של הנאשם עם המדובבים, שיחה שהתרחשה בעיצומה של החקירה, מצאנו לנכון לפרט כאן את הדברים, כמו גם את הפרטים הרלוונטיים שעלו מעדויות המדובבים בפנינו.

379. לטענת הנאשם, כל דבריו למדובבים מקורם בשקר וברצון שלו להתרברב ולעשות את הרושם המתאים. ברקע המפגש עם המדובבים העובדה שהיה עצור מספר ימים לבדו, מבלי שידע מה קורה איתו. באופן מפתיע הועבר לכלא אזרחי בכפר סבא, שם המתין מספר שעות אך סירבו לקבלו והוא "התייבש" שם, כלשונו, לא אכל ולא שתה. באמצע הלילה הועבר לתא מעצר בכפר סבא, שם פגש שני אנשים שהציגו עצמם כחזי ודקל. חזי סיפר כי נעצר בשל אלימות כלפי אשתו. דקל עורר רושם של עברין "כבד", כך כלשון הנאשם. הוא סיפר כי ברכבו נמצא נשק, וכי הוא משתייך לארגון פשע של עברין מוכר. השוטרים גם הכניסו והוציאו אותו מספר פעמים, והוא

השתיק אחרים שקראו קריאות כלפי הנאשם. לפיכך הרגיש שהוא חייב לעשות משהו בנדון על מנת להרשים אותם, ו"לא רצה לצאת פראייר", כלשונו. הוא רצה לשמור על עצמו, באופן בו יוכיח שהוא יכול להשתלב עם העצורים האחרים ושגם לו יש "תיק כבד". כמו כן גם חשש שדקל יחשוב שהוא מלשין. הוא גם הניח שלא יפגוש בהם בעתיד. עוד ציין, כי חזי סיפר שדקל עוזר לו ולכן, לטענת הנאשם ב"תת מודע" הוא גם רצה עזרה.

380. לדברי הנאשם, כיוון שדקל סיפר לו כי הוא עומד להשתחרר למחרת מהמעצר ולבוא חשבון עם מי שאחראי למעצרו, הוא כיוון אותו לבית הקברות בטענה ששם קבורות לבנות חבלה. כשנשאל האם לא חשש שדקל ינקום בו, אם יגיע למקום ולא ימצא את הלבנות, השיב כי לא חשב על זה באותו זמן. כשנשאל עוד, לאור גרסתו, מדוע מצא לנכון להכחיש את הקשר לעבריו שלום דומראני, ולהכחיש את ההאשמות בדבר רצח, השיב כי: "זה אמת" (עמ' 258, שורות 27-30). עם זאת עמד על כך ששיקר למדובבים בכל דבריו, למעט הכחשת מעשי הרצח. בנוגע למעשי הרצח לא שיקר להם, כי "זה רצח ומאסר עולם ודבר חמור", כך כלשונו. עוד טען, כי לו היו החוקרים חושבים שאמר אמת, היו עורכים חיפוש אחר לבנות החבלה, או מוצאים את המפתח שטען שמוחבא בגרביו. גם בחקירה לאחר מכן, ביום 11/4/2014, כששאל את החוקר סבן אם חיפש בבית הכנסת שיקר לו על כך, וכראיה – אכן לא נמצא דבר. הוא שיקר גם כשסיפר למדובבים שהוא ומאור חברים טובים וכן על כך שמאור קובר לבנות חבלה. כן טען, כי כשסיפר למדובבים על כך שאביו שוחרר ממעצר, אף זה היה שקר, שכן הוא לא ידע כאמור, לטענתו, על שחרור אביו ממעצר עד לדיון המעצר הבא בעניינו, ביום 13/4/2014. הדבר היחיד הנכון שסיפר להם היה לגבי טילי הלאו.

381. הנאשם ציין עוד, כי בחקירה שנערכה לו ביום ה-10/4/2014 נאמר לו שאשתו נחקרה, והוא עומת עם דברים שאמרה בחקירה. כשסיפר למדובבים שאמר לאשתו לא לבוא לחקירה הוא שיקר.

עדויות המדובבים בפנינו

382. הדיון במסגרתו העידו המדובבים המכונים דקל אוחיון וחזי שטרית התנהל בדלתיים סגורות, על מנת שלא לחשוף את זהותם. כן נמסרו לנו דוחו"ת הפעולה שערכו אחרי פגישתם עם הנאשם

383. בעדותו אישר המכונה "דקל" כי הוא איש משטרה, המשרת בתפקידו כ-17 שנים. כן תיאר את פרטי שיחתו עם הנאשם. לדבריו, הנאשם היה מאוד רגוע ו"נידב פרטים". לטענתו, טרם כניסתו לתא המעצר עם הנאשם לא ידע פרטים בדבר החשדות נגדו, למעט העובדה שהוא חשוד בהוצאת וסחר באמל"ח. העד אישר, כי הציג עצמו בפני הנאשם כעברין, אך דחה את הטענה לפיה הציג עצמו במכוון כעברין "כבד" על מנת לשכנע בכך את הנאשם. עוד דחה את טענות ההגנה, לפיהן הציע לנאשם סיוע במימון עו"ד במהלך שיחתם, וציין כי ידוע לו שמדובר בדבר פסול, וכי כוונתו בנוגע לסיוע כלכלי אפשרי היתה מכוונת למתן סיוע למשפחתו של הנאשם, לאחר שהוא אמר שמצבו הכלכלי לא טוב. לדבריו, הוא לא התרשם שהנאשם מנסה להרשים אותו, שכן הנאשם טרח להכחיש את מעורבותו במקרי הרצח. כך או כך, אין זה תפקידו לעסוק במהימנות הנאשם והוא גם אינו יודע האם הצעות שהעלה הנאשם בפניו הגיוניות. עוד ציין כי כששאל את הנאשם בנוגע לנשק שניתן להשיג האם הוא "נקי" הכוונה היתה לנשק שלא נערכה בו פעילות עבריינית, והוא סבור כי הנאשם הבין שזו הכוונה. כן מסר, כי להבנתו הנאשם דיבר על שני מקומות שונים בהם נקברו לבנות חבלה - בית העלמין ומקום המכונה "המזבלה".

384. המכונה "חזי" אישר כי הוא אף שוטר ותיק. לפני כניסתו לתא המעצר עבר תדריך בנוגע לחשדות כנגד הנאשם. אף הוא ציין, כי הנאשם היה נינוח. מטרת המדובבים היתה ליצור אווירה טובה ולהביא את הנאשם לשוחח עימם, במטרה לגלות האם הוא מעורב בעניינים נוספים, ובעיקר ביחס לחשדות בעבירות של רצח. כן ציין, כי כשהקשו על הנאשם בנוגע לאפשרות של הוצאת אמל"ח מהבסיס במצבו הנוכחי, הוא הציע להם פתרונות ודיבר בביטחון מלא. לדבריו של חזי, כאשר דיברו על נשקים "נקיים" הם הבהירו את כוונתם על מנת להיות ברורים ולמנוע אי הבנות, שכן חשבו שיתכן שבהיותו איש קבע הוא אינו מכיר את הקודים של העולם העברייני.

טענות הנאשם בנוגע לאמצעים פסולים והשפעתם עליו ביום ה-11/4/2014

385. לדברי הנאשם, בחקירה הראשונה שנערכה לו ב-11/4/2014 שוב היו החוקרים נוכחים בחדר כששוחח עם בא כוחו, והדבר גרם לו לתחושה לא נוחה. כמו כן באותו מועד לא ידע עדיין מה קורה עם אביו. עם זאת לא שאל את החוקרים על כך שכן "היה באאוט" כהגדרתו. בחקירתו הראשונה לא

הודה בדבר. אחר כך הוא הוצא למסדרון, ורפ"ק איסטרן ניגשה אליו שם ביחד עם זיטון. כשהיא מחזיקה בידה טופס. היא שאלה אותו לשמות ילדיו וגילם, ביקשה ממנו לחתום על הטופס ואמרה שבכוונתה לקחת את ילדיו לעובדת סוציאלית מאגף הרווחה. הוא לא הסכים לחתום. מרגע הפגישה עם רפ"ק איסטרן, התגבשה אצלו ההבנה, כי גורמי החקירה מתכוונים לפגוע באשתו ולקחת את ילדיו ממנו; וכל זאת שעה שהיה באפלה, ללא כל קשר עם אשתו מלבד השיחה ביום 8/4/2014. עם זאת, כשנשאל מדוע על אף אותו איום, עמד על שלו וסירב לחתום, טען, כי הוא סירב לחתום כשלא עשה כלום; וכי גם אם הפגין חוזק כלפי חוץ, הרי שבפועל בכה ונשבר מכך.

386. בהמשך לכך הובא למשרדה של רפ"ק איסטרן, אותו משרד שבו הוכה שלושה ימים קודם לכן על ידי סני"צ אלישר. במשרד ישבו רפ"ק איסטרן, זיטון ובלש ששמר עליו. רפ"ק איסטרן אמרה לו שכדאי לו "לנקות שולחן", כי בכל מקרה יגיע לבית המשפט לאור גניבת טילי הלאו. זיטון מצידו הוסיף כי בכוונתו לדווח על דברים רבים שהחוקרים יודעים עליהם, והוא מסתיר מהם, וציין כי כדאי לו לדבר, אם הוא לא רוצה שמשפחתו תיפגע.

387. כשהתעקש כי הוא אינו יודע דבר מעבר למה שכבר סיפר, אמרה רפ"ק איסטרן לזיטון ש"סיפר לו". בשלב זה שאל אותו זיטון על תשעה רימוני רסס אותם העביר לליאור כץ. הוא שוב הכחיש את הדברים, ואז אמר לו זיטון: "אם אתה רוצה להציל את משפחתך – בבקשה, ואם לא אז החלטה שלך". בשלב זה החליט להודות במכירת תשעת רימוני הרסס לליאור. לטענתו, כיוון שמדובר בהודאה שקרית, הרי שבמהלך החקירות שאל את החוקרים מספר פעמים אם הוא מתאים את הגרסה שלו למה שכבר יש להם. כשעומת עם תמליל החקירה (עמ' 31, שורות 11-24) ממנו עולה כי החוקרים אמרו לו במפורש שאין בכוונתם להכניס דבריו לפיו, טען כי בפועל הם עשו זאת באותה שיחה שהתנהלה מחוץ לחדר החקירות. עם זאת לא ידע להסביר, מדוע כשחזר לחדר החקירות, לא אמר דבר על הדברים הקשים שהתרחשו מחוצה לו.

388. בחקירה השניה ב-11/4/2014 הודה לא רק במכירת הרימונים לליאור כץ, אלא בהוצאת X רימוני רסס; וגם זאת בשל אותו איום על כך שילדיו ילקחו ממנו. בתחילה סירב להודות בכך, אך לאחר שזיטון אמר לו שחסרים לו מספר חלקים "להשלים את הפאזל" נעתר והודה, ושוב לטענתו – תוך ששאל

אותו שוב ושוב אם דבריו תואמים את מה שידוע לו. הוא ידע כי מדובר ב-X רימונים, מפני שכל החטיבה מכירה את המספר הזה, שעלה במסגרת התחקיר והביקורת. גם בחקירתו במצ"ח בעקבות הגניבה נאמר לו בכמה רימונים מדובר.

389. כשנשאל הנאשם כיצד הוא מסביר את העובדה שבמהלך חקירתו השניה ביום 11/4/2014 הוא גם צחק עם זיטון, אשר דקות ספורות קודם לכן, לטענתו, היה שותף לאיום כלפיו על כך שילדיו ילקחו ממנו, טען בתגובה כי הוא מכיר את זיטון זמן רב. כמו כן גם כשחיך היה מתוסכל ו"שבור" פנימה ומדובר בחיך של "אין ברירה" כהגדרתו.

390. הנאשם הוסיף כי, זיטון גם אמר לו ביום 11/4/2014 שאשתו עצורה ועומדים להביא אותה. הוא סבר, לאור האמור ובעקבות דבריה של רפ"ק איסטרך, כי ילדיו הועברו למשפחה אומנת. למעשה עד לדיון בהארכת מעצרו שהתקיים ביום 13/4/2014 לא ידע כי אשתו אינה עצורה. כמו כן, כשנשאל מדוע לא העלה את טענותיו בנוגע לאיומים על משפחתו כבר בדיון המעצר, טען כי כל מה שעניין אותו במהלך הדיון היה לוודא עם עורכי דינו מה שלום בני משפחתו, וכי כן סיפר לבא כוחו את הדברים. גם בחקירות לא עניין אותו דבר, מלבד להבטיח שמשפחתו לא תיפגע.

391. כשהתבקש הנאשם להסביר מדוע דבק בגרסת ההודאה המלאה שלו גם ביום 16/4/2014, לאחר שכבר ידע - גם לפי גרסתו - כי בני משפחתו אינם עצורים, בתחילה לא ידע מה להשיב, ואחר כך טען כי חשש שעוד פעם "יקרה בלגן" כך כלשונו, עם אשתו וילדיו. עם זאת, בחקירה שנערכה ביום 20/5/2014 כבר הבהיר כי שיקר בהודאותיו קודם לכן. נכון הדבר, כי גם בחקירה זו לא אמר את כל האמת, שכן הכחיש במסגרתה את מעורבותו בגניבת טילי הלאו. הנאשם לא ידע להסביר מה גורם לו לשקר בשלבים שונים, ונתלה בכך שעצם קיומה של החקירה, לאחר שכבר הוגש כתב אישום, הפתיע אותו, וכי גם בחקירה זו שוחח עם עורך דינו כשהחוקר לידו, והטלפון במצב שבו הרמקול פתוח.

392. הנאשם דחה את טענת התביעה, לפיה המקור לשינוי גרסאותיו בחקירות נעוץ בראיות שהוצגו בפניו בכל פעם, וכי השיקול המרכזי שהנחה אותו לבסוף היה החשש כשנאמר לו שמאור כבר החזיר את לבנות החבלה. לאורך חקירתו עמד על כך שהודה רק בשל החשש מפגיעה באשתו וילדיו.

התייחסות גורמי החקירה בנוגע לאופן התנהלות החקירה ביום 11/4/2014 והטענה בדבר השמעת איומים כנגד משפחתו של הנאשם.

393. בעדותה של רפ"ק איסטרסון, היא הכחישה הפניית איומים כלפי הנאשם ומשפחתו. גם אמירתו של אזולאי אל הנאשם לפיה "אנחנו יכולים לרסק את המשפחה שלך" עשויה להיות לגיטימית, בהתאם להקשר בו היא נאמרת.

394. בתגובה לשאל מפורשת, האם פנתה אל הנאשם במשרדה, שאלה אותו לשמות ילדיו והתריעה בפניו כי ילדיו ילקחו באם לא ישתף פעולה, השיבה: "אני לא זוכרת דבר כזה, זה לא היה לדעתי. לשאלת האב"ד, להוציא ילדים זה רק כשיש חשש לביטחון הילדים, ולא לאיים" (עמ' 9, שורות 23-24). כן טענה, כי למיטב זכרונה כלל לא פגשה בנאשם באופן אישי, וגם לא זכור לה שהועלו כנגדה טענות כאלה.

395. יצוין כי הן אזולאי, הן זיטון והן סבן (שהשתתף בחקירת הנאשם ביום 11/4/2014) הכחישו כי היו עדים למפגש בין רפ"ק איסטרסון לנאשם, כנטען על ידו.

396. אזולאי בעדותו, טען כי האמירה לנאשם על "ריסוק" משפחתו אינה בגדר איום, אלא מהווה הפעלת לחץ חקירתי. דהיינו – כשהוא מנסה לשקר ולהפחית את חלקו, ביחס לראיות הקיימות בתיק, הוא מסתבך וזה יכול גם להזיק למשפחתו. דבריו של אזולאי זכו גם לגיבוי סנ"צ אלישר, שטען כי ההתבטאות האמורה היא חלק מההליך החקירתי, והכוונה היא שאם יאסר לשנים ארוכות, זה "ירסק" אותו ואת משפחתו.

397. זיטון בעדותו הכחיש אף הוא כי איים על הנאשם או על משפחתו. זכור לו שחקר את אשתו של הנאשם פעם אחת, ולא זכור לו שניתנה הוראה לעצור אותה.

398. בהתייחסו להפסקה בין חקירותיו של הנאשם ביום 11/4/2014 (שלאחריה חלה ההתפתחות בגרסתו), טען כי אינו זוכר מה אירע בה; אך עצם קיומה של הפסקה הוא דבר רגיל, וכך ניתנת לחוקרים האפשרות לנוח מעט, לאכול ולהתייעץ לגבי המשך ניהול החקירה. לדעתו ההתפתחות בחקירה אירעה משום שהחוקרים הצליחו אחרי מספר חקירות "לשבור" את הנאשם (כך כלשונו), וההוכחה לכך היא שסיפר את האמת ונתן מספרים מדויקים – כגון תשעה רימוני רסס ולא עשרה שנמכרו לליאור.

399. זיטון דחה את הטענה לפיה התקיים תשאול לא מתועד בין החקירות. כשהופנה לדבריו בראשית התמליל מהם עולה, כי הוא שואל את הנאשם על

משהו שאמר לו כמה דקות קודם לכן בנוגע לגניבת הרימונים, ציין כי ככל הנראה הנאשם בחר לומר לו דבר מה על כך עוד לפני שהחלה החקירה המתועדת, ובעקבות זאת "פתח" מיד אמרה נוספת לצורך תיעוד הדברים.

400. לעניין ההפסקה שבין החקירות העיד גם החוקר סבן, אשר ביקש בסוף החקירה הראשונה של הנאשם ב-11/4/2014 מהבלש לקחת את הנאשם, לאור בקשתו של "עזרא". העד ציין, כי אינו זוכר את החקירה, וכנראה שבקשתו לקחת את הנאשם לחדר אחר, נבעה מכך שחקירתו הגיעה לתומה, והיו נחקרים נוספים שהמתינו במשרדי הימ"ר – עניין שאינו ייחודי כשלעצמו. גם לא ידוע לו מה קרה בהפסקה בין החקירות, ואם היה מתרחש דבר מה שקשור לחקירה היה מתעד זאת. באשר לשינוי הגרסאות של הנאשם, טען כי אין זה מקרה נדיר שחשוד משנה את גרסתו, אחרי שהוא חושב על דברים, מתייעץ עם עורך דינו או נתקל בנחקר אחר.

401. לסיכום פרק זה נציין עוד מספר עניינים נוספים שעלו מעדותו של החוקר זיטון ורלוונטיים לטענות ההגנה:

א. הובהר כי הנאשם ביקש יותר מפעם אחת לעבוד עם החוקרים ולספר להם על מקרים שהוא מכיר, בתמורה למתן הקלות. לא היתה כל התקדמות במישור זה ולא הובטח לו דבר. אף הוא לא סיפק דבר לחוקרים.

ב. ביחס לאמירה שלו לנאשם: "יש לך כמה קטנות כאלה, ניישר" דחה את טענת ההגנה לפיה המטרה היתה למסור לנאשם פרטים חסרים כדי להתאים את גרסתו למה שרצו לשמוע. לטענתו, הכוונה לכך שהם ידעו יותר ממה שהנאשם מסר להם, ובשלב זה עוד לא חשפו בפניו את כל החומר הראייתי הידוע להם.

ג. בתשובה לשאלות שהופנו אליו בנוגע לפעולות חקירה שלא בוצעו, כגון - הובלת הנאשם לשחזור בבונקר רימון, טען, כי ההחלטה בנושא זה אינו נתונה בידי, אלא בידי הקצינים במחלקה; וכיוון שלא היה ראש הצוות שעסק בחקירה זו גם לא ידע את כל הפרטים. כך או כך, ההחלטות בנושא פעולות חקירה מושפעת גם מלחצים חיצוניים כגון מספר ימי החקירה שניתנים על ידי בית המשפט.

ג. קביעת ממצאי מהימנות בנוגע לגורמי החקירה והנאשם

402. ביחס למהימנות **בלשי הימ"ר** שהעידו בפנינו, לא התעוררה מחלוקת ממשית (ואכן הם העידו בעניינים פריפריאליים ונקודתיים למדי). יוצא מכלל זה הוא **ציון**, נוכח טענות הנאשם בעדותו, בדבר הבטחות שנתן לו ציון על כך שישוחרר באם יתן לחוקרים את המידע בנוגע למאור מלכה. ההגנה גם הצביעה על כך שבעדותו הוסיף ציון דברים שלא כתב במזכרו, ס'1, על כך שהנאשם ביקש לפגוש ברכז מודיעין.

403. לא מצאנו לקבל את טענות ההגנה, ולהתרשמותנו עדותו של ציון בפנינו היתה כנה ומהימנה. את מזכרו, ס'1, כתב ציון בסמוך לאירוע. בעדותו אכן הוסיף וציין בתחילה כי הנאשם ביקש לפגוש ברכז מודיעין, אך בחקירתו הנגדית סיג עצמו והבהיר כי זו נקודה שאינו בטוח בה, בוודאי שעה שלא נרשמה בס'1.

404. אמנם לעדותו של ציון על כך שהנאשם ביקש את סיועו, לא נמצא חיזוק בדמות עדויות הבלשים האחרים שהשתתפו בחיפוש. מנגד, גם לפי גרסת הנאשם התנהלה שיחה בינו לבין ציון (והמחלוקת היא באשר לתוכנה), והבלשים הנוספים לא היו עדים לכל שיחה שכזו. ככלל, עלה מהעדויות כי הליך החיפוש היה דינאמי, הבלשים נעו בין המחסן לבין דירתו של הנאשם, והתחלפו ביניהם לפי הצורך, כך שאין בעניינו כל משקל לכך שלא שמעו שיחה המתנהלת בין ציון לבין הנאשם.

405. בחינת ההקלטה והתמליל המתעדים את חקירת הנאשם, מעידה כי איש לא הבטיח לנאשם דבר תמורת עדותו, וגם מעולם לא נאמר לו כי ישוחרר ממעצרו, אלא להיפך, נאמר לו שהוא צפוי לעונש. עוד ראוי לציין, היא כי בידי החוקרים ובודאי שגם בידי ציון לא היה כל מידע מוקדם, בשלב בו החלה החקירה, על כך שהנאשם עוסק במכירת לבנות חבלה וכדורי אקדח למאור מלכה - עניין שאינו מתיישב עם טענות הנאשם לפיהן הציע לו ציון שיסגיר את כל המידע הידוע לו דווקא בדבר מכירת לבנות החבלה למאור.

406. באשר לכניסתו של ציון לחדר החקירות, איננו שוללים את האפשרות לפיה נועד הדבר לסייע להתפתחות החקירה בראשיתה - בשים לב לכך שבידי ציון היה מידע על כך שהנאשם פנה אליו בבקשה עזרה. למעשה גם ציון אישר, כי סבר שבהעדר הדוחות הכתובים, שטרם נרשמו, יתכן שיהיה בנוכחותו כדי לסייע לחוקרים. עם זאת, איננו רואים פסול בעצם נוכחותו בחקירה.

407. כן התרשמנו ממהימנותו של **סנ"צ עזרא אלישר**, אשר העיד בצורה ישירה ובוטחת, תוך שלא היסס לספר גם על המקרים בהם היחס שניתן

לנאשם היה נוקשה ותובעני. כך ביחס לאופן בו גער בנאשם בצעקה במהלך חקירתו ביום 8/4/2014; בנוגע למהלך אשר נועד "לערער את האיזון" מבחינת הנאשם; ובאשר לגידופים שהשמיע כלפיו באותו היום. יש לציין כי ארועים אלה גם תועדו - בין אם במזכר שכתב או בצילום החקירה מיום 8/4/2014. לא התעלמנו מכך שהאירוע בו גידף את הנאשם אירע בחדר שאין בו הקלטות; אך בשים לב לכך שנטל על עצמו באופן מיידי את האחריות לאירוע בו גידף את הנאשם, ולאור התרשמותנו הכללית ממנהיגותו, סברנו כי ניתן לקבל ללא היסוס את ההכחשה הגורפת שלו ביחס לטענת הנאשם, על כך שנקט נגדו גם אלימות פיזית.

408. באשר לעדותה של **רפ"ק איסטרון** - העדה הקפידה להבהיר כל העת כי היא עוסקת בתחום הניהולי ואינה מעורבת בפרטים הקטנים של החקירה, דחתה את מרבית השאלות שהופנו אליה בנושא ואף טענה להעדר קשר ישיר עם הנאשם. יצויין, כי מתיעוד החקירה כפי שהובא בפנינו, אכן עולה כי חקירת הנאשם לא התנהלה על ידי הגורמים הפיקודיים בימ"ר (למעט אותה התערבות קצרה ונקודתית של סני"צ אלישר ביום 8/4/2014); והמעורבות המתועדת של רפ"ק איסטרון, בהליך חקירתי פרונטלי, שמורה לאותה שיחה עם מאור מלכה ביחס לאפשרות השבת הלבנות.

409. לטענת ההגנה, לא שללה רפ"ק איסטרון באופן גורף את האפשרות לפיה שוחחה עם הנאשם על הוצאת ילדיו מביתם, אלא טענה כי אינה זוכרת זאת. כן הפנתה ההגנה לע"פ 3435/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, בו תוארה חקירה אחרת, בהשתתפות רפ"ק איסטרון, אשר גם במסגרתה הועלו טענות כלפי צוות החקירה לאיומים בדבר הוצאת ילדים מהבית.

410. גם טענות אלה לא מצאנו לקבל. כזכור, בעדותה של רפ"ק איסטרון היא הבהירה כי פנייה לגורמי הרווחה רלוונטית למקרים בהם קיים חשש לביטחונם של ילדים, ודחתה את האפשרות לפיה פנייה שכזו תוצג כאיום לצורך חקירתי. כן הכחישה את הטענה בדבר איום על נחקרים. גם פסק הדין בע"פ 3435/13 מלמד כי מדובר באירוע שונה בתכלית, אשר אירע בשנת 2008 כאשר רפ"ק איסטרון שימשה כראש צוות שחקר אירוע אינוס. במהלך החקירה עלתה, **כלפי חוקר אחר**, טענה לפיה הפנה איומים על הוצאת ילדה מהבית כלפי עדה בתיק. מעבר לכך שטענה זו כלל לא הופנתה לעברה של רפ"ק איסטרון, היא גם לא נבדקה ובוררה באותו אירוע בעדויות חוקרי המשטרה. מכאן שאין בפסק הדין האמור מידע רלוונטי לענייננו.

411. באשר לעדותם של החוקרים שליוו את הנאשם - **רס"ר אזולאי ורס"ר זיטון** - התרשמנו כי מדובר בחוקרים מנוסים, המכירים את כללי האסור והמותר בחקירות. לאור הקלטת החקירות ניתן היה גם להתרשם מהאופן בו חקרו את הנאשם והדברים שנאמרו לו, ומכאן שעיקר הדיון בהמשך אינו עוסק במהימנותם אלא בהשפעת פעולות שעשו, שאין מחלוקת על עצם התרחשותן (כגון - אופן מתן זכות ההיוועצות, האמירה בדבר "ריסוק" המשפחה וכיו"ב).

412. את עיקר עדותם של החוקרים מצאנו מהימנה. עם זאת, לא התעלמנו מכך שבעניינים מסוימים נמסרו על ידי החוקרים תשובות מתחמקות. הדברים אמורים בעיקר בכל הנוגע למתן ההוראה למעצר אביו של הנאשם (שכן מעדות אנשי הבילוש עלה כי ההוראה לעניין זה ניתנה על ידי גורמי החקירה). כך גם במידה מסוימת באשר לנוכחותו של ציון בחקירה הראשונה: אמנם מצאנו לדחות את טענות הנאשם לפיהן ניתנו לו הבטחות מטעמו של ציון, ומעדותם של כלל המעורבים, לרבות ציון עצמו, עלה כי היוזמה לכניסה לחדר החקירות הגיעה מטעמו של ציון. עם זאת, לא מן הנמנע כי הגעתו לחדר החקירות קשורה לכך שהנאשם כבר פנה אליו בבקשת עזרה קודם לכן, וכי הדבר דווח לחוקרים. נעיר עם זאת, כי לא מצאנו בכך כל פסול.

413. לא התעלמנו גם מטענות נגד החוקר זיטון לפיהן ניהל שיחה שאינה מתועדת עם הנאשם ביום 11/4/2014 - בשים לב לדרך בה נפתחת גביית אמרתו, ת/26 (כמתועד בתמליל 564/14). לעניין זה בחנו גם דברים שנאמרו על ידי ליאור בעת גביית ת/37 (תמליל 538/14) לפיהם שוחח איתו החוקר זיטון מחוץ לחדר החקירות. כזכור טען זיטון כי ככל הנראה פנה אליו הנאשם באופן ספונטני, ופנייה זו תועדה מיד בראשית החקירה הבאה. לא מצאנו סיבה שלא לקבל את הדברים, שכן גביית האמרה אכן מתחילה בתיעוד העובדה שהנאשם אמר לו דברים מחוץ לחדר חקירות, באופן המעיד על כך שאין כוונה להסתיר את העובדה שהחלה שיחה כזו ביניהם. באשר לעניינו של ליאור - הרי שזיטון לא נחקר על כך, והנושא כלל לא עלה במסגרת הדיון לפנינו (לרבות בנוגע למתן הבהרה האם אכן התקיימה שיחה כזו, והאם תועדה). גם ליאור בעדותו לא פירט במה דברים אמורים. מכאן שלא מצאנו כי יש בכך כדי לשנות את האופן בו הערכנו את עדותו של זיטון. כך או כך, נזכיר שוב כי כלל החקירות צולמו ותומללו, באופן המאפשר

להתחקות אחר התנהלות החוקרים; וכי מצאנו לדחות את טענותיו של הנאשם בדבר אמצעים פסולים שננקטו מחוץ לחדר החקירות.

414. באשר לרס"ר סבן, חוקר נוסף שהיה שותף בצוות, הרי שהוא נטל חלק קטן יותר בחקירה ולא מצאנו כל סיבה לפקפק במהימנותו. כך גם באשר לעדותו של סמ"ר הרוש, חוקר המצ"ח, אשר נכח רק בחקירה הראשונה.

415. חלק נכבד מעדות הנאשם עסקה באופן התנהלות החקירה; והתרשמותו השלילית מעדותו משליכה גם על אופן הערכת עדותם של גורמי החקירה, ועל החלטתנו להעדיף את עדותם, מקום בו יש פערים עובדתיים בין הגרסאות השונות.

416. בראשית הדברים נציין, כי טענות הנאשם בנוגע להשפעת אותה "אווירה חברית" ואי מתן זכות ההיוועצות כנדרש, על הודאתו, הן לכל הפחות בגדר היתממות. מהמידע שעלה בפנינו, אין זו הפעם הראשונה שהנאשם נחקר באזהרה – שכן מספר חודשים קודם לכן נחקר (והכחיש כל מעורבות), ביחס לחוסר ברימוני הרסס ביחידת רימון. אף אם זכות ההיוועצות לא ניתנה לו לטעמנו באופן המיטבי (ועל כך בהמשך) – הוא הודה גם בעדותו לפנינו כי הבין שהוא זכאי להיוועץ בעורך דין. כך, לאחר חילופי מספר שאלות ותשובות בנושא במהלך חקירתו הנגדית, מסר הנאשם: "הרגשתי מאוד נוח, היה לי את ציון לידי אחרי שדיברנו בדרך, היה לי את זיטון שהוא חבר שלי מבחוץ. היה לי נוח. הם אמרו לי שאם אצטרך בהמשך אני אבקש וזרמתי איתם" (עמ' 255 לפרוטוקול מיום 25/5/2015, שורות 23-24).

417. באשר לנוכחות זיטון בחקירה – מעדותו עלה כי המפגש ביניהם לא היה מתוכנן. והוא לא הובא לחקור את הנאשם בשל היכרותם המוקדמת ואף הופתע לפגוש אותו בחדר החקירות. מעבר לכך, הקשר בינו לבין הנאשם מעולם לא היה קשר חברי של ממש, מעבר למפגשים במשחקי כדורסל (בקבוצות יריבות, לפחות בשנים האחרונות). גם בין הנאשם לבין ציון לא היתה כל היכרות מוקדמת, למעט פניית הנאשם אליו לבקשת עזרה בשלב החיפוש. לא מן הנמנע אמנם, כי החוקרים ניסו ליצור בחדר החקירות אווירה תומכת ואוהדת כלפי הנאשם, כחלק מטקטיקת החקירה – אך בכך כשלעצמו אין פסול. גם אמירתו של אזולאי לנאשם לפיה הוא נתפס בעינו כקרבן אינה משוללת היגיון (ואינה פסולה כשלעצמה), בשים לב למידע שהיה בידי החוקרים באותו שלב על כך שהנאשם הוא איש קבע נורמטיבי, מחד גיסא, ולהיכרותם עם מאור מאידך גיסא.

418. כפי שכבר פורט לעיל, התרשמנו כי הנאשם פועל באופן מחושב, ואינו מהסס לשנות את דבריו ועמדותיו ביחס להערכות מצב משתנות. כך היה לגבי הגרסאות השונות שמסר בחקירה, לגבי חלקם של האחרים בפרשה, עוד קודם שנחשף למלוא חומר הראיות; כך גם ביחס לזניחת טענות הגנה שהועלו בתחילת ההליך (כזכור הנאשם זנח את אחת מטענות הזוטא שלו; וגם ביחס למעורבותו בפרשת טילי הלאו חזר בו מכפירה שנמסרה בראשית ההליך), וכך גם בנוגע למיקוד הטענות כלפי החוקרים ביחס לאירועים אשר לפי הנטען, ולמרבה הנוחות, אירעו במסדרון או במקומות שלא הופעלו בהם הקלטות – זאת לאחר שהבין כי חקירותיו כולן מתועדות.

419. איננו מקבלים את טענת הנאשם לפיה אותה אוירה "חברית" שנוצרה בחקירה תרמה להחלטתו להודות בדברים שלא עשה. לנאשם הוסברו זכויותיו, נאמר לו שהוא נדרש לומר רק את האמת, והוא הבין שהוא מצוי בחקירה, לאחר שבתיקו נתפסו עשרה טילי לאו, ולאחר שבביתו כבר נערך חיפוש. החוקרים גם הבהירו לו כי הוא צפוי לעונש.

420. מעבר לכך, טענות הנאשם על כך שהובטח לו שישתחרר באם יפליל את מאור מלכה אינן עולות בקנה אחד עם דברים מפורשים שנאמרו לו על ידי החוקרים, ומתועדים בהקלטות ותמלילי החקירה. נעיר עוד, כי באופן הגיוני ניתן היה לצפות שמקום בו הובטח לנאשם לפני החקירה כי הוא עתיד להשתחרר באם יספק את המידע המצופה ממנו, ובפועל הדבר לא אירע, הוא יפנה וינסה לברר מדוע החוקרים אינם עומדים בהבטחתם - אולם גם לכך אין כל תיעוד, ולמעשה גם הנאשם עצמו אינו טוען לפנייתו שלו אל החוקרים בעניין זה.

421. גם טענת הנאשם על כך שכל רצונו היה לספק מידע בנוגע למאור, על מנת להשתחרר מן המעצר, אינה מתיישבת עם העובדה שהפליל, ביוזמתו, גם את ליאור - וזאת מבלי שהחוקרים כלל הכירו את מעורבותו של ליאור עד אז.

422. עניין נוסף שמלמד על שיקול הדעת שהפעיל הנאשם בחקירה נוגע לבחירתו להודות רק בדברים מסוימים, ולדחות טענות אחרות, לרבות מתן פרטים מפלילים שאינם נכונים ביחס לאחרים. כך למשל בנוגע לסיפור גניבת הרימונים בבונקר רימון, שבנוגע אליו הפליל את מאיר וליאור, וטען כי אינו קשור אליו; כך בגרסתו המזגזגת בנוגע למידת שיתוף הפעולה שלו בגניבת טילי הלאו, וכך גם בטענות בדבר מעורבותו של מאיר בנושא לבנות החבלה.

423. כזכור מעצרו של הנאשם גם הוארך בהחלטה שיפוטית, בנוכחותו של הנאשם, ביום 6/4/2014, ומהראיות שהובאו בפנינו עולה כי דיון המעצר שלאחר מכן התקיים רק ביום 13/4/2014 - ומכאן שמעצרו הוארך בשבעה ימים. מכאן שלא ניתן לקבל גם את טענתו בעדותו בפנינו, לפיה סבר ביום 8/4/2014 כי באם ישתתף בעוד חקירה אחת ישוחרר.

424. עניין מרכזי שעלה שוב ושוב בטענות הנאשם נוגע להשפעות האיומים כלפיו וכלפי בני משפחתו שתחילתם ביום 8/4/2014 (האשמתו ברצח ובהנחת מטענים; דבריו של אזולאי כי ניתן "לרסק" את משפחתו; האלימות מצד סני"צ אלישר; מעצרו של אביו אשר גרם לטענתו לעולמו להיחרב עליו) ושיאם ביום 11/4/2014, בפנייתה של רפ"ק איסטרן אליו והחששות הכבדים מכך שילדיו ילקחו ממנו. מעדות הנאשם עולה, כי באופן הדרגתי החלה להשפיע עליו התנהלות האמורה, עד לנקודת השבירה שנוצרה בשל פנייתה של רפ"ק איסטרן אליו ביום 11/4/2014, והביאה אותו לראשונה לשנות את גרסת ההכחשה ולהודות במעורבות הן במכירת הרימונים והכדורים לליאור והן בגניבה בבונקר יחידת רימון. עוד טען הנאשם כזכור כי רק ביום 13/4/2014, במהלך דיון המעצר הבא בעניינו, נודע לו לראשונה כי בני משפחתו אינם עצורים.

425. אף טענה זו של הנאשם מצאנו לדחות, ויתר על כן - אנו סבורים כי עצם העלאתה מעידה על מידת המניפולטיביות של הנאשם, אשר נתלה בשילוב של עובדות נכונות ושקריות כדי לבנות תזה שלמה בדבר הלך הרוח שלו במהלך החקירה.

426. מהתשתית העובדתית שהונחה בפנינו עולה כי אכן במהלך החקירה מיום 8/4/2014 היחס אל הנאשם השתנה והפך להיות נוקשה יותר - משנאספו בידי החוקרים ראיות המלמדות על מיקומו המרכזי בפרשה, מעבר למה שניתן היה לסבור מלכתחילה; ולעניין זה יוער, כי לא מצאנו דופי בהחלטת גורמי החקירה לחקור את הנאשם גם על מעורבות ברצח, לאור דברים מפורשים שמסר מאיר על סיפורים ששמע מהנאשם בנושא מעורבות בעניינים אלה. אין מחלוקת, כי אזולאי אמר לנאשם, בתגובה להכחשתו בעבירות בהן נחשד, כי: "אתה לא יודע כמה יש לך עוד להפסיד, שאנחנו יכולים או להמשיך איתך עד הסוף... לרסק לגמרי, לא רק אותך, גם את המשפחה אם צריך" (תמליל 537/14 מיום 8/4/2014, שורות 21-23); זיטון אכן התריע בפני הנאשם באותו היום כי יש כוונה לעצור את אביו, ואף

הסביר לו לבקשתו, מדוע. האב אכן הובא לחקירה, ובטרם ראה אותו הנאשם הונחו עליו אזיקים. באותו היום גם היה האירוע בו גידף אותו סנ"צ אלישר (אך לא תקף אותו פיזית, כפי שכבר פורט לעיל). עם זאת גם במהלך החקירות מיום 8/4/2014 ידע הנאשם לעמוד על הכחשתו בדבר אירועי הרצח בהם נחשד, דאג לצמצם את הודאתו בנוגע ללבנות החבלה, ולא הוסיף דבר חדש כלשהו לחוקרים. לא למותר לציין, כי באותו היום גם ניתנה לנאשם האפשרות לשוחח עם אשתו בטלפון.

427. ראייה משמעותית באשר להשפעתה האמיתית של החקירה מיום 8/4/2014 על הלך רוחו של הנאשם, מצויה בשיחתו עם המדובבים מיום 10/4/2014. כאמור, הנחת המוצא שלנו, לטובת הנאשם, היא כי אכן ניסה במהלך שיחה זו להשתלב בשיחה ולשמור על תדמית מתאימה. עם זאת, גם בהינתן ההנחה האמורה ניתן ללמוד מדבריו המפורשים, כי הוא אינו "מתרגש" יתר על המידה מאירועי החקירות עד כה: כך, סיפר כי ידוע לו שאביו כבר שוחרר ממעצר; סיפר על התנהלות חוקרי החקירה וטען כי "צחק להם בפרצוף"; בין השאר סיפר גם על התנהגות מפקד הימ"ר (תוך ציון העובדה שדחף אותו, ולא כי סטר לו, כנטען בטענות הזוטא ובעדותו) והבהיר כי אינו מאמין לחוקרים וכי הוא "לוקח בערבון מוגבל" את דבריהם. נעיר עוד, כי גרסת הנאשם בפנינו, לפיה אמר דברים חסרי שחר למדובבים, רק על מנת להצטייר כעבריון, מעוררת תמיהה - שכן במקרה כזה יקשה להבין כיצד העז הנאשם להפנות את דקל, שנתפס בעיניו כ"בכיר" בעולם העברייני, למצוד אחר לבנות חבלה שאינן קיימות, וכיצד לא חשש כי אותו דקל יבוא עימו חשבון, כשיתגלה דבר השקר?

428. יתר על כן - על אף אותה תחושה קשה שחוזה הנאשם, כך לטענתו, עקב מעצרו של אביו, הוא לא פנה לחוקרים בחקירות שנערכו לו לאחר מכן (בימים 10/4/2014 ו-11/4/2014) כדי לברר מה עלה בגורל אביו, האם הוא עדיין עצור ומה שלומו (כאמור, מדבריו למדובבים עולה כי ידע שהאב כבר שוחרר). בנוסף לכך, גם בחקירה שנערכה לו ביום 10/4/2014 עמד על הכחשתו ביחס לאירועים שונים לגביהם נשאל. עוד נעיר, כי הנאשם היה מיוצג לכל אורך חקירותיו, אך טענות קשות שהפנה כלפי החוקרים בדבר אלימות ואיומים לא מצאו ביטוי, לפחות ככל הידוע לנו, בתלונות רשמיות שהוגשו על ידי באי כוחו או בהעלאת הדברים במסגרת דיוני המעצר; וכידוע בכבישת טענה בדבר שימוש באלימות עד למשפט הזוטא יש כדי לפגוע

באמינותה (יעקב קדמי על הראיות) (מהדורה משולבת ומעודכנת, תש"ע – 2009) עמ' 62).

429. באשר לאירועי ה-11/4/2014 – כאמור מצאנו לדחות את טענות הנאשם בדבר איום שהושמע על ידי רפ"ק איסטרך כי ילדיו יוצאו מביתו על ידי גורמי הרווחה. לא למותר לציין, כי מעבר לאמון שאנו רוחשים לעדותה של רפ"ק איסטרך לעניין זה, דבריו של הנאשם גם לא אושרו על ידי זיטון שנכח לפי הטענה אף הוא בחדר החקירות.

430. כמו כן עדותו של הנאשם על כך שחשב כי אשתו עצורה נסתרת במפורש בעת בחינת תמליל 564/14 מיום 11/4/2014, המעיד על כך שהנאשם שאל את החוקר זיטון האם הוא נדרש שוב לעדותה של אשתו, ומציין כי היא הובאה לעדות לחינם. בכך יש כדי להעיד היטב, כי היה מודע לכך שאשתו אינה עצורה באותה עת. כמו כן מבקש הנאשם מזיטון שינסה לסייע לו לפגוש את ילדיו.

431. נעיר, כי אמנם יש להניח שתחושותיו של הנאשם לאחר מספר ימים של חקירה, כשעולמו מתמוטט עליו נוכח חומרת ההאשמות, והוא מנותק ממשפחתו ובתו שנולדה לפני ימים ספורים, הן קשות ולא נעימות. עם זאת, מדובר בתחושות שהן אינהרנטיות לכל סיטואציה של מעצר וחקירה ואינן ייחודיות לנאשם דווקא; ויתר על כן איננו סבורים כי אותן תחושות וקשיים שהוא חווה, הביאו אותו ל"שבירה" ולהודאת שווא - אלא התרשמנו, כי הנאשם בעדותו בפנינו עירב אירועים שונים שחלקם אמת (מעצרו של אביו, הפסקה בין החקירות ביום 11/4/2014) וחלקם שקר (אותו "איום" של רפ"ק איסטרך) על מנת לבנות גרסה שתצדיק את המפנה שחל בחקירתו ותביא לפסילת הודאתו מיום 11/4/2014.

432. לאור התרשמותנו מעדות הנאשם והתפתחות חקירותיו, אנו סבורים כי הנאשם פעל במהלך חקירותיו באופן מחושב, התאים את עצמו למצבים המשתנים וניסה לשפר את מצבו ככל שניתן. בראשית חקירותיו סיפר חלק מהידוע לו, תוך הסתרת חלקים רבים אחרים, בתקווה שהדבר ישכנע את החוקרים להפוך אותו לסוכן סמוי או לעד מדינה ובכך להקל על מצבו.

דא עקא, שלאחר מספר ימי חקירה הבין הנאשם כי העניין לא צלח: כל פניותיו בניסיון לשיתוף פעולה נענו בשלילה; מאיר וליאור סיבכו אותו באירועים נוספים; ונמסר לו כי גם מאור מעוניין להסגיר את לבנות החבלה שבידיו (עניין אחרון זה הוא אמנם בגדר "תחבולה", שכן כידוע שיתוף

הפעולה עם מאור לא יצא לפועל, אך כידוע לגורמי החקירה מותר לנקוט בתחבולות ולהעמיד חשוד בפני מציאות "מדומה" כל עוד לא כרוך בכך "ייצור" ראיות בדויות לצורך שימוש בהן כתחבולות; ואמירה לחשוד לפיה שותף אחר לעבירה הודה במיוחד לו היא בגדר תחבולה מותרת - ר' עמ' 75 – 76 לספרו הנ"ל של המלומד קדמי).

בנסיבות אלה הבין הנאשם, כי דרך הפעולה הנכונה יותר מבחינתו היא לשתף פעולה עם החוקרים ולהודות במה שידוע לו, בתקווה שלפחות בכך יהיה כדי לסייע לו במשפטו.

433. עוד נזכיר, כי גם עדותו של הנאשם בפנינו בנוגע לניסיונותיו לקבל הקלה בעונשו תמורת שיתוף פעולה - בין אם "כסוכן סמוי" או כעד מדינה, התאפיינה בתשובות מתחמקות ולא אמינות. כך למשל טען כי אינו יודע מה משמעות המונח עד מדינה, שעה שנקב בו בעצמו בחקירתו מיום 8/4/2014. כן טען, כי היוזמה לשיתוף פעולה שכזה הגיעה מצד החוקרים, בעוד שתיעוד החקירה מצביע על תמונה שונה בתכלית, לפיה היוזמה הגיעה מצד הנאשם ונדחתה פעם אחר פעם על ידי החוקרים.

434. טענות הנאשם בדבר הלחצים שהופעלו עליו וגרמו לו למסור הודאת שקר ביום 11/4/2014 במסגרת אמרתו השניה, ת/26, גם אינן עולות בקנה אחד עם תיעוד אותה חקירה. עולה ממנה כי האוירה בחדר החקירות טובה, הנאשם במצב רוח מחוייך, מתבדח עם זיטון וזאת לאחר שלטענתו זיטון היה שותף לאיום מפורש כי ילדיו ילקחו ממנו; בניגוד לטענתו לפיה החוקרים "השתילו" דברים בפיו והוא רק אישר אותם, הבהירו לו החוקרים כי אינם מתכוונים להניח מילים בפיו והם מבקשים לשמוע את גרסתו. נכון הדבר כי הנאשם שאל אותם מספר פעמים אם דבריו מסתדרים עם הראיות שבידיהם, אך זאת לאחר שכבר מסר את הדברים מיוזמתו.

לכך יש להוסיף כי גם במהלך חקירה זו, שבה לכאורה, היה הנאשם מצוי בשבר עמוק שאמור לגרום לו להודות בכל, ידע היטב להבחין במה להודות ובמה לא. כך למשל עמד על כך שאין לו לבנות חבלה המוחבאות מחוץ לבסיס. גם בנוגע למכירת רימוני רסס לליאור לא סיפר הכל בתחילת החקירה, אלא רק בהמשכה כשהובהר לו על ידי החוקרים כי הדבר ידוע להם. מצפיה בתיעוד החקירה עולה באופן ברור, כי הנאשם ממלא בה תפקיד אקטיבי, מתקן את החוקרים ביחס לעניינים שונים (למשל בכל הנוגע

למעורבותו של מאיר), ואף עולה ממנה כי הנאשם הוא שנקב לראשונה במספר "תשע" ביחס לרימונים אותם מכר לליאור.

ולבסוף יצויין כי בחקירה זו סיפר הנאשם לראשונה שהאדם אליו היו מיועדים רימוני הרסס שמכר לליאור, הוא אביו של ליאור. כזכור, ליאור סירב להסגיר עובדה זו עד אז - ומבחינה זו מדובר בפרט מוכמן שהיה ידוע לנאשם, ואשר אומת בהמשך בעדותם של ליאור ואביו. יש בו, לכן, כדי להעיד על אמיתות גרסתו של הנאשם באותה חקירה.

435. לכל האמור יש גם להוסיף, כי הנאשם חזר על הודאתו ביום 16/4/2014, במסגרת ת/3. בשלב זה ידע, אף לפי עדותו בפנינו, כי בני משפחתו אינם עצורים; ובמהלך עדותו לא סיפק הסבר משכנע לשאלה מדוע, בהינתן העובדה שכבר חלף הלחץ שהשפיע על הודאתו מיום 11/4/2014, חזר על הדברים גם חמישה ימים לאחר מכן.

436. מכאן שמצאנו, ככלל, להעדיף את גרסאות החוקרים על פני זו של הנאשם בנוגע לאופן התנהלות החקירה. עם זאת אין בכך די לצורך הכרעה בכל טענות הזוטא שכן בחלקן מדובר בעניינים הדורשים בחינה משפטית, כפי שיפורט להלן.

IV. דיון בקבילות אמרתיו של הנאשם

437. בראשית הדברים נציין בקצרה, שכן הדברים מוכרים וידועים, כי על פי סעיף 12 לפקודת הראיות נדרשת התביעה להוכיח כי הודיית הנאשם שניתנה מחוץ לכתלי בית המשפט ניתנה באופן חופשי ומרצון; ומקום בו נוקטים גורמי החקירה אמצעים פסולים כלפי נחקרים, כגון – אלימות, איומים, תחבולות בלתי הוגנות, יצירת לחץ נפשי בלתי הוגן וכיו"ב, עשוי הדבר להביא לפסילתה של קבילות ההודיה. עם זאת, ההלכה הנוהגת כפי שנקבעה בפסיקת בית המשפט העליון, היא כי הודיה אינה נפסלת אך בשל עצם הנקיטה באמצעי פסול, אלא יש לבחון האם בכוחו של אותו אמצעי פסול לשלול את חופשיות הרצון של הנחקר (ר' ע"פ 115/82 מועדי נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(1) 197; ספרו של המלומד קדמי שאוזכר לעיל, עמ' 50).

438. לצד האמור, בשנת 2006, עם מתן פסק הדין בע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התצ"ר, תק-על 2006(2) 1093, יצר בית המשפט העליון דוקטרינה פסיקתית לפסילת ראיות, בנוסף על הכלל הקבוע בסעיף 12 לפקודת הראיות, וזאת כחלק משמירה על הגינות ההליך הפלילי, בשים לב לפערי הכוחות המצויים

בין הנחקר לבין חוקריו. על פי כלל הפסילה הפסיקתית, לבית המשפט מסור שיקול דעת לפסול קבילותה של ראיה בהליך פלילי, באם נוכח לדעת כי הראיה הושגה שלא כדין, וכי קבלתה תוביל לפגיעה משמעותית בזכותו של הנאשם להליך הוגן. דהיינו, ניתן הדגש להתנהגות גורמי החקירה ומידת שמירתם על זכויות הנאשם, בשונה מההלכה שנקבעה בעניין מועדי כמפורט לעיל. זאת תוך שהובהר כי סעיף 12 לפקודת הראיות ודוקטרינת הפסילה הפסיקתית הם הסדרים משלימים, שאינם מוצאים זה את זה, בשים לב לתכליותיו השונות של כל אחד מההסדרים (ר' ע"פ 1784/14 **אשרף עאשור נ' מדינת ישראל** (2015), פסקה 51 לפסק הדין).

439. ביישום לענייננו: בשים לב לממצאי המהימנות שנקבעו לעיל, התייתר הדיון בטענות בדבר איומים על משפחת הנאשם, הבטחות שניתנו לו ואלימות פיזית שננקטה כלפיו; אמנם מצאנו לקבוע כי אכן החוקרים ניסו לייצר אווירה חברית ותומכת כלפי הנאשם בחקירתו הראשונה, כחלק מטקטיקת החקירה - אך בכך בודאי אין כל פסול, וכפי שפורט בהרחבה לעיל גם איננו סבורים כי בשל כך הודה הנאשם.

440. עניין נוסף שאיננו מתעלמים ממנו נוגע לאותו מפגש של הנאשם עם סני"צ אלישר, ביום 08/04/14: על אף שדחינו את טענת הנאשם כי סני"צ אלישר סטר לו, הרי שגם נקיטת גידופים והשמצות היא אסורה ונפסדת ועשויה להוות שיקול לפסילת הודיה (ר' ע"פ 9613/04 **בן סימון נ' מדינת ישראל** (2006); ע"פ 10994/08 **מדינת ישראל נ' תורג'מן**, פ"ד סג(1) 481). עם זאת, יש להבחין בין אירועים של גידופים והשמצות חוזרים ונשנים שבהם עסקה הפסיקה שפורטה לעיל, לבין אירוע, אמנם פסול אך יחיד וחריג בנוף החקירה. יתר על כן - הנאשם לא הודה בדבר בעקבות אותו אירוע. למעשה עד ליום 11/4/2014 לא השתנתה גרסתו.

441. באשר למעצרו של אבי הנאשם: השתכנענו כי עצם **זימונו של האב לחקירה** לא נעשה כדי ללחוץ על הנאשם. האב זומן נוכח חשד שהתעורר בדבר קשר שלו עם מאיר, שאף הוא מעורב בעבירות הנוגעות לנאשם - וזאת לאחר שבהאזנות הסתר שהובאו בפנינו נשמע מאיר מבקש מהנאשם מספר פעמים כי ישוחח עם אביו ביחס אליו. נזכיר כי גם אשתו של הנאשם נחקרה ושוחררה, ומקום בו קיימים חשדות הקשורים להיבטים שונים של חיי הנאשם, אין תימה בכך שגורמי החקירה ביקשו גם לבדוק עניינים מסוימים עם בני המשפחה. עם זאת נותרת בעינה התהיה מדוע היה צורך גם **לעצור**

את האב, לאחר שהגיע למשרדי הימ"ר כמעוכב. תהיה זו מתעצמת לאור העובדה שהאב שוחרר מיד עם כניסתו לחקירה. לטעמנו שאלה זו לא זכתה למענה מספק בקרב גורמי החקירה, באופן שיש בו ליצור תחושה כי אכן מדובר בעניין מכוון, על מנת להפעיל לחץ על הנאשם.

442. הפניית איום הנוגע לפגיעה בבן משפחה עשויה כשלעצמה להחשב לאמצעי פסול בעת גביית הודיה (ר' ספרו של המלומד קדמי, עמ' 71-72). עם זאת, כאמור, טענת הנאשם לפיה היה בכך כדי להשפיע על מצבו הנפשי עד כדי שבירה נדחתה על ידינו; טענות הנאשם על כך שסבר כי אביו עודנו עצור מספר ימים לאחר מכן, נדחו כשקירות נוכח דברים מפורשים שאמר למדובבים; הנאשם עמד על גרסתו המכחישה גם באמרה שנגבתה ממנו לאחר מעצר אביו ביום 10/4/2014 - וככלל דחינו את הטענה לפיה עניין זה עמד בבסיס הודאתו ביום 11/4/2014. כאמור, נציין עוד, כי עצם הבאת האב לחקירה - לפחות כמעוכב - היתה סבירה בנסיבות העניין; וכי לא מצאנו תימוכין לאמור בטענות הזוטא הכתובות, לפיהן הושמע איום על פגיעה בקריירה הצבאית של האב, מה גם שבתקופה זו כבר פרש האב מצה"ל.

443. עם זאת, מצאנו טעם מסוים בטענות שהופנו כלפי אופן מתן זכות ההיוועצות לנאשם בחקירתו הראשונה מיום 6/4/2014.

444. זכות ההיוועצות בעו"ד הוכרה עוד מקדמת דנא כזכות חשובה, כחלק משמירה על זכויות הנאשם ובעיקר זכותו להליך הוגן. בעניין **יששכרוב**, שאוזכר לעיל, חלה התפתחות משמעותית לעניין זה, עם יצירת דוקטרינת הפסילה הפסיקתית; ובהמשך לכך הובעה לא פעם הדעה, לפיה גם מקום בו אין בפגיעה בזכות ההיוועצות, כדי לפסול את קבילות אמרת הנאשם הרי שהדבר עשוי להשפיע על משקלה, ולעיתים להצדיק נקיטת סעדים מתונים יותר, כגון הקלה במידת העונש (ר' למשל חוות דעתו של השופט מלצר, בע"פ 10715/08 **ישראל אשר ולס נ' מדינת ישראל**, תק-על 2009 (3) 3219 ובע"פ 1292/06 **יחיא תורק נ' מדינת ישראל ואח**, תק-על 2009 (3) 601. כן ר' את פסק דינו של בית הדין הצבאי לערעורים בע/10/124 **סמל מוראד איסמאעיל נ' התצ"ר** (2010)).

445. זכות ההיוועצות בעו"ד מעוגנת בחקיקה במסגרת סעיף 32 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, העוסק בנושא הסברת הזכויות לעצור על ידי הקצין הממונה בתחנת משטרה. כמו כן לפי הוראת סעיף 19(א) לחוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995 הוטלה חובה על

הממונה על התחנה או החקירה להודיע לעצור שמובא לתחנה בדבר זכותו להיוועץ בסניגור ציבורי.

446. בראי הזכות האמורה, נכתבה במסגרת הצבאית הוראת קמצ"ר X (להלן: "ההוראה") בנושא: "היוועצות בעורך דין ומסירת הודעה על מעצר"; ובה נקבע כי זכות ההיוועצות כוללת את הזכות להיות מיוצג על ידי עו"ד שרשאי לשמש סניגור בפני בתי דין צבאיים או על ידי סניגור צבאי. כן נקבע, כי מקום בו מתעוררת חובת יידוע החשוד אודות זכותו להיוועץ בעורך דין, יש להציג לחשוד ללא דיחוי רשימת סניגורים מעודכנת ולהבהיר לו כי זכותו להיוועץ בסניגור צבאי ללא עלות. ההוראה מעגנת גם את זכות ההיוועצות הטלפונית עם עורך דין וכן מפרטת את דרכי הפניה לסניגוריה הצבאית.

447. ביישום לענייננו - מהבחינה הפורמלית עמדו החוקרים בחובתם לתת לנאשם את זכות ההיוועצות. עם זאת, אנו סבורים כי הדרך בה הודיעו על כך לנאשם לא היתה ראויה - שכן עוד לפני שניתנה לנאשם ההזדמנות להשיב, המשיכו החוקרים בהצעה נוספת, שידבר עימם קודם לכן. אין הדבר אומר שזכות ההיוועצות נשללה ממנו או שלא ניתנה לו האפשרות להגיב לה כלל; אולם ניסוח הפניה באופן זה עלול להטעות את הנחקר ולתת לו את התחושה לפיה טוב יעשה אם יוותר על זכותו וישוחח קודם לכן עם החוקרים. ניסוח הפניה באופן זה כלפי הנאשם בולט במיוחד, בשים לב לכך שהצגת זכות ההיוועצות לנחקרים האחרים לא נעשתה באותו האופן (ר' למשל את אזהרתו של ליאור כץ בתמליל 519/14 מיום 6/4/2014 עמ' 1, שורות 25-31; אזהרתו של מאור מלכה, בתמליל 516/14 מיום 6/4/2014, עמ' 1, שורות 24-29; אזהרתו של מאיר חבר, באמרתו ס' 10, מיום 6/4/2014, עמ' 1 שורות 1-2).

448. לכך יש להוסיף כי הנאשם לא הועמד על זכותו להיוועץ בסניגור צבאי, בהתאם להוראת קמצ"ר כפי שפורטה לעיל. נציין, כי אמנם מדובר בהוראה המחייבת בחקירות מצ"ח ולא בחקירות של משטרת ישראל; ולפיכך מצאנו לקבל את עדויות כלל החוקרים מהן עולה כי הוראה זו אינה מוכרת להם. עם זאת, בחקירה נכח גם חוקר צבאי, אשר אף אישר כי הוא נוהג להציע היוועצות בסניגור צבאי בחקירות שהוא עורך. על אף האמור הוא לא התערב בחקירה ולא העמיד את הנאשם בדבר זכות ההיוועצות בסניגור צבאי.

449. עניין נוסף נוגע לזכות הנאשם להיוועץ בסניגור ציבורי. מעדותה של רפ"ק איסטרמן, עלה כי בהתאם לנהלים המחייבים נשלחה הודעה לסניגוריה

הציבורית על מעצרו של הנאשם. עם זאת, עולה מתמליל החקירה, כי לנאשם לא נמסרה זכותו להיוועץ בסניגור ציבורי או צבאי. כזכור תלו זאת החוקרים בכך שנוסח האזהרה באותה תקופה לא כלל את נושא ההיוועצות בסניגור ציבורי, וכי נוסח זה תוקן מספר חודשים לאחר חקירת הנאשם. לעניין זה נעיר, כי על אף שמקובלים עלינו דברי החוקרים לפיהם פעלו בהתאם לנהלים המחייבים אותם באותה עת, הרי שאין בכך כדי להוות תשובה מספקת, שכן הזכות לייעוץ ללא תשלום כספי עשויה להיות רלוונטית עד מאוד לאדם מן השורה שנעצר באישון לילה ואינו מצויד בשגרה בסוללת עורכי דין. יתר על כן הוראת סעיף 19(א) לחוק הסניגוריה הציבורית קיימת כבר שנים רבות, עוד לפני שתוקן הנוסח המחייב במחשבי הימ"ר וראוי היה כי חוקרים ותיקים ומנוסים יכירו ויפעלו על פיה.

450. לעניין זה נדרש בית המשפט העליון בע"פ 8974/07 **הונצ'יאן לין נ' מדינת ישראל** (2010), בפסק דינו של כב' השופט רובינשטיין, עת קבע כי:

"במבט צופה פני עתיד, כיון שמדובר בהליך פלילי ובחרותו של אדם – יש להקפיד על כריכת ההודעה על עצם זכות ההיוועצות עם ההודעה על אפשרות המינוי של סניגור ציבורי. על אנשי הרשות להודיע על זכות ההיוועצות יחד עם אפשרות המינוי במשפט אחד, בשגרת לשון אחת בהירה. כשם שמפי המחוקק שני רכיבי ההודעה "בדיבור אחד נאמרו" (בבלי ראש השנה כו ע"א), כך צריך להיות גם מפי קצין המשטרה. גישה זו, שיש מקום לטעמי לעגנה בהוראות הנורמטיביות המחייבות (ועד שיפעל המחוקק, בנהלי המשטרה), יש בה מן ההגיונות, היא מונעת פגיעה בזכויות החשוד, ומכוונת לדעת המחוקק, שראה את מכלול החקירה גם באספקלריא זו".

451. מהמקובץ עולה, כאמור כי על אף שלא ניתן לטעון שזכות ההיוועצות נשללה מהנאשם, הרי שאופן הצגתה היה פגום; עם זאת, כידוע, קובעת דוקטרינת הפסילה הפסיקתית, כי יש ליצור נוסחת איזון, מקום בו הוכחה פגיעה בזכויות הנחקר, אשר תיושם על פי שיקול דעתו של בית המשפט, בהתחשב בנסיבותיו של כל מקרה לגופו, תוך בחינת מגוון שיקולים הנוגעים לאופיה וחומרתה של אי החוקיות שהיתה כרוכה בהשגת הראיה; מידת ההשפעה של האמצעי הפסול על הראיה שהושגה; ושאלת הנזק מול התועלת החברתיים הכרוכים בפסילתה.

452. בראי השיקולים שנמנו בעניין **יששכרוב** לא מצאנו לפסול את קבילות אמרתו של הנאשם; ולטעמנו הפגם שנפל באופן השגת הראיה נדרש להתבטא בהפחתה, גם אם מינורית, במשקלה.

לעניין זה שקלנו, כי הפגם שנפל בפעולת החוקרים אינו טכני בלבד. נוכח חשיבותה הרבה של זכות ההיוועצות יש להציגה באופן מלא וברור, ולהקפיד גם על הצגת הזכות להיוועצות בסניגור ללא תשלום (בין אם מהסניגוריה הצבאית או הציבורית). מנגד, גם לא סברנו כי מדובר בהפרה בוטה וחמורה, שכן החוקרים עמדו בחובתם הבסיסית להודיע לנאשם את בדבר הזכות העומדת לו להיוועץ בעורך דין - וזאת גם אם הדעת אינה נוחה מהאופן בה הוצגה הזכות. כפי שפירטנו לעיל, גם העדר האזכור לסניגוריה הצבאית והציבורית אין מקורו בזדון או בכוונה רעה. עוד נציין, כי על אף הדברים הנכוחים שצוינו בעניין זה בע"פ 8947/07 שאוזכר לעיל, הרי שבמבחן המעשה, לא נפסלה באותו מקרה הודאת הנאשם, תוך שצוין כי הדבר מצריך הרחבה של הלכת **יששכרוב**, גם להפרת חובת ההודעה בדבר האפשרות למינוי סניגור ציבורי.

באשר למידת ההשפעה של האמצעי הפסול על הראיה שהושגה - כיוון שבסופם של דברים המידע בדבר הזכות להיוועצות אכן ניתן לנאשם, גם אם באופן שאינו מיטבי, אנו סבורים כי מידת ההשפעה על הראיה שהושגה אינה גבוהה. כפי שכבר ציינו, הנאשם הצטייר כאדם מחושב, אשר השיב במהלך חקירותיו בהתאם להערכה מושכלת בדבר המידע שקיים בידי החוקרים - ונראה כי באותו שלב הונחה בעיקר על ידי המחשבה לפיה אם ימסור מידע, יתכן שיהיה בכך כדי לסייע לו לקבל הקלות כאלה ואחרות (על כן גם הציע לשתף פעולה כסוכן סמוי). נזכיר עוד כי אין זו הפעם הראשונה שהנאשם נחקר, וכי הוא אישר בפנינו שהיה מודע למשמעותה של זכות ההיוועצות. יתר על כן, כפי שפורט לעיל, הנאשם למעשה אישר כי **בחר** שלא להיוועץ בעורך דין, בשל תחושתו הנוחה בחקירה, והחליט "לזרום", כך כלשונו, עם החוקרים.

עת בחנו את הנזק אל מול התועלת החברתיים הכרוכים בפסילת הראיה נתנו דעתנו לכך שבעניין **יששכרוב** עמד בית המשפט העליון על כך שמקום בו העבירות הן חמורות מאוד, הרי שפסילת הראיה עלולה לפגוע יתר על המידה באינטרסים שעניינם לחימה בפשע, והגנה על שלום הציבור ועל נפגעי עבירה. לעניין זה נזכיר כי הנאשם נתפס זמן קצר לפני שהחלה החקירה, כשברשותו עשרה טילי לאו, בדרכו למוכרם לאדם המוכר לחוקרים כגורם עברייני; החוקרים הניחו, במידה רבה של צדק, כי אין זו הפעם הראשונה שהוא מעורב בפעילות עבריינית שכזו; וקיימת גם חשיבות לאיתורם של אמצעי לחימה ש"זלגו" מרשות צה"ל. מהצד השני יש להעיר, כי דווקא כשמדובר

בעבירות חמורות שכאלה, ובחוקרים מנוסים, מצופה היה כי יעמדו על קוצו של יוד ויקפידו במיוחד על מתן הזכויות הבסיסיות לנחקר.

453. סיכומם של דברים, אם כן, כי איננו רואים לנכון לפסול את אמרתו של הנאשם, ת/1, ובאיזון הכולל סברנו כי לשם הזהירות יש לקבוע כי נוצרה פגיעה מסוימת במשקלה.

454. כזכור, לסוגיה שעניינה הפגיעה בזכות ההיוועצות בחקירה הראשונה, מתווספת טענה נוספת, הנוגעת לנוכחות החוקרים בשיחות טלפוניות שערך הנאשם עם באי כוחו. יצוין כי עניין זה לא בורר באופן מקיף עם גורמי החקירה. החוקר זיטון הוא החוקר היחיד שנשאל על כך וטען, כי על פי הנהלים המחייבים את החוקרים, הם אינם אמורים לעזוב את חדר החקירות בעת שיחה טלפונית. כן עמד על כך שהחוקרים אינם שומעים את פרטי הייעוץ שכן השיחה נערכת כשהטלפון אינו במצב "רמקול" ורק הנחקר יכול לשמוע את הנאמר על ידי בא כוחו. תשובתו של החוקר זיטון נתמכת גם מעיון בתמלילי חקירתם של נחקרים אחרים - כך למשל בתמליל 536/14 מיום 8/4/2014, בעמ' 2, מבהיר אזולאי לעורך דינו של מאיר, בשיחה טלפונית עימו, כי אין כל כוונה לצאת מהחדר בעת שמתנהלת שיחה טלפונית בינו לבין החשוד, אולם גורמי החקירה אינם מאזינים לדברי הסניגור. לא למותר לציין, כי לא תועדה התנגדות דומה של באי כוחו של הנאשם לשוחח עימו שיחות טלפוניות כשהחוקר מצוי בחדר החקירות.

455. גישת החוקרים לעניין זה אינה נקייה מספקות. מחד גיסא - לנאשם היתה הזדמנות להיפגש עם עורכי דינו בדיון המעצר וכן קיימת לו הזכות למפגש פרונטלי עם עורך דין במהלך שהותו במעצר. מבחינה זו ההיוועצות הטלפונית היא בבחינת חריג ותוספת לזכויות הקיימות. כמו כן גם במהלך השיחה החוקרים אינם יכולים להאזין לדברי עורך הדין, כך שמבחינה פורמלית נשמר החיסיון בין עורך דין ללקוח. מאידך גיסא, ברי כי נוכחות החוקרים במקום מקשה עד מאוד על קיום שיחה חופשית ופתוחה של העצור עם בא כוחו, ומעקרת במידה רבה את אפשרות למתן ייעוץ אפקטיבי.

456. עם זאת, כאמור, ההגנה לא פיתחה את הנושא, עד להעלאתו במסגרת סיכומיה הכתובים. לא הובהר האם יש נהלים כתובים בנושא (מעבר לשגרת עבודה רגילה) ומה ההנחיות שניתנו על ידי סני"צ אלישר או בכירים ממנו בנושא זה. כמו כן, לא הובהר כיצד היה בכך כדי לפגוע, אם בכלל, באמרות שנמסרו על ידי הנאשם. נעיר עם זאת, לעתיד לבוא, כי לטעמנו, מדובר בנוהל

שאינו ראוי; וכי ככל שיש כוונה להעניק זכות ייעוץ טלפונית לנחקרים, ראוי שהיא תינתן באופן המאפשר ייעוץ אפקטיבי והתבטאות חופשית גם של הנחקר ולא רק של בא כוחו.

457. לבסוף נתייחס בקצרה לטענה נוספת שהעלתה ההגנה בסיכומיה, הנוגעת להתבטאות של החוקר זיטון כלפי הנאשם במהלך החקירה ביום 8/4/2014 (תמליל 537/14, עמ' 10, שורה 6): "העורך דין שלך בחוץ, אתה עם אזיקים, תחשוב קדימה". נטען, כי אמירה זו, לאחר שהנאשם נועץ בבא כוחו, מהווה פגיעה ביחסי האמון של הנאשם עם בא כוחו, באופן שנאסר בפסיקה (ר' ע"פ 1301/06 **עזבון המנוח יוני אלזם ז"ל נגד מדינת ישראל**, פ"ד סג(2) 177). לאחר בחינת הדברים מצאנו לדחות גם טענה זו. דבריו של החוקר זיטון לא נאמרו לנאשם לאחר הייעוץ

, אשר החל להכחיש את מודעותו לתוכנם של התיקים שנמצאו ברכבו (לאחר שבחקירתו הקודמת כבר הודה בכך שידע מה תוכנם). כמו כן בתשובה לשאלות ההגנה בעניין זה, טען זיטון כי לא היתה לו כל כוונה להביע דעה על טיב הייצוג. אנו סבורים, ככלל, כי ראוי היה להימנע מאמירת הדברים, וכי גורמי החקירה נדרשים להקפיד שלא לומר דבר שעשוי להיות לו נגיעה ליחסי עו"ד - לקוח. עם זאת, לא מצאנו כי יש באמירה זו, בנסיבות שתוארו לעיל, כדי להבאיש את שמו של עורך הדין או לפגוע ביחסי האמון בינו לבין הנאשם; ודאי לא דוגמת האירועים שתוארו בעניין אלזם (שם כזכור נקטו מדובבים שפגשו בנאשם במילים קשות נגד התנהלותו של עורך הדין של הנאשם, הגדירו אותו כעצלן, כמי שמזלזל בנאשם, מפקיר אותו ו"מוכר אותו" למשטרה, וכן המליצו לנאשם לפטר אותו ולשכור עורך דין אחר).

458. לסיכום פרק זה - ככלל, מצאנו לדחות את טענות הזוטא של ההגנה, ולקבוע כי גם ככל שהופעלו אמצעים פסולים (באופן מינורי ופחות משמעותית מכפי שנטען על ידי ההגנה) לא היה בהם כדי להשפיע על רצונו הטוב והחופשי של הנאשם. לצד האמור, סברנו כי הפגיעה בזכות ההיוועצות של הנאשם עשוי להשפיע במידה מסויימת, אם כי מינורית למדי על משקלה הפנימי של אמרתו הראשונה – ת/1. נציין, עם זאת, כי מצאנו לבחון את כלל אמרותיו של הנאשם בזהירות ובחשדנות. אמנם ככלל אין לנו עילה להניח, כי הנאשם נמנה על אחת מקבוצות הסיכון למתן הודאות שווא (ר' הפירוט בעניין זה ברע"פ 4142/04 **מילשטיין נ' התצ"ר** (2006)), ואנו סבורים שמשקל אמרותיו גבוה למדי; אך כפי שכבר צוין, התרשמנו כי הנאשם אינו

מהסס לשנות את גרסאותיו באופן מחושב לצורך השגת מטרותיו - בין אם בחקירה ובין בעדותו בפנינו. אין זה אומר כי הודאותיו בעבירות המיוחסות לו אינן הודאות אמת, שכן כאמור, סברנו כי הוא הודה בהתאם לאירועים שקרו וקיבל החלטה מושכלת בכל חקירה מה לחשוף ומה להסתיר; אך בשים לב לכך שהיו פרטים שאותם שינה מספר פעמים בהודאות שונות שמסר, סברנו כי בעיקר בנושאים בהם לא גילה עקביות, יש לבחון את הדברים בזהירות, ולהימנע מהרשעה, מקום בו לא נמצאה תוספת ראייתית משמעותית.

459. בטרם נפנה לפרק הבא העוסק בבחינת הראיות שהוצגו בראי האישומים והסקת המסקנות המתחייבות - נזכיר את הכללים הידועים בנוגע לקביעת המשקל להודיית בחקירה. לעניין זה נקבע לא אחת, כי יש להעריך את משקלה של הודיית נאשם בחקירה, על פי הצטברותם של שני מבחנים - פנימי וחיצוני. המבחן הפנימי עניינו הערכת משקלה של ההודאה גופה, לאור סימני האמת המתגלים ממנה, הגיונם של הדברים האמורים בה והשתלבותם זה בזה. המבחן החיצוני עניינו אימות ההודאה על ידי בחינת סימני האמת החיצוניים לה, דהיינו על ידי "דבר מה נוסף" (ר' ד"נ 3081/91 קוזלי נ' מ"י, פ"ד מה(4) 458, 441; ע/78, 09/73 טור' דקל קומימי נ' התצ"ר וערעור שכנגד; ע/34, 03/34 סמל סרגיי קגן נ' התצ"ר; ע/88, 07/88 התצ"ר נ' סמל מייקל דרעי).

מטרתו של אותו "דבר מה נוסף" היא לאמת את ההודאה על ידי העמדתה במבחן סימני האמת החיצוניים, ועל כן היא מהווה ראייה מאמתת, בדומה ל"דבר לחיזוק", הנדרש מכוח הדין בהיבטים אחרים, ולא ראייה מסבכת, כגון ראיית "סיוע". עם זאת משקלה של ראיית ה"דבר מה" אינו אחיד, והוא נקבע בכל מקרה לגופו, לפי נסיבותיו, בעיקר בהתאם למשקל ההודאה - תוך שמתקיימת זיקת גומלין ישירה, ביחס הפוך בין משקל ההודאה למשקל ראיית ה"דבר מה" - ככל שמשקלה של ההודאה גבוה יותר, משקלו של ה"דבר מה" הנדרש נמוך יותר. על מקום בו משקל ההודאה מלא, באופן שאינו מעורר חשש מיוחד כי תוכנה אינו אמת, וכאשר עצם התרחשות העבירה מוכח גם בראיות אחרות נדרש דבר מה במשקל נמוך שאינו נדרש להתייחס בהכרח לגזרת המחלוקת, כל עוד הוא מאמת את ההודאה. לעומת זאת מקום בו משקל ההודאה אינו רב, כאשר היא ניתנה על ידי אדם הלוקה בנפשו או בשכלו, מסומם או שיכור; או כאשר עצם התרחשות העבירה אינו מוכח בכל ראייה אחרת ומוטל גם הוא בספק - יידרש 'דבר מה' ממשי, שיהא

בכוחו להסיר את החשש המוגבר כאמור; ויתכן גם כי במקרים מעין אלה תהא הנטיה לדרוש, מטעמי הגיון וזהירות, כי ראיית ה"דבר מה" תתייחס לנקודה השנויה במחלוקת בין הצדדים (ר' ע/72/03 התצ"ר נ' רב"ט יובל שביט [פדאור (לא פורסם) 04 (19) 217], פסקאות 14-15).

460. עוד נציין, כי לפי גישת הפסיקה, מקום בו מדובר בסדרת עבירות הקשורות זו ברעותה, עד כדי היותן "מסכת אחת" די ב"דבר מה" לאחת העבירות (ר' ספרו של המלומד קדמי, עמ' 170; ע"פ 869/81 שניר נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(4) 169, 235). לכאורה, לפי מבחן זה די היה בכך שהנאשם הודה ואישר את מעורבותו בהוצאת טילי הלאו על מנת להוות "דבר מה נוסף" לכלל האירועים בהם הוציא פרטי אמל"ח מרשות צה"ל ומכר אותם. עם זאת, לשם הזהירות, בשים לב לאותם סייגים שצוינו באשר לאמרתו של הנאשם, מצאנו כי ראוי שתימצא ראיית "דבר מה נוסף" לכל אחת מהפרשות בהן הוא מואשם; ועל כך בהמשך.

V. מסקנות

461. כעת נפנה, לאור ממצאי המהימנות ומסקנותינו בנוגע לקבילות אמרות הנאשם, לבחון האם הוכחה אשמת הנאשם כנדרש בכלל העבירות המיוחסות לו. שכן כידוע, נקבע בסעיף 34(א) לחוק העונשין, כי: "לא יישא אדם באחריות פלילית לעבירה אלא אם כן היא הוכחה מעבר לספק סביר"; בעניין זה נפסק, כי: "מבחן הספק הסביר הוא ... מבחן השכל הישר וניסיון החיים" (ע"פ 524/77 מזרחי נ' מדינת ישראל, פ"ד ל"ב (2) 682, 686), וביתר הרחבה, הובהר כי: "המשמעויות של הרשעה בדין פלילי הן, בדרך כלל, חמורות יותר מן הזכייה או ההפסד בהתדיינות אזרחית. לכן נקבעו במשפט הפלילי קריטריונים ייחודיים ומחמירים בעניין חובת ההוכחה ומידתה... אמת המידה, אשר על-פיה אין הרשעה אלא אם כן יש ראיות לאשמה שמידתן מעבר לכל ספק סביר, היא אבן היסוד של המשפט הפלילי ודרכי הפעלתו. הכלל האמור בדבר מידת ההוכחה הנדרשת בהליך פלילי הוא אחיו הבכור של הכלל הקובע כי חובת ההוכחה רובצת על התביעה עד תום, ושניהם יחד מצטרפים זה לזה ומשלימים את המסגרת הכללית לפיה מתנהל ההליך הפלילי. לשון אחר, על ההוכחה להיות כה משכנעת וקרובה לוודאי, עד כי ייאמר לגבי טענה הנטענת לזכותו של הנאשם (קרי, נגד חיובו בדין), כי הדבר אמנם בגדר האפשרי מבחינה תיאורטית, אך זוהי אפשרות כה רחוקה

עד אשר אין לתת לה כל ממשות. ספק כזה אינו קם על דרך העלאת השערות מצוצות מן האצבע. צריך הוא להיות הגיוני ואחוז בראיות". (ע"פ 10049/03 **פלוני נ' מדינת ישראל** פ"ד נט(1), 385, עמ' 416-417):

462. בעת בחינת האירועים השונים נשוב לסדר בו הם פורטו בעת הצגת התשתית העובדתית. ביחס לאירועים בהם מעורב מאיר חבר, נבחן גם האם יש לראות בו מסייע (כטענת התביעה) או מבצע בצוותא (כטענתה של ההגנה ביחס להוצאת טילי הלאו, וכן כטענה חילופית של ההגנה ביחס לאירוע גניבת הרימונים מבונקר X).

פ"א 1 - אספקת נעלי "אסולו" לליאור לצורך מכירתם בשוק הפרטי

463. כזכור, הראיה היחידה לעניין זה היא אמרתו של ליאור, אשר הוכרז כעד עוין. אמנם בעדותו בבית הדין חזר על הדברים הנוגעים למכירת הנעליים בחצי פה, אך ללא כל פירוט, ותוך שינוי המחיר שהתקבל, לכאורה, ממכירת הנעליים. הנאשם לא נחקר בצורה מסודרת לעניין זה, בניגוד לעניינים אחרים, וגם כשעלה הנושא כלאחר יד הכחיש את מעורבותו (ר' תמליל מיום 8/4/2014). גם בעדותו בבית הדין הכחיש את הדברים.

464. כיוון שליאור הוא שותפו של הנאשם לדבר עבירה בסוגיה זו, טעונה עדותו דבר לחיזוק (ר' סעיף 54א' לפקודת הראיות); עוד עמדנו לעיל על כך שאמרת חוץ שהתקבלה לפי סעיף 10א' לפקודת הראיות טעונה דבר לחיזוק (בהתאם לסעיף 10א(ד) לפקודת הראיות), וזאת אף אם ניתן לה מלוא האמון והמשקל הראייתי. ככלל הדעה המקובלת היא שדרישת ה"דבר לחיזוק" הנקובה הן בסעיף 54א' לפקודת הראיות והן בסעיף 10א(ד) לפקודת הראיות, היא דרישה זהה בטיבה ובאופיה, שניתן ללמוד על משמעותה מן הפסיקה המתייחסת לכל אחד משני הסעיפים; ובכל מקרה עסקינן בדרישה לתוספת ראייתית שאינה "מסבכת" כדוגמת מקום בו נדרשת תוספת מסוג "סיוע", אלא מאמתת בלבד, דהיינו תוספת הבאה לאמת דברי העד ואינה נדרשת להתייחס לשאלה השנויה במחלוקת (ר' ספרו של קדמי "על הראיות" שאוזכר לעיל, עמ' 404). בנוסף לכך ליאור העיד במשפטו של הנאשם לאחר גזירת דינו. מכאן, כי אין קמה כאן דרישה ל"חיזוק מחוזק" (ר' עפ"א 6325/11 **שלמה פחימה נ' מדינת ישראל** 2012, פורסם בנבו).

465. משקלה של ראיית החיזוק משתנה בהתאם לנסיבות העניין, ביחס למשקלה של הראיה העיקרית הדורשת את אותו חיזוק; ומטבע הדברים

ככל שמשקלה של הראיה העיקרית הדורשת חיזוק גבוה יותר, תקטן הדרישה ביחס לרמת החיזוק הנדרשת, שכן מטרתה של דרישה זו היא לוודא, כי הראיה העיקרית הדורשת חיזוק אכן אמינה דיה על מנת לבסס עליה הרשעה (ר' ספרו הנ"ל של קדמי, בעמ' 411).

466. בענייננו, נוכח הצטברות דרישת החיזוק משני מקורות שונים – הן מכוח דיני השותפות והן מכוח סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות, הנטייה היא לדרוש "דבר לחיזוק" בעל משקל מוגבר, על מנת לסלק את החששות העומדים בבסיסה של כל אחת משתי הדרישות. עם זאת, אין בכך כדי לשנות את רמת הדרישה ולהפכה לדרישת "סיוע" (ר' בספרו של קדמי עמ' 413 - 416).

467. לפיכך, מצאנו לקבוע כי על אף שלפתחו של הנאשם רובץ חשד כבד ביחס לפרשה זו, הרי שאשמתו בפרט אישום זה לא הוכחה מעבר לספק סביר. בעת קביעת ממצאי המהימנות לעיל עמדנו על כך שיש לבחון את דבריו של ליאור בזהירות, נוכח התרשמותנו מאופן מתן עדותו. דבריו בנוגע למכירת הנעליים נאמרו, כזכור, בראשית חקירתו, כשניסה להסיט את ההאשמות כלפיו בנוגע לשותפות עם הנאשם בעסקאות אמל"ח. כמו כן, לדבריו לא נמצא כל חיזוק חיצוני. מדובר באירוע שהוא שונה בטיבו ובאופיו מהאירועים האחרים המפורטים בכתב האישום, ולכן גם לא סברנו כי שילובו עם אירועים אחרים בכתב האישום מהווה מסכת ראייתית אחת, באופן שבו חיזוק ביחס לאירועים אחרים (שעליהם עוד נעמוד להלן) יחזק גם אותו. זאת מבלי להידרש גם לחשד (הכבד) שהופנה כלפי מאיר למעורבות במכירת נעליים.

פ"א 2-3 : הוצאת X רימוני רסס ומכירתם לליאור כץ עבור אביו – נובמבר 2012

468. בעניין זה הוצגה בפנינו תשתית ראייתית הכוללת כזכור את אמרותיו במשטרה של ליאור, ת/37 ות/38; אמרת ההודאה של הנאשם בת/26, אשר אושרה על ידו גם בהמשך בת/3; ולבסוף אמרותיו של בוריס, אביו של ליאור – אשר אישר כזכור את נכונות האמור בכתב האישום בו הודה (ומבוסס על אמרותיו ואמרות בנו).

469. לאחר שבחנו את הדברים נחה דעתנו, כי הוכחה אשמתו של הנאשם מעבר לספק סביר ביחס לאירועים אלה. עדותו של ליאור דורשת אמנם, גם ביחס לאירוע זה, חיזוק מוגבר, אך הודאתו של הנאשם עונה בהחלט על דרישה ראייתית זו, שכן אין מניעה כי ראיה הטעונה חיזוק תחזק ראיה אחרת

הטעונה תוספת ראייתית (ר' קדמי בספרו שאוזכר לעיל, עמ' 150). מכאן, כי בין אם נראה בהודאת הנאשם ראייה עיקרית, הנתמכת בהפללתו של ליאור (שהיא ראייה מסבכת, עוד מעבר לתוספת ה"דבר מה" הנדרשת); ובין אם נראה בהפללה של ליאור כראייה עיקרית, הנתמכת באישור הפרטים ע"י הנאשם עצמו – האשמה בעניין זה הוכחה כנדרש. נזכיר, כפי שפורט לעיל, טענות הנאשם כנגד קבילות אמרותיו ת/26 ות/3 נדחו; ונסיון החיים והשכל הישר מלמדים, כי הודית חוץ שונות של נאשם במועדים שונים, מחזק את משקלן הפנימי (ר' 1094/07 **דדון נ' מדינת ישראל** (2008)). כמו כן לא מצאנו לקבל את טענת הנאשם לפיה הושמו הדברים הנוגעים למכירת רימוני הרס בפיו - שכן הנאשם עמד בהכחשתו לגבי אירוע זה גם בראשית גביית אמרתו ת/26 ורק בהמשך הודה בכך, תוך מתן פירוט עצמאי בדבר אופן התרחשות העבירה. אמרות הנאשם, אמרות החוץ של ליאור ודבריו של בוריס משתלבים אפוא ומחזקים זה את זה.

470. לא מצאנו לקבל גם טענה נוספת של ההגנה, בדבר המשמעות שיש לפער בין עדותו של ליאור בנוגע לאופן העברת הרימונים והתשלום בגינם, לבין עדות הנאשם, שמסר כי פגש את אביו של ליאור בצומת קסטינה לקבלת הכסף. החקירה בנושא זה התנהלה כשנה וחצי לאחר האירוע, וייתכן כי הפער בפרט זה, שאינו מרכזי בנסיבות, נובע מכך. כך או כך, הן הנאשם (במסגרת ת/3) והן ליאור מאשרים כאמור את עצם מסירת התיק עם הרימונים, בבסיס. גם לסתירות נוספות ביניהם, כגון שאלת היוזמה לעסקה והעברת תשלום לליאור על חלקו, לא ראינו לייחס משמעות, בשים לב לכך שבאירוע זה, כמו גם באירועים אחרים, ניסו כלל המעורבים להטיל זה על זה את האחריות והיוזמה לאירועים, תוך שכל אחד מהם מנסה להקטין את חלקו.

471. עוד נציין, כי הוכח בפנינו, בראיות חיצוניות, שלנאשם נותר עודף ניכר של רימוני רסס לאחר מבצע "עמוד ענן" - ואף בכך יש כדי לשמש "דבר מה" לאמרתו בנושא זה, שכן הוא תלה את מקורם של רימונים אלה, בעודפים שנותרו מהמבצע. אין בכך שהנאשם גם דיווח על עודף לרס"ר אלול (כפי שהובא בפנינו) כדי לסתור את הדברים, שכן הוצג בפנינו כי מדובר בעודף של 200 רימונים. בנסיבות אלה ודאי שלא היתה כל מניעה מבחינת הנאשם להתחייב ולהשיב כמות נכבדה של רימונים לצורך השלמת חוסרים ליחידות אחרות, ולהותיר לעצמו כמות מסוימת לצורך מטרות עברייניות.

פ"א 4,5,6,7,13,14,15,16,18 הוצאת לבנות חבלה מרשות צבא ומכירתן למאור מלכה

472. כפי שפורט לעיל, בעניין זה יוחסו לנאשם מספר אישומים ומספר אירועים במועדים שונים. לאחר שמיעת כלל העדויות שהוצגו בפנינו, מצאנו כי הוכחה אשמתו של הנאשם מעבר לספק סביר בארבעה אירועים של הוצאת לבנות חבלה ומכירתן למאור המתוארות בפרטי אישום 4,5,6,7,13,14,15,16. לצד האמור סברנו כי קיים ספק סביר בנוגע לאירוע המתואר בפרט אישום 18, העוסק בלבנות החבלה שנמצאו במשאית בבסיסו. עוד מצאנו לדחות את עתירתה החילונית של ההגנה, לקבוע כי הנאשם מכר למאור X לבנות חבלה בלבד.

473. הראיה המרכזית שהוצגה לנו היא אמרתו של נאשם, ת/1 מיום 6/4/2014. אמנם, קבענו לעיל, כי יש להפחית במשקלה, בשל הפגם שנפל באופן הצגת זכות ההיוועצות; אולם גם בהינתן עובדה זו, עדיין משקלה הוא ממשי. בחינה מהותית של הדברים האמורים בה, תוך שכאמור הונח בפנינו גם התיעוד הויזואלי של אותה חקירה, מצביעה על כך שהנאשם סיפר על הוצאת לבנות החבלה באופן "מתגלגל", תוך מתן פירוט והסברים ביחס לכל אחד מאירועי נטילת הלבנות, מועדיהן, הרקע להן והתשלום שקיבל עבורן. בסך הכל סיפר באופן מפורט ובהיר על שלושה אירועים המסתכמים בנטילת 55 לבנות.

474. בנוסף לכך, אמרה זו אינה עומדת לבדה. בחקירה ביום 8/4/2014 אמנם הפחית הנאשם את מספרי הלבנות, אך לא חזר בו מהסיפור הבסיסי לפיו נטל מחנן לבנות פסולות שנמכרו למאור. כן יש לציין, כי מדובר בחקירה שהתאפיינה באופן כללי בניסיון של הנאשם לחזור בו ולהכחיש גם דברים בהם הודה קודם לכן (כך למשל באשר למודעותו בנוגע לטיילי הלאו). בנוסף לכך גם ביום 8/4/2014 ידע הנאשם לספר על X לבנות חבלה נוספות שנטל, אם כי לטענתו אלה הוצאו למטרות חוקיות לצורך אספקה ליחידה אחרת - הדבר מעיד על הנגישות הרבה שלו לאמל"ח, ולמותר לציין, כי לא הובאה עדותו של אותו גורם שקיבל, לפי הטענה, X לבנות חבלה מהנאשם. מכאן גם ניתן ללמוד כי כבר בחקירותיו ידע הנאשם להבחין בין לבנות חבלה שאותן נטל למטרות עברייניות לבין כאלה שסייעו לו בהשלמת תחמושת לאחרים; ועל כן אין סתירה בין עדויות שנשמעו בפנינו על כך שהנאשם סייע

ל"השלמת ציוד" לאחרים לבין התמונה העולה מאמרת הנאשם, לפיה לפחות חלק מפריטי תחמושת אלה שימשו למטרות פליליות.

475. בהמשך לדברים אלה נזכיר את אמרת החוץ של הנאשם בפני המדובבים, להם סיפר על עשרות לבנות חבלה שקבורות במקומות שונים. בדבריו למדובבים גם אישר את אותו קשר עברייני עם מאור באשר למכירת לבנות חבלה.

476. בהמשך חקירתו של הנאשם ביום 11/4/2014, עוד לפני שחל המפנה בהודאתו, סיפר בחקירה שנערכה על ידי החוקר סבן (תמלול 563/14) כי "אצל מאור יש X לבנות והוא אמר שיש לו עוד מהבדואים"; ולבסוף נזכיר את גרסת הנאשם בעימות עם מישל מלכה, ת/34, שם טען כי מישל אמר לו שיש בנמצא כבר די הצורך לבנות חבלה, ואין צורך בעוד.

477. לכך יש להוסיף את אמרתו של הנאשם בת/26, אמרה שכפי שמשקלה הפנימי גבוה, בה סיפר כי X לבנות חבלה נוספות שנטל מחנן הועברו למאור והוא טרם קיבל עבורן תמורה כספית.

478. בנוסף לאמרות החוץ שמסר הנאשם בפני גורמי החקירה (לרבות המדובבים) הובאו בפנינו גם אמרות החוץ של הנאשם בפני מאיר, כאשר סיפר לו כי הוא מוכר לבנות חבלה למאור. לדברי מאיר, אף היה עד להעברות שנעשו בין הנאשם למאור. אמנם עדותו של מאיר עוררה רושם שלילי, ויש להתייחס אליה בזהירות נוכח המניע הברור שלו להשחיר את שמו של הנאשם, במטרה להקטין את חלקו. עם זאת, דווקא ביחס לעניין האמור התרשמנו כי מאיר נקט זהירות בעדותו, באופן שיש בו כדי להפחית את החשש מעדות שווא; וזאת בכך שחזר וציין כי לא ראה בעיניו העברת לבנות, אלא היה עד רק למפגש, שלאחריו סיפר לו הנאשם מה שאירע. גם הנאשם אישר באימרתו כי מאיר היה עד לעסקאותיו עם מאור - ובכך יש להוסיף לאמינות דבריו של מאיר בסוגיה זו.

479. ראיה נוספת המשתלבת ומחזקת את אמרות הנאשם נוגעת לאותו נסיון של מאור להשיג לעצמו עסקה מול רשויות החקירה, במסגרתה יסגיר את לבנות החבלה - וכזכור מצאנו להעדיף בעניין זה את האמור במזכר ת/57 והתמליל מס' 28/14 על פני עדותו של מאור בפנינו, ולקבוע כי לא מדובר ב"תרגיל" שנועד לפגוש את עורך דינו, אלא בניסיון כן לגשש ולהגיע להבנות עם החוקרים. מובן אמנם כי גם כאן מונחת בפנינו ראיה הדורשת חיזוק

מוגבר, אך איננו נדרשים לה כראיה עיקרית, ואין כל מניעה לראות בה ראייה מחזקת ומאמתת להודאת הנאשם.

נכון הדבר כי מאור לא הזכיר את שמו של הנאשם במפורש, כמי שסיפק לו לבנות חבלה; אך מהאזנה לשיחה בינו לבין החוקרים עולה בבירור כי תולדת שיחה זו היא באמרת הנאשם, ת/1, בה סיפר על מכירת X לבנות חבלה למאור. המספר X שב ועולה בשיחה זו, ואף מאור מאשר במהלכה כי הוא מכיר את הנאשם. מעבר לכך, לא סברנו כי דרושה בנסיבות העניין תוספת ראייתית המסבכת את הנאשם (במובחן מכזו המאמתת את אמרתו). כאמור, בכך שהנאשם הודה במעורבותו בהוצאת לבנות חבלה ומכירתן למאור במועדים שונים, ובמקרה זה גם בפני גורמים שונים, יש כדי לחזק את משקלן הפנימי של ההודיות, ובנסיבות העניין יש באותה "ראשית הודיה" של מאור משום ראייה מאמתת משמעותית. בנוסף לכך, כפי שכבר פורט לעיל, לא נתנו אמון בגרסת הנאשם בעדותו בפנינו, לפיה נטל לבנות מחנן רק למטרות חוקיות ולגיטימיות.

480. ההגנה הביעה תמיהה, כיצד יתכן שלא נערך חיפוש בבית העלמין, לאור דבריו של הנאשם למדובבים. כנטען, הדבר מצביע על כך שאף גורמי החקירה לא נתנו אמון בגרסת הנאשם לעניין זה. אכן סוגיה זו לא הובהרה בפנינו. את עדות מאור על כך שנערך חיפוש בו לא נמצא דבר, בודאי שלא ניתן לקבל, משום שאין בידי הצדדים כל חומר חקירה בנושא. כמו כן בעדויות החוקרים הם לא נשאלו על כך על ידי מי מהצדדים (ונוצין, כי לטעמנו הנטל בעניין זה מוטל על כתפי ההגנה, המבקשת להטיל ספק באמיתות אמרתו של הנאשם). עם זאת, ניתן היה להתרשם מעדות החוקרים, כי הם פעלו בלחצי זמן משמעותיים להשלמת חקירה סבוכה, שבה כל המעורבים עצורים, תוך זמן קצר ככל האפשר. מעבר לכך אף הנאשם עצמו מסר למדובבים כי בית העלמין הוא מקום גדול, וכי הוא אינו יודע למסור את המיקום המדויק של הלבנות במקום. לבסוף יצויין, כי ראייה לאמון שניתן על ידי גורמי החקירה בדבריו של הנאשם למדובבים, ניתן לראות בחיפוש אחר, שנערך בביתו של הנאשם, על מנת לנסות לאתר את אותו מפתח לבונקר שמצוי, כפי שסיפר למדובבים, בגרבו.

481. כאמור, מצאנו לדחות את טענת הנאשם על כך שנטל את לבנות החבלה למטרות לגיטימיות. כמו כן איננו מוצאים לקבל את עתירתה החלופית של ההגנה, כפי שפורטה לעיל. עתירה זו נסמכת במידה רבה על עדותו של חנן -

אך כבר עמדנו לעיל על כך שלא ניתן לסמוך על עדותו בכל הנוגע לכמויות הלבנות שהוצאו; זאת הן בשים לב לאינטרס ברור שלו להפחית את השלכות מעשיו והן משאישר, בסופם של דברים, כי אין לו דרך ממשית לדעת כמה לבנות חבלה נטל ממנו הנאשם, שכן מדובר בלבנות פסולות שאין נספרות. מכאן שאין בעדות זו כדי לסתור את אמרות הנאשם בסוגיה זו. עוד נזכיר כי הכחשה כוללת, כגון זו של הנאשם, עשויה להביא לתוצאות לוואי ראייתיות השוללות אפשרות של העלאת טענה חלופית סותרת (ר' ע"פ 3372/11 משה קצב נ' מדינת ישראל, תק-על 2011(4), 2248, 2308); ומשנדחתה גרסתו בדבר שימוש בלבנות למטרות לגיטימיות, תוך העדפת אמרתו, אין כל סיבה לפלג את אמרתו רק ביחס לסוגיית הכמויות בהן מדובר.

482. לטעמנו, גם בעדותו של רס"ר חיטיאשבילי אין כדי לשנות את פני הדברים. האחרון אישר, כי קיבל מהנאשם לבנות חבלה לצרכים לגיטימיים, אך עלה מדבריו כי מדובר בלבנות במצב חדש ולא בלבנות פסולות. נוכח הנגישות הרבה שהיתה לנאשם להשגת לבנות חבלה, כמפורט לעיל, ובשים לב לעדות הנאשם על עצמו כ"קומבינטור" המסייע לכל דורש עקב קשריו עם כלל נגדי היחידות, הרי שלא מן הנמנע כי נטל גם לבנות חבלה למטרות לגיטימיות - ובכך, כמובא לעיל, אין כדי לסתור את העובדה שבחלקן שימשו לבנות אלה גם למטרות פליליות.

483. לבסוף נזכיר, כי גם מעדותו של רוברט עלה, שבמקרים בהם הצטרף לנאשם לנסיעותיו לצאלים, נערכה משיכת התחמושת באופן מסודר עם שובר צריכה. רוברט כלל לא היה מודע לכך שהנאשם נטל לבנות חבלה ללא כל רישום, וככלל עולה מאמרתו כי מידת הידיעה והמעורבות שלו בנוגע למה שהתרחש בין הנאשם לבין חנן היתה מזערית. כך למשל, ציין כי לפי הידוע לו משך הנאשם תחמושת קליעית ו"משהו של חבלה", דהיינו הוא אפילו לא ידע לומר במה בדיוק מדובר.

484. לסיכום דברים אלה, בחנו לפני ולפנים את התשתית הראייתית שהונחה בפנינו בנוגע להוצאת לבנות החבלה ולמכירתן ובנוגע לכמויות שצוינו על ידי הנאשם. נתנו דעתנו לדברי בית המשפט העליון בע"פ 10100 מדינת ישראל נ' פריד שחאדה (2010) לפיהם:

"נקודת מוצא נוספת המכוונת את הערכאה השיפוטית בהערכת הראיות בנויה על ההנחה כי תשתית ראייתית להוכחת פרשה כלשהי לעולם לא תהא פסיפס מהוקצע ומלוטש שבו כל אבן קטנה נמצאת במקומה, בצבעה

המתאים, ובהשתלבותה המושלמת עם מכלול האבנים האחרות היוצרות את התמונה... משהו עלול להשאיר חסר, בלתי נהיר, בלתי מוסבר, ואפשר אף סותר נקודות כאלה ואחרות בגרסה שנתקבלה כגרסת אמת. המבחן המנחה בהערכת הגרסאות העובדתיות לצורך בירור אחריותו הפלילית של אדם נעוץ בשאלה האם קיים ציר ראייתי מרכזי, אמין ומוצק, שעליו ניתן להשעין את קביעת האחריות הפלילית של הנאשם. האם נילוויים סימני אמת לציר מרכזי זה; האם יש לו חיזוקים ממקורות עצמאיים; והאם בהתרשמות הכוללת - האינטואיטיבית והרציונלית כאחד ניתן להשתכנע, במידה שמעבר לספק סביר, בדבר אשמת הנאשם".

485. בשים לב לאמור, הגענו לכלל מסקנה, כי התשתית הראייתית שהונחה בפנינו מאפשרת לקבוע כי הוכחה מעבר לספק סביר אשמת הנאשם בכל פרטי האישום העוסקים באירועי לבנות החבלה - וזאת למעט פרט אישום 18, העוסק באותן לבנות חבלה שהונחו במשאית: עיון באמרותיו של הנאשם מצביע על כך שמעולם לא הודה בכך שלבנות חבלה אלה נועדו לשם הוצאתן מרשות הצבא. גם מתמליל 564/14 המתעד את גביית ת/26, עולה כי הנאשם מסר שמדובר בלבנות שנותרו כעודפים מספירות. לא התעלמנו מכך שמעדותיו גורמי היחידה עלה, כי הופתעו לגלות שם את הלבנות; אולם גם מעדותו של רוברט עולה כי הנאשם היה הגורם היחיד שנסע במשאית האמורה בין מוצבים שונים על מנת לאסוף תחמושת פסולה. מכאן שלא ניתן להוציא מכלל אפשרות סבירה, כי אותן אלה הונחו שם במסגרת תפקידו.

פ"א 11, 12, 17 - מכירת כדורי אקדח למאור מלכה ולליאור כץ

486. לאחר שבחנו את התשתית הראייתית בנוגע לאירועים אלה, מצאנו כי הוכחה אשמת הנאשם בפ"א 11 ו-17 העוסקים בקבלת כדורי אקדח ומכירת 3,650 מהם לליאור - אך קיים ספק סביר ביחס לפ"א 12 העוסק במכירת 1,200 כדורים למאור.

487. באשר לתשתית הראייתית שהונחה בפנינו בנוגע למכירת כדורי האקדח לליאור, נפנה לפירוט שניתן לעיל בנוגע לעסקת מכירת רימוני הרסם, הכוללת את אמרות הנאשם, אמרות ליאור ודבריו של בוריס. נוסיף כי נושא מכירת כדורי האקדח עלה כבר למן אמרתו הראשונה של ליאור, ת/36 (במהלכה עדיין הכחיש את עסקת הרימונים). לראיות אלה מתווספת גם

גרסתו של מאיר, בחקירותיו ובעדותו בפנינו, וכן אמרתו הכתובה של רס"ל מרון.

488. גם מעדות הנאשם עולה, כי עצם התרחשות עסקת המכירה לליאור, שמקורה באותם כדורי אקדח שהועברו על ידי רס"ל מרון, אינה שנויה במחלוקת – אלא רק מעורבותו בעסקה זו. עם זאת, כאמור, מצאנו לדחות מכל וכל את טענות הנאשם בעדותו, תוך שהצבענו על התמיהות העולות מגרסתו; עדותו של מאיר, עד כמה שיש להתייחס אליה בזהירות, משתלבת במארג הראייתי הכולל, ואיננו מוצאים גם לקבל את הטענה לפיה ליאור ומאיר חברו יחדיו על מנת להטיל את האשמה במקרה זה על הנאשם – עניין שאינו מתיישב כמובן עם אמרתו של הנאשם, ת/26.

489. שונים הם פני הדברים כאמור באשר לפרט האישום העוסק במכירת הכדורים למאור. בצדק טענה ההגנה, כי ניסוח כתב האישום אינו מתיישב עם הראיות שנאספו בחקירה ביחס לעניין זה. את עסקת המכירה למאור הציג הנאשם כעניין נושן יותר, שאירע לפחות חודשיים לפני תחילת החקירה – בעוד שאת הכדורים מרס"ל מרון קיבל זמן קצר לפני פתיחת החקירה, במהלך מרץ 2014. כמו כן הנאשם סיפר כי קיבל מרס"ל מרון X כדורים, והדבר אינו מתיישב עם העברת כמות של X כדורים למאור ולאחר מכן X כדורים נוספים לליאור. לכך יש להוסיף, כי הנאשם תיאר את הדברים באופן קצר ולקוני יחסית, ובניגוד לאירועים אחרים, נותרה אמירה זו בת/1 לבדה, מבלי שהנושא חזר והובהר באמרות נוספות של הנאשם, אלא להיפך – באמרה מאוחרת יותר הודה הנאשם כי אותם כדורים שקיבל מרס"ל מרון שימשו לעסקת מכירה לליאור ולא למאור. הראיה היחידה הנוספת שהובאה בפנינו לעניין זה היא אמירה כללית מאוד של מאיר על כך שהנאשם נהג לספר לו כי הוא מוכר כדורים למאור – דהיינו אמרת חוץ נוספת של הנאשם, אך באופן כללי וללא חיזוק חיצוני.

490. אמנם לא התעלמנו מהתמונה שהצטיירה בפנינו של הנאשם, כבעל יכולת להשיג בקלות יחסית פרטי אמל"ח שונים נוכח קשריו הענפים עם יחידות שונות; אך כאמור בעניין זה קשר הנאשם עצמו בין קבלת הכדורים מרס"ל מרון לבין מכירתם למאור, באופן שאינו יכול להתיישב. בנסיבות אלה, ראוי היה כי גורמי החקירה יבחנו סוגיה זו במהלך חקירותיו המאוחרות של הנאשם, אך הדבר לא נעשה. יצוין, כי גם מעדותו של מאיר לא עולה כי אישר קבלת כסף מהנאשם תמורת כדורים שמכר למאור.

491. לאור האמור לעיל, בשים לב לזהירות המתחייבת בעת בחינת ת/1, עליה עמדנו לעיל; לאור השוני בתיאור אירוע זה, לעומת אירועים אחרים שפורטו בהרחבה ובבהירות; וכן משקש הנאשם באמרות מאוחרות יותר בין הכדורים שהועברו מרס"ל מרון לבין עסקת המכירה לליאור (עניין שהוא אף הגיוני יותר, בשים לב לכמויות שהתקבלו מרס"ל מרון, סברנו כי מתקיים הספק הסביר, שמא דבריו של הנאשם לעניין זה הם פרי טעות או בלבול בין אירוע זה לבין אירוע מכירת הכדורים לליאור. נדגיש כי אין בכך לטעמנו כדי להצביע על חוסר אמון בדבריו של הנאשם באמרתו, ת/1 - אך כפי שכבר צוין לעיל, הנאשם ידע לשלב כל העת דברי אמת ודברי שקר בדבריו, לרבות הפללתו של מאיר לבדו בגניבה מבונקר רימון, באותה אמרה, תוך התנערות מהמעשה, ומכאן ההקפדה היתרה על בחינת האמרה ומציאת החיזוקים המתאימים.

פ"א 8-10 - הוצאת X רימוני רסס מבונקר רימון ומכירתם למאור מלכה – נובמבר 2013

492. התשתית הראייתית שהונחה בפנינו מלמדת כי אכן היתה חדירה לבונקר של יחידת רימון, במסגרתה נגנבו רימוני רסס. כמו כן למן ראשית החקירה הודה מאיר במעורבותו באירוע. המחלוקת אם כך נוגעת למעורבות הנאשם באירוע זה. כטענה חילופית עותרת ההגנה לקבוע כי ככל שיוחלט כי הנאשם נטל חלק בעבירות אלה, הרי שמעמדו של מאיר הוא כשל מבצע עיקרי ולא כמסייע (בניגוד לאופן בו הורשע בכתב האישום). כן חולקת ההגנה כזכור על הטענה בדבר גניבת X רימונים דווקא.

493. אנו סבורים שאשמת הנאשם באירוע זה הוכחה מעבר לספק סביר. כמו כן מצאנו לקבוע כי אכן נגנבה כמות של X רימונים. באשר למעמדו של מאיר - כמסייע או כמבצע בצוותא, נדון בהמשך.

494. התשתית הראייתית המלמדת על מעורבות הנאשם באירוע זה מבוססת בראש ובראשונה על גרסתו של מאיר, למן ראשית חקירותיו ועד לעדותו בפנינו. עמדנו אמנם על חוסר האמון שלנו בחלקים גדולים מדבריו של מאיר - ועם זאת, כאמור, מצאנו גם לפלג את עדותו ולקבלה בנוגע לאירועים בהם השתתף ביחד עם הנאשם בפעילות עבריינית.

495. לצד האמור הודה הנאשם במעורבותו באירוע זה, באמרתו ת/26, ומספר ימים לאחר מכן באמרתו ת/3 - שתיהן אמרות בעלות משקל גבוה, אשר

מחזקות גם זו את משקלה הפנימי של זו; ולא למותר לציין, כי במסגרת ת/26 ידע גם הנאשם לפרט כי הרימונים הוצאו בארגז מעץ, בדומה לדברים שאמר מאיר בעדותו. לכך יש להוסיף גם את דברי הנאשם בעימות שערך עם מישל מלכה בנושא, כמפורט בת/34.

496. גרסתו בפנינו המערבת באירוע זה את מאיר בלבד (שאמנם פורטה, באופן קצת אחר, גם באמרתו, ת/1) נדחתה כבלתי סבירה, כמפורט לעיל; ואנו סבורים כי הודאתו באירוע זה היא פרי התפתחות טבעית בחקירה, עת הבין כי גרסתו הקודמת אינה אמינה ואינה מתקבלת על ידי החוקרים, בשים לב לעדותו העקבית של מאיר בנושא, ואז בחר למסור את האמת.

497. עוד מצאנו לדחות את טענות ההגנה על כך שמצב הדלתות בבונקר (כפי שעלה מדו"ח הביקור במקום) אינו מתיישב עם התיאור באמרת הנאשם. המסד הראייתי שהונח בפנינו מלמד כי אכן לא היתה דרך להיכנס אל הנשקיה דרך הדלת המרכזית, שהיתה מוגנת במנעול נשקיה, כאשר המפתחות הוחזקו בידיו של רס"ל וקנין. עם זאת, לבונקר שלוש דלתות נוספות, אשר נראה כי איש לא נכנס דרכן מזה שנים, הן נמצאות במצב תחזוקה ירוד (לאחת מהן ציר שבור והיא אף ניתנת לפתיחה), מלאות קורי עכביש ואבק. המנעולים על דלתות אלה הם מנעולים פשוטים הניתנים לפריצה בקלות. למעשה הנאשם, כבר בת/1 ציין זאת, והבהיר כי אין כל קושי בפריצת מנעולים אלה. גם מאיר בעדותו ציין כי הם פרצו את אחת מהדלתות הנוספות.

כך או כך, כיוון שאיש אינו נכנס דרך דלתות אלה, ואינו מחזיק במפתחות למנעולי הדלתות הנוספות, אין קל יותר מאשר לפרוץ את המנעול ולהחליפו באחר, מבלי שהדבר יתגלה. כמו כן כניסה חד פעמית לבונקר באמצעות אחת משלוש הדלתות הנוספות אינה אמורה לשנות את מראה הדלת באופן דרמטי. מכאן שגם מראה הדלתות אינו מונע אפשרות לפיה הפריצה לבונקר בוצעה דרכן.

498. לא התעלמנו מכך שבמהלך החקירה חלו גם שינויים בגרסאות הנאשם באשר לאופן הכניסה לבונקר (מפתח או פריצה). בנוסף לכך נזכיר כי מאיר הציג את הנאשם כבעל היוזמה לפריצה, בעוד שהנאשם טען כי מאיר הוא בעל המפתח או הפורץ, ושותף מלא, כן הבחנו בשינויים שחלו בגרסתו של מאיר, למשל בנוגע לאופן הוצאת הרימונים מהבונקר. עם זאת, אין בחוסר דיוק כזה או אחר כדי לדחות את עדותם, בשים לב לכך שה"גרעין הקשה"

של סיפור המעשה - עצם הפריצה והוצאתם של הרימונים - נותר בעינו. יתר על כן, הן מאיר והן הנאשם הם בעלי אינטרסים ברורים להקטין את חלקם ולהטיל את אחריות רבה יותר זה על זה, ובנסיבות אלה איננו סבורים יש צורך להידרש לסוגיית חלקו העובדתי המדויק של כל אחד מהם באירוע הפריצה.

499. איננו סבורים גם שיש לייחס חשיבות להעדר שיחות מתועדות בין הנאשם לבין מאור באותה תקופה בה אירעה הגניבה. לעניין זה עלה מעדותו של מאיר כי הנאשם ערך שיחות גם ממכשיר הטלפון שלו (של מאיר) ושל אחרים אל מאור; כמו כן עם מעצרו של מאור, בחיפוש ברכבו, נמצאו מספר מכשירי טלפון וכרטיסי סים. כזכור מאור גם סירב להתייחס לשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר מקום בו לא היה זה מספר הטלפון ה"רשמי" שלו. אף מהאזנות הסתר עולה, כי מאור החזיק למעלה ממכשיר טלפון אחד (ר' למשל שיחה 198 מיום 13/3/2014). שימוש במספרי טלפון חלופיים הוא עניין נפוץ בעולם העברייני, ואין זה מן הנמנע כלל, כי הנאשם יצר קשר עם מאור במגוון של מספרי טלפון שונים.

500. ומכאן לסוגיית **כמות הרימונים**: בראשית הדברים נציין, כי מצאנו את עדותו של רס"ל וקנין מהימנה וככזו שניתן להשתית עליה ממצאים עובדתיים. כמפורט לעיל בחנו הן את אמרותיו במשטרה ובמצ"ח והן את עדותו וסברנו כי הדברים עקביים למדי. מדובר במי שנכנס לתפקידו זמן קצר לפני הפריצה, ללא חפיפה מספיקה ומבלי שהכיר היטב את כל הפקודות העוסקות בתחמושת, והוא דיבר על כך בכנות, ולא ניסה להסתיר זאת גם בעדותו בפנינו. לאור האמור לעיל, גם כשל בביקורת שנערכה ולא עמדה בכללים המחייבים לפי פקודות הצבא. עם זאת, עלה מעדותו כי מראשית כניסתו לתפקיד עסק בספירות בבונקר, תוך מתן דגש לנושא רימוני הרסס, בודעו כי לעניין זה ניתנת חשיבות מיוחדת.

501. באשר לספירות שערך רס"ל וקנין - נכון הדבר כי לפחות באחת מהן קיבל נתונים מאדם אחר שביצע את הספירות. עם זאת הוא העיד כי בשתי ספירות אחרות חזה בדברים בעינו. אולם נתון אף חשוב מכך נוגע לאופן בו הוחזקו הרימונים בבונקר. עלה מעדותו של רס"ל וקנין, כי 32 מתוך 34 הרימונים הוחזקו בתוך ארגזים/ברוסים סגורים עם פלומבה. במקרה זה נערכת הספירה על ידי בדיקה כי הארגז או הברוס ובו מספר הרימונים עליהם הוצהר על ידי היצרן, עודנו סגור בפלומבה ובעל משקל. מכאן שלא היה צורך

שרס"ל וקנין יספור במו ידיו כל רימון ורימון, ודי בכך שראה כי כמות הארגזים והברוסים תואמת (בנוסף לבדיקה ידנית של הברוס הפתוח ובו שני רימונים, אשר נערכה בכל ספירה) - שכן יקשה להניח כי הצהרות היצרן על כמות הרימונים בארגז אינה נכונה. חיזוק לעדותו של רס"ל וקנין על כך שהתבונן ובדק בכל פעם גם את משקל הארגזים מצוי בעובדה שכך בדיוק התגלה החוסר: רס"ל וקנין הגיע לספירה נוספת, בה ניגש כהרגלו להרמת הארגזים ובחינתם, אז גילה כי משקלם קל והפלומבה הוסרה.

502. עדות זו של רס"ל וקנין, היא שהולכה אותנו גם לקבל את מסמך המחברת ת/52, המתעד את ספירת הרימונים. בהתאם לכלל הראיה הטובה ביותר, ראוי היה אמנם, כי תוצג ראיינת המקור; עם זאת, כידוע, מגמת הפסיקה היא להקל על הצגת העתקים מהמקור, מקום בו אין תשתית ראיינית נאותה לחשש שמא ההעתק אינו מדויק, ולעבור מכללי קבילות לכללי משקל (ר' ספרו של קדמי שאוזכר לעיל, עמ' 680).

503. אמנם יש להצר על כך שבמסגרת חקירה מקצועית של מצ"ח לא טרחו החוקרים להחרים את המחברת המקורית או לחלופין (בהנחה והדבר לא ניתן, למשל בשל הצורך בה לעבודה השוטפת) - לכתוב זכ"ד המפרט את הנסיבות, בעיקר לאור הפעולה הבלתי שגרתית שעניינה התערבות במראה הראיה באופן של הדגשת הכתוב בה; אך משאישר רס"ל וקנין, שהוא העד עורך המסמך, כי הצילום שהוגש במסגרת ת/52 הוא אכן העתק של המחברת המקורית שערך, ויתר על כן - משהסביר את נסיבות ההדגשה, אשר נערכה ע"י החוקרים לנגד עיניו וזכתה לאישורו - לא מצאנו סיבה שלא לקבל את הראיה ואף לתת לה משקל מלא.

504. לבסוף נציין, כי הגרסה עליה חזר בפנינו מספר פעמים הנאשם בעדותו, לפיה המספר X ידוע לו מתחקירים שנערכו בחטיבה, אינה עולה בקנה אחד עם הדרך בה הסביר במהלך גביית אמרתו, ת/26, את הדרך בה ידע על מספר הרימונים - הנאשם ידע להסביר כי חלק מהרימונים היו בארגזים וכי שני רימונים נוספים היו בברוס נפרד. הסבר זה ניתן בתשובה לשאלת החוקר, האם הוא בטוח בכמות הרימונים. בנוסף לכך, במסגרת גביית ת/1, ציין הנאשם כי ידוע לו מהשיחות שנערכו בחטיבה כי נגנב מספר של X או X רימונים. רק עת החל להודות במעורבותו, פירט את המספר הנכון והסביר כאמור איך הגיע אליו.

שיבוש הליכי משפט

505. אנו סבורים כי אשמתו של הנאשם הוכחה כנדרש גם בפרט אישום זה, וזאת לאור השילוב שבין עדותו של מאיר להצגת הקלטת השיחה בין הנאשם לבין מאיר. עמדנו לעיל על כך שנוכח התרשמותנו מעדות של מאיר, יש לנקוט זהירות ולא להשתית עליה ממצאים כעדות יחידה; עם זאת הדברים הנשמעים בשיחה מדברים בעד עצמם. איכות הקלטת השיחה ירודה מאוד, אך ניתן לשמוע מספר שברי משפטים: בין השאר ניתן לשמוע את הנאשם אומר את המונח "כיפה אדומה"; וכן כי אמר למאיר שיגיד שאיימו עליו, שכן מאור מוכר למשטרה. למותר לציין, כי פניה שכזו אל מאיר ונסיון להדריכו בדבר תוכן עדותו עולה כדי שיבוש הליכי משפט.

506. נעיר עוד כי המונח "כיפה אדומה" שהנאשם התכחש לו בעדותו, אינו זר לו: בשיחתו עם המדובבים הוא השתמש באותו ביטוי על מנת לתאר כיצד נתפס בכף על ידי בלשי הימ"ר בדרכו לעסקת הטילים. מדובר במונח ידוע בעולם הפשע, אשר נועד לתאר הכנת מלכודת מראש לקרבן (ר' למשל את המונח בפסיקה בפלילים ע"פ 7552/14 **אגבאריה נ' מדינת ישראל** (2015); בש"פ 6702/14 **מדינת ישראל נ' אילוז** (2014)). לא לחינם איפוא ביקש הנאשם להתכחש לאמירת מונח זה.

פרשת טילי הלאו ובחינת היחס בין הנאשם למאיר

507. באשר לפרטי האישום העוסקים בגניבת טילי הלאו אין צורך להכביר מילים. הנאשם מודה באירוע זה; ואכן הוצגה בפנינו תשתית עובדתית מוצקה הכוללת מעבר לאמרותיהם של מאיר והנאשם גם ראיות חיצוניות נוספות, הכוללות מעקבים, האזנות סתר, תפיסת המוצגים וכיו"ב.

508. עם זאת חלוקים הצדדים ביניהם בנוגע לחלקו של מאיר - מסייע או מבצע בצוותא. מדובר במחלוקת שודאי אינה תיאורטית בלבד, שכן לפי סעיף 32 לחוק העונשין נקבע כי הסיוע לדבר עבירה עונשו מחצית מהעונש שנקבע בחיקוק בשל ביצועה העיקרי. בנוסף לכך הכרעה במחלוקת זו דרושה גם לצורך קביעת חלקם של כל אחד מהשניים בשני האירועים הנוספים – גניבת הרימונים מבונקר רימון ומכירת כדורי האקדח לליאור.

509. בסעיף 29(ב) לחוק העונשין, נקבע כי: "המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקה מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר".

לעומת זאת בסעיף 31 לחוק העונשין הוגדר המסייע כ: "מי אשר, לפני עשיית המעשה או בשעת עשייתה, עשה מעשה כדי לאפשר את הביצוע, להקל עליו או לאבטח אותו, או למנוע את תפיסת המבצע, גילוי העבירה או שללה או כדי לתרום בדרך אחרת ליצירת תנאים לשם עשיית העבירה".

510. ההבחנה בין מסייע לבין מבצע בצוותא אינה פשוטה, ולא בכדי צוין, בלשונו הציורית של השופט מישאל חשין ז"ל, כי "ההבדל בין מבצע בצוותא לבין מסייע הוא לעיתים מזומנות דק שבדק" (ע"פ 2796/95 **פלונים נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(3) 388). על אף האמור נקבעו עם השנים, מאז חקיקתו של תיקון 39 לחוק העונשין, קווים מנחים, ככל הניתן, להבחנה בין השניים, בפסיקת בית המשפט העליון. ניתן לסכם את ההלכה שהתגבשה בעניין זה כדלקמן:

ביצוע בצוותא יוכח מקום בו כלל המעורבים פעלו ביחד כגוף אחד, לשם השגת מטרה משותפת, באופן שכל אחד אחראי למימוש המטרה העומדת ביסוד התוכנית המשותפת (ר' ע"פ 273/14 **מדינת ישראל נ' טאהא פארס** (2014)). באשר ליסוד העובדתי ההנחה היא כי כל אחד המבצעים תורם להגשמת התוכנית העבריינית, איש איש על פי חלקו (ר' ע"פ 6157/03 **הוך נ' מדינת ישראל** (פסקה 16) (2005)) ואילו היסוד הנפשי הנדרש הוא של העבירה העיקרית, בצירוף מודעות לעצם הביצוע בצוותא (ע"פ 2247/10 **ימיני נ' מדינת ישראל**, פסקה 22 (2011)).

לצורך סיווג אדם כמבצע בצוותא של עבירה, במובחן ממסייע, מוכר בפסיקה "המבחן המשולב" הבוחן את טיב מעשיו ואת יחסו הנפשי לעבירה. מבחן זה אופיין בפסיקה כמעין מקבילית כוחות: ככל שמתקיים יסוד נפשי חזק יותר ניתן להסתפק ביסוד עובדתי חלש יותר, ולהיפך. ביסוד העובדתי נעזר בית המשפט ב'מבחן השליטה הפונקציונלית' על המעשה, לפיו חלקו של המבצע בצוותא צריך להיות חיוני לביצועו של המעשה העברייני (דנ"פ 1294/96 **משולם נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(5) 1, 23-27 (1998)).

עוד נקבע בפסיקה, כי מקום בו מתגבשים היסוד העובדתי והיסוד הנפשי הנדרשים לשם ביצוע בצוותא, אין מניעה כי תקום "שותפות על אתר" באופן ספונטני וללא תכנון מוקדם של השותפים (ע"פ 4693/01 **מדינת ישראל נ' בביזאייב**, פ"ד נו(5) 580, 590 (2002); ע"פ 9536/11 **סרור נ' מדינת ישראל**, פסקה 77 (2014)).

511. לעומת זאת המסייע, הוא הוא מי שמסוגל לסייע להגשמת העבירה העיקרית, אך לא נדרש שיהיה אפקטיבי או תנאי שבלעדיו אין לביצוע העבירה (ר' ע"פ 7580/02 ג'אבר נ' מדינת ישראל). ככלל מדובר על "שותף עקיף" ומשני, המצוי במעגל החיצוני של ביצוע העבירה (ר' ע"פ 2796/95 שאוזכר לעיל).

512. בראי מבחנים אלה, אנו נוטים לקבל את עמדת ההגנה, לפיה מאיר אינו בגדר מסייע בלבד, אלא מבצע בצוותא - הן בפרשת גניבת הרימונים והן בעת גניבת טילי הלאו (נציין כי ביחס למכירת הכדורים לליאור כץ, לא הורשע מאיר כמסייע). כפי שתואר לעיל, מאיר בעיקר נטה להטיל את האחריות על הנאשם גם לנקיטת יוזמה באירועים, בעוד שהוא לטענתו "נגרר בחוסר רצון" ואף מבלי שידע מראש את מטרת ההגעה למקום; תיאר כי הנאשם הוא האחראי לפתיחת הבונקרים (בין אם בפריצה או באמצעות מפתח שברשותו) - והוא היה האחראי על מכירת פרטי האמל"ח למאור.

513. עדותו של מאיר בנוגע לאופי הפאסיבי של השתתפותו, לרבות הטענה בדבר הפתעתו בכל פעם כאשר גילה שהנאשם הציב אותו בזירת פשע, אינה מתיישבת עם חלקו הפעיל בשיחות הטלפון שקדמו לעסקת הטיילים, כמפורט לעיל; אספקת המקדחה (בין אם היה שותף לחריטה/שיוף או שרק סיפק את הכלי לשם כך); קבלת התשלום בפועל בגין הרימונים והתכנון לקבלת מחצית מהתמורה בעסקת טילי הלאו. דחיית גרסתו באשר לחלקו הפאסיבי ביחס לטיילי הלאו, משליכה גם על הערכת עדותו בדבר מידת השותפות שלו באירועים אחרים בהם היה מעורב. לעניין זה נעיר, כי גם אם באירוע גניבת הרימונים שימש כשומר, הרי שהוא ידע היטב מה נגב מהבונקר, וגם בתפקידו כשומר סייע להרחיק מהמקום חייל שנקלע לאזור.

514. מנגד, גם עדותו של הנאשם לפיה מאיר הוא זה שפרץ לבונקר X, שכנע אותו לעסקת טילי הלאו, יזם את מועד התרחשותה, ופתח במפתח משלו את דלת הבונקר ממנו נגנבו טילי הלאו אינה משכנעת, לאור התרשמותנו ממנו כבעל היוזמה והשותף הבכיר בין השניים: הנאשם הכיר את מאור ודאג להעביר אליו את פרטי האמל"ח הגנובים ולקבל ממנו את התמורה הכספית. כמו כן הנאשם עסק בסחר באמל"ח גם ללא מעורבותו של מאיר (בפרשת לבנות החבלה). בנוסף לכך הנאשם "טיפח" את מאיר במידה רבה - סייע לו כלכלית, ניסה לעזור לו לקבל תפקיד צבאי (באמצעות פניה לאביו) וכו'.

515. בהינתן הנתונים האמורים, איננו סבורים כי יש צורך בקביעה פוזיטיבית באשר לחלקו העובדתי המדויק של כל אחד מהם בביצוע העבירה, הן באשר לגניבת טילי הלאו והן באשר לפריצה בבונקר רימון, כל עוד ניתן לקבוע באופן ברור כי שניהם היו שותפים למעשה העברייני. על כך כבר אמר בית המשפט העליון כי:

"אמנם ישנם 'חללים' מסוימים בסיפור המעשה כפי שאירע. ואולם, בהכרעת הדין אין חובה לספק הסבר לכל מה שהיה או לא היה ואין חובה לפתור את כל 'החידות' העולות. מלאכת הרכבת התמונה הכוללת המצטיירת מן הראיות, איננה מחייבת שכל אבני תמונת ההרכבה 'ימצאו' ויונחו במקומן. די בכך שהמעין בתמונה המורכבת מאבני תמונת ההרכבה הקיימות, אף שאינן מלאות, יוכל לקבוע בוודאות: אני רואה בית, אני רואה עץ, אני רואה שמיים. די בכך שבית המשפט הקובע את העובדות, אף שלא כל רכיביה של תמונת ההרכבה מצויים לנגד עיניו, יהיה מסוגל להרכיב את חלקיה המהותיים של התמונה, אף שלא את התמונה המלאה לפרטי פרטיה. אכן, התמונה אינה מלאה, אך היא תמונה מספקת". (ר' ע"פ 4354/08 מדינת ישראל נ' יעקב רבינוביץ' (2010) בפסקה 50).

516. לא היתה מחלוקת כי ככל שיקבע שהנאשם ביצע עובדתית את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, הרי שיש בכך כדי להקים את יסודות העבירות שהוא מואשם בהן, ואף אנו סבורים כי גם מהבחינה המשפטית התמלאו יסודות העבירות הנקובות בכתב האישום. לפיכך בסופם של דברים: הנאשם מזוכה מחמת הספק משלושה פרטי אישום, מס' 1, 11 ו-18 ומורשע ביתרת פרטי האישום שיוחסו לו בכתב האישום, לרבות עבירה של התנהגות שאינה הולמת, הנגזרת כמובן מדרגתו ומתפקידו.

ניתנה והודעה היום, 28/10/2015, בפומבי בנוכחות הנאשם והצדדים.

(-)
שופטת

(-)
אב"ד

(-)
שופט

גזר - דיןרקע

1. הנאשם, רס"ל א' י', הורשע לאחר שמיעת ראיות ב-18 פרטי אישום המייחסים לו עבירות של הוצאת נשק מרשות הצבא, עבירות בנשק, התפרצות לבנין או מבנין שאינו מקום מגורים או תפילה, שיבוש הליכי משפט והתנהגות שאינה הולמת - והכל כמפורט בהכרעת דינו מיום 28/10/2015. הנאשם זוכה משלושה פרטי אישום שעניינם הוצאת נשק מרשות הצבא והוצאת רכוש מרשות הצבא.
2. האירועים שעמדו ביסוד הרשעת הנאשם פורטו בהרחבה בהכרעת הדין ולא נשוב על כך. נזכיר אך על קצה המזלג, כי הרשעתו של הנאשם עוסקת במספר פרשות מרכזיות:
 - א. מכירת X רימוני רסס, במהלך נובמבר 2012, לאזרח ליאור כץ (אשר שירת בעבר כחייל בתחום הלוגיסטיקה ביחידת הנאשם). מדובר ברימונים שנותרו כעודפים בבונקר עליו אחראי הנאשם, לאחר מבצע "עמוד ענן". את הרימונים העביר ליאור לאביו, האזרח בוריס כץ.
 - ב. התפרצות לבונקר של יחידת "רימון" ביחד עם נגד נוסף ביחידה, רס"ל מאיר חבר, בנובמבר 2013, גניבת X רימוני רסס ומכירתם לאזרח מאור מלכה.
 - ג. מכירת X לבנות חבלה לאזרח מאור מלכה, במועדים שונים בשנת 2013 ו-2014. לבנות החבלה נחשבו כפסולות לאחר שנותרו כעודפים מאימונים, ונמסרו לנאשם ללא רישום על ידי רס"ר חנן ביטון, נגד תחמושת בבסיס מל"י (צאלים), לאחר שהנאשם מסר לו כי הן מיועדות לאימוני יחידתו.
 - ד. מכירת כ-X כדורי אקדח 9 מ"מ לאזרח ליאור כץ, בצוותא עם רס"ל מאיר חבר, בשלהי מרץ 2014. הכדורים סופקו לנאשם ללא רישום על ידי חברו, נגד מיחידת לוט"ר אילת, רס"ל שמעון מרון, אשר לא ידע מה ייעודם של הכדורים.
 - ה. ביום 2/4/2014 התפרץ הנאשם ביחד עם רס"ל מאיר חבר לבונקר של גדוד שקד, ב-X, והשניים גנבו משם X טילי לאו, אשר אוחסנו לאחר מכן

במחסן ביתו של הנאשם, בעיר דימונה. הנאשם נעצר ביום 5/4/2014, בעיר דימונה, כשהיה בדרכו לביצוע עסקת מכירה של הטיילים לאזור מאור מלכה.

1. ביום 9/4/2014, כאשר שהה הנאשם בחקירה, במהלך מפגש בינו לבין רס"ל מאיר חבר, הוא ניסה לשכנעו להכחיש את כל הידוע לו ו"להפיל" את הכל על האזור מאור מלכה, באופן שבו יספר כי האחרון סחט אותו ואיים עליו.

3. כן נזכיר, כי הנאשם כפר בכתב האישום כולו; במהלך שמיעת הראיות הודה בפרשת גניבת טילי הלאו, אולם עמד בהכחשתו ביחס לכלל האירועים האחרים. הנאשם הורשע בחלקו הארי של כתב האישום.

ראיות הצדדים

4. מהראיות שהובאו בפנינו עלה, כי הנאשם הוא יליד שנת 1982, נשוי ואב שלושה ילדים קטינים ילידי 2007, 2010 ו-2014. הנאשם התגייס בשנת 2000 לצה"ל, ושירת כלוחם בחטיבת הצנחנים, עד לשחרורו מצה"ל בשנת 2003. לאחר מכן שירת מספר פעמים בשירות מילואים פעיל, לרבות במלחמת לבנון השנייה ובמבצע "עופרת יצוקה". במרץ 2009 שב לשירות קבע, ומילא תפקיד של נגד תחמושת בגדוד הסיור של חטיבת גבעתי.

5. במהלך שמיעת הראיות התוודענו לאביו של הנאשם, מר אליק יהודה, אשר שירת במשך שנים רבות כאיש קבע בתחום הלוגיסטיקה, עד שפרש בדרגת רנ"ג. במסגרת ראיות ההגנה לעונש נשמעה גם עדותה הנרגשת והנסערת של אם הנאשם, הגב' רינה יהודה. האם סיפרה על הסיוע הרב לו זכתה מהנאשם (שהוא בנה הבכור) בטיפול בדודו (אחיה של האם) אשר סבל מפיגור שכלי ונפטר לפני כשנה; וכן על סיועו של הנאשם למשפחה בתקופה בה נפצע אביו, במהלך שירותו הצבאי, ואושפז למשך תקופה ממושכת. כן סיפרה על הקושי הרב עימו מתמודדת כל המשפחה מאז מעצרו של הנאשם, ובעיקר ילדיו, הגדלים ללא נוכחותו. האם מסרה כי מבחינתה אבדה לה כל חדות החיים, היא אינה מסוגלת לעשות דבר, וגם כשזכתה לתואר עובדת מצטיינת (במסגרת עבודתה במוסד שיקומי לבעלי מוגבלויות) לא הייתה מסוגלת להגיע לטקס. הוריו של הנאשם מסייעים כעת באופן פעיל לגידול

ילדיו של הנאשם, בין השאר על מנת לסייע לאשתו לצאת לעבודה ולפרנס את המשפחה.

6. במסגרת מסמכי ההגנה ס/18 פורט הסיוע שניתן על ידי גורמי הרווחה וגורמים טיפוליים נוספים לאשתו של הנאשם וילדיו, הן בהיבט הרגשי והן בהיבטים נוספים. לא מצאנו לפרט את האמור בהם, בשל טעמי צנעת הפרט ובשים לב לכך שהם עוסקים בין השאר בעניינים הנוגעים לילדים הקטינים.
7. **הנאשם** לא העיד לעניין העונש, אולם בדברו האחרון סיפר על הקושי הרב שהוא חווה עקב פרידתו ממשפחתו וילדיו. כן סיפר כי במסגרת מאסרו הוא מסייע בחינוך והשגחה על אסירים אובדניים ומצוי לשם כך גם בקשר תדיר עם העובדת הסוציאלית במתקן הכליאה.

טיעוני הצדדים

8. בין הצדדים קיימת מחלוקת משמעותית הן בנוגע לאופן קביעת מתחמי הענישה והן באשר למידת העונש הראוי. שני הצדדים הפנו והסתמכו במידה רבה על העונש שנגזר למעורב הנוסף המרכזי בפרשה – רס"ל מאיר חבר, אשר כפי שפורט בהכרעת הדין נדון במסגרת הסדר טיעון בתיק דר/14/137 לעונש מאסר של 9 שנים ולהורדה לדרגת טוראי; זאת תוך שהוגדר **כמסייע** בפרשת גניבתם של X הרימונים ומכירתם למאור מלכה ובפרשת גניבתם של X טילי הלאו, וכמבצע בצוותא בפרשת מכירת X כדורים לליאור כץ. על רס"ל חבר לא הוטל עונש של קנס, על אף עתירת התביעה. נזכיר, כי בהכרעת דיננו קבענו כי יש לראות ברס"ל חבר כמבצע בצוותא עם הנאשם בכל הפרשות בהן היו שניהם מעורבים.

9. **התביעה** עתרה להשית על הנאשם עונש שינוע בין 17 ל-20 שנות מאסר, בתוספת לקנס כספי משמעותי, הורדה לדרגת טוראי ומאסר מותנה; זאת תוך שמסרה כי ויתרה על עתירה נוספת הנוגעת לחילוט רכבו של הנאשם, מסוג שברולט אופטרה, אשר נתפס בעת מעצרו והוחזר לאשת הנאשם תוך קביעת תנאים מגבילים (בהחלטת ביה"ד מיום 1/7/2014).

10. בטיעוניה עמדה התביעה על החומרה המפלגה הכרוכה במעשי הנאשם, נוכח היקף התחמושת שבהוצאתה היה מעורב, ואשר בחלקה הגדול לא הוחזרה לרשות צה"ל, בשים לב לחלקו היחסי בפרשה ולאור פוטנציאל הנזק הרב הגלום במעשיו (כפי שעלה בין השאר ממסמכי התביעה – ת/62, ת/63).

וממסמכים נוספים המעידים על הסכנה הגלומה בפרטי האמל"ח שהוצאו על ידי הנאשם, שהוגשו בהסכמה בעת שמיעת הראיות, ת/59). התביעה סבורה, כי יש להפריד בין האירועים השונים בהם היה הנאשם מעורב (בהתאם לחלוקה שפורטה בסעיף 2 לגזר הדין, ס"ק א'-ו') ולקבוע מתחם ענישה נפרד לכל אירוע שכזה; זאת בשים לב לכך שמדובר בפרטי אמל"ח שונים, ברוכשים שונים וכיו"ב, ובהתאם לבחינה הנורמטיבית של האירועים, כפי שפורטה בפסיקת בית המשפט העליון (ר' ע"פ 1261/15 **מדינת ישראל נ' יוסף דלאל** (2015)).

11. התביעה אף סבורה, כי אין מקום להקיש ולגזור גזירה שווה מעונשו של רס"ל חבר, וכי עונשו מהווה לכל היותר נקודת המוצא לענישת הנאשם. זאת בעיקר נוכח היקף המעשים בהם הורשע הנאשם לעומת רס"ל חבר, אשר אף הודה באשמה תוך נטילת אחריות על מעשיו וחיסכון בזמן שיפוטי.

12. **ההגנה** מנגד, סבורה כי אין מקום לקבוע מספר מתחמי ענישה, אלא יש לקבוע מתחם ענישה אחד בגין כלל העבירות שעניין הוצאת נשק מרשות הצבא ומכירתו ומתחם נוסף לעבירה שעניינה שיבוש מהלכי משפט. לדעת ההגנה מדובר במסכת עבריינית אחת, ובהתאם למבחן "הקשר ההדוק" שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון (ר' ע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (2014)) אין מקום להבחנה אותה מבקשת התביעה לערוך בין האירועים השונים, למעט כאמור שיבוש מהלכי משפט. באשר לעבירה האחרונה נטען, כי לא מדובר בהחלטה אקטיבית של הנאשם לפנות לעדים ולשבש את ההליכים, אלא באירוע שאירע אגב "תרגיל חקירה" שנערך במכוון על ידי גורמי החקירה.

13. לדעת ההגנה, יש להשוות את עונשו של הנאשם לזה שהוטל על רס"ל חבר, ולכל היותר להחמיר בעונשו באופן מינורי, לאור הרשעתו בעבירות נוספות. זאת שכן רס"ל חבר זכה להקלה שאינה במקומה במסגרת הסדר הטיעון בעניינו, כאשר הוכר כמסייע ולא כמבצע בצוותא, וכן לאור מחיקת סעיף האישום העוסק בחלקו בהעברת X רימונים לליאור כץ (יוער כי התביעה טוענת שקשיים ראייתיים הובילו אותה למחיקת הסעיף האמור בעוד שההגנה חולקת על קיומם של קשיים אלה). עם זאת ההגנה סבורה כי העונש שהוטל על רס"ל חבר כשלעצמו, הוא מחמיר למדי, וספק אם ראוי לקבוע שרמת הענישה שנקבעה בעניינו מוצדקת ומחייבת גם בעניינו של הנאשם.

14. ההגנה טענה עוד, כי כשלים שאירעו בפעולות גורמי האכיפה – פגיעה בזכות ההיוועצות, מעצר לא מוצדק של אביו של הנאשם וכיו"ב, נדרשים אף הם לבוא לידי ביטוי בענישה. כן הפנתה לנסיבותיו האישיות של הנאשם והפגיעה הקשה במשפחתו, להעדר עבר פלילי ולכך שהנאשם סייע במסגרת הודאותיו גם לחשוף עבריינים אחרים בפרשה, כגון ליאור כץ.
15. עוד ביקשה ההגנה להימנע מהטלת עונש של קנס, בשים לב לכך שהרווח הכספי שהפיק הנאשם מהעבירות שביצע לא היה רב, וכן בשים לב לכך שבית הדין שדן בעניינו של רס"ל חבר נמנע מהטלת עונש של קנס.

הכרעתנו

אופן קביעת מתחם הענישה

16. לאור תיקון 113 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), נדרש בית הדין לקבוע את העונש המתאים לנאשם, במסגרת מנגנון מובנה (ר' ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (2013)). בראשית הדברים נדרש בית הדין לקבוע מתחם ענישה, הולם למעשה העבירה, וזאת תוך התחשבות עיקרית בעיקרון המרכזי העומד בבסיס התיקון, הוא עיקרון ההלימה. במסגרת קביעת מתחם הענישה יש לבחון את הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין, וביניהן – התכנון שקדם למעשה העבירה, הנזק שהיה צפוי להיגרם עקב העבירה והנזק שנגרם בפועל, חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה וכיו"ב.
- לאחר קביעת מתחם הענישה, נבחנות הנסיבות שאינן קשורות לעבירה, וביניהן – פגיעת העונש בנאשם ובמשפחתו, נטילת אחריות, שיתוף פעולה עם רשויות החוק, נסיון הנאשם לכפר על מעשיו, עברו הפלילי של הנאשם או העדרו.
- בהתחשב בכלל הנסיבות נדרש בית הדין לגזור על הנאשם עונש המצוי במתחם הענישה שנקבע - וזאת אלא אם יש נסיבות המצדיקות לחרוג ממנו לחומרא (לצורך הגנה על שלום הציבור) או לקולא (בשל סיכויי שיקום משמעותיים).

17. בענייננו, השאלה הראשונה הנדרשת לבחינה, ואף מצויה כאמור במחלוקת בין הצדדים, היא האם מעשיו של הנאשם מהווים מספר אירועים נפרדים, המחייבים קביעת מתחם ענישה נפרד ביחס לכל אחד מהם, או אירוע אחד בעל מספר מרכיבים בגינו יש לקבוע מתחם ענישה אחד. זאת בשים לב להוראות סעיף 40 לחוק העונשין העוסק בריבוי עבירות, במסגרתו נקבע כי מקום בו מורשע נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יש לקבוע מתחם ענישה הולם לאירוע כולו; אולם מקום בו נקבע כי העבירות האמורות מהוות כמה אירועים, יש לקבוע מתחם הולם לכל אירוע בנפרד ולגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים.

18. בפסיקת בית המשפט העליון נדונה לא אחת, מאז כניסתו לתוקף של תיקון 113 לחוק העונשין, הסוגיה שעניינה ריבוי עבירות. בעניין **ג'אבר** שאוזכר לעיל, נקבע על ידי כב' השופטת דפנה ברק ארז מבחן "הקשר ההדוק", דהיינו – יש לבחון את השאלה מהם גדרי אירוע, בהתאם לניסיון החיים, כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד. קשר כזה יימצא ברגיל, כאשר יש בין העבירות סמיכות זמנים או כאשר הן חלק מאותה תוכנית עבריינית, אף כאשר בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה. כב' השופט פוגלמן שהצטרף לדעתה של כב' השופטת ברק ארז, הביע דעתו לפיה בעת קביעת "הקשר ההדוק", ניתן גם לכלול פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן, כללו מעשים שונים, ביחס לקרבנות שונים ובמקומות שונים – והכל כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת.

19. עוד הובעה דעת בית המשפט העליון לפיה ראוי לאפשר פרשנות רחבה דיה להגדרת המונח "אירוע אחד", אשר תשאיר מתחם להפעלת שיקול דעתו של בית המשפט. זאת הן בשל שיקולי יעילות עבודתו של בית המשפט והן לשם הגשמת תכליתו של תיקון 113 לחוק; שכן קביעת מספר מתחמי עונש שלא לצורך עשויה במקרים מסוימים להביא להעלאת רף הענישה באופן שאינו ראוי, על ידי העצמה של חומרת המעשים מעבר למתחייב וחריצת הדין בדרך מלאכותית (ר' ע"פ 5643/14 **עיסא נ' מדינת ישראל** (2015)).

20. בית המשפט העליון עמד אמנם גם על כך שיתכנו מקרים שבהם בחינת הנסיבות העובדתיות לא תוביל למסקנה ברורה, האם הקשר "הדוק" דיו, אם לאו, וימצאו פנים לכאן ולכאן. על כן יתכנו מקרי גבול שידרשו הכוונה נוספת. במצבים אלה ראוי כי בית המשפט יקיים בקרה נוספת, נורמטיבית, במסגרתה תיבחן השאלה האם נכון, כעניין של מדיניות משפטית, ובשים לב

לתכליתו של סעיף 40 לחוק העונשין, לראות את העבירות ככמה אירועים נפרדים. זאת במיוחד במטרה למנוע מצב שבו עבירה הקשורה בעבירה אחרת תיבלע באותה עבירה ולא תזכה להתייחסות הראויה לה בנסיבות העניין – תוך שהובהר כי ככל שעוצמת הקשר בין העבירות על פי נסיבותיהן העובדתיות רבה, תידרש הצדקה נורמטיבית משמעותית יותר כדי לראותן כאירועים נפרדים, ולהיפך (ר' עניין **דלאל** שאוזכר לעיל).

21. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים ובחינת פסיקת בית המשפט העליון, מצאנו לקבוע מתחם ענישה אחד כולל בגין כלל האירועים שעניינם הוצאת נשק ומכירתו (לרבות העבירות הנלוות לכך, כגון התפרצות לבניין בפרשת גניבת הרימונים וטילי הלאו), דהיינו העבירות בפרטי האישום 21-2 (למעט פ"א 12 ו-18 מהם זוכה הנאשם). עבירות אלה יכוננו מעתה לשם הנוחות "עבירות הנשק"; ולצד האמור מצאנו לקבוע מתחם ענישה נוסף בגין העבירה שעניינה שיבוש מהלכי משפט הנקובה בפ"א 22.

22. איננו מתעלמים מכך שבבסיס הרשעת הנאשם מספר פרשות שונות של הוצאת אמל"ח ומכירתו, לעיתים "לקוחות" שונים, תוך שמדובר בסוגי אמל"ח שונים, ובדרכים שונות להשגתו (לעיתים תוך התפרצות לבונקר, לעיתים תוך נטילת עודפים מאחרים וכו'); אולם בסופם של דברים הגענו לכלל מסקנה כי ניתן להתבונן "ממבט על" על מעשיו של הנאשם כעל מסכת עבריינית אחת, ולראות בו כמי שגמלה בו ההחלטה לחבור לעבריינים על מנת להשתמש בנגישות ובקשריו לפרטי אמל"ח שונים, להוציאם מרשות צה"ל ולמכרם מתוך בצע כסף. מעשיו של הנאשם התפרשו על פני תקופת זמן מוגדרת, של כשנה ומחצה עד למעצרו (למעשה ברובם אירעו חודשים ספורים לפני מעצרו, וזאת למעט מכירת X רימוני הרסס לליאור כץ); בחלקם גם הצטרף לנאשם אותו שותף – רס"ל חבר, ואף ה"לקוחות" היו שניים בלבד – ליאור כץ ומאור מלכה. בנסיבות אלה, סברנו כי הפרדת כל פרשה של הוצאת אמל"ח ומכירתו, תוך קביעת מתחם ענישה שונה, היא במידה רבה מלאכותית, כפי שנפסק בעניין **עיסא**. איננו סבורים כי יש בכך כדי להקהות את החומרה במעשי הנאשם בכל פרשה ופרשה, והנסיבות המחמירות הנוגעות לכל פרשה יבואו לידי בחינה בעת קביעת מתחם הענישה הכולל.

23. כאמור שונים הם פני הדברים ביחס לעבירה שעניינה שיבוש מהלכי משפט, שכן מדובר בעבירה מסוג שונה מעבירות הנשק; והיא מהווה אירוע נפרד באופן מהותי, באופן המצדיק קביעת מתחם ענישה נפרד.

קביעת העונש בעבירות הנשק

24. מכאן נפנינו לקבוע את מתחם הענישה בעבירות הנשק; וייתכן, כי בעת בחינת השיקולים שעניינם נסיבות הקשורות העבירה ומידת הפגיעה בערכים המוגנים, סברנו כי מדובר בנסיבות מהמחמירות ביותר שנדונו בבתי הדין הצבאיים, בודאי בשנים האחרונות.

25. בראש ובראשונה שקלנו כי הנאשם שירת בצה"ל בעת ביצוע המעשים בשירות קבע, בתפקיד של נגד תחמושת, דהיינו כמי שמופקד על שמירת התחמושת ואבטחתה. במובן זה יקשה לתאר במילים את מידת המעילה באמון שגלומה במעשיו של הנאשם. מדובר במי שהוא ידו הארוכה של מפקד היחידה בכל הנוגע לטיפול בתחמושת ובאחזקתה; הוא מחזיק בידיו מפתחות למחסני תחמושת, עוסק בספירתה, בניפוקה לכוחות המתאמנים ובהעברתה. מבחינה זו חלים עליו גם דברי בית הדין הצבאי לערעורים בע/66,67/13 **רס"ן ערן קבלו נ' התצ"ר וערעור שכנגד** (2016) לפיהם "המדובר בשומר הסף שמעל בתפקידו, באמון שניתן בו, ובערכי היסוד של צה"ל" (ר' פסקה 31 לפסק הדין).

26. לא למותר לציין, כי במסגרת תפקידו זה, משנותר בידיו של הנאשם עודף ממבצע צבאי ("עמוד ענן") מצא לנכון למכור X רימוני רסס שנותרו כעודפים לליאור כץ. פסיקת בית הדין הצבאי לערעורים מצאה לקבוע כי יש לערוך הבחנה עונשית בין אזרחים לבין חיילים המנצלים את נגישותם לכלי הנשק מתוקף השירות הצבאי ומביאים במעשיהם להוצאת כלי נשק מרשות הצבא (ר' ע/79/14 **טור' מוחמד גדיר נ' התצ"ר** (2014); והדברים אמורים ביתר שאת כאשר מדובר במפקדים המנצלים את נגישותם לפרטי נשק ואמל"ח ואשר במעשיהם מעילה מיוחדת באמון שניתן בהם על ידי צה"ל (ר' ע/27-28/09 **התצ"ר נ' סגן אלירן כהן וערעור שכנגד** (2009)); וכאמור, הנאשם לא זו בלבד שניצל את הנגישות שלו לפרטי אמל"ח, אלא היה בעל האחריות בעצמו על שמירת ואבטחת אמצעי לחימה במסגרת הגדרת תפקידו.

27. יתר על כן, הנאשם רקם במסגרת תפקידו היכרות עם נגדים בתפקידים מקבילים, ועשה שימוש ציני באותה היכרות ובאמון שנתנו בו על מנת לקבל מהם פרטי אמל"ח רבים ללא רישום (את X לבנות החבלה שנמכרו למאור מלכה ו-X כדורי אקדח שנמכרו לליאור כץ), תוך שסיפר להם כי הם מיועדים לאימונים וניצל את האמון שניתן בו. בכך גם החטיא את אותם נגדים – רס"ל שמעון מרון ורס"ר חנן ביטון, אשר גם נגדם הוגשו כתבי אישום; והדבר אף הביא למעצרו של רס"ר ביטון ולסיום שירותו הצבאי.

28. הנאשם לא הסתפק רק בנטילת אמצעי תחמושת מנגדים אחרים, אלא לא היסס גם להיכנס לבונקרים ביחידות אחרות וליטול מהם פרטי אמל"ח (כך בפרשת גניבת X הרימונים ו-X טילי הלאו). אלה יועדו אף הם למכירה עבור מאור מלכה.

29. התנהלותו של הנאשם בשנה שחלפה למעצרו מלמדת על כך שהוא הפך את הפעילות העבריינית ללחם חוקו, והתמיד בה עד למעצרו ממש, תוך הסלמה מתמשכת – בתחילת הדרך מכר X רימוני רסס, בהמשך החל ליטול עשרות לבנות חבלה והמשכם של דברים בגניבת X הרימונים, מכירת אלפי כדורים וכמובן – בגניבת עשרת טילי הלאו.

30. בין הנסיבות המחמירות ניתן לציין עוד כי מדובר במעשים שבוצעו כולם מתוך תכנון ומחשבה, במטרה למכור את פרטי האמל"ח האמורים לקונים ידועים מראש; וכי הנזק הפוטנציאלי שיכול היה להיגרם בשל מעשיו של הנאשם הוא עצום – וכך גם למעשה הנזק בפועל. זאת שכן למעט טילי הלאו לא הושב אף אחד מפרטי האמל"ח האמורים לרשות צה"ל (ואף הטילים כאמור הושבו לרשות הצבא רק בשל מעצרו של הנאשם ותפיסתו בכף עם הטילים ברכבו). מעבר לנזק הכספי הרב הכרוך בכך לצה"ל, הרי שכל אחד מפרטי האמל"ח האמורים מהווה בפני עצמו, הן כיחידה נפרדת וודאי בהצטברותם, משום איום ברור על שלום הציבור. לעניין זה כבר נקבע על ידי בית המשפט העליון, כי נסיון החיים מלמד שבנשק שנרכש בדרכים מפוקפקות נעשה שימוש לפעילות עבריינית, לעיתים כזו העלולה לסכן עוברי אורח תמימים, והוא אף עלול למצוא דרכו למפגעים שונים. מכאן שעל בית המשפט לתרום תרומתו במלחמת החורמה בעבירות הנשק (ר' ע"פ 7268/11 גרבאן נ' מדינת ישראל (2012)). כן נפסק בבית הדין הצבאי לערעורים, כי אין צורך להכביר מילים על כך שממי שעיסוקו בנשק, מצפים כי יהא ער

לסכנות הפוטנציאליות הגלומות בו (ר' ע/101/07 **רס"ר גאוד פלאח נ' התצ"ר**).

31. נציין כי גם כאשר בחנו את מדיניות הענישה הנוהגת, התקשינו למצוא תקדים דומה היכול להנחותנו בדבר רמת הענישה הראויה. הוצגה לנו פסיקה רבה על ידי הצדדים, בעבירות דומות; אולם אין בנמצא פסיקה הדנה בהיקף כל כך משמעותי של אמל"ח אשר הוצא מרשות הצבא על ידי איש קבע, אשר אמון במסגרת תפקידו על שמירתו.

נפנה לשם ההדגמה למספר פסקי דין של בית הדין הצבאי לערעורים שניתנו בשנים האחרונות: כך למשל בעניין **אלירן כהן** שאוזכר לעיל, נדון קצין בדרגת סגן לעונש של 8 שנות מאסר בגין מכירת טיל לאו אחד, וכן מכירת רוס"ק M-16 ומכלול של רוס"ק M-16; בע/77,78/12 **התצ"ר נ' רב"ט סקר דיב וערעור שכנגד** הוטל עונש של 6 שנות מאסר בגין מכירת טיל לאו אחד (על שותפו הוטל עונש של 6 שנים ותשעה חודשים במסגרת ע/31/12 **רב"ט וסים עאמר נ' התצ"ר**). בגין הוצאת 12 רימוני רסס שחלקם נמכרו וחלקם נמסרו לאזרח אחר, הוצאת רימון הלם ומכירתו והוצאת מכשיר לראיית לילה נפסק עונש של שבע שנות מאסר (ר' ע/122/02 **סמל ירון בן שושן נ' התצ"ר**). בגין מכירת שמונה רימוני רסס נפסק עונש של 5 שנות מאסר (ר' ע/16/08 **רב"ט עזאת סאיג נ' התצ"ר**).

מהפסיקה האמורה ניתן ללמוד, כי אף במקרים שחומרתם אינה אף קרובה לחומרת המעשים בהם נכשל הנאשם (בשים לב להיקף פרטי האמל"ח בהם מדובר) – הוטלו עונשי מאסר ממושכים.

32. בעת קביעת מתחם הענישה בחנו כמובן גם את הענישה שנקבעה בעניינו של רס"ל חבר – עניין שאליו נדרשו הצדדים בהרחבה בטיעוניהם. נעיר, כי הצדדים לא הפנו, ואף אנחנו לא מצאנו לתת משקל למידת העונש שנגזרה על ליאור כץ (40 חודשי מאסר). זאת בשים לב לכך שהיקף מעורבותו באירועים העברייניים פחותה משמעותית מזו של הנאשם ואף של רס"ל חבר. כמו כן נמסר לנו כי משפטו של מאור מלכה טרם הסתיים. עם זאת, כפי שנפרט מיד, בנסיבות העניין, לא סברנו כי גם בעונשו של רס"ל חבר יש כדי להוות אמת מידה מכרעת לשם קביעת מתחם הענישה בעניינו של הנאשם.

33. יובהר, כי אמנם עומד לנגד עינינו עיקרון אחידות הענישה. מדובר בעיקרון מרכזי ומושרש בשיטתנו, תוך שנקבע לא אחת, כי מקום בו מדובר בשני נאשמים באותה פרשה ממש, ראוי כי יישמר יחס מתאים וסביר בין

העונשים שיוטלו עליהם (ר' ע/28,30/11 התצ"ר נ' סמל סארי שחאדה וערעור שכנגד (2012)). עיקרון זה לא השתנה אף לאחר תיקון 113 לחוק העונשין (ר' ע/14,15/13 סמל יהב ביטון נ' התצ"ר וערעור שכנגד שם נקבע כי יש בו כדי להשפיע הן על עיצוב מתחם הענישה ההולם והן על גזירת הענישה במסגרתו); עם זאת, לצד האמור, נפסק גם לא אחת, כי עיקרון אחידות הענישה אין משמעותו זהות בענישה; וכי מדובר רק בשיקול אחד מבין השיקולים שיש להביאו בחשבון בעת גזירת הדין, שכן יש להידרש בכל מקרה ומקרה לנסיבות ביצוע העבירה, ולנסיבותיו האישיות של העבריין. כמו כן עיקרון אחידות הענישה מחייב כי במקרים בהם מתקיים שוני מהותי בנסיבות, בין אם מדובר בנסיבות העבירה ובין אם מדובר בנסיבותיו האישיות של הנאשם, ינתן לכך ביטוי בגזירת העונש (ר' ע"פ 7006/14 שי תורג'מן נ' מדינת ישראל (2015)).

34. בנסיבות העניין מצאנו לתת לעיקרון אחידות הענישה משקל מוגבל בעת קביעת מתחם הענישה, וזאת בשל מספר טעמים: השיקול המרכזי נוגע להיקף מעשי העבירה בהם הורשע הנאשם, שהוא רב ומשמעותי יותר במידה רבה מזה שבו היה מעורב רס"ל חבר. איננו משוכנעים, כטענת ההגנה, כי החלטת התביעה על השמטת האישום שיוחס לרס"ל חבר בדבר חלקו בהעברת X רימוני רסס לליאור כץ, בשל קשיים ראייתיים, לא היתה מוצדקת, בשים לב למסד הראייתי שנפרש בפנינו; ואין חולק גם כי לא קיבל כל תמורה כספית בגין האירוע האמור. כך או כך, רס"ל חבר לא הורשע בגין אירוע זה; כנגד הנאשם, לעומת זאת, נמצאה תשתית ראייתית איתנה להרשעתו במכירת X רימוני רסס שנותרו ברשותו, במסגרת תפקידו כנגד תחמושת, בעקבות יצירת עודפים לאחר מבצע "עמוד ענן"; וזאת תוך שהיה מודע לכך שהרימונים מיועדים להעברה לבני מיעוטים.

באשר ללבנות החבלה, כבר עמדנו לעיל על כך שהנאשם ניצל את האמון שרחש לו חברו, רס"ר ביטון ובכך הכשיל גם את האחרון. מעבר לכך מדובר במספר רב מאוד של לבנות חבלה, אשר כל אחת מהן היא בעלת פוטנציאל קטלני כשלעצמה (ר' ת/62). לכך יש להוסיף כי נטילת לבנות החבלה התפרשה על פני תקופה, כאשר בכל פעם נטל הנאשם לבנות נוספות שאותן העביר למאור מלכה, ותוך שניסה לשכנע גם את רס"ל חבר לחבור אליו גם לעניין זה; וכידוע אף לבנות אלה מעולם לא מצאו את דרכן חזרה לרשות

הצבא, ולא ניתן לדעת לאן התגלגלו. מכאן שאנו דוחים מכל וכל את טענות ההגנה לפיהן העבירות הנוספות בהן הורשע הנאשם אינן צריכות להוות רכיב משמעותי בהחמרה בענישה לעומת העונש שנגזר לרס"ל חבר.

עוד נוסיף, כי אמנם הכרנו ברס"ל חבר כמבצע בצוותא עם הנאשם ולא כמסייע, ומבחינה זו אנו סבורים כי בהסדר הטיעון שנקשר עימו ניתנה לו הטבה משמעותית שיכול שלא היה זכאי לה בתום הליך של שמיעת ראיות; אך לצד האמור קבענו כי גם הנאשם היה השותף הבכיר והרוח החיה בקשר בינו לבין רס"ל חבר. כמפורט בהכרעת הדין, הנאשם היה בעל היוזמה שהציע לרס"ל חבר לחבור אליו; הוא הגורם שעמד בקשר עם ה"לקוחות", קיבל את התמורה ושילם לרס"ל חבר את חלקו (כ-1,000 ש"ח). ככלל, מצאנו לקבל את טענות התביעה לעניין זה, לפיהן בעניינו של הנאשם, בולטת העובדה כי הוא הפך את העיסוק בהוצאת הנשק ומכירתו לדרך חיים, באופן משמעותי הרבה יותר מהמעורבות של רס"ל חבר בעניין.

לא למותר עוד לציין, כי עונשו של רס"ל חבר נגזר, כאמור, במסגרת הסדר טיעון, וכידוע ככזה הוא אינו יכול להוות אמת מידה באשר לענישה הראויה למעורב אחר באותה פרשה (ראו ע"פ 7758/04 **עבד אלקאדר נ' מדינת ישראל** (2007); עניין **גדייר** שאוזכר לעיל). כמו כן בניגוד לרס"ל חבר אשר הודה במיוחס לו וניחם על מעשיו (אף אם נטילת האחריות שלו לא היתה מלאה, כפי שעלה מתוכן עדותו בפנינו) וחסך בזמן שיפוטי רב, בחר הנאשם לכפור באשמה ולנהל משפט ארוך וסבוך. מובן כי בהתאם לסעיף 40א(6) לחוק העונשין, כפירת הנאשם באשמה וניהול משפט אינם יכולים להוות שיקול להחמרה בעונשו; אך מנגד גם לא ניתן לתת לנאשם את אותה הטבה הניתנת לנאשמים הנוטלים אחריות על מעשיהם ומודים בביצועם, בבחינת "מודה ועוזב – ירוחם" (ר' ע/40/11 **רב"ט גל ימיני נ' התצ"ר** (2011) והאסמכתאות שם). לא למותר לציין, כי גם הודאת הנאשם בהוצאת טילי הלאו תוך כוונה למכרם, הגיעה רק בשלב פרשת ההגנה, לאחר הערכה של טיב הראיות שנשמעו במהלך הדיונים, ותוך שהנאשם ניסה להקטין את חלקו במעשים. לאור כל האמור לעיל, מצאנו כי יש לקבוע מתחם ענישה בגין כלל עבירות הנשק הנע בין 12 ל-18 שנות מאסר.

35. אשר לקביעת העונש בתוך מתחם הענישה: לצערנו, נראה כי כל ענישה

שנטיל על הנאשם תהווה פגיעה קשה מאוד במשפחתו, ובעיקר בילדיו הרכים בשנים (ר' סעיף 40א(2) לחוק העונשין). כפי שפורט לעיל, הובאו בפנינו הנסיבות הלא פשוטות עימן מתמודדים הילדים; בתו הפעוטה של הנאשם

נולדה ימים ספורים לפני מעצרו, ואנו מודעים לקושי הרב עימו מתמודדת המשפחה בשל האירוע, הן בהיבט הכלכלי (בהתחשב בכך שהנאשם היה המפרנס העיקרי) והן בכך שהוא אינו נוכח בחיי היומיום ביחד עם אשתו וילדיו. שמענו גם בקשב רב את עדות אמו של הנאשם, והתרשמנו באופן בלתי אמצעי מהשבר הגדול שהמשפחה כולה חווה עקב מעצרו. עם זאת, מצאנו טעם בדברי התביעה לפיהם במידה רבה אין לו לנאשם להליך אלא על עצמו; וכי הוא הסתבך בעבירות בהן הורשע בעיניים פקוחות ומתוך בחירה מודעת. היתה זו גם בחירה שלו לנהל את עסקת גניבת טילי הלאו ומכירתם בסמוך ללידת בתו וכן לאחסן את טילי הלאו במחסן ביתו, על הסיכון הרב הכרוך בכך. כן יצויין, כי פסיקת בית הדין הצבאי לערעורים קבעה לא אחת, כי בעבירות מעין אלה נסוגות הנסיבות האישיות לקרן זוית, אל מול חומרת המעשים העברייניים (ר' ע/38/07 סג"ס נוג'ידאת נ' התובע הצבאי הראשי (2008)). עם זאת, נוכח מידת הפגיעה הרבה במשפחתו של הנאשם, הרי שמדובר בשיקול משמעותי בעת קביעתו מידתו של העונש בתוך מתחם הענישה.

36. בשיקול נוסף שעניינו שיתוף פעולה עם רשויות אכיפת החוק (ר' סעיף 40א(6) לחוק העונשין) יש כדי להוליך להקלה מסוימת במידת העונש. הנאשם אמנם הודה במסגרת חקירתו בעבירות המיוחסות לו במסגרת כתב האישום, אך באשר לחלק משמעותי מתוכן עשה כן רק לאחר ימים רבים של חקירה, ומתוך שיקול מחושב הנוגע למצבו הראייתי (כפי שכבר פורט בהרחבה בהכרעת הדין). וכאמור, במסגרת משפטו חזר בו מאותן הודאות. מצאנו עם זאת לזקוף לזכות הנאשם את העובדה שבזכות אמרתו הראשונה נחשפו גם העבירות בהן היה מעורב ליאור כץ, אף אם הדבר נעשה בשל רצונו לשמש כסוכן מטעם המשטרה במטרה להביא להקלה בעונשו.

37. שיקול נוסף אשר עשוי להוביל להקלה במידת העונש עניינו בהתנהגות רשויות אכיפת החוק (ר' סעיף 40א(8) לחוק העונשין). מצאנו אמנם לדחות את טענות הזוטא של הנאשם במסגרת הכרעת הדין, אך כזכור קבענו כי היתה פגיעה מסויימת בזכות ההיוועצות שניתנה לו; ולכך יש להוסיף גם את נושא מעצרו של אביו, אשר אמנם לא הוביל, כפי שקבענו, למתן הודאת שווא, אולם הוא נחזה בהחלט כמעצר מיותר, שנועד להפעיל לחץ על הנאשם, תוך שאיש מגורמי החקירה לא נטל עליו אחריות של ממש.

38. לשיקול שעניינו העדר עבר פלילי (סעיף 40א(11) לחוק העונשין) מצאנו לתת משקל מוגבל: הנאשם אמנם נעדר עבר פלילי, אך הרשעתו נסבה אודות מספר פרשות חמורות עד מאוד, באופן שיש בו כדי להאפיל באופן משמעותי על התנהלותו עד כה.

39. נוסף עוד, כי גם נטילת האחריות של הנאשם ומאמציו לחזור למוטב הם חלקיים מאוד (סעיף 40א(4) לחוק העונשין). אין צורך להכביר מילים בנושא זה, בשים לב לתוכנה של הכרעת הדין המדברת בעד עצמה (ובין השאר נפנה לתוכן שיחתו של הנאשם עם המדובבים בתא המעצר ימים ספורים לאחר מעצרו, במסגרתה הציע להם דרכים להיכנס לבסיסו ולהוציא פרטי אמל"ח נוספים ואף הביע רצון לחבור אליהם למעשים עברייניים לאחר צאתו מהמעצר); ולא למותר לציין, כי גם בפנינו לא הביע הנאשם כל חרטה על מעשיו. הנאשם אמנם סיפר על תפקודו בבית הסוהר כמי שמהווה דמות מסייעת ותומכת לאסירים אחרים בהיבטים שונים, ועל כך יש לברך – אך זהו שלב מוקדם ו"בוסרי" מדי על מנת לקבוע כי הנאשם עושה מאמצים לחזור למוטב, כדרישות הסעיף האמור.

40. לבסוף יש לציין, כי בעניינו של הנאשם יש חשיבות בלתי מבוטלת גם לשיקולי הרתעת הרבים (ר' סעיף 40א(1) לחוק העונשין). אמנם אין בשיקולים אלה כדי להביא להחמרה מעבר למתחם העונש ההולם, אולם לא ניתן להתעלם מהצורך בשליחת מסר עונשי מרתיע, בשים לב לטיב העבירות בהן מדובר. למרבה הצער, פרטי התחמושת והאמל"ח המצויים בידי צה"ל מהווים יעד מועדף לארגוני פשע וגורמים פליליים (ר' ת/63). הפיתוי הקיים בידי כל חייל לנצל את הזמינות לנשק ולאמל"ח, לצורך בצע כסף, הוא משמעותי – ודאי כאשר מדובר במי שממלא תפקיד כגון זה שהופקד בידי הנאשם; וראוי כי בתי הדין הצבאיים יתנו ידם למלחמה היומיומית בעבירות אלה, תוך שיובהר לכל מי שיהיה לשלוח ידו בפרטי אמל"ח צבאיים כי הענישה תהא כואבת ומרתיעה, וכי הפשע אינו משתלם.

41. לצד האמור, שיקול מרכזי נוסף נוגע כאמור לרמת הענישה שנקבעה בעניינו של השותף לדבר עבירה, רס"ל חבר. עמדנו אמנם לעיל על כך שיש הבחנות משמעותיות מאוד בין הנאשם לבין רס"ל חבר, המצדיקות פער משמעותי בענישה ביניהם; אך בכל זאת מדובר בנתון שלא ניתן להתעלם ממנו במסגרת גזירת הדין. כאמור, מדובר בשיקול משמעותי מאוד שעמד לנגד

עינינו כאשר מצאנו שלא לגזור על הנאשם עונש מאסר המצוי ברף העליון של מתחם הענישה, וקרוב יותר לעתירת התביעה.

42. בשים לב לכלל השיקולים שנמנו לעיל, מצאנו להעמיד את עונשו של הנאשם בגין העבירות שעניינן הוצאת הנשק ומכירתו על 14.5 שנות מאסר.

קביעת העונש בגין העבירה שעניינה שיבוש מהלכי משפט

43. מכאן נפנה לקביעת המתחם בעבירה שעניינה שיבוש מהלכי משפט; ולעניין נפסק זה מכבר כי:

"מעשים הבאים לשבש הליכי משפט ולהטות משפט - בין בדרך של בידוי ראיות, טשטוש ראיות, הדחת עדים ובין בדרכים אחרות - במטרה להביא לכך שעברייני לא יעמוד לדין, או לא יתן את הדין על מעשיו, הם חמורים מאוד. הם חמורים יותר, ככל שחמורה יותר העבירה שמעשים אלה באים להציל את העברייני מעונשה".

(ע"פ 10577/02 אלון שמש נ' מדינת ישראל פ"ד נח(4), 706, עמ' 719-720. כן ר' ע/45/13 רב"ט אלעמראני נ' התצ"ר).

44. איננו סבורים, כדעת ההגנה, כי אין לראות בחומרה את התנהגות הנאשם, בשים לב לכך שהשיחה נשוא כתב האישום נעשתה במסגרת "תרגיל חקירה" בו פגש ברס"ל חבר. אמנם מדובר בשיחה אחת בלבד, והפגשת השניים נעשתה באופן מכוון; אך התנהלות הנאשם בשיחה זו מלמדת על הדפוס שליווה אותו לכל אורך החקירה (עניין עליו עמדנו בהרחבה בהכרעת הדין) – כאשר פעל באופן מחושב וניסה להתאים את עצמו לדברים שונדעו לו במהלך חקירותיו. לפיכך לא היסס לפנות לרס"ל חבר, אשר שימש כשותפו העיקרי לדבר עבירה, בניסיון "להציל" את המצב ולשכנע אותו למסור גרסה מסוימת. בשים לב לחלקו המשמעותי של רס"ל חבר במסגרת איסוף הראיות ולחומרת העבירות בהן מדובר ושאת גילויין ניסה הנאשם לשבש, סברנו כי יש לקבוע את מתחם הענישה בטווח שבין 6 ל-18 חודשי מאסר.

45. בעת קביעת העונש הראוי בתוך מתחם הענישה, נפנה לשיקולים שפורטו לעיל; ובסופם של דברים, מצאנו, כי יש לגזור על הנאשם עונש של שנת מאסר אשר בחציה תרוצה בחופף לעונש המאסר שנגזר עליו בגין עבירות הנשק. מכאן שהנאשם ירצה עונש כולל של 15 שנות מאסר.

קביעת מידתו של הקנס

46. הצדדים נחלקו כאמור גם ביחס להטלת עונש של קנס על הנאשם. אנו סבורים שעניינו של הנאשם נבדל גם בעניין זה מרס"ל חבר, עליו לא הוטל עונש של קנס. בעניינו של רס"ל חבר נקבע כי בסופם של דברים הפיק רווח כספי של 1,000 ₪ בלבד. רווחיו של הנאשם בגין הרשעתו היו משמעותיים הרבה יותר, נוכח הישגות המעשים והיקף פרטי האמל"ח בהם מדובר. לכך יש להוסיף, כי התביעה ויתרה על עתירתה הראשונה לפגיעה כלכלית משמעותית בנאשם בדרך של חילוט רכבו ששימש להובלת טילי הלאו. ספק אמנם אם ניתן היה להיענות לעתירה כזו, בשים לב לכך שהרכב משועבד לבנק איגוד לישראל בע"מ (ר' ע"פ 1982/93 **בנק לאומי לישראל נ' מדינת ישראל**); אך יש לציין, כי התביעה גם ויתרה על עתירה חלופית שעניינה תשלום סכום שווה ערך לרכב. בהינתן הפיתוי הכלכלי הרב בעבירות אלה, והיבטי ההרתעה הנדרשים, הנאשם ראוי גם לעונש של קנס כספי.

47. לצד האמור, סעיף 40 ח' לחוק העונשין מורה כי עלינו להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם בעת קביעת מידתו של עונש הקנס; ולעניין זה מובן, כי נוכח המאסר הממושך אותו מצאנו לגזור על הנאשם, הרי שכל עונש כלכלי יושת בראש ובראשונה על בני משפחתו – אשר כאמור נותרו ללא המפרנס העיקרי. אמנם לא הובאו בפנינו מסמכים ישירים בדבר מצבה הכלכלי של המשפחה, אך הקשיים עימם היא מתמודדת עלו גם ממסמך שירותי הרווחה, ס/18. פסיקת בית המשפט העליון קבעה כי בהטלת עונש מאסר משמעותי יש כדי להשליך על סוגיית הקנס (ר' ע"פ 100/14 **מדינת ישראל נ' סימנטוב מחטיב** (2014); כן ר' הדיון בעניין זה בגזר דינו של רס"ל חבר, דר/137/14). לא למותר עוד לציין, כי לאור הוראת סעיף 11 להפ"ע 3.0502 "מענק שחרורין משירות קבע" נראה כי הנאשם גם לא יזכה למענק שחרורין בגין 6 שנים בהם שירת בשירות בקבע (ונציין כי נמסר לנו שהמענק האמור אכן נשלל גם מרס"ל חבר). מכאן שמצאנו שלא למצות את הדין בעניין זה ולהטיל על הנאשם קנס בגובה 4,000 ₪. נציין, כי הן לאור הרווח שהפיק הנאשם בפועל מהעבירות והן לאור התכנון לרווח עתידי (ממכירת טילי הלאו) אנו סבורים כי הקנס אינו משקף את מלוא ההיבט הגמולי – וזאת בשל אותם היבטי קולא עליהם עמדנו לעיל.

48. לצד האמור מצאנו לגזור עונש של הורדה לדרגת טוראי ועונשי מאסר מותנים, אשר ככלל לא היו במחלוקת בין הצדדים.

49. סוף דבר, מצאנו לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חמש עשרה (15) שנות מאסר שמניין מיום מעצרו של הנאשם, 5/4/2014.

ב. קנס כספי בסך ארבעת אלפים (4,000) ₪ אשר ישולם בעשרה (10) תשלומים שווים, חודשיים ורצופים, החל מיום 1/3/2016. אי תשלום אחד (1) מהתשלום במועדו יביא לפרעון הקנס כולו באופן מיידי. באם לא ישלם הנאשם את הקנס ייאסר לשישה (6) חודשים נוספים.

ג. הורדה לדרגת טוראי.

ד. חמש (5) שנות מאסר על תנאי למשך שלוש (3) שנים לבל יעבור הנאשם עבירות בנשק לפי סעיף 144 לחוק העונשין.

ה. שנתיים (2) מאסר על תנאי למשך שלוש (3) שנים לבל יעבור הנאשם כל עבירה שעניינה שליחת יד ברכוש הזולת.

ו. שישה (6) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש (3) שנים לבל יעבור הנאשם עבירות לפי פרק ט' סימן א' לחוק העונשין.

על דעת הצדדים בטלים התנאים שנקבעו בהחלטה בב"ש 18/14 מיום 1/7/2014 כתנאי להחזרת התפוס שהוא רכבו של הנאשם, מסוג שברולט אופטרה, מ.ר. XXXXXXXX.

בשולי גזר הדין מצאנו להעיר, כי במהלך שמיעת הראיות נפרשה בפנינו תמונה עגומה ומדאיגה בכל הנוגע לכשלי אבטחה ואופן התנהלות בעת העברת וניפוק תחמושת, אשר איפשרו את הוצאת פרטי האמל"ח על ידי הנאשם באופן חוזר ונשנה – והכל כפי שפירטנו בהרחבה בהכרעת הדין. ראוי איפוא כי יופקו הלקחים המתאימים לעניין זה. **על כן מצאנו לנכון להעביר העתק מגזר הדין לפרקליט הצבאי הראשי, לשם הפניית תשומת ליבו וטיפולו אל מול גורמי צה"ל הרלוונטיים, ככל שימצא לנכון.**

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, 28/1/2016, בפומבי ובנוכחות הנאשם והצדדים.

(-)
שופטת

(-)
אב"ד

(-)
שופט

העתק נכון מן המקור
עו"ד יונתן רדה, סרן
ע. משפטי לנשיאת ביה"ד.
חתימת המגיה
נערך על ידי א.א.

תאריך הדפסה: 28/01/2016